

Aanbieding Manifest en Ervaringsverhalen

Hierbij bieden wij U, als politieke partij bij de gemeenteraadsverkiezingen van 2022, het Manifest Hoogbegaafdenonderwijs - op naar hoogbegaafdenonderwijs dat past! - aan. Opdat U, hetgeen waartoe wij oproepen in het manifest opneemt in het verkiezingsprogramma en zo recht doet aan het leerrecht dat ook deze kinderen volgens de wet in Nederland genieten.

In dit [manifest](#) roepen wij als ouders, kinderen en andere betrokkenen U op tot het faciliteren van onderwijs dat past bij de ontwikkel-, leer- en ondersteuningsbehoeften van duizenden hoogbegaafde kinderen en jongeren. In de bijlage kunt u zien dat bijna tweeduizend mensen dit manifest hebben ondertekend.

Daarnaast hebben wij bijna tweehonderd [ervaringsverhalen](#) van kinderen, jongeren en ouders gebundeld om u te laten lezen en ervaren welke impact niet passend onderwijs op het leven van een kind heeft. Zie de bijlage om de verhalen te kunnen lezen. Een gemeente kan samen met scholen, jeugdzorg en andere partijen de krachten bundelen om passend onderwijs en passende zorg aan deze kinderen te faciliteren.

Debat 'Tussen plicht en praktijk'

Op vrijdag 16 april heeft het onlinedebat '*Tussen plicht en praktijk*' plaatsgevonden waarbij hoogbegaafde kinderen in debat zijn gegaan met leden van de Tweede Kamer. In dit debat hebben de kinderen en jongeren, onder leiding van tv-presentator Filemon Wesselink en directeur van Digibende Fabian Leijten, laten horen, zien en ervaren welke impact niet passend onderwijs op hun leven heeft en heeft gehad. Een compilatie van het debat sturen wij u in de loop van volgende week toe. De kinderen en jongeren laten in het debat niet alleen hun trauma's, verdriet, frustratie en pijn horen, maar ook hun leerervaringen en expertise, van waaruit zij kracht en hoop putten, om *samen met U*, NU een verandering in te zetten. Hiermee voorkomt u nog meer kinds- en gezinsleed voor vele duizenden kinderen!

Wij verwijzen u graag naar ons [YouTube kanaal](#) voor de interviews van de kinderen met Filemon Wesselink en de drie generatielij-n-video's waarin drie families vertellen over hun levenslange ervaring met hoogbegaafdheid.

Samen debatteren 'Ziek van School'

Op 1 oktober gaan kinderen en jongeren opnieuw in gesprek met leden van de Tweede Kamer en lokale politici om te praten over 'Ziek worden van School'. Over hoe niet-passend onderwijs leidt tot fysieke en mentale klachten, wat ernstige ziekte en schooluitval tot gevolg kan hebben. Hierbij roepen wij de politiek op om het onderwijs aan hoogbegaafden te veranderen.

Conclusie

Als we de conclusie trekken dat *gezonde, leerbare, slimme* kinderen als waardevol potentieel beschouwen en hun ontwikkeling willen faciliteren, dan zal dit hun welzijn aanzienlijk vergroten. Het zal preventief veel (jeugd)zorg schelen en de maatschappij op korte en lange termijn veel geld besparen. Sterker nog, door te investeren in passend onderwijs en passende zorg aan hoogbegaafde kinderen, zal dit de maatschappij op lange termijn geld (Bron) en nieuwe ideeën opleveren.

In de bijlagen treft u aan:

1. De aanleiding voor de oprichting van de Werkgroep Onderwijs
1. Werkgroep Onderwijs stelt zich aan u voor

1. Het Manifest

1. Alle ondertekenaars van het Manifest

1. De gebundelde ervaringsverhalen

Met hoopvolle groet,

Marije Miltenburg

Secretaris Stichting Hoogbegaafd!

Coördinator Werkgroep Onderwijs

Bron: <https://www.curio.nl/nieuws/mbo-van-onschatbare-waarde/>

--

[Marije Miltenburg](#)

Coördinator Werkgroep Onderwijs van Stichting Hoogbegaafd!

[Alice Veer](#), [Kirsten Swinkels](#), [Marijke van der Pal](#), [Anke van Geel](#), [Dr. Alice K. Burridge](#)

Leden Werkgroep Onderwijs

Stichting Hoogbegaafd! verbindt, informeert en onderzoekt (ouders en begeleiders van) hoogbegaafden van alle leeftijden en achtergronden. Alle met dit mailadres gedeelde informatie wordt vertrouwelijk behandeld. Is deze mail niet voor u bestemd? Verwijder deze dan meteen. Onze [privacyverklaring](#) is van toepassing.

Aanleiding manifest en debat

[Werkgroep Onderwijs](#) van Stichting Hoogbegaafd! is gestart als een groep moeders die elkaar vonden op basis van de problematiek rondom hun kind(eren), maar ook in hun eigen leven. Het gezinsleven staat bijna 24/7 in het teken van “hoe houd ik mijn kind in het onderwijs?” En dan zonder dat het kind ‘uit’ gaat, ziek wordt, beschadigd raakt, internaliserend of externaliserend gedrag gaat vertonen of thuis komt te zitten, totaal van de radar afvallend om überhaupt onderwijs te krijgen? En zonder dat het als enige systemisch redmiddel wordt ‘weggestopt’ in een zorginstelling of thuis komen te zitten bij uitval?

Wij werden door steeds meer jongeren benaderd om één gezamenlijk geluid van henzelf en hun gezin te laten horen. Wij wilden hen een podium bieden. Meteen werden wij door nog meer gelijkgestemden benaderd om het geluid wereldkundig te maken via nog meer kanalen en met hun persoonlijke hulp.

Stichting Hoogbegaafd! heeft al deze krachten gebundeld in de Werkgroep Onderwijs. Daardoor kunnen we permanent en duurzaam bedding geven aan het ouderinitiatief om op te komen voor onze hoogbegaafde kinderen en jongeren en om als gesprekspartner op te treden van onder andere de landelijke politiek. Nu en in de toekomst.

Het onderwerp passend hoogbegaafdenonderwijs leeft al jaren

Het recht op passend onderwijs is een mooi streven, maar helaas geen realiteit voor een groot deel van de (uitzonderlijk) hoogbegaafde kinderen in Nederland. Hoewel er de laatste jaren steeds meer aandacht bestaat voor hoogbegaafdheid en onderwijs aan hoogbegaafde kinderen, is er nog veel werk nodig om de voorzieningen voor deze kinderen passend vorm te geven. Slechts een beperkte groep hoogbegaafde kinderen heeft nu toegang tot passend onderwijs. Op veel plekken in Nederland bestaan geen voorzieningen voor deze kinderen. Dat moet veranderen.

Er is al veel geschreven over onderwijs dat voldoet aan de onderwijsbehoeften van alle kinderen. Een greep uit recente publicaties:

- [Ouders thuiszittende kinderen eisen leerrecht zonder schoolplicht](#) (NOS)
- [Oudervereniging Balans: ‘Nederland telt geen 4000, maar > 15.000 thuiszitters’](#). (Oudervereniging Balans)

- [Het onderwijsdebat. Wat kunnen de verkiezingen betekenen voor het onderwijs?](#) (Meesterwerk Podcast, Jan Jaap Hubeek). Als je de meeste politieke partijen moet geloven, willen ze de komende tijd veel veranderen in het onderwijs. Maar hoe willen ze dat gaan doen?
- [René Peters \(CDA\): Jeugdzorg, hoe nu verder?](#) (Peter's Podcast). In gesprek met hoogleraar filosofie aan de Radboud Universiteit Nijmegen Jan Bransen. Over opvoeding, vorming en onderwijs. We weten dat er veranderingen nodig zijn.

Waarom is verandering nu nodig?

Generatie op generatie wordt hetzelfde verhaal verteld. Leerplicht was ooit een mooi doel, dat in de tijd van de kinderarbeid voor elk kind onderwijs mogelijk maakte (1901).

Anno 2021 gaat het niet meer alleen over kennisoverdracht door een docent die doceert. De maatschappij evolueert. Laten we niet stil blijven staan. Laten we mee-evolueren met de *ontwikkel-, leer- en ondersteuningsbehoeften* van de *leerbare, slimme kinderen van 2021 en hun leven hier op aarde*. Op die manier worden ze niet meer reeds op zeer jonge leeftijd door het schoolsysteem dermate beschadigd dat ze langdurige of zelfs levenslange fysieke, sociale en psychische problemen ontwikkelen.

Artikel 29 van het kinderrechtenverdrag stelt dat het onderwijs aan kinderen gericht moet zijn op de ontplooiing van het kind. Dat is een zo volledig mogelijk ontplooiing van de persoonlijkheid, talenten en geestelijke en lichamelijke vermogens van het totale kind. Dat is passend onderwijs. Het ontbreken van passend onderwijs is in strijd met het recht op onderwijs van elk kind, oftewel Artikel 28. Anno 2021 kunnen we hier niet meer mee weggomen.

MANIFEST HOOGBEGAAFDENONDERWIJS

Wij constateren dat

- 2-3 % van de [Nederlandse bevolking](#) hoogbegaafd is;
- Vele leerlingen – door kennisgebrek binnen het onderwijs – niet als hoogbegaafden herkend worden, ondanks het bestaan van signaleringsmogelijkheden voor het onderwijs;
- Hoogbegaafde en uitzonderlijk hoogbegaafde kinderen zich asynchroon ontwikkelen (oneven intellectuele, lichamelijke, sociale en emotionele ontwikkeling), sneller ontwikkelen en anders ontwikkelen. En dat zij intenser, complexer en bewuster leven, een grote behoefte hebben aan autonomie, rijkgeschakeerd voelen, nieuwsgierig, gedreven en creatief zijn, veel waarnemen en graag scheppingsgericht werken.
- Veel hoogbegaafde kinderen zich eenzaam, afgewezen, buitengesloten en/of niet verbonden voelen doordat er niet voldaan wordt aan de psychologische basisbehoefte die ieder mens heeft. Terwijl [intrinsieke motivatie ontstaat](#) door hieraan te voldoen.
- Veel hoogbegaafden onderpresteren: ze presteren minder dan de voor de groep geldende norm, of ze presteren wel boven de norm, maar ver onder het [niveau dat ze aankunnen](#);
- Het merendeel van deze leerlingen geen onderwijs ontvangt dat aansluit op hun bijzondere onderwijsbehoeften, waarmee zij in staat zouden worden gesteld om zich naar behoren te ontwikkelen;
- Er voor de uitzonderlijk hoogbegaafden of 145+-groep in Nederland in zijn geheel geen onderwijs bestaat dat aansluit op de wijze waarop deze groep in staat is om te leren en zich te ontwikkelen;
- De aan de samenwerkingsverbanden verstrekte gelden voor hoogbegaafdenonderwijs tot op heden niet hebben geleid tot de noodzakelijke structurele en passende oplossingen;
- De schoolbesturen het nalaten om te voorzien in goed onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen, ondanks dat zij kunnen beschikken over voldoende publieke middelen, en er dus geen dekkend onderwijsaanbod wordt gerealiseerd;
- Het ontbreken van passend onderwijs in strijd is met [Artikel 28 van het Kinderrechtenverdrag](#).

Tot gevolg hebbende dat

- [60% van de hoogbegaafden](#) geen passend middelbareschooladvies krijgt;
- Een aanzienlijk deel van de hoogbegaafden uitvalt zonder een diploma te behalen;
- Een aanzienlijk deel van de (uitzonderlijk) hoogbegaafden [geen opleiding op niveau afmaakt](#);
- Volledig gezonde en leerbare kinderen reeds op jonge leeftijd door het schoolsysteem dermate beschadigd raken dat ze veelal langdurige of zelfs levenslange fysieke, sociale en psychische problemen ontwikkelen;
- Een aanzienlijk deel van de hoogbegaafden één of meerdere malen thuiszitter wordt;
- Een deel niet meer in het onderwijs kan terugkeren en volledig in de jeugdzorg terecht komt;
- Het dagelijkse gezinsleven hierdoor dermate ontwricht wordt dat ouders noodgedwongen hun baan opzeggen of in de ziektewet belanden.

En roepen de politiek op

- Alleen het onderwijs op scholen te bekostigen als het bevoegd gezag van die scholen, oftewel de schoolbesturen, zorg draagt voor een dekkend onderwijsaanbod, waaronder ook goed onderwijs aan hoogbegaafden, zo nodig met ondersteuning vanuit het samenwerkingsverband;
- De zorgplicht van schoolbesturen voor het onderwijs nader te formuleren als voorwaarde voor de bekostiging van scholen, met inachtneming van [Artikel 29 van het Kinderrechtenverdrag](#), opdat het onderwijs zal zijn gericht op de zo volledig mogelijke ontplooiing van de persoonlijkheid, talenten en geestelijke en lichamelijke vermogens van het kind;
- De opdracht in de Grondwet na te leven om zorg te dragen voor bekwame leerkrachten en docenten door te voorzien in een adequate (examinering) en (hogere beroeps)opleiding, opdat leerkrachten en docenten beschikken over de juiste kennis en (pedagogische) vaardigheden om te kunnen voorzien in goed onderwijs, ook voor hoogbegaafde leerlingen;
- Om ouders adequaat te informeren over de maatwerkmogelijkheden in het onderwijs voor leerlingen op de school van inschrijving of op een andere locatie (indien nodig met inkoop van onderwijs/zorg bij particuliere aanbieders), zodat het onderwijs door de school kan worden aangepast aan de bijzondere onderwijsbehoefte van de leerling, welke informatieplicht van de overheid is vastgelegd in [Artikel 28, lid 1 onder d van het Kinderrechtenverdrag](#);
- (Parttime) thuisonderwijs – met verstrekking van docent, budget, contactmomenten met gelijkgestemden en middelen – toe te staan indien er geen passend hoogbegaafdenonderwijs aangeboden kan worden;
- Geld beschikbaar te stellen zodat er kan worden voorzien in onderwijs- en (extra) ondersteuningsarrangementen, zoals deze ook bestaan voor andere vormen van specialistisch onderwijs;
- Landelijk toe te zien op de ontwikkeling van een doorgaande hoogbegaafdenleerlijn PO-VO-HO, inclusief maatwerkmogelijkheden.

Addendum

Ieder kind heeft recht op onderwijs dat voldoet aan de ontwikkel-, leer- en ondersteuningsbehoeften van het individuele en totale kind. Dit geldt ook voor hoogbegaafde en uitzonderlijk hoogbegaafde kinderen.

Hoogbegaafde kinderen

- Hebben een enorme cognitieve, sociale, creatieve en/of motorische potentie, maar ook zij leren niet vanzelf;
- Ontwikkelen zich asynchroon;
- Denken, voelen en leren anders;
- Beschouwen en ervaren het leven significant anders;
- Vormen geen homogene groep: de diversiteit en niveaunderschillen tussen hoogbegaafden zijn zeer groot.

Hierdoor hebben ze behoefte aan

- Onderwijs dat en begeleiding die aansluit bij hun specifieke en speciale ontwikkel-, leer- en ondersteuningsbehoefte;
- Hoogopgeleide, gedreven en gespecialiseerde leerkrachten die aansluiten bij de denk-, leer- en belevingswereld van het kind;
- Contextueel bredere methodes en instructie;
- Een basisvakoverstijgend curriculum;
- Maatwerk en een individuele leerlijn;
- Klassenindeling op niveau in plaats van leeftijd;
- Kleine klassen;
- Zorgondersteuning voor hoogbegaafden met een zorgbehoefte;
- Gezien worden met het systeem rondom hen, dat onderling en met het kind zelf samenwerkt: ouders, leerkrachten, hoogbegaafdheidsspecialisten en schoolleiding.

Waarom dit manifest?

Het recht op (passend) onderwijs. Een mooi streven, maar helaas geen realiteit voor een groot deel van de (uitzonderlijk) hoogbegaafde kinderen in Nederland. Er is de laatste jaren meer en meer aandacht gekomen voor hoogbegaafdheid en er wordt op meerdere plekken in Nederland heel hard gewerkt om goed onderwijs voor deze kinderen vorm te geven. Maar de hiervoor opgerichte voorzieningen zijn schaars en slechts voor een beperkte groep hoogbegaafde kinderen toegankelijk en echt passend.

Het gevolg is dat psychisch gezonde kinderen – kinderen die als onbezorgde, positieve en hoopvolle kleuters hun schoolcarrière begonnen – reeds in hun vroege basisschooljaren door het schoolsysteem aan school gerelateerde klachten ontwikkelen (ziek worden), ‘ongewenst’ gedrag vertonen, zichzelf ‘uitzetten’, vastlopen op school, uitvallen of zelfs zeer ernstig beschadigd raken. Sommige leerlingen worden zelfs zorgkinderen die onder de Jeugdwet vallen, doorgaans zonder (passend) onderwijs door het leven gaan en soms zelfs in zorginstellingen belanden.

Ieder kind heeft recht op onderwijs dat voldoet aan de ontwikkel-, leer- en ondersteuningsbehoefte van het individuele kind ([Kinderrechtenverdrag artikel 28](#)). De Werkgroep Onderwijs van Stichting Hoogbegaafd roept de overheid op om het recht op onderwijs na te leven, opdat ook in passend onderwijs voor elk hoogbegaafd kind zal worden voorzien. Hiertoe worden [ervaringsverhalen van ouders en jongeren](#) verzameld en is het Manifest Hoogbegaafdenonderwijs opgesteld.

We hebben naast heel veel kinderen en ouders ook instanties die direct en indirect in verbinding staan met deze doelgroep aan ons verbonden om een gemeenschappelijk geluid te laten horen.

We maken ons veel zorgen over:

- De totale ontwikkeling van gezonde, leerbare en slimme kinderen, die nú dagelijks vastlopen, uitvallen of zeer ernstig beschadigd raken;
- Gezinslevens die worden ontwricht doordat ouders noodgedwongen hun baan opzeggen of in de ziektewet belanden.

Investeren in hoogbegaafdenonderwijs:

- Zorgt voor verzilvering van kostbaar potentieel voor onze samenleving;
- Reduceert de groeiende groep geregistreerde en niet- geregistreerde [thuiszitters](#);
- Dringt de torenhoge en stijgende jeugd- en zorgkosten terug, evenals ziektewet- en werkloosheidsuitkeringen;
- Voorziet in de [roep om werknemers met vaardigheden](#) zoals kritisch denken, complex probleemoplossend vermogen, creativiteit en emotionele intelligentie in het bedrijfsleven;
- Voorkomt bovenal [heel veel persoonlijk leed](#) voor kinderen, hun gezin en hun directe omgeving.

Er moet nu iets gebeuren om deze kinderen te helpen.

Onderwijs voor hoogbegaafden dat past!

De Werkgroep Onderwijs van Stichting Hoogbegaafd!

Marije Miltenburg

Werkgroepcoördinator en secretaris Stichting Hoogbegaafd!

Ouder van een 9-jarige zoon die meer dan een jaar fulltime en een jaar halftime thuisgezeten heeft, na zeer ondermijnend en kwetsend onderwijs op een school die claimde hoogbegaafdheidsonderwijs te geven. Hij deukt nog steeds uit, nu ruim twee jaar later, na het oplopen van PTSS als gevolg van het onderwijs. Het leed dat wij hebben meegemaakt maar vooral wat mijn zoon heeft moeten doormaken, wens ik niemand toe. Inmiddels zit ik zelf al ruim twee jaar ziek thuis na een hersenbloeding en hersenoperatie. En herstel na COVID is zwaar en lang.

Het welzijn van mijn zoon en vele anderen maakt dat ik iedere dag weer opkom voor hun rechten en kijk waar we als maatschappij beter kunnen worden, in kunnen veranderen. Opdat hun leven vandaag wordt zoals het zou moeten zijn, binnen de maatschappij passend bij wie ze zijn.

Hoogbegaafdheid raakt mijn persoonlijk leven, dat van mijn zoon en dat van vele, vele anderen kinderen en ouders die ik dagelijks tegenkom in mijn praktijk. Dat in een wel- en hoogontwikkeld land als Nederland dergelijke schrijnende en mensonterende levensomstandigheden aan de orde van de dag zijn, raakt mij iedere keer weer, diep.

Als voorzitter van de ondersteuningsplanraad (bovenschools medezeggenschapsorgaan van het samenwerkingsverband) in mijn regio, als secretaris en werkgroepcoördinator Onderwijs bij Stichting Hoogbegaafd! en in andere vrijwilligersfunctie, draag ik mijn steen bij.

Ik schreef recent een opiniestuk 'Passend onderwijs voor hoogbegaafden: van plicht naar praktijk' en ontving diverse afwijzingen van de media; en ze hebben gelijk ook! *"Het stuk is goedbedoeld en waar, maar nieuwe inzichten biedt het niet. Het herhaalt wat om de zoveel tijd naar voren wordt gebracht over dit onderwerp. Dat betekent dat er niet erg geluisterd wordt, dat de situatie al jaren niet verbeterd is en dat is ellendig."*

Inderdaad, mijn moeder, de oma van mijn zoon (orthopedagoog en kleuterleidster) deed in haar tijd niet anders dan opstaan voor deze doelgroep en haar eigen dochter... Generatie op generatie maken wij ouders hetzelfde geluid! Levenslange schade en van generatie op generatie: dat moet anders!

Marijke van der Pal

Werkgroep Onderwijs, portefeuille Media & Maatschappij

Getrouwd met Sebastiaan en samen ouders van twee hoogbegaafde kinderen. Ik ben vrijwilliger bij de online community van Stichting Hoogbegaafd! en lid van de werkgroep Onderwijs. Doordat onze kinderen aan de bovenkant ver afwijken van het gemiddelde, merken wij hoeveel maatwerk er nodig is en hoe lastig het is om dit binnen het huidige onderwijs op een reguliere basisschool te realiseren. Helaas zijn er ook geen alternatieven in de regio. Hierdoor ligt passend onderwijs niet binnen handbereik.

Onze kinderen zitten gelukkig op een school met wie wij als ouders goed kunnen samenwerken, zodat we samen het beste voor onze kinderen kunnen bieden. Ook hebben mijn man en ik flink wat kennis in huis over hoogbegaafdheid, onderwijs en de ontwikkeling van kinderen. Toch lopen we regelmatig tegen grenzen aan van wetgeving, financiën, inzicht, kennis en tijd. Ons oudste kind is, ondanks de beste bedoelingen, een tijdje thuis komen te zitten. Wanneer een kind van 6 aangeeft nergens meer zin in te hebben, zelfs niet meer in Sinterklaas

– dan is er echt iets aan de hand! Gelukkig hebben wij dit samen met school goed kunnen oppakken. Maar een onbezorgde schooltijd zal er voor ons gezin niet inzitten, je blijft kritisch kijken, je vinger aan de pols houden en bijna maandelijks gesprekken met school voeren over hoe het gaat.

Ik wil mij inzetten voor meer begrip voor deze kinderen. Zover afwijken van het gemiddelde is binnen dit onderwijssysteem een last voor ze. En ik besef mij goed dat de mogelijkheden die onze kinderen nu hebben, ook niet voor iedereen zijn weggelegd. En dan vind ik dit al zwaar.

Niet iedere school wil of kan zo intensief samenwerken, gelden aanspreken die eigenlijk ergens anders voor bedoeld waren en ook is elk gezin anders qua financiën, kennis en flexibiliteit. Hoogbegaafde kinderen hebben een oneerlijke start in onze samenleving en ik wil mij inzetten om dat te verbeteren.

Overige leden van de Werkgroep Onderwijs

De Werkgroep Onderwijs van Stichting Hoogbegaafd! bestaat verder uit:

Alice Karen Burridge, voorzitter van Stichting Hoogbegaafd!

Alice Veer, moeder en vrijwilliger

Anke van Geel, moeder en vrijwilliger

Margarita Nawijn, moeder, specialist hoogbegaafdheid en vrijwilliger

Ervaringsverhalen van hoogbegaafden over het onderwijs

Deze ervaringsverhalen kunnen ook geraadpleegd worden via deze links:

[Ervaringsverhalen basis- en voortgezet onderwijs](#)

[Ervaringsverhalen hoger onderwijs](#)

In dit document zijn alle door ons ontvangen ervaringsverhalen gebundeld.

1. Tijn, 14 jaar

Hallo,

Ik ben Tijn, en ik ben 14 jaar.

Ik ben uitgevallen op school. De reden daarvoor is dat ik niet goed functioneer in het onderwijs en dat leerkrachten mij niet begrijpen. Dit is omdat ik heel anders denk en functioneer in het onderwijs.

Het ging wel een keer redelijk goed met mij op school, dat was toen ik groep 7 en 8 in een jaar mocht doen. Eindelijk werd er een keer geluisterd, en dat werkte wel. En nu ben ik weer terug bij af.

En daarbij loopt het mijn hele schoolcarrière al zo. Daar word ik heel moe van en opstandig en boos. Maar ook verdrietig omdat ik nu dus thuis zit. En mijn vrienden moet missen.

Ik vind het belachelijk dat ik thuis zit en dat school er echt helemaal niets mee doet. Fuck school. Er worden wel gesprekken gepland die ik dan moet voeren wat in hun voordeel is en

waar hun de keuzes al lang van gemaakt hebben. Waardoor er dus weer niet geluisterd of gedaan wordt wat voor mij goed is. DUS

Ik ben er nu helemaal klaar mee en heb er weinig behoefte aan om terug te gaan naar school. Omdat het niet verandert. En ze zeggen dat er heel veel gebeurt en dat er veel verandert maar er gebeurt niets. Leerkrachten snappen er niks van en daar ben ik de dupe van. En nu zit ik thuis. En om precies te zijn eigenlijk al veel te lang.

Doordat leerkrachten mij niet begrijpen is mijn zelfvertrouwen bijna volledig weg. Ik voel me verveeld, en ik ben boos. Boos omdat er niets geregeld wordt.

Ik ga twee keer in de week, omdat ik dat samen met mama geregeld heb, naar een GGZ-instelling. Ik zit daar nu omdat ik uitgevallen ben in het schoolse onderwijs. En niet omdat ik gek ben. Want zo voelt het ondertussen wel. En daar baal ik heel erg van want nu voel ik me nog minder begrepen, en ik begin mezelf bijna DOM te noemen.

Terwijl ik voor veel mensen op een heel ander niveau denk dan heel veel andere kinderen en zelfs volwassenen, die mij hierin eigenlijk zouden moeten helpen. Wat moet er nu nog gebeuren voordat WIJ gehoord, en vooral gezien gaan worden, dat vraag ik me echt af.

Groetjes Tijn 😞

Tijn

6 november 2020

2. Dom voelen door een hoge intelligentie

Naast hoogbegaafd ben ik autistisch en daardoor werken dingen bij mij op een andere manier. Er was geen maatwerk in het onderwijs. Er was een lijn uitgezet voor de gemiddelde leerling en iedereen moest deze volgen, op welke manier je ook van dit gemiddelde afweek. Dat leerlingen die moeilijker leren dan de gemiddelde leerling wat extra hulp nodig hebben weet men al heel lang, dat is namelijk heel duidelijk. Hier bestaan ook al lange tijd interventies voor. Over leerlingen die op andere manieren afwijken van het gemiddelde is veel minder bekend, laat staan dat hier rekening mee gehouden wordt. Hieronder zal ik een aantal punten uitlichten waar ik persoonlijk tegenaan liep:

Ik kon lessen niet volgen. Ik was wel aanwezig, maar het lange verhaal van de docent volgen gecombineerd met de aantekeningen op het bord bekijken en de informatie verwerken was voor mij te veel. Dit heeft meerdere oorzaken:

1. Het waren veel te lange verhalen. Ik wil weten waar het naartoe gaat. Omdat ik concepten snel kan begrijpen ben ik geen ellenlange uitleg nodig en raak ik hierdoor juist afgeleid en de weg kwijt.
2. Ik ben visueel ingesteld. Ik kan perfect uit een boek leren maar niet door een mondelinge uitleg van een docent.

3. Door mijn autisme kan ik niet multitasken. Ik kan niet luisteren, op het bord kijken, aantekeningen maken, eventueel in een boek kijken en de informatie verwerken tegelijk. Dit terwijl als ik uit een boek leer ik dit heel snel en goed kan.

Door bovenstaand punt had ik tijdens de lessen geen flauw idee waar het over ging. Dit had tot gevolg dat ik me altijd dom voelde. Zelfs al haalde ik goede cijfers door een avond van tevoren zelf thuis te leren.

Ik miste dingen. Ik denk altijd veel verder door en als ik iets niet begrijp dan voel ik me dom. Bijvoorbeeld: als je bij scheikunde leert dat als je stofje X en Y bij elkaar gooit en het kleurt groen dan toon je een bepaald iets aan (bij wijze van spreken). Ik denk dan: maar waarom wordt het dan groen? Wie heeft bedacht dat je het daarmee aantoon? Hoe bewijst je dat?

Dit versterkte mijn gevoel van dom zijn.

De gemiddelde leerling wordt blij van sociale activiteiten en wil de hoeveelheid leerwerk en informatie zoveel mogelijk geminimaliseerd hebben. Voor mij was het echter omgekeerd. Dit zorgde voor een gevoel van raar zijn.

Dit is een vrij beknopt overzicht, maar het toont hopelijk enigszins aan waar je tegenaan kan lopen wat veel mensen niet door hebben. Ik heb uiteindelijk universitaire diploma's gehaald, maar puur op wilskracht. Qua leervermogen was het ook geen probleem, maar voor niets lessen bijwonen die mij veel energie kosten en dan alles thuis nog moeten doen, plus de enorme onzekerheid omdat ik mezelf zo onderschatte maakte het ontzettend zwaar.

Pas enkele jaren na mijn afstuderen kwam ik erachter hoezeer ik van informatie houd, en hoe makkelijk ik informatie opneem, als het maar op mijn eigen manier gaat, en hoe blij ik daarvan word.

Liza (pseudoniem)

6 november 2020

3. Het begint al eerder

Wanneer je bij je baby al merkt dat er een voorsprong is, dan ben je al op zoek naar ontwikkelingsgelijken. Wanneer je dan bij de peutergroep hoort dat er inderdaad een enorme cognitieve voorsprong is en dat het aan te raden is om eerder te starten, dan leg je die vraag bij de basisschool neer. Dan begint de ongelijkheid al, want een kind wat er met 4 nog niet aan toe is om te starten mag dat uitstellen tot 5 jaar. Met 3 jaar mag je echter nog geen kleuter zijn. Met 3 jaar en 10 maanden mag je officieel maximaal 5 dagen wennen. Dus je begint met de 4e verjaardag. Na veel gedoe uiteindelijk eerder naar groep 3. Dan weer geen aanpassingen, want het kind laat het niet zien. Onderpresteren en ouders serieus nemen blijkt een probleem. Uiteindelijk van school gewisseld, maar nog steeds een hele nare herinnering die af en toe bij kind en mij boven komt.

Adelinde

6 november 2020

4. Onze tweede zoon

We kregen van de peuterspeelzaal waar onze Jefrim kwam zodra hij twee jaar werd (VVE i.v.m. ASS-vader en broer > jonge mantelzorger) op ons hart gedrukt om op te letten op uitdaging ivm met zijn ontwikkelingsvoorsprong. Zij screenden kinderen met een VVE middels een volgsysteem.

Hij liep een week voor zijn eerste verjaardag. Voor ons langzaam haha. Zijn broer liep met tien maanden. Hij sprak al woordjes met 8 maanden en twee woordzinnen rond de 12 maanden. Met 18 maanden kon hij zich zo goed uitdrukken dat wij – de ouders – zoets hadden van: dit zijn gewoon volzinnen. Vanaf drie jaar snapte hij beeldspraak en merkten wij een liefde voor filosofie bij hem. Een denker... gevoelig, out-of-the-box oplossingen bij problemen en een brede algemene ontwikkeling.

Ik gaf dit alles aan bij de basisschool (biblebelt; conservatief). De start was meteen “awkward”. Ik heb vanaf groep 1 moeten vechten voor uitdaging voor hem. Sinds groep drie en corona (thuischoling hier NIET i.v.m. andere manier van leren en hekel aan het saaie didactische) gaan zijn resultaten keihard naar beneden. Plus er is steeds meer strijd in de ochtenden, omdat hij niet meer naar school wil. Eind groep drie werd er gezegd (voor de zoveelste keer!) dat ze in hem niks herkennen van een ontwikkelingsvoorsprong en dat ze zijn IQ getest willen hebben. Terwijl wij in groep twee een gz-psycholoog hebben ingeschakeld die hem in de praktijk zelf en op school heeft gevolgd met als conclusie: de observaties wijzen erop dat Jefrim andersdenkend is. School echter: wij herkennen dit niet en hij kan niet samenwerken. Jefrim mag niet meer naar de Doordenkers.

Hij was hier kapot van. Zo verdrietig allemaal. Gelukkig hadden wij Jacobien Karssenbergh van Hoogbegaafd Uitgedaagd achter ons staan. Zij gaf aan dat Jefrim wel degelijk erg intelligent is. Hij was toen vijf jaar. Hij is deze week zeven jaar geworden en hij komt zo graag bij haar, de uitdagingsgroep. Zij ziet hem voor wie hij is.

Enfin. Deze week is de IQ test (WISC V) afgekomen. Volgende week horen we de score en wat haar advies is. Psycholoog zei dat ze extra tijd had genomen bij hem, merkte dat hij soms te moeilijk, soms te gemakkelijk denkt... waarna hij strategischer wordt. Hij gaat alle opties langs in zijn hoofd (introvert). Hij werkt zeer nauwkeurig, corrigeert zijn fouten, bladert terug, maar werkt extreem langzaam. Sommige dingen gingen prima. Andere dingen pasten weer prima bij de leeftijd. Voor ons een bevestiging voor de asynchrone ontwikkeling die wij bij hem zien.

We zijn zo benieuwd wat eruit komt en of school dit nu eindelijk oppakt. Stel dat zijn totaalscore laag uitpakt door zijn trage werksnelheid. Wat dan? Waar kan hij dan nog terecht?

Nadine van der Hoeven-Mol
Diens Dragers
6 november 2020

5. Hoogbegaafdheid is talent en geen handicap

Onze zoon (nu 9) viel al op bij de peuters. Hij was erg aanhankelijk, gevoelig voor prikkels en continu op zoek naar uitdaging. Bij de kleuters veel conflicten omdat hij zich verveelde. In groep 3 hebben we hem zelf laten testen, daar werd duidelijk dat hij hoogbegaafd is. Zoveel onbegrip, continu hokjesdenken door school, niet willen meedenken of -werken (want daar is geen geld voor). Uiteindelijk zelf hulp gezocht en bij HB-begeleiding terecht gekomen en van school gewisseld. Zoon is stabiel maar er kan zoveel meer, dat zou hem ook gelukkiger maken... Ik werk graag mee aan pilots, onderzoeken, maakt niet uit. Zo lang hij maar gelukkig is/wordt.

Mandy

9 november 2020

6. Breedbegaafd

‘Wat is de reden dat je in het toilet zit met de deur op slot?’ vroeg ik aan mijn zoon die zich op school had opgesloten, Ik was gebeld omdat hij er niet meer uit kwam. Mijn zoon vertelde wat hem dwars zat en ik zei dat ik hem beter kon verstaan als hij uit de wc zou komen. Waar de docenten een uur voor nodig hadden lukte mij in 1 minuut. Want ik luister naar mijn kind, ik hanteer een werkwijze wat je zou kunnen betitelen als ‘fluisterkind’ of ‘opvoeden in liefde’. Hij beantwoordde mijn vraag direct, ik wil die stomme nieuwsbegrip niet meer doen. Hij zat in groep 5 en had toevallig niet zo veel zin gehad om zijn Cito goed te maken. Hij vond vooral het leesgedeelte erg overbodig. De citoscore voor begrijpend lezen was te laag en daardoor moest hij extra lessen volgen. In plaats van naar het kind te kijken, werd alleen naar de scores gekeken. Als moeder heb ik gesprekken gehad met de IB-er, de groepsleerkracht en aangegeven dat hij heel goed was in begrijpend lezen omdat hij thuis zo veel las, over het heelal en het oude Egypte, de nieuwste uitvindingen, techniek, muntenboeken; ook was hij Chinees aan het leren. Breedbegaafd vind ik hem omdat hij alles kan wat hij wil. Om de docenten te overtuigen heb ik mijn zoon laten testen op zijn IQ, Uit eigen zak betaald. Met die scores (137 verbaal) heb ik de docenten kunnen overtuigen dat hij die extra lessen echt niet nodig had maar extra uitdaging op allerlei gebied. Hier was de school niet op toegerust. Je kan er wel extra steun krijgen als je aan de ondergrens uitvalt maar als je aan de bovengrens opvalt... dan is er weinig aanbod (een plusboekje). Zijn vriendje ging naar een particuliere school voor hoogbegaafden, maar mijn zoon kon niet mee want ik had daar geen geld voor. Onderwijs zou voor iedereen moeten zijn, ook voor hoogbegaafden met ouders die een klein budget hebben.

Met een laag zelfvertrouwen door dit gedoe (en nog meer) is hij nu gymnasium op een montessorischool aan het doen, met een breed pakket van klassieke talen, filosofie en de bètavakken. Hij is ook nog Japans aan het leren, in zijn vrije tijd. Vorig jaar was hij cum laude overgegaan. Op zijn school wordt echt geluisterd naar het kind, krijgen ze een persoonlijke coach en allerlei extra aanbod waar je van gebruik kan maken of niet. Hij is enorm gegroeid, vooral in zijn zelfvertrouwen!

Anne

10 november 2020

7. Twee basisscholen en twee middelbare scholen

Ik doorliep twee basisscholen en twee middelbare scholen. Ik heb daarbij te vaak moeten ondervinden hoe het is om als hoogbegaafde niet erkend te worden in mijn ontwikkel- en leerbehoeften. Ik heb in groep 5 wel even mogen proeven aan meer autonomie krijgen in het leren en ontwikkelen, maar dat tijdens mijn verdere schooltijd nooit echt kunnen ondervinden.

Ik wist dat een goed diploma later wel eens handig kon zijn. Daarom ben ik niet uitgevallen. Ook al voldeed het onderwijs niet aan mijn leerbehoeften en werd ik vooral op mijn eerste middelbare school hevig gepest. Ik gun het alle kinderen dat ze hun schooldiploma op een beter afgestemde, meer plezierige en meer traumasensitieve manier kunnen behalen. Met als belangrijkste doel om daarna te kunnen doen wat hen gelukkig maakt.

Ook in het hoger onderwijs ondervond ik vaak een gebrek aan aansluiting bij mijn leer- en ontwikkelbehoeften. Wel vond ik de onderzoeksstages fijner dan het volgen van vakken. Ik heb in 2012, tijdens het laatste jaar van mijn universitaire studies, de basis gelegd voor Stichting Hoogbegaafd!

Niet erkend worden is letterlijk alsof je niet kunt bestaan. Maar jouw stukje menselijke diversiteit is er wel degelijk. Hoogbegaafdenonderwijs dat past is daarom noodzakelijk! Helaas is dat nog lang niet altijd en overal de werkelijkheid.

Alice

Voorzitter van Stichting Hoogbegaafd!

10 november 2020

8. 'Ongewoon'

Guido's verhaal werd vrij onverwacht op maandag 9 november in iets andere vorm in De Volkskrant geplaatst, die daarmee het recht van eerste publicatie had. Wij zouden het eigenlijk al eerder op onze website publiceren. Wij hebben toestemming om dit verhaal alsnog te gebruiken.

Als jochie van vijf op een doorsneeschool ergens in een doorsneestad schreef ik mijn eerste verhaal. Onderwerp: de schoolreis naar Artis van de dag ervoor. De hele beleving zorgvuldig samengevat op maar liefst een hele bladzijde. Met de hand geschreven. In lettergrootte 'net-van-kleuter-af', dat dan wel. Er is een vergeelde kopie van bewaard gebleven, er is bewijs. De juf noemde het 'ongewoon' voor een jochie van mijn leeftijd. Ik wist niet eens wat het betekende. Maar het leverde mij wel mijn eerste publicatie op. In de schoolkrant.

Ongewoon. Zo voelde ik mij op school. Ik was geen gabber, maar ook geen nerd. Ik zat vooraan in de klas, maar finishte als laatste in de gymzaal. Bij het poten – doen kinderen dat nog? – op het trapveldje werd ik vaak als eerste gekozen. Er was toch een luhannes op doel nodig, dus dat was dan mijn rol. Elke taal op school leerde ik met twee vingers in mijn neus, maar elke toets onderging ik met angst en beven. Ik viel overal buiten en ik hoorde nergens bij. Ik kon op school nooit vertellen wat ik dacht of voelde. Dus was ik ongewoon.

Zo ging mijn schooltijd voorbij. De honger om te leren, om de wereld te ontdekken, hij moest het vaak afleggen tegen depressies en radeloosheid. Ik wilde niet ongewoon zijn. Maar hoe word je gewoon? En toen, midden dertig, ontdekte ik dat ik hoogbegaafd en hoogsensitief ben. Bam! Een ander label op mijn voorhoofd. Ongewoon werd ineens gewoon. Een wereld ging open.

Plots leerde ik mijzelf te begrijpen. Er kwam een verklaring voor waarom ik mijn gevoel of gedachten niet kon uitleggen. Voor de overprikkeling. En voor het onderpresteren. Gewoon omdat er een wervelwind aan hersenspinsels, ideeën en emoties door mijn hoofd raast. En de steeds veranderende windrichting maakt hem ongrijpbaar. Het brein is een kunststukje van Moeder Natuur. Een meesterwerk van cellen die onnavolgbaar met elkaar zijn verbonden. En bij een hoogbegaafd en hoogsensitief persoon is de bedrading in de bovenkamer nog ingewikkelder. Als een soort spaghettiravage, maar dan wel zonder de bolognesesaus. Het was fijn geweest als dit gerecht op de menukaart op school had gestaan.

Want daar zit de sleutel. Het onderwijs is geënt op de massa. Op de vijftien procent van de samenleving. Voor de kinderen die niet kunnen meekomen, is er speciaal onderwijs. Maar voor het handjevol hoogbegaafden en hoogsensitieven is er nagenoeg niets. Dus zijn die kinderen 'ongewoon'. Zij horen er niet bij. Onbegrepen door de wereld. Althans, zo voelen zij dat. Want zij kunnen het toch wel. En daar gaat het zelfbeeld. De schoolprestaties. De sociale contacten. Meer dan doelverdediger op het schoolplein blijft er niet over. Zonde van al dat talent.

Erkenning. Daar begint het mee. Erkenning dat er een groep kinderen is die elke dag een strijd levert tegen zichzelf. Die het verdient om aandacht en begeleiding te krijgen. Die gezien mag worden. Die het eigen talent weet te benutten. En bovenal, die wordt begrepen. En die

erkenning is al veel beter dan vroeger. Er zijn hier en daar al speciale scholen en nieuwe onderwijsmethoden. En er is meer kennis bij leerkrachten en ouders. Maar we zijn er nog niet. We moeten blijven investeren in deze groep.

Waarom dit belangrijk is? Mijn zoon is vier jaar oud en hij lijkt op mij. Ik houd mijn hart vast als ook hij hoogbegaafd en hoogsensitief blijkt te zijn. Gelukkig vindt hij spaghetti zonder saus lekker. Nu nog wel.

Guido Febus
11 november 2020

9. Help!

Lieke (10) worstelt al sinds de kleuterklas met haar hoogbegaafdheid.

Op sociaal vlak geen aansluiting en gefrustreerd. Jarenlang met de school in gesprek maar geen extra hulp.

Na een woedeaanval waarbij ze haar oma vreselijk heeft geschopt na school, een IQ-test gedaan en naar een psycholoog.

Klas overgeslagen, leerachterstand opgelopen. Boos, geen peers. Doodongelukkig. School hield haar aan boord, maar er was geen tijd, en aandacht, geen plusklas. In groep 7 ging het niet meer en overgestapt naar voltijds HB-onderwijs.

Wat een verademing! Ze wordt begrepen, heeft vriendinnen en heeft weer zin om te leren. Jammer dat school niet eerder doorverwijst maar een uitstromende vwo-leerling liever "binnen houdt" vanwege de scores.

De budgetten worden nu niet eerlijk gebruikt.

Onze grootste zorg nu; En wat als ze straks naar het voortgezet onderwijs gaat als 11-jarige?

Er zijn weinig VO-scholen met HB-expertise. Halen en brengen? Vriendinnen ver weg? En nog meer extra kosten?? Help...

Mirjam
12 november 2020

10. Het was dus niet een kwestie van niet willen, het was een kwestie van niet kúnnen

Mees (9)

Mees was een rustige, vrolijke, gevoelige jongen die prima kon aangeven wat hij nodig had. Graag drie dagen per week naar de kleuterklas en een rekenboek of potje schaak. School kon hier niet in meegaan. Mees raakte compleet overprikkeld en weigerde nog te gaan. Gewoon even flink doorzetten volgens school en hulpverlening. Een vreselijke periode met dwingen naar school te gaan volgde. Leerplicht greep in. Hij mocht thuisblijven. Mees was inmiddels tot de grond toe afgebroken. Hij wilde alleen nog maar dood.

Uit onderzoek bleek later dat Mees uitzonderlijk begaafd is (IQ > 145) en de daarbij vaak voorkomende (prikkel-)gevoeligheden en angsten heeft. Het was dus niet een kwestie van niet willen, het was een kwestie van niet kúnnen. Niet passen in het onderwijssysteem. Hij is zwaar beschadigd geraakt en is daar niet meer van hersteld. Hij zit nu 2,5 jaar thuis. Hij heeft recht op passend onderwijs. Op perspectief. En laat Mees alsjeblieft het laatste kind zijn dat zo beschadigd raakt.

Ouders van Mees
12 november 2020

11. Stein is nu deeltijd-thuiszitter

Stein (jongen, 9) is een lieve, behulpzaam, een tikje serieus voor zijn leeftijd. Sinds de start van de basisschool ontwikkelt hij tics. Stein wil niet naar school en moet onder dwang naar binnen. Thuis is hij steeds vaker boos, opstandig, extreem druk, vraagt hij zich af of hij beter niet had kunnen bestaan en is niet meer bereikbaar. Op school kruipt hij onder zijn tafel of sluit zich op in een kast. Na onderzoek van school wordt er besloten dat hij autistisch zal zijn, daar zet school hulp op in, zijn gedrag wordt hierdoor erger. Als ouders herkennen we Stein niet in autisme, in vakanties neemt het gedrag af. Na onderzoek blijkt hij een IQ boven 145 te hebben. School is handelingsverlegen en Stein komt met 7 jaar getraumatiseerd thuis te zitten.

Inmiddels is een school gevonden om hem onder begeleiding weer in het onderwijs te laten reintegreren. In een groep gelijkgestemde kinderen komt hij langzaam weer tot zichzelf en zelfs tot leren. Stein is nu nog deeltijd-thuiszitter.

Ouders van Stein
12 november 2020

12. De nieuwe school is 33 km van onze woonplaats

Bas (jongen, 7) is lief, vrolijk, spontaan, een tikje baldadig. Hij kwam met 5 jaar getraumatiseerd thuis te zitten. Na twee weken school veranderde hij van vrolijk en spontaan in boos en neerslachtig, hij vroeg zich als vierjarige af wat beter was, dood of weer een dag naar school. Hij vertoonde op school vluchtgedrag en is meerdere malen vermist geweest. Hij is doorgetoetst en bleek halverwege groep 1 het niveau van groep 3 te hebben. School was door zijn gedrag handelingsverlegen en wilde hem naar speciaal onderwijs doorsturen. Na onderzoek bleek hij een IQ boven 145 te hebben en dus niet in speciaal onderwijs te horen.

Voor Bas is een school gevonden om hem onder begeleiding weer in het onderwijs te laten reintegreren, deze school is 33 km van onze woonplaats. Helaas valt deze groep niet onder speciaal onderwijs en zijn er eigenlijk ook geen extra voorzieningen om kinderen met een schooltrauma te begeleiden. Bas is nu nog deeltijd-thuiszitter.

Ouders van Bas
12 november 2020

13. Wij geloven in jou!

Diaz (9) was 4 jaar en stond in de regen aan de hand van juf, die haar moeder was verloren. Je vroeg aan juf: "Denk je dat mensen in de hemel kunnen huilen?" Juf vroeg aan jou wat jij dacht. Je keek juf aan en zei "ja juf, ik denk dat jouw mama je mist." Al die levensvragen houden jou altijd bezig.

In groep 3 kregen wij te horen dat je niet kon lezen. Terwijl je thuis alles las. Zelfs na een hoge citoscore geloofde school niet in jou en wilde geen verrijking aanbieden. Helaas liet jij moeilijk zien wat je kunt, zelfs tijdens de eerste IQ-test.

In groep 4 knapt er iets bij je. Een vreselijk onveilig jaar met veel invallers. Je wilde niet meer, zei tijdens het eten dat je dood wilde en je maakte op school de vreselijkste

tekeningen. Na onderzoek werden AD(H)D en een stemmingsstoornis vastgesteld.

Na een tweede IQ-test blijkt je wel hoogbegaafd te zijn en nu in groep 6 word je eindelijk gezien en mag je eindelijk passend werk doen! Wel met een hoop hiaten, weinig zelfvertrouwen en een trauma in je rugzak! Wij geloven in jou!

Amber

12 november 2020

14. Leerkrachten komen handen, materiaal en expertise tekort

Zoë (9) wordt in groep 7 letterlijk ziek van naar school gaan. Buikpijn, hoofdpijn, misselijkheid en zelfs koorts. Gezien haar medische voorgeschiedenis zijn deze oorzaken eerst uitgesloten. De klachten verdwijnen wanneer ze uitgedaagd wordt. Zelfs na versnelling blijkt dit lastig. Leerkrachten komen handen, materiaal en expertise tekort. Het standaard verrijkingsmateriaal is niet passend en voldoende.

Zoë wil door, ze wil leren, maar: “Mam, alles wat we op school leren weet ik al, waarom moet ik erheen?”

Ieder kind wil leren, maar Zoë rijdt in de eerste versnelling over de snelweg van hier naar Amsterdam. We weten wat dat met een motor doet.

Rosalie
12 november 2020

15. Maar passend onderwijs is verplicht!

M is 8 jaar en zat de 1e 4 groepen op regulier onderwijs. Hier deden ze niets, niet onderkende HB. Vanaf groep 1 al aangegeven dat het met M anders moest. Nadat ik zelf M had laten testen, heb ik gezocht naar ander onderwijs. Bij eindgesprek heeft school letterlijk gezegd, maar wij hadden M niet verder geholpen. Maar passend onderwijs is verplicht! Nee zeiden ze wij hadden niets anders gedaan met M. Zo blij dat M nu op voltijds HB-onderwijs zit. Heb een heeeeeeeel ander kind!! Zo belangrijk is het dus.

Margriet
12 november 2020

16. Binnen 6 weken was school ineens handelingsverlegen!

Mijn zoon was 9 jaar tijdens uitval op school. Met 7 jaar diagnose ASS en angst. Reguliere school. Wilde niet opvallen. Volgens school alles goed. Heel slim, maar geen uitdaging, was niet zelfstandig genoeg volgens school. Groep 6: binnen 6 weken was school ineens handelingsverlegen. Zoon had externaliserend gedrag. Tik van medewerker school. Schooltrauma. Geen OPP, geen plan, niets. Moest weg. Naar SO. Binnen een week weer gefixeerd. Groter schooltrauma. Thuiszitter. Ellenlange weg op zoek naar hulp. Veel obstakels. Doorzetten. Nu bij ConnEQt en het lijkt beter te gaan. Teleurgesteld in samenwerkingsverband en de scholen. Leken niets te willen. Nu positief verder.

Anoniem
12 november 2020

17. Hij werd op zijn 4e al een thuiszitter

Omar is 5 jaar. Rond zijn 3e merkten we een voorsprong. PSZ deed hier niets mee. Toen hij op z'n 4e naar de basisschool kon leken ze hem te zien, hij mocht i.v.m. zijn niveau direct door naar groep 2. Helaas bleef het daarbij.

Hij ging onderpresteren en kwam emotioneel thuis. School wilde geen IQ-test doen, dus regelden we dit zelf. Uitslag IQ 145. School gaf toen aan handelingsverlegen te zijn. Dus werd hij op z'n 4e al een thuiszitter. Nog te jong voor de HB-klassen en elders afgewezen i.v.m. te hoog IQ.

Na 8 maanden thuisgezeten te hebben zonder enige vorm van begeleiding, en het gevoel van afwijzing op afwijzing, kreeg hij moeite met zijn emotie-regulatie. Toen kon hij helemaal niet meer op een school geplaatst worden. Terwijl dit bij uitval totaal geen issue was. Toen speelde enkel cognitieve onderprikkeling.

Momenteel zit hij op dagbehandeling om weer het vertrouwen op te bouwen in zichzelf en anderen. Zodat hij t.z.t. weer naar een geschikte school kan. Nog geen idee welke school.

Lorina

12 november 2020

18. Ze neemt een tussenjaar om tot zichzelf te komen en te ontdekken wat ze wil

Dochter S (16, IQ145++) is vastgelopen in regulier onderwijs. Vanaf 6 jaar bezig met voorkomen dat ze onderpresteert en veel contact met school en zelf inmiddels deskundig. Harmonieus profiel en zeer creatief. Al een jaar of 5 depressief en veel hulpverleners verder.

S was een vrolijk, leergierig, sociaal wat kat-uit-de-boom-kijkend meisje. Met 6 jaar al getest, dus school wist van capaciteiten, 3 jaar Leonardo onderwijs, positief. Aanpassen. Cito 545.

In 1 gym ging het mis; stress, faalangst, perfectionisme. Geen extra aanbod school, want cijfers waren niet hoog genoeg. In de 4e uitgevallen met angst en stress en burn-outklachten. Freeze-stand. School reageerde vol onbegrip. Schooltrauma.

Therapie. S Raakt snel overprikkeld. Na 2 maanden uitval op gym gestart met HB-profiel, gaan uit van haar behoeften, voelt zich gezien. Inmiddels in 6 gym, gaat redelijk, wel erg vermoeiend en stressvol dus ze neemt een tussenjaar om tot zichzelf te komen en te ontdekken wat ze wil.

Miriam

12 november 2020

19. En dan... zit je zoon thuis

Dec. 2017: "Mama, ik trek nog liever aan het stuur van de auto en maak een ongeluk, dan dat ik nog 1 dag naar school moet!" (mijn zoon, toen 7 jaar).

En dan... zit je zoon thuis. Nu, na bijna 3 jaar lang worstelen, zit hij in groep 7 van zijn 3e school en volgt sinds kort flexonderwijs. Dat betekent 3 dagen school, 2 dagen thuis. Het was in groep 1 duidelijk dat hij UHB was, een creatieve denker. Ik zie hem worstelen met zichzelf, het systeem. Een van nature leergierige en nieuwsgierige jongen.

Mijn dochter (groep 5) is meegegaan naar de huidige school. Toch past zij zich helaas geheel aan op school, een onderpresteerder.

Zelf ben ik gestopt in het onderwijs en mijn praktijk voor hoogbegaafden. Ik volg mijn passie muziek nu. Ik kan er zo voor mijn kinderen zijn, door uit het web te blijven van onbegrip, gebrek aan kennis en ervaring.

Ik gun deze kinderen een plek waar ze hun talenten en kwaliteiten kunnen uiten om zo van betekenis te zijn voor zichzelf en de ander.

Marion
12 november 2020

20. We zien hem groeien!

Koen, 10, is een creatieve denker, maakt de mooiste creaties van Lego, LacQ en dozen. Roept al vanaf de kleuterklas dat school saai is. Zijn juffen zeggen er zit meer in dan eruit komt. Hij is een rebel, we hebben veel strijd met hem gevoerd om hem op school te krijgen. Er zijn jaren geweest dat dit echt een drama was.

Thuis maakt hij de meest creatieve dingen, op school komt hij niet tot zijn verplichte werk. Presteert hij op de onderste lijn van CITO. Mag hij niet naar de webklas. En is het al een aantal jaren de vraag of hij wel over gaat.

De test, n.a.v. UHB-zusje, op dyslexie en gedrag werd een drama, de tester legde de focus op frustratie en gedrag. Kwam uit op een IQ van 90-100 en in het autistisch spectrum. Hij is opnieuw getest en blijkt hij een IQ van 141 te hebben, extreem snel te denken waardoor hij chaotisch wordt. Kortom we hebben een nieuwe uitdaging....

Na de vakantie is Koen gestart op een school met gepersonaliseerd onderwijs. We zien hem groeien!

Ouders van Koen
12 november 2020

21. Op school is niemand die hetzelfde denkt als ik!

Eva is 2,5 wanneer ik denk: "Help, mijn kind is hoogbegaafd." Ze kruipt op schoot met Afke's tental. Ik merk dat ze niet luistert en vraag: "Wat ben je aan het doen?" "Ik lees de woorden die ik ken!"

Eva is inmiddels 8 en zit in groep 6. Veel frustraties rijker.

Groep 5 had beter moeten gaan: plusboek taal, rekenen en de webklas zouden toch genoeg moeten zijn? Nee is het antwoord. Eva is boos en chagrijnig. Een voltijds HB-school wijst haar af in een mail van drie regels terwijl er een advies ligt: IQ 145+, voltijds HB-onderwijs, compacten, verbreden en hopen dat dit genoeg is.

Eva vindt het niet meer leuk: "Op school is niemand die

hetzelfde denkt als ik!" en "Jullie hebben allemaal leuke ideeën, wanneer gaat er iets veranderen?", zijn haar woorden.

Na de zomer is Eva gestart op een school met gepersonaliseerd onderwijs. Dit werkt goed, ze krijgt elk vak op haar eigen niveau aangeboden.

Eva is een prachtig kind, puur, muzikaal en enthousiast. Ze straalt weer!

Ouders van Eva
12 november 2020

22. Als de rest mocht spelen of kleuren, moest hij in zijn eentje uit een moeilijker boekje sommen maken

Abel & Diede, 10 en 7 jaar.

Twee slimme baasjes, zaten op een van de grootste basisscholen van het land, al in de kleuterklas werd duidelijk dat ze konden lezen en behoefte hadden aan prikkels die aansloten bij hun interesses. De werkjes die ze kregen waren te makkelijk. Eenmaal in groep 3, al vloeiend lezend, moesten ze weer beginnen met het woordje ik en vis. Abel werd doodongelukkig en legde zijn hoofd letterlijk op tafel. Hij deed niet meer mee.

De juf zag alleen dat en wilde hem daarom geen moeilijkere boekjes geven en al helemaal niet een 'zonnetje' laten zijn = hoogste leesniveau. Rond de kerst las hij thuis Harry Potter, hij was bijna 7 jaar. Op school was een algemene test hoe ze erbij stonden en toen bleek hij ruim een schooljaar voor te lopen op de rest. Eindelijk kreeg hij wat extra werk, maar... dat moest hij doen NA zijn gewone werk. Als de rest mocht spelen of kleuren moest hij in zijn eentje uit een moeilijker boekje sommen maken.

Karin

12 november 2020

23. J. ging als vrolijke sociale kleuter verwachtingsvol naar school

J. ging als vrolijke sociale kleuter verwachtingsvol naar school maar liep in groep 3 compleet vast. Er werd gedacht aan hoogbegaafdheid, met lesstof liep hij twee jaar vooruit, maar vanwege hoge stress en onderpresteren kwam dat er helaas niet uit tijdens de IQ-test, dus konden we nergens terecht. In plaats daarvan kreeg hij van een onervaren ggz-psycholoog na een halfuurtje onderzoek het labeltje ASS opgeplakt. School schoof daarna alle problemen naar J. zelf.

Zes jaar en drie scholen later kwam J. als een compleet wrak thuis te zitten, mét (pas na verzoek van ouders doorgetoetst) Cito 8 op A+.

Maar door hardnekkige ontkenning van hoogbegaafdheid door zijn leerkracht werd versnelde overstap vanuit groep 7 naar VO van alle kanten doelbewust geblokkeerd, waardoor we genoodzaakt waren naar een andere stad te verhuizen. Hier 'mag' hij op een VO-school meedoen met de reguliere lessen Atheneum-1, maar wordt voor hem nog steeds geen extra begeleiding en uitdaging voor hoogbegaafdheid ingezet, waardoor J. alsnog dreigt af te zakken naar thuiszitten.

Anoniem
12 november 2020

24. Tja, wat kun je van een school vragen hè, én hoogsensitief, én hoogbegaafd?

Tibbe (9) was 2,5 toen het niet meer ging op de crèche. Hij werd vastgezet in een stoel als hij niet meedeed met knutselen maar in plaats daarvan buiten wilde ontdekken hoe de wereld in elkaar zat. Hij lag liever onder de trampoline om te ontdekken hoe dat ding werkte dan dat hij erop ging springen.

In de kleuterklas ging het binnen 6 weken mis. Of we op gesprek wilden komen. “Hij komt niet mee”, was de mededeling van de juf. Juf stond open voor hulp maar dat was vooral gericht op zijn sensitiviteit. Met hangen en wurgen heeft hij het jaar rond gemaakt. Zes weken voor de zomervakantie gingen we op reis, een sabbatical van bijna drie maanden. Heerlijk. School had beterschap beloofd en juf ging aan de bak.

Na de zomervakantie, inmiddels groep 2, zaten we weer binnen 6 weken bij de juf. De boodschap werd herhaald: “hij komt niet mee, we denken dat hij het niveau niet aankan!” Ik begon te huilen. De juf sprak troostende woorden dat ze begreep dat het heel moeilijk is om te accepteren als je kind het niet redt op een reguliere school. “Ik huil niet omdat hij het niet redt, ik huil omdat wij zo’n ander kind zien en dat we niet begrijpen dat jullie zo’n andere taal spreken dan wij. Dat jullie hem zo anders inschatten dan wij. Wij denken dat hij uitdaging nodig heeft!”, was mijn antwoord.

We hebben hem meteen laten testen. 145+. “Tja, wat kun je van een school vragen hè, én hoogsensitief, én hoogbegaafd?” zei de directeur van de school.

We zijn op zoek gegaan naar een andere school en dachten deze gevonden te hebben. We zijn verhuisd. Laatste stukje groep 2 en toen groep 3. Meermaals aangegeven dat hij graag wilde versnellen met lezen, maar dat mocht niet. Binnen 6 weken was hij zo in de war dat het niet meer ging. Half thuis, half naar school. Of mama even leesondersteuning thuis kon geven. Gesprekken, gesprekken, gesprekken. Onderzoek hier, onderzoek daar. Maar wat we ook deden, school kwam niet met aanpassingen, las de rapporten niet en bleef zichzelf handelingsverlegen noemen.

Na de zomer eindelijk naar voltijds HB op diezelfde school. Zonder welke aanpassing dan ook is ons mannetje in het diepe gegooid. En toen ging het pas echt mis. Nadat we hem helemaal overstuurd naar school hadden gebracht, zeiden mijn man en ik tegen elkaar: “dat doen we nooit meer! Vanaf morgen blijft hij thuis.” En zo geschiedde. Hij zat thuis. Maar nu fulltime.

PTSS werd vastgesteld door al het trauma wat hij op school heeft meegemaakt. PTSS!!!!

En nu, na een jaar thuiszitten, therapie en heel veel liefde, heeft hij een fijn plekje gevonden. En door alles wat hij heeft moeten meemaken, blijft het passen en meten. Maar school past en meet met ons mee. Dankbaar.

[Tibbe maakt deel uit van deze familievideo over hoogbegaafdheid.](#)

Marije
12 november 2020

25. Het past niet....

Dochter (13) en zoon (11) passen niet in de onderwijssystemen zoals deze er nu zijn. Oudste heeft 3 basisscholen doorlopen en jongste is net op de 4e gestart in groep 8. Het niet gezien worden, gehoord worden, alleen maar moeten, geen aansluiting vinden heeft al tot meerdere depressieve periodes geleid bij dochter. Nu op VO lukt het niet om goede cijfers te halen, faalangst nekt haar bij toetsen en zien weer demotivatie, apathisch gedrag ontstaan. Zoon in groep 8 wordt voor het eerst gezien, dat is zelfs op voltijd HB (SBO) niet gebeurd!! Als ouder sta je met je rug tegen de muur. Je MOET je kinderen in systemen persen die voor hen gewoon schade opleveren! Vergrootglas ligt op je, want veilig thuis ligt op de loer. Als we ons kind thuishouden dreigt boete van leerplicht. Terwijl wij als ouders enkel het beste voor onze kinderen willen, mogen we ze niet weghouden van systemen die hen emotionele, cognitieve schade, trauma's toebrengen!

Anita
12 november 2020

26. Ik had een goed stel hersens...

... dat zei mijn oma altijd, hoewel ik niet altijd even goed begreep wat ze precies bedoelde. De herkenning kwam pas 30 jaar later, toen ik een HB-coach leerde kennen.

Op school deed ik altijd waar ik zin in had. Vooral puzzelen vond ik erg leuk, en daar heb ik veel van mijn tijd aan besteed. In de zesde klas (groep 8) las ik boeken over

atomen en sterren, gewoon omdat ik dat leuk vond, en ik had geen flauw benul van mijn HB-zijn. En toen ik in 3 havo alweer een 10 kreeg voor een scheikunde proefwerk begreep ik al helemaal niet waar mijn medeleerlingen zo'n moeite mee hadden. Dat was toch simpel? Het periodiek systeem kon je toch dromen?

Na diverse omzwervingen belandde ik op hbo-informatica. Dit was een vierjarige opleiding waar ik gelukkig, door het kwartaal-systeem, vooruit kon werken. Ik was dan ook in drie jaar klaar, en nog zag ik het niet. Ik was volgens mijn vrouw wel bijzonder, maar vaak werd naar mij verwezen als het zwarte schaap.

Sinds die HB-coach in 2005 (ja, ik ben 54) veranderde mijn leven compleet. Het had even tijd nodig, maar ik ben tegenwoordig het witte schaap. De rest is zwart!

Camiel Wijffels
camielwijffels.nl
12 november 2020

27. De deur dichthouden is makkelijker dan telkens onbegrip voelen

Onze kinderen liepen allebei al jong vast op school. De frustraties kwamen er thuis uit met een heftigheid die zwaar was voor ons allemaal. We zochten hulp maar het enige probleem wat ze konden vaststellen was dat ze allebei hoogbegaafd waren. Uiteindelijk hebben ze vier jaar in een klas gezeten voor hoogbegaafde kinderen. Dat was een verademing, maar sommige kinderen waren zo beschadigd dat ze veel probleemgedrag lieten zien in de klas. En ondanks dat onze kinderen het zo naar hun zin hadden vonden wij het na een tijd niet meer gezond dat ze iedere dag in een onveilige situatie zaten. Nu zitten onze kinderen weer in regulier onderwijs en nee het gaat niet echt goed. Maar het is tenminste wel veilig. Als gezin hebben we ons over de jaren heen meer teruggetrokken. Door vooroordelen of onbegrip voelden we ons niet gesteund. “Ze moesten eens weten” hebben we vaak gedacht en dan is het makkelijker om maar gewoon de deur dicht te houden. Hoogbegaafde kinderen hebben een grotere kans om psychische problemen te ontwikkelen. Onderwijs op maat is duur maar op termijn zal het ook zorgkosten besparen.

Anoniem

13 november 2020

28. Hoogbegaafd en autistisch tussen wal en schip

Onze zoon is hoogbegaafd en heeft autisme. Hij is 10 jaar als hij eind van dit schooljaar alle leerstof van de basisschool zal beheersen. Tot nu toe heeft de reguliere basisschool in de wijk gewerkt. Alle lof voor het maatwerk. Maar daarna? Wij vinden hem sociaal emotioneel nog te jong voor de middelbare school. Alle professionals om hem heen adviseren een tussenjaar in hoogbegaafdenonderwijs. Hij is echter op twee scholen geweigerd omdat ze geen begeleiding kunnen bieden op zijn autisme. Speciaal autisme onderwijs dan? De professionals om hem heen zijn bang dat hij daar niet past vanwege zijn hoogbegaafdheid. Particuliere scholen bieden wel een maatwerk tussenjaar. Wij hebben echter geen 30.000 euro om die te bekostigen. En nu? We zijn nog volop in actie op zoek naar een passende plek. Maar we bereiden ons er ook op voor dat onze zoon een jaar thuis komt te zitten.

Marieke

13 november 2020

29. Uitdaging in het hoger onderwijs

Beste allemaal,

Op de basisschool was ik traag met mijn rekenwerk. De leerkracht gaf mij minder werk en wist niet dat ik de sommen drie keer opnieuw uitrekende, ik wilde absoluut geen fouten maken. Op de middelbare school werkte dit perfectionisme door tot faalangst met heftige uitbarstingen in de thuissituatie. Ik wilde de stof in één keer begrijpen, vooral met wiskunde. Wanneer mijn vader mij hielp, wilde ik eigenlijk tijdens zijn uitleg of zelfs voorafgaand aan zijn uitleg de boel al snappen.

Na het VWO ben ik naar de pabo gegaan. "Je vergooit je vwo," was een uitspraak die sommige mensen deden met eventuele afkeurende blik. De universitaire pabo was een optie, daar heb ik ook naar gekeken. Maar toen ik bij de open dag hoorde dat bijna de helft van de studenten afviel in het eerste jaar, dacht ik "Dan maar gewoon pabo." De opmerkingen van mensen die er negatief naar keken, liet ik van mij afglijden. "Ik weet dat ik de pabo wil doen, dus dan ga ik ervoor. Hoe kan je iets vergooien, als je doet wat je het liefste wil doen?" Dat was mijn motto en tegelijkertijd mijn blinde vlek.

Door die blinde vlek zag ik niet dat ik mij in het eerste jaar van de pabo compleet aanpaste. Eerst stelde ik nog gretig vragen: "Waar is dat actief leren van Kaleidoscoop op gebaseerd?" Ja, voor dat soort vragen moest ik naar de universiteit. Maar dat wilde ik niet (of kon ik niet, dacht ik), ik wilde de pabo doen. In mijn eerste jaar ben ik nog naar het decanaat gegaan. Ik wilde meer uitdaging en keuzevrijheid en vooral niet naar de universiteit. In m'n derde jaar van de pabo kregen we 3EC om zelf in te vullen, om te werken aan een zelfgekozen doel, zolang we het maar konden verantwoorden. Wauw, wat ben ik in die 84 uur gegroeid in zelfkennis! Ik hervond m'n motivatie, ontdekte nieuwe dingen over mezelf (hooggevoeligheid) en zocht naar uitdagingen. Ik vertrok voor een half jaar naar Breda voor een externe minor hoogbegaafdheid en heb ontzettend veel geleerd, ik mocht namelijk onderzoek doen! Het vierde jaar van de pabo leek op m'n laatste half jaar in Breda. Even de tanden op elkaar en afmaken die opleiding.

Inmiddels zit ik in een premaster. Ik begon zeer gemotiveerd. De motivatie is er nog zeker, alleen wel wat gedaald, doordat ik inzag hoe sterk er getoetst wordt op feitenkennis. Ik mis de interactie van het HBO, in de colleges lijkt soms een taboe te hangen op vragen stellen. Ik daag inmiddels mezelf uit in m'n werk als leerkracht naast de premaster. Ook lees ik veel. Maar soms voelt het wel alleen.

Kortom: zorg voor ruimte, ga in gesprek en differentieer ook in het vervolgonderwijs!

"Maaïke"

13 november 2020

30. Heidi gaat niet meer naar school, al 2 jaar niet meer...

Heidi (meisje, 7 jaar) was pas 5 jaar oud toen ze volledig thuis kwam te zitten met een burn-out en depressiviteitsklachten. Ze had iedere nacht nachtmerries, had opeens zindelijkheidsproblemen en sliep per nacht nog maar tussen de 6 en 7 uur. In de periode die volgde was "school" een verboden uit te spreken woord geworden, waarbij vragen van onbekenden over school voor dagen- tot wekenlange psychische en fysieke klachten leidden.

Heidi was al vanaf het begin van de basisschool meerdere keren voor langere periodes (van een week tot 2,5 maand) thuisgebleven omdat "het niet ging". Ze was nog net 4 jaar toen ze een klas oversloeg om hopelijk meer aan haar leerbehoeftes te voldoen en toen ze met 5 jaar met kerst uitviel in groep 3, was ze didactisch alweer klaar met dat schooljaar. School sprak al over mogelijk nog een klas overslaan om haar een beetje te kunnen blijven uitdagen. Na een persoonlijkheidsonderzoek na inmiddels al 8 maanden thuiszitten en de inzet van de Onderwijsconsulent kwam het hoge woord eruit. Voor onze dochter is er in de gehele provincie Limburg geen PO-school te vinden die voor haar zal passen of passend te maken is! En ook daarbuiten zal het lastig blijven.

Voor nu gaat ze naar een zorgplek voor hoogbegaafden om haar weer te helpen zichzelf terug te vinden, maar didactisch is er nog een moeilijke weg te gaan.

Franka Peulen
14 november 2020

31. Ideale leerling met bore-out

Op de peuterspeelzaal scoorde mijn zoon met 3 jaar op ontwikkelschaaltjes bij 4,5 jaar, verder gingen ze niet. “Daar hoeven we het niet over te hebben”, zei de peuterspeelzaal.

In groep 1 had hij alleen groep 2-vriendjes en maakte hij met hen de rekentoets voor eind groep 2: A score; hoger dan het gemiddelde groep 2-kind. Maar hij mocht niet naar groep 3 van school.

In groep 2 ontstond er

frustratie met de kinderen, de werkjes, de leerkrachten, alles, maar school signaleerde niks. Eind groep 2 kon hij lezen en rekenen en schrijven op eind groep 3-niveau, zonder specifiek schoolaanbod daarop. Na vijf weken in groep 3 zat hij uitgeblust thuis.

Na veel gedoe heeft hij een jaar overgeslagen. Het ging veel beter, maar na een jaar stagneerde hij. Versnellen, aanpassen en onderpresteren, dus aanbevelingen over compacten en verrijken uit een IQ-test werden door school genegeerd. Hij was een gezond kind zonder labels.

Begin groep 7 dezelfde situatie als begin groep 3, maar nu had hij zelfs schooltrauma volgens moeder. Hij heeft een half jaar ziek-van-school thuisgezeten. Hij was de ideale (boven)gemiddelde leerling volgens school. Nergens is kennis: scholen, samenwerkingsverband, GGD, gemeente, psycholoog. Talent wordt verpest!

Karin

14 november 2020

32. Een cursus is niet genoeg...

Quinn (10 jaar) zit thuis vanaf 8 jaar.

Quinn is begonnen op onze dorpschool. Daar hadden ze weinig tot geen kennis van UHB. Alleen dachten de leerkrachten doordat ze een cursus hadden gedaan dat ze het wel konden.

Quinn is door ons geadopteerd uit China. De pedagoog die op dat moment ook bij de vergadering zat, zei: “Het is waarschijnlijk hechtingsgedrag.”

Toen we aankwamen met een uitslag van 145+, was iedereen zeer verbaasd op school.

Hij is naar een HB-school gegaan. Helaas, na 5 weken zat hij thuis. Hij plaste weer in bed, hij gilte, sloeg, kon niet meer spelen, spuugde alles uit. Zo erg dat we onder begeleiding kwamen van een specialist.

Nu na 2 jaar thuiszitten komt hij weer moeizaam tot leren.

Quinn is zeer ernstig beschadigd door scholen.

Ik zeg altijd... een IQ rond de 100 is normaal.

Haal er eens 60 vanaf. Waar zit je dan? Juist, met een IQ van 40 kom je niet op een school. Dan ga je naar een dagverblijf.

Onze kinderen moeten met een IQ-verschil van 60 gewoon naar de scholen zonder specialisten.

Als ouders ga je eraan kapot.

Geschreven door M. Abma
Giessenburg, Zuid-Holland.

M.
14 november 2020

33. Ik raakte mezelf volledig kwijt door het onderwijssysteem

Op de peuterspeelzaal viel het mijn moeder al op: Ik wilde niet meedoen met de andere kinderen. Ik wilde mezelf ontdekken en mijn creativiteit uiten. En dat ik anders was, dat merkte ik zelf ook al heel snel op. Op de basisschool zat ik altijd boordevol vragen, maar deze durfde ik niet te stellen uit angst voor afwijzing van de klas en de leraren. Ik mocht deelnemen aan de plusklas, maar ook hier was de uitdaging ver te zoeken. En zo raakte ik mezelf steeds verder kwijt. Want te weinig uitdaging en te veel onbeantwoorde vragen, begon ik steeds meer aan mezelf te twijfelen. Hoe kwam het toch dat ik zo weinig aansluiting vond?

Afgelopen jaar ben ik er, na depressies, PTSS en persoonlijkheidsproblematiek, achter gekomen dat ik hoogbegaafd ben. En dat het volgens mijn psycholoog ook heel logisch is dat er problemen zijn ontstaan tijdens het ontwikkelen van mijn persoonlijkheid. Als hoogbegaafdheid gemist wordt en het kind niet de juiste begeleiding krijgt, kan het kind zichzelf helemaal kwijtraken. En dat gebeurde bij mij ook, omdat ik wel door had dat ik mezelf anders ontwikkelde, maar hier totaal geen begeleiding in kreeg. Nee, ik moest me vooral lekker aanpassen en niet te veel aandacht vragen. De cijfers waren goed, dus niks aan de hand.

Nu ik een universitaire studie volg en me eindelijk bewust ben van mijn hoogbegaafdheid, valt me pas op hoeveel worstelingen hoogbegaafdheid met zich meebrengt. Omdat mijn manier van verwerking niet aansluit bij de volgorde van de aangeboden literatuur, levert dat me aan het begin van het blok standaard veel frustratie op. Daarnaast merk ik constant dat de

literatuur voor mij niet diep genoeg op de stof in gaat, maar tijd om er wel voldoening uit te halen is er niet. Die tijd stoppen we in het schrijven van verslagen waarin onze eigen gedachten eigenlijk niet genoemd mogen worden, want dat is niet wetenschappelijk. En zo kan ik nog veel meer punten op kunnen noemen waar ik tegenaan loop.

Het vervelendste vind ik nog dat hoogbegaafdheid niet als 'handicap' gezien wordt. Want ondanks dat mijn IQ heus weleens goed van pas komt, ben ik van mening dat het ook heel belangrijk is om hoogbegaafde leerlingen goed te begeleiden. Zeker omdat ik me nu een beetje verloren voel in een wereld waarin helemaal niks is afgestemd op mijn intense belevingswereld (zowel qua cognitie en gevoel als qua rechtvaardigheid en bewustzijn).

Daphne
15 november 2020

34. Genieën, dat waren jongens zoals Einstein

Na ruim tien jaar ben ik uit de wetenschap gestapt. Een passie is niet meer. Kapotgegaan aan overmatige conditionering. Ik ben eruit gestapt, of beter, gegooid, of gevallen. Ik waag me er niet meer. Eens was onderzoek doen een passie, maar ik zal niet meer terugkeren naar hetzelfde vakgebied. Mijn officiële toegang tot wetenschappelijke artikelen is afgesloten. Ik besta niet meer.

Als je een (potentieel) IQ hebt van 130 tot 140 en je hebt het geluk hoogopgeleid te zijn, is het nog enigszins mogelijk om een werkomgeving te vinden waar zich nog enkele individuen bevinden met wie je je kunt onderhouden op een vergelijkbaar niveau, al is dat lang niet altijd makkelijk.

Als je extreem hoogbegaafd bent val je vrijwel overal buiten. Je hoeft haast niet te hopen dat je voldoende wordt uitgedaagd in een bestaande organisatie of dat je in de bedrijfscultuur past. Je bent zo zeldzaam dat het grootste deel van wat je beweegt buiten het waarnemingsveld valt van recruiters, hiring managers en collega's, mocht je het geluk hebben om überhaupt aan een baan te komen en niet als te intimiderend gezien worden. Een eigen traject met ruimte voor verschillende manieren van leren en ontwikkelen is dan noodzakelijk. En dat in een onderling respectvolle omgeving.

Ik ben mijn hele leven onder de radar gebleven. Mijn begaafdheid wordt namelijk heel makkelijk weggezet als arrogantie. Misschien stond ik voor sommigen zo dichtbij dat het te onwaarschijnlijk was om iemand als ik tegen te komen, met stelselmatige onderschatting tot gevolg. Ik ben daarbij niet op cruciale momenten de juiste mensen tegengekomen. Ik had geen ouders die vochten voor het beter vervullen van mijn uitzonderlijke leerbehoeften. En genieën, dat waren jongens zoals Einstein.

Deze maatschappij doet van alles voor mensen die niet mee kunnen komen omdat het tempo te hoog ligt. Hun "handicap" kan door vrijwel alle andere mensen worden waargenomen. Aan de andere kant kan je zo uitzonderlijk begaafd zijn dat je de keuze hebt om je aan te passen onder druk van het poldermodel, buigend voor de in welke omgeving dan ook geldende

meerderheid, of om ten onrechte te worden buitengesloten. Je redt jezelf immers wel altijd in je eentje, voor jou hoeft niks gedaan te worden, zo is vaak de gedachte. Dat isoleert en maakt eenzaam. In sommige gevallen kan een vlucht naar internationale organisaties nog enig soelaas bieden. Voor de rest ben je op jezelf aangewezen, al dan niet als ondernemer.

Ik heb veel onderzoek verricht. Voor wie legde ik die gouden eieren eigenlijk? Ook nu nog bestaat de veronderstelling dat ik gratis en voor niets nog een tijd kom doorwerken alsof er niets veranderd is. Brood op de plank is niet voor de slimste mensen weggelegd, want wie zo diep voor wat ooit een passie was wist te gaan, moet daar wel heel wat anders voor over hebben dan geld.

Er is niet eens een exitgesprek geweest. Geen gebak, geen afscheidsborrel, geen koffie, alleen de kale, geautomatiseerde brief enkele weken geleden die mijn einde aankondigde, en nu wederom geautomatiseerd het eindigen van mijn online toegang tot wetenschappelijke kennis direct van de bron. Even borrelt frustratie in me op. Maar daarmee verander ik geen systemen en verbeter ik mijn leven niet. Ik ben niet voortijdig uitgevallen en alsnog val ik erbuiten.

Laatst vond iemand dat ik erg veel kennis heb opgedaan. Daar had ik lang niet bij stilgestaan. De academische wereld ligt in elk geval achter me: ik zal me er niet weer vertonen. Mijn onderzoeksmaterieel heb ik opgeborgen. Ik zal mijn zinnen op andere passies zetten, want die heb ik gelukkig. Als het lukt, want zekerheid bestaat niet.

Ik ben extreem hoogbegaafd en onzichtbaar.

(Geschreven in 2018)

Anoniem

15 november 2020

35. Een afgiftepunt voor mijn anders zijn?

Laatst vroeg iemand mij waar ze haar hoogbegaafdheid kon inleveren. Ik zei haar dat ze dat niet bij mij kon doen, niet hóefde te doen, maar waar wel kon ik haar niet vertellen.

Lang geleden is de gedachte aan het inleveren van mijn hoogbegaafdheid ook bij mij de revue gepasseerd. Dat duurde niet lang en het antwoord op wat dan een geschikt afgiftepunt is ben ik mezelf bewust schuldig gebleven.

Aan het begin van mijn studententijd verbond ik me met de studievereniging en daar leek ik helemaal niets van de rituelen te begrijpen. De leden waren vooral met heel andere dingen bezig. Niet eenzijdig goed of fout, ongetwijfeld voor veel mensen hartstikke goed, gezellig en leuk zelfs, maar niet voor mij. Ook op het reisje met de internationale studievereniging trof ik een soort groot zuipfestijn aan, maar nu zijn deze mensen vaak wel elkaars collega's in mijn toenmalige sector.

Ik keek om me heen en zag dat er meer mensen waren die toch een andere dynamiek kenden en het ritme dat in onze aard verankerd lag stuurde ons anders aan. Het was alsof er een daglengteverschil bestond.

Ik heb toch mijn weg gevonden door om te gaan met elkaar wederzijds beter aanvoelende mensen. Ook al zaten we samen in een voor ons niet zo passende omgeving, bood het ons voor de duur van onze studies toch een onderlinge uitlaatklep en een plek voor relativering en afwijkende humor.

Je kunt in je schulp kruipen als je anders bent, ogenschijnlijk normaal, en toch verandert dat niets aan de andere spelregels in jouw leven. Het is handig om binnen de omgevingen waar jij je begeeft besef te hebben van de heersende opvattingen, maar dat hoeft niet te betekenen dat dit het dan maar voor je is. Je doet jezelf dan tekort.

De meerderheidsspelregels leren begrijpen is een extra stap omdat je die van nature niet of minder zelf doorleeft. Allerlei op tradities en rituelen gebaseerde gedragingen, uitzonderingen, paradigma's, procedures en processen zijn voor jou niet logisch. Zoek dan alsnog naar raakvlakken. Als die er niet zijn, zoek dan naar nieuwe omgevingen, omdat je anders na verloop van tijd stikt. Zeker als institutionele verandering naar meer inclusie niet gerealiseerd kan worden.

Zorg dat je altijd iets hebt om je op te verheugen. Leer nieuwe mensen kennen. Omgevingen en mensen waar jij meer authentiek kunt zijn bestaan. Soms moet je wat langer zoeken om ze te ontrafelen, maar je kunt ze ook zomaar tegenkomen. Leer vooral om jezelf te zien in eigenheid, zodat je weet waar je op moet letten. Dit is een verscherping van het waarnemingsvermogen dat je altijd al in je had.

Ik hoop van harte dat het hoger onderwijs inclusiever wordt voor hoogbegaafden en iedereen met een goed stel hersens die anders leert. Zodat een afgiftepunt voor anders zijn niet nodig is.

Anoniem
15 november 2020

36. Onbewust onbekwaam

Al jong zagen we dat de ontwikkeling van onze zoon anders verliep dan die van zijn leeftijdgenootjes. Sneller en diepgaander vooral. We kozen, zonder het uit te spreken buitenshuis, bewust voor een school met 0,7 fte Hoogbegaafdheidsspecialist in huis, althans dat is wat er op de website stond. Helaas bleek later dat dit ging om iemand die twee dagdelen een training had gevolgd, verre van een specialist dus.

In groep 1 zagen we de teleurstelling dat er niets geleerd werd. De verveling sloeg toe en de eerste tekenen van negatief gedrag kwamen naar voren. We kregen het, bij een super welwillende juf, voor elkaar dat hij onofficieel mee mocht draaien in groep 2 (want op papier bleef hij een groep 1-leerling op basis van zijn leeftijd). Dit hielp iets. Een versnelling van groep 1 naar groep 3 was het resultaat. Wat waren we blij.

Toen we in groep 3 zagen dat vloeiend lezen terugging naar hakken en plakken, hebben we er alles aan gedaan om dit

op school onder de aandacht te brengen. Helaas vonden we geen luisterend oor. Wat begon als “hij moet gewoon mee met de groep”, werd “hij laat het op school niet zien” en ging over in “we weten niet wat we met zijn grensoverschrijdende gedrag moeten”.

Aan het einde van groep 3 zat er een 6-jarige jongen op de bank die alleen nog maar dood wilde. Alles beter dan naar school. Hij vertelde ons in detail hoe zijn uitvaart eruit moest zien, welke grafsteen hij graag wilde en dat hij graag gecremeerd wilde worden, zodat een stukje

van hem mee kon naar huis. Want hij wilde wel graag nog bij ons blijven. Dit zou geen kind en geen ouder mee moeten maken.

Na een aantal weken “ziek” thuis was het zomervakantie. In groep 4 zouden we het nog een keer proberen. Om de dag hadden we een gesprek op school. Want de problemen stapelden zich op en aan leren kwam ons kind niet meer toe. In september begon groep 4 en de eerste week november kregen we te horen dat school handelingsverlegen was. Een week later moest hij vertrekken. Hij was 6 jaar en werd van school gestuurd. Want hoe hard je ook op ze inpraat, deze kinderen zijn heel goed in het horen wat niet gezegd wordt en het doorzien van situaties. “Mama, ze willen me niet meer op die school, want ze vinden me niet leuk genoeg. En dat snap ik wel, want ik ben ook een waardeloos kind”.

Een tijdelijke plaatsing op het SBO volgde, want thuislaten was voor ons als ouders geen optie. Ondanks alle problemen was het een heel sociaal kind, dat elke middag met zijn vriendjes speelde. Vanwege het sociale aspect wilden we hem graag in een schoolse omgeving houden. De plaatsing zou voor 6 tot 8 weken zijn en in de tussentijd zou het SWV een goede school vinden, waar hij permanent zou kunnen blijven. Helaas was er na 8 weken nog geen school gevonden die hem wilde hebben. Gelukkig hebben we dit weg kunnen houden bij onze zoon, maar wat doet het als ouders pijn. Je ziet dat je kind op het SBO niet past, maar niemand wil hem hebben.

We hebben toen het heft in eigen handen genomen en zijn op alle scholen die we konden bedenken zelf op bezoek gegaan. Op de 9e school was er voor het eerst iemand die met ons in gesprek wilde. Inmiddels zit hij nu ruim 2 jaar op die school. Vanaf dag 1 was het grensoverschrijdend gedrag verdwenen en nu het trauma een beetje naar de achtergrond verdwijnt, zien we ons vrolijke, leergierige mannetje weer terug en groeit hij weer.

Deze ervaring heeft hem en ons getekend voor het leven. Passend onderwijs is niet passend. Deels komt dat doordat hoogbegaafdheid nog steeds wordt gezien als luxeprobleem. Daarnaast speelt het een grote rol dat veel scholen onbewust onbekwaam zijn, want ze denken dat ze specialist zijn, terwijl ze in werkelijkheid geen idee hebben. Ook zit er heel veel geld op de verkeerde plaats. Wij hebben ons als ouders scheel betaald aan specialisten (die er gewoon zijn), maar waar de school niet mee samen wilde werken.

Hier moet ingegrepen worden en dat begint bij echt inzicht bij de politiek. Want helaas heb ik de indruk dat ook zij nog steeds onbewust onbekwaam zijn.

Anoniem
16 november 2020

37. 'Ik voelde me raar mama, slecht raar'

'Eerst moet zijn gedrag veranderen, dan pas kunnen we kijken naar passend onderwijs.' Vier jaar lang hebben wij gevochten voor passend onderwijs voor onze oudste zoon (8). Door verveling en zich niet begrepen voelen, ging hij clownesk gedrag vertonen en stoorde hij andere kinderen in de klas. Als wij op school vertelden dat wij ons zorgen maakten, zei de juf: 'Hij is een slimme jongen hoor; die komt er wel'.

Tijdens het thuisonderwijs dit voorjaar hebben we het schoolwerk aan de kant gelegd. Een boekverslag in het Engels heeft hij gemaakt en een grappig stripverhaal over sterrenkundige Eise Eisinga die dominee Alta op zijn nummer zet. Hij kreeg weer een klein beetje plezier in iets leren. Na de lockdown, toen het leven voor veel mensen weer wat kleur kreeg, werd de wereld voor onze zoon weer somber en grijs.

Na de zomervakantie is hij begonnen op een speciale HB-school. Elke dag moeten we twee uur rijden (op eigen kosten), maar het is het waard. Eens per week ziet hij een orthopedagoog om zijn schooltrauma te verwerken. Laatst vertelde hij me hoe hij zich had gevoeld op zijn oude school: 'Raar mama, slecht raar'.

Eveline
16 november 2020

38. Passend onderwijs is niet passend

Mijn zoon (15 jaar) zit al 3 jaar depressief thuis met een verlengde vrijstelling van inschrijving van onderwijs. Hij is uitgevallen op regulier onderwijs in de brugklas omdat hij veel gepest werd omdat hij grapjes letterlijk nam en hij geen aansluiting had. Daarna is hij naar een speciale school gegaan voor slimme autistische kinderen waar hij ook uitviel omdat het onderwijs niet passend was. De school wilde niet meewerken aan thuisonderwijs. Hij is toen naar een dagbesteding gestuurd waar hij met geestelijk gehandicapten moest afwassen terwijl hij een IQ heeft van 140+. Ik heb toen een gesprek aangevraagd met de leerplichtambtenaar en geef hem sinds die tijd zelf les. Ik betaal zijn school (via de LOI) zelf, hij haalt deelcertificaten bij DUO. Bij DUO heb ik bijzondere voorzieningen aangevraagd zodat hij met minder kinderen in een zaal zit en zijn HB-coach mee naar binnen mag. Hoewel hij daar schriftelijke toestemming voor bij zich had, werd zijn coach bij 3 van de 5 examens geweigerd. Heel vervelend want er zijn geen herkansingen als je dan door stress een onvoldoende haalt. Hopelijk heeft hij over 2 jaar zijn startkwalificatie. Hij is sociaal beschadigd geraakt van alle traumatische ervaringen in het onderwijs waar iedere keer de boodschap is dat hij niet past terwijl hij alleen wat slimmer is.

Mickey
16 november 2020

39. Niet alle hulp heeft nut

In de eerste klas van mijn middelbare school werden leerlingen onderworpen aan een IQ-test. Tot de verbazing van mijzelf en mijn ouders werd ik vanuit deze test doorverwezen naar een testcentrum, vanuit waar ik al snel dé stempel kreeg. Ik werd op de middelbare school in de “MGT-groep” geplaatst: een groepje meergetalenteerde kinderen. Op de basisschool zat ik ook al in zo’n groepje. Helaas ging bij beide groepen hetzelfde mis: degene die deze groepen moest begeleiden wist niet hoe hoogbegaafden in elkaar steken. De insteek leek: “laat ze maar doen waar ze zelf zin in hebben, ze zijn toch heel slim”. Dát werkt niet. We hebben júist heel veel behoefte aan begeleiding – begeleiding van mensen die weten hoe een hoogbegaafde in elkaar steekt en wat wij nodig hebben. Na het afronden van de middelbare school was het afgelopen met de specialistische begeleiding.

In het hoger onderwijs mochten we het zelf uitzoeken, iets wat ik nog steeds heel jammer vind. Ik merkte wel dat ik anders dacht dan anderen, maar omdat ik en mijn gedachten vaak in de minderheid waren begon ik ontzettend aan mezelf te twijfelen en me aan te passen aan de rest. Zonde, en het resultaat? Een burn-out. Na een coachingstraject bij iemand die wél veel verstand had van hoogbegaafdheid (en in mijn geval, hooggevoeligheid) begon ik pas te begrijpen wat werkt voor mij, en waar mijn krachten liggen. Inmiddels weet ik wat mijn krachten en talenten zijn en waar ik uitdagingen voor mezelf kan vinden, maar toen was ik al bijna afgestudeerd. Ik wil hiermee duidelijk maken: doe niet zomaar iets, maar verdiep je echt in wat hoogbegaafden nodig hebben en hoe ze denken. Daarbij wil ik ook benadrukken dat elke hoogbegaafde anders is, en dat gepaste begeleiding echt heel belangrijk is. Zo niet, dan hebben de “plusgroepjes” weinig zin.

Maïke

16 november 2020

40. Een kat in het nauw maakt rare sprongen

Na mijn VWO ben ik begonnen aan een universitaire studie Pedagogische Wetenschappen. Ik keek er enorm naar uit; ik had de universiteit heel hoog staan. Hier zou ruimte zijn voor creativiteit, zouden kritische zienswijzen worden toegejuicht, zou ik al mijn ideeën kwijt kunnen, zou ik kennis opdoen binnen mijn interessegebied en kon ik hopelijk met mijn ervaringsdeskundigheid van jaren therapie, de wereld voor de volgende generatie een stukje mooier maken. Dat was het ideaalbeeld. Helaas bleek dat ook binnen de universiteit een gekaderd systeem bestaat, een duidelijk heersend paradigma dat alternatieven uitsluit. Hoewel ik op resultaten niet ben uitgevallen, voelde ik ten diepste dat ik (relatief) onderpresteerde. Ik voelde geen grond, geen begrip, geen draagkracht voor wat ik in me had. Wat ik bedacht viel buiten de lesstof, buiten het curriculum en de getoetste kennis. Tegelijkertijd haalde ik juist hierdoor slechte cijfers, omdat ik veel te moeilijk nadacht.

Gelukkig heb ik mijn Bachelor in de ‘gebruikelijke’ drie jaar gehaald. Wel frustreerde ik me elk tentamen weer over de beperkte kennis die gevraagd werd te worden gereproduceerd. Ik vond geen uitdaging en kreeg regelmatig te horen ‘dat we het voor het tentamen niet zo diep hoefden te kennen’. Er was een mogelijkheid tot een Honoursprogramma, maar mijn

resultaten waren niet bovengemiddeld. Daarnaast had ik het idee dat het aanbod eerder ging om 'meer werk' dan om 'dieper/uitdagender werk'.

Tijdens mijn afstuderen liep ik tegen de kaders van de wetenschappelijke schrijfstijl aan. Mijn scriptie heb ik een aantal keer moeten herschrijven, omdat ik te breed schreef. Ik kon echter niet anders, alles had voor mijn idee met elkaar te maken, elke associatie wilde ik toelichten of ontcrachten. Uiteindelijk is mijn scriptie een minuscuul deel geworden van de plannen die ik in mijn hoofd had. Voor mijn gevoel ben ik al die jaren van mezelf verwijderd geraakt omdat ik zoveel moeite had om mezelf aan te passen om binnen het kader te kunnen presteren. Dat ik anders denk dan anderen werd ook tijdens mijn stage duidelijk. Ik schoot alle kanten op, was in het begin totaal niet mezelf, omdat ik inmiddels het gevoel had dat hoe ik dacht en deed zo out-of-the-box was en daarom niet gewaardeerd zou worden. Vandaar ook de titel; een kat in het nauw maakt rare sprongen. In het proces van geforceerd conformeren ben ik een deel van mijn authentieke zelf kwijtgeraakt.

Wat ik in deze tijd heb gemist is een coach die mij hielp mijn opleiding te voltooien zónder mezelf kwijt te raken. Die me inzicht gaf in mijn manier van denken en dit accepteerde. Het systeem zal niet zo snel worden aangepast (hoogbegaafden zijn immers in de minderheid), maar hoogbegaafden kunnen wel worden gecoacht in het milder kijken naar zichzelf binnen dit systeem, de mismatch te erkennen en een balans te vinden in wat kan en wat mag. Daarbij zou ik graag willen zien dat de creatieve ideeën die hoogbegaafden hebben niet worden gestild doordat het niet in de leerdoelen of het curriculum zou staan, maar deze vorm van uitdaging juist wordt aangemoedigd.

Sanne

16 november 2020

41. Mijn desillusie van het hoger onderwijs

Doordat ik fundamenteel anders dacht dan de opdrachten van mij vroegen op de basisschool en ik de cognitieve prikkels buiten school veel interessanter vond, ben ik na de basisschool begonnen op het VMBO. Ik wist dat ik anders was dan mijn klasgenoten maar hoogbegaafdheid als verklaring lag ver buiten het referentiekader van zowel mij als dat van mijn omgeving. Want ja die Cindy deed het niet zo goed op school. Na jaren van persoonlijke worstelingen, eenmaal erachter gekomen dat zelfs uitzonderlijke hoogbegaafdheid op mij van toepassing bleek te zijn, keek ik enorm uit naar het hoger onderwijs, 'eindelijk op mijn plek' dacht ik. Als kind had ik het ideaalbeeld van de universiteit, daar zou alles mogelijk zijn!

Psycholoog worden is mijn droom, dus voor mijn stap naar de Universiteit had ik een vooropleiding nodig. Ik begon na het behalen van het colloquium doctum dan ook super enthousiast aan het HBO. Want dit was het hoger onderwijs! De plek waar eindelijk plaats zou zijn voor mijn divergente manier van denken en creëren. De eerste colleges heb ik tot grote frustratie van mijn klasgenoten naar hartenlust vragen gesteld, waar ik keer op keer de deksel op mijn neus kreeg. Want mijn vragen reikten verder dan het curriculum, onnodig dus... De eerste toetsen wilde ik laten zien wat voor kennis ik had. En ik wist zeker dat ik een hoog cijfer zou halen want dit vakgebied is mijn passie, ik weet er alles van! ... huh op het nippertje een

6...? Ja, want 'je antwoorden zijn te abstract'. En 'je denkt te moeilijk'. ... Maar ik kan niet anders denken dat dit? En al die verbanden dan? Die kan ik toch niet ineens niet-zien? Ik liep met kennis van de stof de collegezaal in, om vervolgens verward de collegezaal weer uit te lopen. De stof werd met tussenstappen aangeboden die mijn hoofd niet maakte. Maar bij elke docent aangeven dat ik tegen mij hoogbegaafdheid aanliep, dat vond ik eng. 'Kom ik dan niet arrogant over? Vinden ze mij dan een aansteller?'

Ik merkte dat ik wanneer ik thuisbleef betere resultaten haalde, maar door de onderprikkeling hard achteruitging in mijn psychische gezondheid. Ik had een aantal lieve en welwillende docenten die mij hielpen en offerde om te versnellen, wat mij een grote uitkomst leek! Maar de examencommissie zag dat anders in. Mijn situatie bleek geen reden tot uitzondering, hoogbegaafdheid zou geen handicap zijn.

Naarmate het propedeusejaar vorderde raakte ik verder in mijzelf gekeerd en afgestompt... aan de docenten lag het niet. Maar het enthousiasme waar ik mee begon was verdwenen. De discrepantie tussen mij en de maatschappij groeide met de dag en eindigde in 4 opnames in de acute psychiatrie, verspreid over het propedeusejaar. Uiteindelijk heb ik vanuit het ziekenhuis mijn propedeuse gehaald.

Zou de universiteit dan die plek zijn waar er plaats is voor mijn manier van denken...?

De studieadviseur keek mij wat beduusd aan toen ik vroeg of de universiteit begeleiding biedt voor hoogbegaafde studenten. "Uhm... Nee, we hebben op de universiteit geen coördinator hoogbegaafdheid ofzo."

Geen plek voor divergentie... en daar blijf ik op vastlopen. Ik voel mij een kopieermachine tijdens mijn studie, ik wil en kan zelf denken. Waarom mag dat nou niet!? Mijn hoofd loopt over van ideeën en theorievorming. Maar ik sta achter geen enkel essay dat ik inlever, en ga er standaard vanuit dat ik vastloop op vraagstelling tijdens MC-tentamens. Met vragen stellen ben ik gestopt. Zodat ik minder verval in discrepantie en existentiële worstelingen. Want dat beeld van de universiteit dat ik had als kind, die plek waar alles zou kunnen, blijkt een steeds kleiner wordende kamer te zijn.

We hebben nog een flinke stap te zetten wat betreft het onderwijs voor hoogbegaafden.

Wat zouden we gave dingen kunnen bereiken als we met elkaar een plek kunnen creëren voor hoogbegaafden in het hoger onderwijs. Ik blijf mij daarom inzetten voor inclusie en bewustwording. Weg met dat stigma!

Cindy

16 november 2020

42. Mees

Onze Mees werd 7 jaar geleden geboren. Hij groeide op in het bos, in de natuur met een roedel van 19 sledehonden. Vanaf dag 1 werd hij door de roedel geaccepteerd en opgenomen in de roedel. Mees ontwikkelde zich als een echte hondenfluisteraar. Hij leerde de non-verbale taal van de roedel en elke individuele hond kennen. We genoten van elke stap die hij

in de roedel zette. Hij ontwikkelde een gave als het om het communiceren met honden gaat.

Toen hij 3 jaar was ging hij voor het eerst naar de peuterspeelzaal. Daar was hij een stille jongen, observeren kon hij als de beste. Tot de dag dat onze lieve Mees doodongelukkig bleek te zijn toen ik hem naar de peuterspeelzaal bracht. Kwam dit doordat hij thuis zo anders opgroeide dan het systeem waarin hij terecht was gekomen of wat was er aan de hand? Uiteindelijk besloten we hem in een ander dorp naar school te laten gaan. Op de nieuwe school werd hij goed opgevangen. Twee kleuterjaren lang hobbelde hij mee. Toch vielen ons dingen op; hij was anders dan andere jongens. Verwoorden kon ik het niet, uitleggen ook niet. Totdat hij in groep 3 terechtkwam. Hij werd constant ziek, had buikpijn en kreeg verschrikkelijke paniekaanvallen. Vier maanden later, heel wat huisartsbezoeken, een gebroken moederhart en een coronalockdown verder, zag ik wat er zich al die jaren heeft afgespeeld in dat observerende koppie van Mees. Hij is hoogbegaafd!!!! En nee, hij kon niet al voor groep 3 lezen, hij was nog geen kleine professor, maar had zichzelf wel gespecialiseerd in honden, het roedelleven, lichaamstaal en het communiceren van en met honden! Dit heeft hij namelijk al die jaren aangeboden gekregen.

En toen... toen moest ik toch mijn vermoeden uitspreken naar school toe, hoe voel je je dan als ouder? Nee, ik zeg niet dat mijn kind meer is dan een ander kind. Ik zeg niet dat ik wil dat mijn kind straks op de beste universiteit van de wereld terechtkomt. Ik zeg niet dat mijn kind alles allang kan. Ik zeg: mijn kind leert razendsnel nieuwe stof; ook hij heeft instructie nodig om dingen te leren. Hij loopt vast in communicatie omdat hij een IQ van ergens tussen de 135 en 140 heeft en dus moet communiceren met kinderen met een gemiddeld IQ van 100. Even ter verduidelijking, hetzelfde verschil als hoe wij communiceren met een gemiddeld IQ van 100 met iemand met een IQ van tussen de 60 en 65, hoe moeilijk kan dat zijn? En dan ben je ook nog een kind... En dan, dan ga je op zoek naar de beste kinderpsycholoog van NL in de hoop je vrolijke, talentvolle kind terug te krijgen. En dan krijg je de diagnose van zijn talenten... Ineens begrijp je alles, je krijgt erkenning maar ook slapeloze nachten.

En dan, hoe ga je dan verder... Dat zijn wij nu aan het uitvinden. Een weg die niet klaarligt. Een weg waar iedereen om Mees heen het wiel moet gaan uitvinden omdat er gewoon geen

passend onderwijs voor deze doelgroep is. Een weg waar veel van de juffen gevraagd gaat worden. Een weg waar veel mensen van Mees zullen leren en hij onbewust met ups en downs zijn talenten zal inzetten om zijn omgeving hoogbegaafde kinderen te leren zien en begrijpen.

[Mees werd geïnterviewd door Filemon Wesselink.](#)

Cathelijne
17 november 2020

43. Ziek

Dit verhaal gaat over mijn dochter Rosaline. Ze was meteen bijzonder. Ontwikkelde zich razendsnel, Sprak als eenjarige in volzinnen en begon met twee jaar te lezen. Ontzettend creatief, leergierig, vrolijk. Sportief, nooit ziek, ijzersterk. Met drie jaar naar school, tweede klas overgeslagen, groep 3 ging prima en toen hield het op... Ze stopte eenvoudigweg met leren, paste zich aan, ging onderpresteren. Het was waarschijnlijk de sociale omgeving. Ze had pech, weinig meisjes in de klas en geen aansluiting. Andere school. Meteen een grote groep vriendinnen, plezier, vrolijk, dachten we... maar leren... helemaal niet.

Leek het moeilijk, dan begon ze er eenvoudigweg niet aan en leek het makkelijk dat raffelde ze het snel even af en maakte daardoor veel fouten. Ze verzette zich tegen alles wat met leren te maken had en wilde alleen maar spelen en sporten (op hoog niveau, dat wel). Toen werd ze ziek, een griepje... dachten we, maar uiteindelijk bleek het een zware longontsteking. Uiteraard zou ze daarvan moeten herstellen en daar had ze tijd voor nodig. Alleen, ze herstelde niet, ze werd een schim van zichzelf, altijd moe, altijd hoofdpijn, buikpijn en nog veel meer klachten. Ze kwam nauwelijks nog op school, ze presteerde zeer middelmatig en werd in de groepjes gezet die extra uitleg nodig hadden en ze moest maar herhalen en herhalen... Ik opperde bij de leerkracht dat ze misschien hoogbegaafd zou kunnen zijn. Dat werd meteen stellig afgewezen. Zeer middelmatige leerling, nee hoor, daar was geen sprake van. Haar toch laten testen, met al haar faalangst, afkeer en met haar zieke pijnlijke lijfje kwam daar al een score van 137 uit. De leerkracht besloot dat ze dat dan maar eens moest laten zien en gaf haar stapels toetsen die ze dan eerst maar eens foutloos moest maken, daarna zouden ze wel zien of ze wat extra uitdaging kon krijgen. Helaas was de plusklas (halve dag in de week) vol. Hartverscheurend moest ze afscheid nemen van haar vriendinnen om naar het voltijds HB-onderwijs te gaan, waar ze het enige meisje in haar schooljaar is. De enige nog mogelijke weg. We zijn nu ruim twee jaar verder. Ze is nog altijd ziek. Met veel begeleiding en kleine stapjes begint ze heel langzaam weer wat te doen op school. Ze mist vriendinnen, is eenzaam. Het onderwijs is ondanks twee geweldige en begripvolle juffen nog altijd niet passend. Ze blijkt UHB. Voor haar bestaat er geen passend onderwijs. Geen basisschool en geen middelbare school. Ze zou zoveel kunnen bijdrage aan de wereld, ze kan zo fantastisch denken en is buitengewoon creatief en origineel en in plaats van steun en hulp krijgen we als familie te maken met drang, dwang, onbegrip, een VT-melding, hoon en uitsluiting.

Rosaline
17 november 2020

44. Ben ik een Alien?

Op de basisschool was ik ervan overtuigd dat ik een alien was of de anderen robots waren, en het leek of iedereen om mij heen op mij afgesteld was. Ze reageerden altijd hetzelfde op elke vraag: Hoe gaat het? Goed. Er was altijd maar 1 goed antwoord op de vragen die de juf stelde. Ik vond het allemaal maar vreemd, maar zei daar verder niks over. Ik begaf me vooral op de achtergrond, dan hadden mijn acties de minste consequenties.

Op de middelbare school werd veel gewaarschuwd over het eindexamen dat ik er in de eerste klas al bang voor werd. Het zou allemaal zo groots en moeilijk worden, zei men, maar als je dan een vraag stelde als: "oh dus dit werkt zo, maar hoe werkt dat dat samen met dit?" kreeg ik het antwoord dat ik dat

volgend jaar wel zou leren. Daardoor werd het overzicht mij ontnomen. Bij gesprekken werd dan gezegd: "doe maar wat minder huiswerk". Helaas werd het daadwerkelijke probleem niet begrepen. Ik leer beter met eerst een overzicht van de te leren stof hebben en daarna inzoomen. Uiteindelijk raakte ik zo ver van mezelf verwijderd dat ik niet meer sliep, naar binnen toe keerde (veilig plekje), in de war was. "Wat is er mis met mij?". Uiteindelijk ben ik bij ConnEQt terecht gekomen, waar ik door bij gelijkgestemden te zijn en begeleiding met kennis van hoogbegaafdheid kreeg ik heb mogen leren wat mijn kracht is. Ik ben hier enorm gegroeid. Passend onderwijs is belangrijker dan men nu in de gaten heeft. We passen niet allemaal in een standaard mal! Er was niets mis met mij, maar ik kreeg geen voor mij passend onderwijs aangeboden.

Isabeau
17 november 2020

45. “Mam, ik moet continu een rol aannemen”

Eigenlijk ging het al mis vanaf de peuterspeelzaal, waar ze als vrolijke vrije peuter binnen slechts een paar keer een gesloten angstig meisje werd. Basisschool: ze wilde leren lezen en schrijven, uitgedaagd worden in groep 1. Thuis kende ze het alfabet, op school bleek niemand het te kennen en dus deed Julie of zij het ook niet kende. Al gauw begon de verveling enorm toe te slaan. We lieten haar op advies testen, uitslag hoogbegaafd. Ze deed foutloos opdrachten erbij die voor 12-jarigen bestemd waren. Wat school voorstelde? Extra moeilijke vouwwerkjes. Haar leren lezen en schrijven vonden ze zielig. Voorbij gegaan werd wat Julie nodig had. Uiteindelijk, toen ze echt depri was op haar 5e, werd ze halverwege groep 2 doorgeschoven naar groep 3. In groep 3 een super juf, maar in groep 4 zat een juf die letterlijk zei ‘je bent zo intelligent, zoek het je zelf maar (allemaal) uit’. Geen enkel kind kan zonder ondersteuning opgroeien. Het werd een ramp en we besloten te switchen van school. Op de Vrije School zou ieder mogen zijn wie hij/zij is. Leuke theorie, maar de meester die zij kreeg (en die alle jaren mee zou overgaan naar de volgende klas) kreeg geen grip op haar, want Julie was ondertussen zo beschadigd dat ze naar binnen toe geslagen was. Hij gaf haar steeds de schuld, schreeuwde soms tegen haar. Dus weer een andere school. Daar zou men haar echt!!! helpen. Praktijk bleek dat kinderen die onderaan uitvielen een rugzakje (lees: geld) kregen en dus alle aandacht en Julie werd wederom aan haar lot overgelaten (tja, geen rugzakje, geen geld en dus geen tijd). Plusklas? Nee, daar zag men haar niet in horen, ondanks een ondertussen 2e IQ-test die niets te raden overliet. Waarom niet? Omdat ze zich niet liet zien of horen. Ze was zo beschadigd door het niet passende onderwijs dat ze totaal zichzelf niet meer was. Uitleg 5x moeten horen, maar na halve zin de bedoeling al weten en niet aan de slag mogen. Diepgang in gesprekken met klasgenoten miste ze. Julie begreep hun oppervlakkige gesprekken niet en ze zei ‘mam, ik moet continue een rol aannemen’. Alle lessen waren bottom-up, maar Julie leert top-down en dat werd niet aangeboden. Op geen enkele basisschool. Alles is voor de gemiddelde leerling. Resultaat: op haar 11e doodziek geworden!! Passend onderwijs? Niet gekregen! Dat in een notendop, want ik kan er een boek over schrijven, zoveel als er gebeurd is en hoe zij nooit gezien is.

Mary

17 november 2020

46. Versnellen: wanneer je studieplanning ingewikkelder ligt dan de studie zelf

Met hoge verwachtingen startte ik op het HBO: nu ging ik uitgedaagd worden en keihard studeren! Helaas merkte ik al snel dat die uitdaging er niet was, dat de theorie heel breed en laagdrempelig was en dat ik zonder veel moeite mijn propedeuse ook wel ging halen. De studie was leuk, maar kwam niet in de buurt van wat ik verwachtte en langzaam begon ik dit ook richting docenten uit te spreken: ik mis uitdaging.

Fijn ervaringen zijn er ook! Mijn signalen werden opgepakt en ik mocht deelnemen aan het (voor VWO-ers bedoelde) versnellersprogramma waar een handjevol leerlingen jaarlijks gebruik van maakt. De studie in 3 jaar afronden waardoor je meer op je bordje kreeg, ruimte had voor verbreding en verdieping en uitgedaagd werd zelf je studie in te delen. Met name dat laatste blijkt een uitputtingsslag: het versnellen mag, maar betekent dat je regelmatig op meerdere plekken tegelijk moet zijn, aanloopt tegen docenten die helemaal niet op de hoogte zijn van het versnelde programma ("wat doe jij als 2ejaars in mijn 4ejaars les? Dit lijkt mij echt niet de bedoeling!") en vakken die doorlopen tot na je afstuderen waarvan je zelf maar moet bedenken hoe je het dan vorm gaat geven.

Mijn school denkt wat mee, dat is prettig. Maar echt worden uitgedaagd en gewaardeerd om wie je bent en wat je kunt als hoogbegaafde, is op het HBO een moeilijke kwestie... wat zou het soms fijn zijn om gewoon gemiddeld te presteren, om niet die hunkering te hebben naar diepte, kennis en uitdaging.

Anoniem
17 november 2020

47. Ik dacht dat ik dom was, joh

Wat heb ik een vreselijke schooltijd gehad. Ik voelde me altijd een vreemde eend in de bijt. Snapte mijn medeleerlingen niet. Ik was anders dan anderen, dat was duidelijk en dus kroop ik in mijn schulpje; het zou vast wel aan mij liggen. Hooggevoelig, dat woord was nog nooit genoemd, dus werd ik als aansteller weggezet en ging dat zelf ook geloven. Hoogbegaafd, dat was nog nooit onderzocht. Ik hobbelde mee, om er 'bij te horen'. Legde de leerkracht iets uit, herhaalde, herhaalde en herhaalde hij het en de stof werd ook veelvuldig herhaald, tot vervelens toe. Ik vond de basisschooltijd helemaal niks! Dacht dat het aan mij lag. Ging mijn best niet meer doen, want 'ik was toch dom'. Ik werd naar MAVO gestuurd, maar paste daar al helemaal niet. De gesprekken van leerlingen onderling gingen over make-up, welke schoenen je droeg... Ik dacht 'lekker belangrijk, not!'. Bleef authentiek, maar voelde me super eenzaam en onbegrepen. Begreep mezelf ook al snel niet meer. Had niemand om het erover te hebben. Ik dacht dat ik gek was, dom was. Was vanaf mijn 12e depressief. Ik deed (zelf)studies in slechts een fractie van waar anderen jarenlang voor naar school gingen, maar zei dan 'dat kan toch iedereen'. Dat dacht ik echt. Ik deed mezelf veel te kort. Pas vele jaren later kwam ik in gesprek met een coach gespecialiseerd in hoogbegaafdheid. Zij heeft mij de ogen helpen openen. Natuurlijk voelde ik me nooit op mijn gemak; ik leer top down maar kreeg het anders aangeboden en dat paste dus niet. Ik kijk letterlijk anders tegen zaken in de wereld aan. Natuurlijk was ik verveeld met al die herhalingen van hoofdstukken/stof. Versnellen kon/mocht

niet. Er is weinig tot geen oog voor hoogbegaafdheid. Velen roepen 'wij hebben kennis', maar gebleken is dat ze vaak geen idee hebben van de 'snelle hersenen' en hoe een hoogbegaafde denkt. Wist men maar... dat zou een HELEBOEL hoogbegaafden de hel van een weg besparen.

Antoinette
18 november 2020

48. Maar waarom denken jullie zo klein?

Binnen mijn opleiding werken wij alleen met groepsopdrachten. Héérlijk leek me dat, ik kon oneindig nieuwe dingen leren, enorm veel creatieve vrijheid; de hele wereld zou voor mij openliggen. Na drie weken was ik wel van mijn roze wolk gedonderd, het ging weer hetzelfde als altijd.

Docenten die niet snappen dat ik oneindige uitdaging nodig heb, enorm veel kennis wil vergaren, veel creativiteit heb en enorm veel doorzettingsvermogen. Groepsleden die bepaalde dingen niet belangrijk vinden, want daar worden we toch niet op beoordeeld. Maar hoeveel als we het wel doen? En als we dan dit doen, of dan zus en zo! Gewoon omdat het kan. "Puck, je moet niet zo groot denken" kreeg ik terug. Maar waarom denken jullie zo klein?

Na twee weken verveelde ik me al, klein is voor mij niet genoeg. Maar verdieping is er niet voor eerstejaars Hbo'ers. Er is geen besef van wat ik zoek en wat ik nodig heb. En wanneer ik mij dan heb aangesloten bij de tweedejaars zonder enige voorkennis, dan is de vraag 'wat doe jij hier?'.

In het hoger beroepsonderwijs mis ik de mogelijkheid tot oneindige groei en de sturing die daarbij nodig is. Gelijkgestemden vinden is moeilijk, maar wat zou het fijn zijn als de docent mijn behoefte zou begrijpen en er samen naar oplossingen gezocht zou kunnen worden.

Puck
18 november 2020

49. Kleuterdepressie

Mijn prachtige dochter mag eindelijk naar school. Ze kan niet wachten en mag daarom 2 maanden eerder naar school. We kiezen niet zomaar een school en gaan meerdere bekijken. We kiezen bewust, maar de dag voordat ze begint blijkt ze in een andere klas ingedeeld te zijn. Ze willen het leerniveau van deze klas omhoog brengen en zetten mijn 3-jarige daarom in die klas. Een week voor haar derde verjaardag wordt ze bang om naar school te gaan. We besluiten haar naar een andere school over te plaatsen. Deze school heeft op het laatste moment aanmeldingen gekregen van 4 andere HB-kinderen. De laatste 6 weken van het schooljaar maakt ze hier af. Na de zomervakantie kijkt ze uit om weer te beginnen. Om vervolgens een huilend kind van school te halen. 'Mama ik heb vandaag niet leren lezen.' 'Nee, lief meisje, je moet eerst een jaar kleuterschool afmaken.' Langzaam ontwikkelde ze de kleuterdepressie. In de nacht huilend en krijsend wakker worden, doodmoe zijn, geen interesses meer hebben, onverklaarbare boosheid maar op school aangepast gedrag vertonen. In november haar naar groep 2 overgeplaatst. Dit geeft anderhalve maand een adempauze. Ze gaat ondertussen naar creatieve therapie waar naar boven komt dat ze zichzelf alleen en onbegrepen voelt. Alleen thuis is ze veilig en begrepen. Ondertussen hebben wij haar getest, een IQ van 145+.

Langzaam zie ik mijn prachtig dochter verdwijnen achter een zwarte sluier. Alles op alles zetten om haar in het licht te houden tot het volgend schooljaar. Ze is aangenomen voor HB-onderwijs, een uur verderop. Haar 3de school op 5-jarige leeftijd. De worsteling met zichzelf maar vooral de omgeving is nu voorbij. Ze is 5 en zit in groep 3, ze heeft vriendinnen, vindt haar leerkrachten geweldig en ontwikkelt zichzelf. Elke ochtend om 7.30 in de taxi is vermoeiend voor haar. Maar ik ben blij dat wij het geld hebben om voor haar onderwijs te kunnen betalen. Dat wij de mogelijkheid hebben een IQ-test te betalen. Die andere bank voor in de huiskamer komt wel een andere keer.

Ik maak mij vaak zorgen. Zorgen over het VO en studie. Maar vooral zorgen over hoe we dit prachtige meisje puur kunnen houden zodat ze haar creatieve geest verder kan ontwikkelen. Ze kan de wereld gaan veranderen als ze volwassen is. Er moet alleen worden gezorgd dat ze zo min mogelijk beschadigd wordt.

Marleen
19 november 2020

50. Vaak vervelend

Op de kleuterschool begon het al. Andere kinderen wilden niet met me spelen. De juf was kwaad en dreigde me op te laten sluiten. Als het schooltje dicht ging stonden op de hoek kinderen mij op te wachten om te pesten en te trekken. Ik wilde er niet heen maar mijn ouders forceerden dat. Toen de lagere school. In de klas kwam een meisje uit Nieuw-Guinea. Kinderen 'vonden' dat ze stonk. Dezelfde kinderen die nota bene in Sinterklaas geloofden. Stommelingen kortom. Ik zat vaak naar buiten te kijken, vogeltjes en zo. Niets te beleven. Iedere week werd ik door oudere jongens aangevallen. Vaak kwam ik met open knieën thuis. Soms stond er een groepje om me heen. Als ik iemand aankon werd er een sterkere figuur ingezet. Soms hielp mijn vader me eruit en liepen we zwijgend naar huis. In de zesde klas dreigde van alles mis te gaan. Ik moest nog een jaar op de lagere school blijven.

Ook het vervolg was problematisch. Op de Mulo had ik een kans om te slagen van 1 op 10. Mijn ouders wilden toch de HBS. Inmiddels had ik judo geleerd en had ik mijn belagers hun lesje geleerd. HBS: in het jaar schommelende resultaten: begin november en begin februari ging het mis. Een zeldzame gevaarlijke seizoensdepressie die niet onderkend werd. De verveling bleef. Ik las de bibliotheek leeg, tenminste als ik de boeken voor ouderen te pakken kon krijgen. Dol op filosofen, maar op mijn vijftiende had ik ze allemaal gehad. Uiteindelijk, via vele bijlessen om dat stomme onderwijs te snappen, toch afgestudeerd. Naar de HTS in Amsterdam om opvolger te worden van mijn vader die aannemer was. Fascinerende wereld en ik werd lid van Provo. De HTS bezocht ik weinig. Ging veel hasj gebruiken en zelfmoord werd een steeds belangrijker thema. Toen zwerven en LSD. Lang zou ik niet meer leven. Gearresteerd met 30 gram hasj en 10 LSD tabletten. Negen maanden gevangenis waarvan een half jaar voorwaardelijk. Ernstige, onbehandelde shock.

Na de gevangenis geweigerd op meerdere Hts'en. Had de voorpagina van de Telegraaf gehaald tenslotte. Eindelijk een school in Hengelo. Daar vonden ze mij en mijn ideeën spannend. Onderwijshervormingen doorgevoerd die tot op de dag van vandaag deze HTS populair maken. Veel gepubliceerd. Leuke tijd.

Toen naar de universiteit. Stomme opleiding. Soms was een werkcollege leuk met een getalenteerde onderwijsgevende. Besteedde er drie uur per dag aan. Tentamens: een zesje of zeventje was voldoende. Soms vond ik iets leuk en kreeg ik opeens een tien. Weer naar mijn vader. Dit is niet te doen. Een bekend adviesbureau dreigde zich te verslikken in een megaklus en zat op mij te wachten. Zou misschien ten koste van de door mijn vader betaalde studie gaan maar anders was het ook niet te doen. Mocht van mijn vader. Werde een reuzensucces en toch haalde ik op tijd mijn kandidaats economie. Toen naar de Interfaculteit bedrijfskunde. Wel aardig, de Studenten werden op voorhand geselecteerd en maar één op de drie werd toegelaten. Bleek al snel dat ik de beste was van het spul. Had nogal eens aanvaringen met professoren omdat ze mijns inziens tekortschoten. Weer naar mijn vader: ik wilde hiermee ophouden. Voor mij niet zinnig. Mijn vader zei dat het behalen van zo'n Drs.-titel het leven later aangenamer en makkelijker zou maken en drong erop aan het af te maken. Met wat medestudenten een eigen onderzoeksbureau begonnen naast de studie.

Zo ben ik uiteindelijk toch Drs. Ing. S. van de Raadt geworden. Ook universitair hoofddocent omdat ik persé geen professor wilde worden. Te eentonig!

Steven van de Raadt
www.africanart.nl
19 november 2020

51. Voltijds HB-onderwijs op de school

Toen ons tweede zoontje nog geen jaar oud was, viel zijn ontwikkelingssnelheid op. Hij kon zijn wereld veel sneller en gericht manipuleren dan zijn leeftijdsgenootjes. Toch maar even lezen over hoogbegaafdheid, want we hadden al een neefje en een nichtje die hoogbegaafd waren gebleken. Een half jaar later ging onze oudste zoon naar de kleuterschool. Hij had een voorsprong op het gebied van taal volgens het KDV, maar tot 10 tellen lukte nog niet. Niet dom, maar ook niet snel, dachten wij. De overstap naar de kleuterschool werd een regelrechte ramp. Hij zou "een slecht karakter hebben". Toch maar even laten testen; TIQ 145+. School jubelt, overlaadt hem met pluswerk en zoon wil niet meer naar school. Juf geeft de moed in maart op. Ze ziet wel weer naar de zomervakantie als de klas weer kleiner is. We besluiten over te stappen naar de school waar we hem op de wachtlijst hebben staan voor het voltijds HB-onderwijs. Nog 2 jaar uitzingen en daarna gaat hij over, na nog een verplichte test (weer 145+). Jaar 1 is een ramp. De onervaren juf raakt overwerkt en opvanger na stagiair lopen stuk op de groep. Daarna gaat het lopen en zien we hem groeien en bloeien. Onze jongste is natuurlijk meteen naar dezelfde school gegaan. Zit nu in groep 3. We betalen een externe plusklas (1500 per jaar) om dit jaar te overbruggen en wat blijkt nu... het SWV heeft de bekostiging overgenomen en het aannamebeleid aangepast. Onze jongste zoon moet eerst volledig kapotlopen, dan naar een school met een interne plusklas en als hij dan nog niet blij is, dan is school handelingsverlegen en vragen ze het SWV om een overstap naar het voltijds HB-onderwijs (mogen ze bij 2 kinderen per jaar aangeven). Maar... dat moeten we eigenlijk niet eens willen, dat hij naar het voltijds hoogbegaafdenonderwijs gaat, omdat de juf ons vertelt dat er nu ook "getraumatiseerde dubbel bijzondere kinderen of kinderen met een sterk disharmonisch profiel worden toegelaten". Hij zou daar niet aan zijn trekken komen en niet de aandacht krijgen die hij nodig heeft. Wat nu? We moeten nu dus maar 5 dagen per week aan ons kind vragen of er iets mis is met school, met de sociale aansluiting, met de plusklas, of met de sportclubjes, zodat er direct bijgestuurd kan worden. Niet gezond en het was niet nodig geweest als we accepteren dat hoogbegaafde en uitzonderlijk hoogbegaafde leerlingen geen speciaal onderwijs-leerlingen zijn, maar leerlingen die niet gebaat zijn bij het reguliere onderwijs dat voor een gemiddeld IQ is ontwikkeld. Hoogbegaafde en uitzonderlijk hoogbegaafde leerlingen leren sneller en anders en daar is maatwerk voor nodig, geen zorgtraject.

Fleur
19 november 2020

52. Nog maar een kleuter...

We schrijven dit over onze zoon Bart. Bart is zes jaar en gaat op dit moment naar school. Hij is vrolijk, enthousiast en wil graag helpen. Hij speelt het liefste met treinen, Paw Patrol, Magnetics, Kapla en doet spelletjes op een iPad.

Toen Bart 1 jaar was en hij bij de jongste groep van de kinderopvang zat, werd ons voor het eerst verteld dat hij andere kinderen begon te duwen wanneer hij zich niet begrepen voelde of wanneer hij overprikkeld/gefrustreerd was. Bart is toen naar de Bengels overgezet, groep van kinderen tot 4 jaar. Dit had niet het gewenste effect want het duwen bleef.

Bart is vervolgens in deze groep geobserveerd door een orthopedagoog. Zij gaf het advies dat Bart meer moest worden uitgedaagd.

Toen Bart drie jaar was zijn we in overleg met school in juni, ruim voordat hij vier werd, gaan praten over eerder starten met school. Hij heeft een paar proefdagen meegedraaid en dit ging erg goed. In september in 2018 is Bart gestart in groep 1/2 D. Bart gaat graag naar school, hij vindt de juf fantastisch. In september kregen wij de eerste geluiden van de juf dat Bart kinderen duwt en slaat. Wij zijn hiermee naar de huisarts gegaan en hebben vervolgens hulp gezocht bij een speltherapeut.

De speltherapeut heeft diverse sessies met Bart gehad. Zij is tot de conclusie gekomen dat Bart zeer intelligent is en dat zijn gedrag hierdoor beïnvloed wordt. Ik ben als ouder altijd afwijzend geweest tegen het idee dat Bart heel intelligent is omdat in mijn optiek iemand die heel slim is wel stopt met kinderen pijn doen. Bart kan nadat hij boos is geworden perfect uitleggen hoe hij in die situatie beter had kunnen handelen. De tips van speltherapeut voor school, waren door de school niet toe te passen, ik kan oprecht niet zeggen of dit onwil of onkunde is.

School heeft aan ons het verzoek gedaan om met Bart naar de GGD te gaan omdat er geen significante verbetering merkbaar was. Zij hebben hulp en advies nodig om beter met Bart om te gaan. Wij herkennen dat Bart andere kinderen pijn doet, hij doet dit thuis ook bij zijn zusje

In januari 2019 hebben wij een afspraak bij de GGD en daar gaf de jeugdarts ons het advies om Bart te laten testen. Uit deze test kwam naar voren dat Bart inderdaad zeer intelligent is. Uit de observaties blijkt ook dat Bart moeite heeft met communiceren met leeftijdsgenoten en het reguleren van zijn emotie. Deze uitslag is de bevestiging van wat de speltherapeut vanaf het begin heeft aangegeven.

We zijn in september 2019 gestart met speltherapie daar waar onderzoek had plaatsgevonden. Er zijn ook observaties geweest op school waar vervolgens adviezen en tips zijn gegeven aan de school om Bart te helpen. Hierbij is school wederom niet in staat gebleken om alle tips over een langere periode toe te passen.

Bart is twee maandagen naar huis gestuurd omdat de situatie in de klas niet houdbaar was. Hierna heeft school aangegeven dat er meerdere opties onderzocht moeten worden en dat ze handelingsverlegen zijn. Daarop zijn wij gaan zoeken naar een betere plek voor Bart en zo zijn

we bij een fulltime HB-school uitgekomen. We hebben bij de school gesprekken gevoerd maar er was geen mogelijkheid voor Bart om daar in groep 3 in te stromen.

We willen dat Bart met plezier naar school blijft gaan, de uitdagingen krijgt die hem helpen in zijn ontwikkeling, docenten die hem begrijpen en dat hij door minder prikkels beter kan functioneren, bij gebrek aan een beter woord. De klas waar Bart nu in zit heeft 27 kinderen en Bart heeft volgens de juf de beste dag gehad toen er 6 kinderen ziek waren.

Voor ons is het uitzoeken van de beste plaats lastig want iedereen die hiermee te maken heeft geeft een advies en deze liggen niet in het verlengde van elkaar. Dit zorgt ervoor dat wij alles moeten wikken en wegen terwijl wij hier geen experts in zijn.

Bart is in mei 2020 gestart op een andere school omdat ze daar na observaties het idee hadden een goede plek te hebben voor Bart. Het is een kleinere school, 120 leerlingen t.o.v. 700 leerlingen. Hier is het in de periode na Corona toen de school weer opening met halve klassen erg goed gegaan. Zodra de klassen groter werden viel Bart soms terug in oud gedrag. Bart zit nu in een combinatieklas groep 3 /4 met 29 kinderen. Op advies van school wordt Bart geschaduwd, positief benadrukken en negatief zoveel negeren. Er is zeker vooruitgang maar het gaat soms nog fout. Na een escalatie heeft school gevraagd om Bart uitgebreid te laten testen en nu zijn wij dat aan het uitzoeken.

Bart is een nieuwsgierig kind, komt met de meest vreemde vragen waar wij soms ook het antwoord niet direct op weten:

Hoe ontstaat mist?

Waarom is er zwaartekracht?

Hoe wordt poep gemaakt? Etc.

Het is onze overtuiging, wens en hoop dat wanneer Bart op de juiste plek terecht komt hij daardoor minder gefrustreerd zal raken. De huidige manier van aanbod in onderzoek, behandeling maakt dit een moeizame zoektocht. Alle stappen die wij tot nu toe hebben gezet en trajecten die we zijn gestart maakt het voor ons lastig om vertrouwen te blijven houden in een goede oplossing.

We hebben inmiddels alweer diverse gesprekken met de schoolleiding, GGD en praktijkondersteuner gevoerd. We hebben sinds kort contact met Stichting ConnEQt in Eindhoven en een onderwijsconsulent en hopen dat we in de komende periode de juiste stappen kunnen zetten voor Bart...

Ouders van Bart

21 november 2020

53. Het begon best goed

In 1993 begon ik op 4-jarige leeftijd aan groep 1. Ik heb op 3 verschillende basisscholen gezeten. Dat had met mijn ouders te maken; niet met mij. Op elke school was ik het lievelingetje van de leraar. Mijn werkjes werden naar voren gehaald als voorbeeld voor de rest van de klas. Als topscoorder van de klas ben je automatisch bevriend met de andere paar topscoorders in de klas. Mijn ambitie was om het zo goed te doen dat ik een klas over kon slaan. Dit is helaas nooit gebeurd. Sommige van mijn vrienden hadden dit wel gedaan en hadden wel het stempeltje hoogbegaafd. Mijn hoogbegaafde vriendjes hebben gedurende mijn schoolloopbaan onafhankelijk van elkaar weleens gesuggereerd dat ik ook hoogbegaafd zou kunnen zijn. We gingen er verder niet op in. Als ik dat zou zijn dan zouden de leraren het wel ontdekken. Net zoals ze dat bij mijn vriendjes gedaan hadden. Sinds ze het niet gedacht hebben zou ik het ook niet zijn ging ik vanuit.

De eerste middelbare school heb ik zelf na een jaar verlaten. Grappig zijn vond ik belangrijker dan school. School ging toch altijd moeiteloos. Vriendjes maken was moeilijker. Ik vind dat ik vaak als voorbeeld gebruikt ben om te zorgen dat de rest van de klas zich zou gedragen.

Op de tweede middelbare school, mijn vijfde school, werd onterecht de aanname gemaakt dat ik lui was. Ik hoefde in de les niet op te letten, omdat ik het zelf al eerder in de bibliotheek gelezen had. Ik hoefde me op school niet leergierig te gedragen, doordat ik dat buiten school al non-stop was. De boeken van de openbare bibliotheek hadden me al meer geleerd over de schoolvakken dan ze me op school zouden leren. Niemand die wist dat dit de reden was. Mijn cijfers waren (ruim) voldoende, ik was de enige in de klas die nooit spijbelde en ik had vaker resultaten neergezet waarvan de leraren verbluft waren. Ik verwachtte naar het VWO te gaan samen met mijn vrienden. Dit werd op deze school in de vierde klas bepaald. Zij mochten wel en ik niet. Iemand die steeds grappig probeert te zijn hoort niet thuis op de universiteit.

Ik geloof dit niet zo. Ik geloof dat het heel moeilijk is voor de meeste leraren om te geloven dat een niet-Nederlandse leerling slimmer kan zijn dan Nederlandse leerlingen. Ik ben in Suriname geboren en woon sinds ik 2 ben in Nederland. Ik heb persoonlijk alleen Nederlanders gekend die getest zijn op hoogbegaafdheid, terwijl er ook weleens een buitenlands vriendje was die net zo bijzonder presteerde op school. Ook een klas overslaan heb ik alleen Nederlandse klasgenoten zien doen. Een keer moest ik apart zitten, omdat de juf dacht dat ik het huiswerk had overgeschreven van mijn vrienden, terwijl zij het juist van mij hadden overgeschreven.

Ik vind het zelf ook naar om The Race Card erbij te pakken, maar deze feiten zeggen toch wel wat? We geloven toch niet dat leraren boven veroordelen staan, terwijl we weten dat op de werkvloer veroordelen ook een rol spelen? Het word je een stuk lastiger gemaakt om te geloven dat je slim bent als je keer op keer tegenover leraren staat die geloven dat je dat niet bent.

Reza

21 november 2020

54. Het begon goed deel 2

In mijn ervaringsverhaal over het onderwijs heb ik verteld hoe ik in 5 scholen mijn havo afgerond heb met twee vingers in mijn neus. Ik dacht dat het een misverstand was. Dat wanneer ze zouden zien hoe slim ik werkelijk was dat er roem en rijkdom naar me toe zouden stromen. Een studiekeuze maken vond ik moeilijk. Ik was in alles wel goed vond ik. Het eerste probleem bij de eerste studie was dat ik moest opletten in de les om de studie te volgen. Dit had ik op de basisschool en middelbare school nooit hoeven doen. Ik vond ook dat het beroep niet belangrijk genoeg was voor de talenten die ik had. Dat was ook het probleem bij de tweede en de derde studie.

Daar bovenop had ik ook constant suïcidale gedachten. Ik deed een poging en moest daardoor ook met mijn derde studie stoppen. Ging therapie in. Laat ik maar niet beginnen over de problemen die ik met therapie heb.

Ik besloot sinds ik toch goed was in alle schoolvakken ik dan maar de pabo zou doen. Dit keer zou ik er echt werk van maken om te tonen hoe goed in school was. Het lukte. Ik haalde verreweg de beste resultaten van de hele pabo. Leraren, mijn stageleerlingen en stagebegeleiders waren dik tevreden over me. Een groepje klasgenoten moesten me constant treiteren op de meest kinderachtige wijze. Waarom? Omdat ik veel hoger scoorde dan hen? Omdat ze daardoor dom leken? Omdat tijdens een les waarin we debatteerden ik steeds een afwijkend standpunt had dan dat van hen en ik de hele groep eruit debatteerde? Omdat ik het belangrijk vond dat het onderwijs seculier bleef? Ik week op zoveel manieren af van hen, maar ik wilde hun levens niet moeilijk maken, terwijl zij dat wel constant tegenover mij deden. Ze roddelden en verspreidden leugens. De toekomstige leraren gedroegen zich letterlijk als middenbouwers. Gedrag dat ze zelf zouden afstraffen als leerlingen van hun klas dat deden. Na vele vriendelijke verzoeken om te stoppen met dit kinderachtige gedrag ging het op een gegeven moment te ver en verloor ik mijn controle. Ik schold. Ze hadden nu alle bewijs om bij de directeur aan te kloppen dat ik niet spoorde en een gevaar was voor het onderwijs. De directeur vond het makkelijker om de grotere groep gelijk te geven ondanks het feit dat ik allang bewezen had een voorbeeldstudent te zijn.

Ik werd geschorst, terwijl ze vrij spel hadden om meer leugens te verspreiden. Ik had zogenaamd iemand bedreigd en heb geen zin om verder op te schrijven wat ze verder gezegd hadden. Het was mijn vierde hogeschool. Na drie basisscholen en twee middelbare scholen. Ik had mijn alles op alles gezet. Ik had goede cijfers en vlak voor mijn propedeuse leek ik alles en iedereen tegen me te hebben. Ik zou nooit meer naar school gaan na deze ervaring.

Maar tien jaar later zijn er een heleboel meer volwassenen die aan de pabo beginnen. Ik geloof niet dat een situatie als met de tienermeisjes van toen zo makkelijk voorkomt. In hun systeem staan nog steeds mijn cijfers van toen opgeslagen als het goed is. Daarom wil ik in februari weer beginnen. Het onderwijs kan op erg veel vlakken veel beter dan wat ik gezien heb en daar help ik graag bij. Ik vind het leuk om met schoolvakken en schoolkinderen te werken en ben er erg goed in.

Reza

21 november 2020

55. Ik ben pedagogiek gaan studeren, omdat ik denk dat het anders kan 😊

Op de basisschool al kwamen er signalen dat ik anders in elkaar stak dan mijn medeleerlingen. Bij de CITO dacht men dat ik VMBO-niveau zou hebben, maar er kwam HAVO/VWO uit. Ik ging naar HAVO/VWO. Met leren was ik niet bezig, ik speelde de clown. Ik kon wel naar het VWO, maar vanwege vrienden wilde ik op de HAVO blijven. Verveling sloeg toe in klas 2 en 3. Ik begreep niet waarom ik bepaalde vakken moest leren, had ook niet 'leren leren'. Kritische vragen aan de leraar werden niet op prijs gesteld, ik werd erop afgerekend. Steeds met hakken over de sloot ging ik over. In de 3e bleef ik zitten. Ik werd steeds depressiever,

maar over een depressie werd nergens gesproken. Ik voelde me overleven, wat uiteindelijk resulteerde in vaker ziek worden. In klas 4 kwam ik thuis te zitten.

Ik ben uiteindelijk naar het MBO gegaan, zat er onder mijn niveau, maar leerde er leren en had het geluk dat een leerkracht mij zag en begreep. Daarna ben ik hbo-pedagogiek gaan doen; heerlijk, hier voelde ik mij thuis met hoorcolleges en lekker veel informatie 'opslurpen'. Achteraf met de motivatie om te leren hoe het wel kan. Op 23-jarige leeftijd heb ik een ADHD-test gedaan en heb ik medicatie genomen, wat mij voor een tijd geholpen heeft. Door ConnEQt kan ik dit nu allemaal plaatsen.

Saskia
ConnEQt
23 november 2020

56. School kwam afspraken niet na

In groep 3 heb ik voor het eerst testen afgelegd. Niet werd gekeken naar IQ, maar 'of ik iets had'. Gezocht werd naar een diagnose, autisme en/of dyslexie. Uit de zesde test kwam autisme. Als ik aan de basisschool denk dan denk ik vooral aan de gevechten die we daar hadden. Voor spelling en taal kreeg ik buitenschoolse bijles, omdat ik daar niet goed in was. Ik heb drie jaar op de middelbare school gezeten en een overgangsbewijs gekregen.

Ik ging in het vierde jaar 2 ochtenden naar school, omdat wat ik nodig had niet werd geboden en afspraken niet werden nagekomen. Ik wil graag van tevoren overal duidelijkheid over, dat werd niet geboden. Ik kwam er vaak op de dag zelf achter dat er bepaalde projecten waren die dag waar ik plots mee geconfronteerd werd. Het was een deprimerende tijd. Ik miste veel, omdat ik me slecht voelde door school en daardoor kwam ik achter te lopen qua schoolwerk. Ik had stressaanvallen. Ik kreeg ook ondersteuning van het GGzE, maar school wilde niet naar hen luisteren en meewerken. Leerplicht kwam erbij en dit gaf extra stress. Ik ben van school veranderd, maar na drie dagen had ik het daar al gezien. Ik had weinig zin meer om dingen te proberen als er toch niets gebeurt wat ik nodig heb. Bepaalde afspraken met school werden niet nageleefd door leraren en dit was voor mij erg irritant. Daarna ben ik niet meer naar school gegaan. Ik heb nog 3 maanden gesport en drumles gevolgd. Ik bleef thuis tot de gemeente eiste dat ik opgenomen werd of naar Feniks ging. Daarna ben ik bij ConnEQt in Eindhoven terecht gekomen, omdat dat op fietsafstand is. Ik wil op nog wel een diploma halen, op welke manier en wanneer, dat moet ik nog uitvogelen.

Antoine

23 november 2020

57. Ik werd steeds somberder

Op de basisschool was ik ondernemend. Ik leek wijzer dan anderen en ik had veel meer interesses. Op de basisschool werd ik als domste van de klas bestempeld, omdat ik onderpresteerde. Ik kreeg allerlei testen, waaronder dyslexie- en IQ-testen. Ondanks dat ik hoogbegaafd werd getest werd er niets mee gedaan op school. Mijn ouders huurden particuliere begeleiding in en ik leerde op een andere manier leren, maar school wilde daar niet in meegaan. Schoolprestaties gingen binnen een paar weken van onvoldoende naar ruim voldoende (door externe begeleiding) tot goed, maar school vond deze vooruitgang te snel gaan en dit mocht niet op mijn rapport komen. De leerkracht groep acht zei dat als ik alleen de CITO maakte ik voor de

rest uit het raam mocht kijken. Ik kreeg VMBO als leerwegadvies, maar op het middelbaar liep ik snel vast. Ik zat totaal niet op een lijn met klasgenoten. Leerkrachten probeerden me koste wat kost op school te houden, maar het lukte niet. Al eind basisschool was ik somber geworden en op het middelbaar werd het erger, werd ik letterlijk ziek, ging overgeven, kreeg veel lichamelijk klachten en slaapproblemen. Niemand zag dat het echt mis ging. Mijn ouders huurden weer particuliere hulp in en deze hulpverleners erkenden mijn intelligentie en zeiden dat er veel in mij zit, maar dat het onderwijs niet passend was voor mij. Mijn ouders wilden mij het reguliere pad qua onderwijs laten volgen, maar er was geen kennis van hoogbegaafdheid en hooggevoeligheid en dus was er weinig begrip, veel onmacht en onwetendheid. Ik viel uit. Ik wilde toch een HAVO-diploma halen en kwam op speciaal onderwijs (kleine klassen, dus ik dacht veel tijd en begrip te krijgen), maar het werkte averechts. Speciaal onderwijs past absoluut niet bij hoogbegaafden. Ik ben bij Spirare terecht gekomen en vanuit daar naar ConnEQt gegaan. Hier zit ik op mijn plek!

Nina

24 november 2020

58. Hoezo 'recht op onderwijs'???? Mooie term, maar daar blijft het ook bij lijkt wel

In de ontwikkeling van ons kind zagen we dat ze als baby al hyper alert was en veel sneller was met ontwikkeling dan de baby's in onze omgeving die even oud waren. Wat jammer dat ik toen niet wist wat ik nu weet, dan had ik haar geen dag naar school gedaan maar thuisonderwijs gegeven! Wat kan school veel kapot maken bij een kind! Want wat is het daar verkeerd gegaan! Hoogbegaafden hebben een ander soort van onderwijs nodig!

Onze dochter was 5 en al depressief. Ze kreeg niet geboden wat ze wilde/nodig had op school wat resulteerde in doorstromen van klas, na "zeuren" bij leerkracht en directie, dat het zo echt niet meer ging (ze wilde niets meer, kreeg lichamelijke klachten, werd somber). Lijkt een oplossing, was het niet. Hoogbegaafden leren meestal anders; laat ze eerst zien wat het totaalplaatje wordt van wat ze leren gaan. We hoorden vaak "school is nutteloos en stom, je hebt er niets aan" en met afhangende schouders en veel verdriet moesten we haar elke dag brengen. Auw!

Er werd voor haar veel te traag door de stof heen gegaan, maar ze mocht niet versnellen, kreeg ook geen verdieping aangeboden. Verveling sloeg toe, onderpresteren was het gevolg. School zag het niet, zelfs de intern begeleider wilde het niet zien.

Ondanks IQ van 140 i.c.m. wat wij aangaven zei school dat ze geen extra uitdaging nodig had. Ouders werden niet gehoord, kind werd niet gezien voor wat het nodig had. Ze was het zogeheten stille kind dat geen aandacht vroeg (durfde te vragen). Resultaat? Zwaarmoedige peuter, teruggetrokken kleuter, teruggetrokken tiener, depressieve puber. En onzeker! "Het ligt aan mij" is de overtuiging geworden. Niets is minder waar. Ze is slim, authentiek (altijd gebleven ondanks alles), creatief, sociaal. Zelfbeeld is niet kloppend. Chronische vermoeidheid kwam als 'diagnose'.

CITO-score van 550 en dus naar HAVO/VWO gestuurd. Ze had er zin in. Alleen draaide het bij medeleerlingen om welke gypies je aan had, make-up, kleding, "gesprekken" gingen over nietszeggende zaken in het leven. Ze kon daar niets mee, voelde zich het buitenbeentje. Ze werd steeds vermoeider. Zo moe dat ze veel dagen niet naar school kon. School leek echter haar puntenscore belangrijker te vinden dan haar welzijn en ze moest letterlijk alles wat ze gemist had inhalen (huiswerk, toetsen, proefwerken, noem maar op). Dus kwam ze volledig thuis te zitten; het was niet op te brengen.

Dan komen we op passend onderwijs... het heeft nooit gepast; het lijkt alleen een in het leven geroepen term! Toen ze thuis zat was er bovendien geen haan die ernaar kraaide. Vreemd! Leerplicht? Hoezo? Ben als ouder overal zelf aan de bel gaan trekken. Men zag geen weg voor haar. Leerplicht? Hoezo? Thuisonderwijs was absoluut onmogelijk volgens instanties die zich in zouden moeten zetten voor thuiszitters (ik zal geen instanties noemen ;)). Leerplicht? Hoezo? Maanden verstreken, jaren verstreken (letterlijk).

Lang verhaal kort; geen onderwijs genoten. Geen oplossing aangeboden gekregen, hoe graag zij ook een diploma wilde, hoe hard wij ook hebben gevochten voor passend onderwijs. Recht

op onderwijs? Hoezo? Zodra het woord geld ter sprake kwam was er blijkbaar ineens geen recht op onderwijs meer, was er blijkbaar ineens geen leerplicht meer.

En nu dan? Ja, wie kan ons daar een antwoord op geven?????

Anoniem
24 november 2020

59. Het kwaad, in de vorm van faalangst, was toen al geschied!

Christine (46)

Mijn dochter, andersdenkend, andersvoelend en anderslerend, werd niet gezien in haar 'anders' zijn. Het gebrek aan kennis en onkunde bij school/leerkrachten heeft ervoor gezorgd dat ik haar na groep 3 naar een andere school heb laten gaan. Het kwaad, in de vorm van faalangst, was toen al geschied. Gelabeld met EED, Ernstige Enkelvoudige Dyslexie, om ervoor te zorgen dat de juiste geldkistjes open konden gaan. Waarom werkt het systeem op deze manier??

Geen testen meer voor deze pientere jonge meid, ... zodat zij mag worden, mag Zijn, wie zij is zonder nog meer labels.

Richt je op preventie, begeleid kinderen op de juiste manier, communiceer met andere ouders die (net zoals ik) zoekende zijn in de chaos van hulpverlening en overige instanties! Deze 'anders'-lerende, -voelende en -denkende kinderen/jongeren gaan gezien worden, daar werken ze hard aan! Het is aan ons, als ouders/volwassenen, om dat te gaan zien.

Christine
24 november 2020

60. Uitzicht op passend onderwijs is er niet

Danté, nu 8 jaar, werd in groep 1 al niet gezien/gehoord als HB. Hij ging bewijzen dat hij al meer kon door bijvoorbeeld de leerkracht te verbeteren bij het lezen. Leerkrachten noemden hem een Tasmanian devil in de gesprekken met de school en samenwerkingsverband. Het eindresultaat: in groep 2 suïcidaal, iedereen aanvallend en alleen nog de ochtenden welkom op school, gevolgd door verplicht naar een niet passende SO-school.

Op de SO-school werd hij niet gehoord en dagelijks in elkaar geslagen door klasgenoten. Ik weet wel de weg maar heb niet de financiële middelen om mijn zoon het hele jaar de schoolboeken te geven die hij nodig heeft. Nu zit hij thuis en wordt gelukkig niet meer in elkaar geslagen, hij is na maanden van herstellend/opbouwend werken weer blij met het schoolwerk dat hij nu van mij krijgt.

Uitzicht op passend onderwijs is er niet, alle HB-scholen zitten vol en reguliere scholen durven hem niet aan te nemen, te HB. Een Zweeds model van thuisonderwijs is passend maar dat mag in NL niet.

Claudia
24 november 2020

61. De ontredde en het diepe verdriet zijn helemaal voorbij!

Pleun, 6 jaar, sinds september op voltijds HB-onderwijs en gisteren stuurde ik haar lieve, vorige juf deze e-mail:

Hoi Els, we zijn heel blij en willen dat heel graag met je delen. Het gaat heel erg goed met Pleun. Eerlijk gezegd gaat het verbluffend goed. Het is ongelooflijk om te zien wat de ontwikkelingsgelijken en de aangepaste lesstof voor en met haar doen. Het huilen, het boos zijn, de ontredde en het diepe verdriet zijn helemaal voorbij. Als ze opstaat heeft ze veel zin in de dag. Dit zegt ze ook steeds "Ik heb er zó veel zin in mama!"

Opeens zit ze helemaal op haar plek en voelt ze zich écht gelukkig. We hadden een voorstelling van hoe het zou zijn als het haar goed zou gaan. En het klinkt een beetje utopisch, maar echt, het gaat onze verwachting ver te boven. Nog elke dag zeggen we tegen elkaar: "T'is ongelooflijk, maar ze had er wéér zin in hè? Ze is wéér blij!" Wij zijn nog een beetje aan het wennen, maar ondertussen straalt Pleun van oor tot oor!

Groetjes Bart en Nienke

Nienke
24 november 2020

62. Alle betrokkenen beseffen dat er eigenlijk geen passende school is voor hem

N. (9) zit al 2,5 jaar niet meer op school. In groep 3 (regulier) is hij uitgevallen. Vanaf groep 2 ging het steeds slechter met hem op school. School gaf aan dat hij veel boze buien had en niet mee wilde doen. Ondanks allerlei inzet (zorgarrangementen, speltherapie) verbeterde de situatie niet. Hij zat in een zeer onrustige/onveilige klas en er waren in groep 2 en 3 veel wisselingen van leerkrachten. Het ging steeds slechter met N. op school en uiteindelijk is de conclusie getrokken dat de situatie onhoudbaar was. Net voor hij uitviel was hij getest door een HB-specialist. N. was nauwelijks testbaar, toch kwam er uit dat onderzoek een duidelijke 145+-uitslag. En allerlei adviezen voor school en begeleiding. Hij gaat nu nog wel naar een externe plusklas en naar een creatieve plek. Hij heeft hard gewerkt aan het verwerken van het schooltrauma. Maar een stap naar school blijft lastig. Alle betrokkenen beseffen dat er eigenlijk geen passende school is voor hem.

Saskia

24 november 2020

63. Gewoon gelukkig!

K. (10), had vanaf heel jong duidelijk andere behoeftes. Kleuterklas, thuis zeker niet. Veel driftbuien, agressief gedrag. Hulp gezocht, maar kwamen niet op de juiste plek. Met 5 jaar suïcidale uitingen. Spoedhulp, niet passend. Men dacht ADHD, ASS, ODD etc., niks werd aangetoond. IQ-test kon niet goed worden afgenomen, kwam tussen 128 en 134. School zag een leuk kind, dat niet lekker meekwam in de klas. Juf groep 3 zag geen aanleiding voor wat dan ook. K. vond school niet leuk en had lichamelijke klachten. Nog steeds negatief gedrag thuis.

Met 8 jaar weer getest door een geweldige psych die we eerder vonden, kwam op 145+. Gedrag werd door de psych ook verklaard. Wel bleven suïcidale gedachten/negatief zelfbeeld. School: "als hij toch zo slim is, waarom haalt ie dan zulke slechte cijfers" en keek niet naar eigen rol. Plusklas moest ik afdwingen, was voor kinderen die het goed deden op school. K. bloeide daar wel op.

Sinds jaar op voltijds HB-onderwijs. Na een week hadden we een ander kind. Gewoon gelukkig!

Roos

24 november 2020

64. Het verbaast me dat we allemaal nog staan eigenlijk!

S., 10, UHB, zit inmiddels ruim 3,5 jaar thuis. Het SWV blijft pushen richting SBO terwijl er geen sprake is van een dubbele diagnose. Er is wel PTSS door niet gezien worden en mishandeling op school. Van die school hebben we overigens nooit meer iets gehoord, terwijl hij nog steeds staat ingeschreven. Er zou een onderwijspakket komen, zodat we thuis aan de slag konden, maar dat werd toch weer gecancelled door SWV. Teleurstelling op teleurstelling. Het verbaast me dat we allemaal nog staan eigenlijk. Het gaat hier om een leuke, lieve jongen met onwijs veel talent, die door kortzichtigheid en onkunde compleet wordt buitengesloten. En het enige dat hij wil? Vriendjes!

Michelle
24 november 2020

65. Hem alleen speciaal werk geven ging niet, want er waren nog meer kinderen

Ons kind Rens (nu 11) zat op een reguliere school. Was blij, had vriendjes en weinig problemen. Alleen de resultaten van de CITO's gingen per jaar achteruit. De juffen zagen dat niet en stelden steeds voor om het volgende tienminutengesprek af te wachten. Dat deden we en steeds weer werd het slechter. Tot in groep 4 een invaljuf mij belde, of we wisten wat onderpresteren was. Ze had het vermoeden dat dat speelde. Daarna mocht hij extra werk doen, maar pas als het gewone werk af was en daarvan raakte hij in de stress, want nu kreeg hij niet alles af. Dus was het geen onderpresteren en was er dus niks aan de hand, was hun conclusie.

Toen hebben wij hem zelf laten testen. School wilde pas praten toen we een rapport hadden. En toen konden ze eigenlijk alleen "wat dingen proberen" en hem alleen speciaal werk geven ging niet, want er waren nog meer kinderen. Dat gaf ons weinig vertrouwen. Vooral omdat hij al in groep 6 zat en het nu echt ging meetellen. We zijn overgestapt naar HB-school.

Femke
24 november 2020

66. Overleven heet dat

T., 10 jaar, was vanaf de geboorte snel overprikkeld. Zelflerend op zeer jonge leeftijd. Op school erg aangepast. Thuiskwam het er met fikse buien uit. Geen extra uitdaging. School ging pas wat doen toen we een IQ-test hadden laten doen en hij HB bleek. Klas overgeslagen, maar verder geen passend onderwijs. Geen kennis van HB. Ging niet goed met hem.

Gekozen voor Leo onderwijs. Helaas in een klas terechtgekomen met kinderen met gedragsproblemen waar alle aandacht naartoe ging. Durft niets aan te gaan, want durft geen fouten te maken. Er zijn nooit eisen aan hem gesteld. Onderpresteerder.

Nu laatste jaar, groep 8, laatste kans. Maar ook dit jaar een klas met veel kinderen met gedragsproblemen, dubbele diagnoses. Leerkracht heeft er de handen vol aan. Geen ruimte voor HB-stuk. Een hooggevoelig HB-kind in een zeer onrustige omgeving zorgt voor een kind dat continu overloopt, vast loopt en niet leert. Overleven het dat. De hele schoolcarrière lang tot nu toe. Niet klaar voor de middelbare school.

S.

24 november 2020

67. Het is enorm triest dat een goede school moet sluiten om financiën!

Tom, 10 jaar

Tom is vastgelopen op het reguliere onderwijs. Sinds groep 2 begonnen de signalen dat hij niet lekker in zijn vel zat. Onbegrepen voelen, boosheid, aangepast gedrag etc... We hebben als ouders zelf een kindercoach om begeleiding gevraagd.

Sinds eind groep 3 wilde hij niet meer naar school, wat in groep 4 escaleerde in onder dwang naar school brengen. In groep 4 is hij getest en zijn we naar veel gesprekken tot de conclusie gekomen dat school onvoldoende begeleidingscapaciteit en ervaring had om hem te bieden wat hij nodig heeft.

Sinds halverwege groep 5 zit hij op een school voor HB-kinderen. Hij gaat gemotiveerd naar school en wordt heel goed begeleid in het begrijpen van zichzelf en de anderen. Daarnaast worden zijn talenten geprikkeld zonder aan zijn sociaal-emotionele ontwikkeling voorbij te gaan. Helaas gaat deze school vanwege financiën sluiten in 2022. Gelukkig kan Tom zijn basisschool er afmaken, het is enorm triest dat een goede school moet sluiten om financiën.

Tom

24 november 2020

68. Het doet pijn dat de overheid dit onvoldoende ziet of beseft

Mirthe (15 jaar) zit nu in 4 VWO (en deels in 5 VWO). Zij heeft de eerste 2,5 jaar van de VO-school alles keurig gedaan met heel hoge cijfers zonder enige inspanning. Ongeveer 9 maanden geleden stortte ze in. De dagen voelden al jaren nutteloos, ze kon niet meer, was helemaal op. Een bore-out.

Nu, 9 maanden later, heeft ze een aangepast rooster met alleen de vakken die belangrijk zijn voor haar examen, max. 4 uur per dag, maar zelfs dat lukt nu niet helemaal. Wij zoeken wanhopig naar een oplossing, een manier waarop Mirthe weer wel naar school wil en kan.

Helaas hebben we pas laat ontdekt dat Mirthe hoogbegaafd is. Op de basisschool kreeg Mirthe nog uitdagende projecten, maar in het VO zijn er eigenlijk helemaal geen goede oplossingen. Ik ben bang dat ons kind straks totaal uitvalt. En dat voor een meisje met zoveel potentie, zoveel dromen, zoveel wijsheid. Het doet pijn dat de overheid dit onvoldoende ziet of beseft. Het is echt een groot probleem in Nederland.

Lilian

24 november 2020

69. Afhankelijkheid van één individu dat buiten de kaders durft te denken

We waren al even aan het zoeken naar wat er nou 'mis' was met onze jongste van 3 kids, hij zat niet lekker in z'n vel.

En dan zit je ineens (twee dagen voor Kerst) op de crisisopvang van de kinderpsychiatrie. Wij volledig in paniek, ons kind (net 8 jaar) compleet doorgedraaid en wil dood.... Nu twee jaar later zit hij 2 dagen per week bij een HB-specialist en 1 dag bij een initiatief vanuit het samenwerkingsverband. Het gaat stapje voor stapje vooruit. Langzaam, maar we blijven optimistisch. Er zitten veel onderliggende trauma's die nog moeten worden opgelost. Onder 'supervisie' van een Psychiater, veel gesprekken met Psychologen. De Psychiater schrijft pillen voor en daar blijft het hoofdzakelijk bij. Inmiddels waren we ons, door een tip, aan het inlezen over HB, wilde men niets van weten: "Dat is voor ons in de Psychiatrie geen diagnose, dat is geen gedragsafwijking".

Gelukkig, na een wisseling van zijn Psycholoog, kregen we iemand mét gevoel (toch vreemd voor die branche...). Zij zag al vanuit zijn dossier wat er aan de hand was, ze had hem nog niet eens ontmoet. Na de eerste gesprekjes wist ze het bijna zeker, is gaan werken aan de vertrouwensband en heeft hem uiteindelijk getest. Een van de meest bizarre dingen die ze ooit tegen ons zei was: "Als ik nu mijn hypothese aanpas in HB i.p.v. Autisme of ADHD (dat was vanuit de Psychiater het meest voor de hand liggend), dan stopt alles!! Dan trekt de zorgverzekeraar zich terug en dan is dit ons laatste gesprek geweest". Ze heeft dus bewust de verkeerde hypothese laten staan, om het traject met hem te kunnen afronden, zodat hij met de juiste diagnose (en zonder alle voorgeschreven pillen) en vooral een goed gevoel de sessies heeft kunnen afsluiten. Hoe afhankelijk je in deze wereld bent van één individu, die buiten de kaders durft te denken en te handelen. Zij heeft de ommekeer gemaakt en van daaruit zijn

langzaam wat mogelijkheden ontstaan en was men eindelijk ontvankelijk voor ons (zijn) verhaal. Hij heeft steeds meer zin om weer naar school te gaan, vindt het thuis na zo'n lange tijd ook maar saai. Heeft weer zin in vriendjes en alles wat er nog meer bij hoort. Nu nog een geschikte school vinden, de volgende uitdaging.

Anoniem
25 november 2020

70. Na een paar weken school, zoon kwijt!

Zoonlief is nog 2 jaar en wil graag naar school (peuterspeelzaal), hij verwacht hier de letters en cijfers verder te leren. Helaas komt hij van een koude kermis thuis. "Mamma, waarom hebben ze hier alleen puzzels met van die rode dopjes die kan ik allang al!". "Mamma, ik heb niet eens tot 100 leren tellen". Zoonlief is inmiddels 3 jaar hij heeft thuis zichzelf de letters eigen gemaakt en kan al tot 100 tellen. Hij kan zelfs al wat rekensommetjes maken. "Mamma, wanneer mag ik naar de grote school? Dan leer ik vast wel de letters en cijfers!", "Bijna lieverd, nog 1 jaartje!", antwoord je dan. Zoonlief is bijna 4 jaar! Hij staat te springen en te dansen! Hij gaat voor het eerst naar de "grote" school! Aan het eind van de dag komt hij beteuterd thuis. "Wat is er lieverd?" vraagt mamma. "Pfft, ik mocht met blokken bouwen en in een poppenhoek spelen... Wat is dat mamma een poppenhoek?!

Nee, ik vertel het zelf wel! Daar kun je vadertje en moedertje spelen en net doen alsof je kookt en thee zet!! "Ik weet toch al hoe ik koffie moet maken en thee moet zetten daar help ik jou vaak bij!" Hij loopt naar de keuken, vult de waterkoker, zet hem aan, pakt een theeglas en de theedoos. "1 klontje suiker erin toch mamma?", vraagt hij voor de zekerheid, maar hij weet het prima. "En zal ik je nog iets vertellen, mamma! Romy uit mijn klas en Joey en -" er ratelt een hele lijst met namen uit dat kleine mondje, "Die weten niet eens wat groen, blauw, geel is. Nou ja eigenlijk weten ze geen enkele kleur. En tot 10 tellen kunnen ze ook al niet. Ik wil naar groep 3! Mag dat mamma? Regel jij dat mamma?" Na een aantal weken school verliest de moeder haar leergierige, alles willen weten mannetje. Zoonlief is mega verdrietig en wil niet meer naar school. De ellende begint...

Inmiddels 5 scholen versleten en opgeteld bijna 2 schooljaren thuis. Versneld met rekenen en zou een klas gaan overslaan van groep 5 naar groep 7 en nu zit zoonlief sinds de zomer thuis omdat zijn school waar het iets beter leek te gaan bijna 2 jaar zonder verzuim... moest sluiten...

De zoektocht naar een geschikte plek is nog gaande en de "ronde tafel"-gesprekken, digitaal tegenwoordig, gaan weer door. Maar gemaakte afspraken worden nog steeds niet nagekomen.

Traject geprobeerd om vrijstelling te krijgen voor hem, helaas een onafhankelijke arts (re-integratie arts voor volwassenen?) vond een telefoongesprek van 15/20 minuten voldoende om in een rapport ons oneindig veel ellende te geven. De moeite: de onderzoeksrapporten, verslagen van IB'ers, de huisarts en de kinderarts zijn niet eens bekeken. Zoonlief kon prima reguliere school volgen want gepest worden was geen reden om niet naar school te gaan. Hoe de arts erbij komt dat het gaat om gepest worden... als dat het probleem zou zijn had dat opgelost kunnen worden. Het rapport van deze arts was 19,5 regels lang. Feitelijk onjuist en

zat vol met typfouten... amendementen/toevoegingen, gesprek erover was NIET mogelijk. Een second opinion ook niet. De betreffende arts opgezocht en zijn naam wordt in meerdere rechtszaken genoemd en niet op een positieve manier. 1 man met een laptop en 10 minuten tijd kan het leven van een 8/9-jarige inclusief het gezin volledig naar de knoppen helpen.

Ik heb geen fut om nog meer te typen en zal afsluiten met de titel na een paar weken school was ik zoonlief kwijt. Ik heb hem nu na 6! maanden thuis weer terug! Geen "Mamma, ik wil niet meer leven want het heeft toch geen zin" meer. Geen boze en verdrietige reacties meer op simpele vragen als: "Wil je je schoenen aan doen?" Hij is weer terug! Maar nu mogen we weer opnieuw.

Het samenwerkingsverband (vergif!) gaf aan: inschrijven op een school dan hebben ze zorgplicht en moeten ze wat doen! Ja, prachtig, dat hebben we nu al 5x gedaan! Het plan van aanpak van de HB-specialist ligt nog op de plank en niemand die er iets mee doet. Als hij weer naar school gaat en er wordt hem niet geboden wat hij nodig heeft, zit hij weer thuis binnen de kortste keren en zijn we nog verder van huis!

Samenwerkingsverbanden, scholen en met name IB'ers + leerkrachten moeten toch echt beter doorkrijgen wat er nodig is voor deze kids! En dat is niet "Ze laten eerst maar zien dat ze een half jaar stil op hun stoel kunnen zitten, naar de juf(meester) kunnen luisteren en zich aan de groep kunnen conformeren!" Zonder ook maar iets aan te passen, compacten, versnellen en verrijken.

Als hij nog één keer terugvalt, dan zal het randje van depressie niet meer het randje zijn, maar daadwerkelijk een depressie worden, dan ben je 9 jaar en ben je depressief... en waardoor?!

Betweterigheid, kortzichtigheid en een te oud stramien.

Wij wachten op de volgende strijd. En dan te bedenken dat ik nog 3! HB-kids heb waarmee ik ditzelfde ga meemaken... dagtaak aan!

Verandering en graag NU!
Daniëlle Mers - van der Raad
www.hbopschool.nl
2 december 2020

71. Het keerpunt

Op het moment dat ik dit verhaal schrijf zijn wij in gesprek met school. De verhoudingen zijn goed en kijken samen wat er nodig is. Maar soms denk ik dat het niet alleen aan de school ligt. Deze school wil veel, maar de vraag is of de juiste kennis en middelen überhaupt al bekend zijn.

Wij hebben 2 jongens. 6 en 7 jaar. Beide jongens zijn getest. De een 145+ de ander verwachten we de uitslag komende week, maar zou niet ver van de jongste af zitten.

We zitten inmiddels op een school, na een snelle wissel vorig jaar, die heel veel wil en veel kennis heeft. De lijntjes zijn erg kort.

Maar toch, ondanks hun bereidwilligheid, ben ik bang dat we nu op een kantelpunt staan met de oudste.

We zitten op een kleine school waardoor ze in een combinatie zitten. 3/4 en 5/6.

Hij is 7 en zit in groep 4. Met rekenen is hij versneld naar groep 5. Het blijkt niet zijn plafond en gaat makkelijk door de stof. Hij doet inmiddels de moeilijkere sommen en de pretoetsen maakt hij goed. Terwijl hij aan een pretoets of aan de moeilijkere sommen zelfstandig werkt, luistert hij mee met de uitleg van groep 6. Hij begrijpt de uitleg en kan het later heel goed uitleggen aan ons. Ondertussen maakt hij zijn eigen werk ook goed af.

Zijn juf ziet wel dat hij verder is, dat hij bovengemiddeld niveau heeft, maar is van mening dat hij zijn tijd echt nog nodig heeft.

Om deze reden wordt er nu niet verder gekeken of verrijking ingezet.

Ik ben van mening dat dit het punt is waar je een HB-kind gaat vasthouden of gaat verliezen. Waarom zou hij nog zijn best doen? Hij laat zien dat hij de stof van het aankomende blok beheerst, als 'beloning' hoeft hij alleen de moeilijkere sommen te maken. Heeft hij echt extra tijd nodig voor de sommen? Of lijkt het zo omdat hij ondertussen de uitleg van groep 6 volgt. Even voor de duidelijkheid, hij zit in groep 4, qua reken in groep 5 en volgt (tijdens zelfstandig werken) de uitleg van groep 6! Als je 2 dingen tegelijk doet kost het altijd meer tijd. Wij zijn bang dat hier een verkeerde conclusie getrokken wordt.

Hoe gaat hij zijn motivatie vasthouden? Hoe gaan we voorkomen dat hij zich niet te veel gaat aanpassen of gaat vervelen? Op de oude school werd hij niet gezien en gehoord, in zo erge mate dat hij thuis kwam te zitten. De overstap is toen gelukkig met spoed gerealiseerd. Wij willen geen herhaling. We weten ook heel goed dat deze jongen zich enorm snel aanpast en in zichzelf keert. Zichzelf onzichtbaar probeerde te maken.

Wat is de beste stap nu? Welke stof of op welke manier moet het nu aangeboden worden? Wat moeten we nu doen om écht aan te sluiten bij zijn HB en zijn kunnen.

Hoe voorkomen we dat we onze lieve jongen weer verliezen en weer thuiskrijgen? Wat kan en moet school nu doen of inzetten?

Ellis Tonn
2 december 2020

72. Onbegrepen

Toen ik een jaar of 11 was, zag ik een aflevering van Het Klokhuis over hoogbegaafdheid. Ik herkende me daar wel deels in, vooral de vragen in mijn hoofd, maar niet in het gemakkelijk leren. Ik zei thuis dat ik me er deels in herkende, maar de reactie was dat ik toch niet hoogbegaafd kon zijn omdat niet alles klopte. De basisschool gaf mavo-advies en de boodschap dat ik blij mocht zijn als ik dat haalde. Maar de cito zei havo en al mijn vrienden en vriendinnen gingen naar havo of vwo. Ik ging via mavo/havo, havo/vwo naar drie vwo, gehaald, maar toch weer havo-advies. Thuis vonden ze havo wel best, daarnaast werd er van alles verwacht zoals bijbaantje, sporten, thuis meehelpen. Ik werd gepest op school, voelde me altijd anders dan de rest. Dus ik deed havo met een extra vak.

Daarna HBO, ik week af van de rest, dat was duidelijk, maar ondanks dat mochten ze me. Ik liep met name bij projecten altijd een week of 3 voor op de rest van de groep voor mijn gevoel. Mijn ideeën werden altijd met een paar weken vertraging uitgevoerd. Op de universiteit zou dat toch wel beter gaan? Nee dus, precies hetzelfde. Zelfs minder aansluiting dan op het HBO. Afstuderen aan de universiteit, mijn begeleider had een duidelijke visie over de onderzoeksvraag waar ik op uit moest komen. Mijn opzet was appels met peren vergelijken volgens de docent, haar voorstel was wiskundig twee identieke modellen vergelijken volgens mij. Ik heb drie keer een alternatief onderzoeksvoorstel gedaan en beargumenteerd waarom, maar ze bleef al mijn voorstellen afkeuren. Ik heb haar voorstel uiteindelijk uitgevoerd en het bleken twee wiskundig identieke modellen. Nu ik 40 ben begrijp ik eindelijk dat ik wel hoogbegaafd ben en maak ik dezelfde worsteling met mijn kinderen door.

Karin
20 december 2020

73. Ik vind het kindermishandeling

Mijn verhaal is enorm lang, schrijnend en valt niet zo kort samen te vatten.

Mijn dochters (145+) hebben het vanaf de start van school erg zwaar. Mijn oudste loopt continu vast en is steeds een dreigende thuiszitter en heeft al een periode thuisgezeten, overspannen. Mijn jongste heeft ook heel veel problemen. De consequentie dat leerkrachten het echt niet snappen is enorm. En dat thuisonderwijs zo'n taboe is, is voor mij een groot raadsel. Schooltrauma's, therapieën en vele burn-outs bij ons ouders. Je vecht om je kind scholende te houden, je wil het beste voor ze maar loopt overal tegen de lamp en je moet jezelf steeds indekken, want als een school kwaad wil of de gemeente een andere visie heeft heb je ook zo jeugdzorg op je nek. Ook gemeentes weigeren de juiste hulp te verlenen omdat de regels daar vastgehouden worden en ze alleen met de ggz willen werken. Als ouder ben je er snel achter soms welke hulpverlener je nodig hebt maar dat kan je schudden financieel, want de gemeente gaat je niet helpen met als consequentie allerlei onnodig leed bij de kinderen. Terwijl je als ouder er alles aan doet om het goed te regelen voor je kind. Mijn kind past niet in regulier onderwijs maar toch moet ze daarin. Thuisonderwijs is de enige optie maar daar is medewerking voor nodig en het kost enorm veel. Wij overwegen regelmatig om te emigreren voor de geestelijke gezondheidszorg van onze kids. Maar ook dat heeft heel veel haken en ogen. Als ouder sta je echt met je rug tegen de muur en blijft het watertrappelen, maar als je moe wordt verdrink jij met je kind. UHB zijn in deze maatschappij is een straf en ook nog eens zeer gevaarlijk voor de psychische gezondheid van je kind. Terwijl als deze kinderen gezien worden voor de prachtige mensen die ze zijn en de enorme potentie en creativiteit die ze met zich meenemen, kunnen ze van extreem grote waarde zijn voor de maatschappij. Nu creëert deze maatschappij alleen thuiszittenden en toekomstige uitkeringsbehoeftigen.

Dat er geen passend onderwijs is en dat ouders gedwongen worden om hun kinderen naar school te brengen terwijl dit psychische schade oplevert vind ik absoluut kindermishandeling en een schande. Voor deze kinderen is er geen kinderrecht!

Een UHB-kind of persoon verschilt net zo veel of meer in gedrag en problemen van een gemiddeld HB-kind als een persoon met een IQ van 50 met een gemiddeld iemand, IQ van 100. En dat wordt heel vaak vergeten.

Anoniem

21 december 2020

74. Niet veilig om uit te vliegen

Al vanaf dat ze school instapte snapte ze niets meer van de schoolse wereld. Wat ze leerde wist ze al en de kinderen gedroegen zich als monsters, geen fatsoen, schreeuwden vaak, pakten zomaar iets af zonder te vragen....

En dat ging maar door. Vaak vroeg ze waarom ze naar school moest als ze thuis meer leerde. En al die drukke activiteiten die MOESTEN. Ze voelde, zag, rook en hoorde al zoveel. Het was vaak te overweldigend, waarvoor ze zich dan ook nog schaamde. De docenten begrepen het niet en mama legde het vaak uit. Maar er veranderde weinig. Uiteindelijk kwamen de paniekaanvallen. Ze trok het niet meer, het was genoeg geweest!!! Ondervraagd, overprikkeld, nooit gezien of gehoord, totaal aangepast en daardoor compleet zichzelf kwijtgeraakt. Ze voelt zich dom en niemand vindt haar leuk, bang voor alles en iedereen. Nu ruim 2 jaar op het VSO tussen externaliserende kinderen, geen ondersteuning, te laag niveau en tempo, helemaal op... en nog steeds begrijpen ze het niet, ruim 10 jaar verder. Wanneer voelt deze prachtige vlinder zich veilig genoeg om uit te vliegen???

Ingeborg
21 december 2020

75. Helaas Hoogbegaafd?

Wij hebben twee hoogbegaafde kinderen. Samen met school blijven wij zoeken naar een manier om het onderwijs passend voor ze te krijgen. En telkens weer lopen we tegen de beperkingen aan: met name budget – grote klassen, te weinig personeel en ondersteuning. De kennis is er grotendeels wel, zo niet wordt het ingehuurd, al dan niet door de stichting. Maar ondersteuning vanuit het samenwerkingsverband is er niet en extra budget is niet toereikend. Op de momenten dat het onderwijs niet passend te krijgen is door te veel beperkingen, dreigt telkens weer depressiviteit en thuiszitten. Om moedeloos van te worden. Onze kinderen zullen nooit 'gewoon' naar school kunnen.

Marijke
21 december 2020

76. Overslaan

Ik kon alles al. Hoppa, groep 4 weg, en dan nog steeds doodvervelen in 5 en 6, dus 7 en 8 skippen zou geen probleem zijn. Klopt. 1e gymnasium kon ik eigenlijk wel, maar met het basisschoolregime wist ik niet hoe, en of, ik aan de slag moest. Uit het raam kijken was immers wat makkelijker en vertrouwd. Niet omdat ik het niet kon, maar omdat ik het niet deed, bleef ik zitten. Nog een keer de eerste. Na een jaar van frustratie ging ik met hakken over de sloot over maar sloot me volledig af in de tweede. Ik deed niks en voelde me altijd ziek en

verdrietig, dus heb ik een mail naar andere scholen gestuurd. Met behulp van ouders, beide scholen, en een coach, zit ik nu op een school die beter bij me past. Ik mag alles op mijn tijd doen. Weer de eerste. Was toch wel fijn geweest als het anders gegaan had kunnen zijn.

Fardou

23 december 2020

77. De hel

Het liep al mis in de kleuterklas: nonchalante klasgenootjes, pesterijen, saai speelgoed, simpele knutselopdrachten en onrechtvaardig handelende leerkrachten, ... het begin van een nachtmerrie, waar de grenzen van mijn persoonlijkheid en hooggevoeligheid al snel op de proef werden gesteld, en dan kwam die hersenvliesontsteking daar nog bij...

Ik kroop weg, in een hoekje, bang van mensen, de wereld, ... gewoon van alles... dit leidde tot de diagnose autisme, voor mij was dit de poort naar de hel.

De jaren daarop werden er maatregelen opgesteld door die diagnose, die moesten verhinderden dat ik overprikkeld geraakte, vooral op het vlak van leerstof werd zuinig omgegaan. Ik weet het nog goed: "Gelukkig hangt er nog een klok in de klas, dat is het enigste wat enigszins vooruitgaat". De school verloor al z'n kleur en glans en uiteindelijk weigerde ik nog naar school te gaan...

Ik werd naar een autismevriendelijke school gestuurd aangezien men ten einde raad was, over deze jaren kan ik weinig woorden zeggen, want woorden kunnen de pijn, die ik daar gevoeld heb, niet verwoorden.

Het enigste lichtpuntje dat ik nog had was het hoger, ik startte aan de universiteit met de studie geologie, een waar fiasco want ik bleef, na al die jaren, opnieuw op mijn honger zitten. Na een jaar gaf ik er de brui aan, het licht ging uit...

Op 22-jarige leeftijd las ik toevallig uitgebreid over hoogbegaafdheid, een ware shock... euh... maar dan was... dat... door... En plots wakkerde het licht weer aan. Nu ben ik nog steeds bezig met deze vaak pijnlijke trauma's en ervaringen te verwerken en een plaats te geven in mijn leven.

Aan alle (U)HB-kinderen, (U)HB-jongeren en ouders van U(HB)'ers: prijs jullie gelukkig dat jullie/jullie kind(eren) de correcte diagnose gekregen hebben en laat het zeer duidelijk klinken dat onderwijs dat afgestemd is op jullie/hun leerhonger een zeer grote vereiste is voor de ontplooiing van jullie/hun unieke en prachtige persoonlijkheden.

Rondelez Djordy
23 december 2020

78. Ouder van

Na 11 jaar strijden voor passend onderwijs gaat mijn zoon na 2 jaar thuis te hebben gezeten in het nieuwe jaar starten bij Adastra, in de hoop dat ze hem daar wel het onderwijs kunnen bieden wat hij nodig heeft. Hij is nu 15 met een IQ van 139. Voor details mogen jullie mij benaderen.

Renate Zwart
23 december 2020

79. Jaren 90 vs. nu

In de jaren 90 hebben mijn kinderen enorm moeten struggelen binnen onderwijs dat niet aansloot bij wat zij nodig hadden om goed en gelukkig te leren en groeien. Wat een strijd hebben we tevergeefs geleverd in die jaren!

Voor kinderen met een achterstand werd veel lesmateriaal ontwikkeld, werden speciaal leerkrachten aangesteld om ze te begeleiden. De problematiek van de kinderen die behept waren met een (te) hoog IQ werden zelfs nauwelijks onderkend.

Het schokt mij dat we een kwart eeuw later nog geen stap verder lijken te zijn gekomen om deze grote groep kinderen adequaat te kunnen begeleiden in een passend onderwijssysteem.

Annemiek Snell
23 december 2020

80. Het goede gesprek

Onze zoon heeft al van jongs af aan een ontwikkelvoorsprong gecombineerd een sterke eigen wil en hoogsensitiviteit. Bewust hebben we daarom gekozen voor een school met ervaringsgericht onderwijs, waar het kind centraal staat. Na 5 weken op school werd ons beeld ook bevestigd door de leraren en is al snel externe begeleiding ingezet. Hoewel er zeker momenten zijn dat niet alles vlekkeloos loopt hebben we gemerkt dat – door zelf tijdig aandacht te vragen voor zijn behoeften en er gezamenlijk in op te trekken – er veel mogelijk is. Bij de start van groep 2 hebben we voor het eerst gemerkt dat hij droevig thuiskwam omdat hij bepaalde zaken nog ‘niet mocht’. Dat maakt dat ik me zeker kan voorstellen dat er vaker dergelijke situaties zullen zijn en ik dus ook de verhalen van anderen goed kan begrijpen. Het aansluiten van behoeften en aanbod blijft aandacht vragen. Geleerd heb ik wel dat in het goede en respectvolle gesprek over hoe/wat kan er wel, er veel mogelijk is. Het gaat me daarom aan het hart als het niet in de gezamenlijkheid leerkracht/ouder lukt om op te trekken in het belang van het kind. Ik deel dit verhaal om ook een positieve ervaring met jullie te delen. Ik zie namelijk ook oprechte betrokkenheid van leraren om juist wel kinderen die afwijken van het reguliere te willen begrijpen en te willen begeleiden. Maar daar ook hulp en steun vanuit ouders bij nodig hebben.

Rebecca Hendriksen
27 december 2020

81. De lange weg naar mijn kinderdroom

Ik ben nu 48 jaar oud, dus mijn schooltijd ligt al een aardige poos achter me. Dat wil zeggen dat ik die heb doorgebracht in een tijd dat er nog geen enkele aandacht voor hoogbegaafdheid bestaat in didactische kringen.

Voor zover ik me dat kan herinneren heeft het tijdens mijn lagereschooltijd niet voor heel veel rimpels gezorgd. Ik ben een dromer, die tijdens de lessen de hele tijd naar buiten aan het staren is, een eenling, helemaal verzonken in mijn eigen wereld. Dat resulteert in niet echt briljante cijfers, maar ik krijg nu wel af en toe al de voor de komende jaren zo regelmatig terugkomende mantra te horen: “Je bent zo slim, waarom doe je daar niks mee?” Thuis zit ik liever boeken te lezen dan dat ik

met andere kinderen speel. Als ik ga spelen, dan doe ik dat ook vaak alleen, en speel ik de verhalen na die ik gelezen heb.

Voor de middelbare school selecteert men voor mij de HAVO; het is een pientere jongen, maar zijn cijfers zijn niet goed genoeg voor Atheneum. Terugkijkend denk ik eigenlijk dat dit nog een goed advies was ook. Aangezien ook het onderwijs op de middelbare school niet aansluit bij hoe ik denk en functioneer, loop ik ook hier al vrij snel een beetje verloren. De niet-exacte vakken zijn een eitje, maar in de exacte vakken loop ik hopeloos vast. Wiskunde is een gruwel, en ik realiseer me pas (veel) later dat dit komt omdat ik een systeemdenker ben. De wiskundelerares probeert mij sommetjes te leren in het vertrouwen dat dan op een gegeven moment het onderliggende systeem duidelijk wordt. Niet dat ik het op dat moment onder woorden kan brengen, maar ik wil dus graag eerst weten hoe het systeem in elkaar zit, voordat ik aan die sommetjes begin. Noch de wiskundelerares, noch het onderwijssysteem uit de jaren 80 zijn daarop ingesteld. De 13-jarige hoogbegaafde ook niet trouwens; zoiets kun je op dat moment natuurlijk helemaal niet articuleren, als je dat überhaupt al doorziet.

Waar ik op de lagere school nog toevlucht zoek in het dromerig uit het raam staren heeft zich intussen de puberteit aangemeld, en vertaal ik mijn onvrede intussen in, laten we zeggen, suboptimaal aangepast gedag. Dit leidt natuurlijk onvermijdelijk tot aanhoudende concentraties met the Man(1) en een soort koude oorlog tussen mij en het (school)systeem. Ik denk dat ik geluk gehad heb met het feit dat the Man in dit geval een begripvolle conrector is, die mij de hele tijd met zachte hand probeert te helpen, al weet ook hij niet goed hoe.

Bizar genoeg is dit ook het moment waarop ik erachter kom dat ik hoogbegaafd ben. Een van de tegenoffensieven in de koude oorlog bestaat eruit dat ik naar een jeugdpsycholoog moet. Ik kan me niet veel van die sessies herinneren, behalve dat ik er volgens mij weinig aan gehad heb. Een van de dingen die ik moet doen is een IQ-test. Daaruit wordt geconcludeerd dat ik een bovengemiddeld hoog IQ heb, hetgeen voor akte wordt genomen, waarna men er niks mee doet. Omdat 'men' geen flauw idee heeft wat dat is. Ik ook niet. Dus klooi ik nog een jaar of twee door. Voor de meeste vakken hoef ik niet of nauwelijks te blokken en die waar dat wel voor moet doen laat ik gewoon links liggen totdat the Man me het spreekwoordelijke mes op de keel zet en ik me net genoeg inzet om er een 5,6 uit te slepen.

Ik wil al sinds ik klein ben graag archeoloog worden, maar ja, daar heb je Atheneum voor nodig. Als ik de HAVO bijna af heb zijn mijn cijfers niet van dien aard dat het schoolbestuur het ziet zitten om mij naar het Atheneum te laten doorstromen. Misschien zijn ze ook allang blij dat ik vertrek. Daarin kan ik ze niet helemaal ongelijk geven, gezien mijn suboptimaal aangepaste strapatsen.

Omdat ik ook goed kan tekenen en de ongeleide aspecten van het kunstenaarsbestaan mij wel aantrekken, beland ik op de Academie voor Beeldende Kunsten in Maastricht. Dat is geen succes. Ten eerste kom ik er al vrij snel achter dat er een verschil is tussen goed kunnen tekenen en het leuk vinden om dat de hele tijd te doen, maar ik loop ook hopeloos verloren. Zonder ook maar een greintje zelfdiscipline, zonder te weten hoe je in hemelsnaam moet studeren voor de theorievakken, ga ik roemloos ten onder.

Compleet stuurlaas breng ik spreekwoordelijk een paar jaar door in de wildernis. Omdat thuiszitten niks is, ga ik via een Duitse oom in de bouw werken, eerst in Luxemburg, dan in Keulen, Berlijn en Leipzig. Het feit dat die plekken ver van huis zijn speelt in niet gering mate mee in mijn keuze.

Het is zwaar werk, de dagen zijn lang (12 uur, zes dagen per week) en de omstandigheden zijn soms beroerd. Maar ik heb er geen spijt van. Ik leef in een internationale gemeenschap met Britten, Nieuw-Zeelanders, Duitsers, Fransen en Polen en ik leer enorm veel. Niet alleen kan ik nu vloeken als een bootwerker in vijf talen, maar van de vaardigheden die ik in mijn werk oppik heb ik natuurlijk voor de rest van mijn leven profijt. Maar wat het belangrijkste is dat ik daar heb geleerd is zelfdiscipline. De twee belangrijkste dingen die ik daar heb geleerd zijn zelfdiscipline en doorzettingsvermogen.(2)

Mijn droom om archeoloog te worden is nog steeds springlevend, maar ik twijfel of ik het zal redden om weer terug naar school te gaan. Mijn lief overtuigt me om het te proberen: "Je kunt het niet doen en jezelf de rest van je leven zielig vinden, of je probeert het en als het lukt, dan heb je je droom verwezenlijkt. Lukt het niet, dan heb je het in ieder geval geprobeerd."

Omdat ik intussen de 21 gepasseerd ben meld ik me in Leiden aan voor een toelatingsexamen. Dat blijkt een eitje te zijn en bloednerveus neem ik in september 1997 plaats in een collegebank voor mijn eerste college archeologie. Het blijkt een meesterzet te zijn. Vanaf het eerste moment ben ik gegrepen door de materie. Ik heb nog steeds enorm veel moeite met het hoe van studeren, maar de in de bouw opgestoken discipline betaalt zich nu terug. Als ik één ding goed kan, dan is het wel ervoor zorgen dat ik 's ochtends om half negen in die collegebank zit, onverschillig wat er de avond tevoren gebeurd is. Een eitje, in de bouw moest ik om zeven uur present zijn.

Mijn moeite met studeren weet ik deels op te lossen door samen met een vriend elke maandag tot en met donderdag na de colleges te gaan eten in de Mensa om daarna in de universiteitsbibliotheek tot half negen 's avonds te gaan studeren. Door die intensieve training, want daar komt het wel op neer, lukt het me ook later (meestal) om te blijven zitten en door te ploeteren.

Mijn jaren op de universiteit zijn geweldig. Daar vind ik precies wat ik zocht: kennis, en niet alleen dat, maar ook kennis die ik op kan doen op een manier die me ligt: veel keuze in de vakken die je wil volgen en veel vrijheid om dat te doen in een volgorde die je zelf wil. Tenminste, de ruimte om die vrijheid te nemen is er. Dat ook universiteiten een systeem hebben vind ik makkelijk om te negeren en/of te omzeilen. Ik moet toegeven dat ik daarbij wel geluk heb gehad: Archeologie is op dat moment een kleine faculteit met weinig studenten, op een gegeven moment krijg ik in de gaten dat mijn professor, waar ik een goeie klik mee heb en waarmee ik een diepe afkeer voor the Man deel, zijn invloed aanwendt om me een beetje uit de wind te houden.

Het zal opvallen dat het woord hoogbegaafd in de laatste twee paragrafen niet meer gevallen is. Ik ben er dan ook jaren niet meer mee bezig geweest. In de bouw kom je het niet zoveel tegen. Als gespreksonderwerp dan, ik ben daar zeer intelligente mensen tegen het lijf gelopen. Ik ben een keer met een van hen, de Engelse Alan, aan het kletsen en ik vraag hem naar aanleiding van zijn kennis en duidelijke potentieel: "What are you doing here man?" waarop hij riposteert: "No, what the fuck are you doing here!?" Alans vermaning heeft ook in belangrijke mate bijgedragen aan mijn beslissing om naar de universiteit te gaan.

Op de universiteit ben ik er nooit mee bezig geweest. Je bent omringd door slimme mensen (de meesten dan toch) zodat het eigenlijk ook niet zo'n thema is. Wat ik me intussen wel realiseer is dat het maar goed is dat ik niet naar het Atheneum ben gegaan. Als ik na de middelbare school naar de universiteit was gegaan, dan zou ik dat kansloos hebben verknald, net zoals ik dat met de kunstacademie heb gedaan.

Bijna drie jaar geleden komt hoogbegaafdheid pas in mijn leven als de niet alles-, maar veel bepalende factor die mijn leven op allerlei fronten beïnvloedt. Wat dat allemaal precies inhoudt is voer voor andere tijden, maar ik ben daardoor wel, nu pas, in staat geweest om terugkijkend een boel dingen te verklaren die ik lange tijd niet begrepen heb. Het hierboven staande verhaal is dan ook onvermijdelijk een onscheidbaar amalgaam van herinneringen en recente inzichten over die herinneringen.

Ik kan enkel gissen wat de grootte van het effect van fatsoenlijke begeleiding en/of aangepaste lesprogramma's zou zijn geweest, als ik daar toegang tot had gehad. Hoogbegaafdheid is niet de enige horde voor een getormenteerde puber. Ik weet wel zeker dat mijn schoolcarrière een stuk rustiger zou zijn verlopen (geen slecht resultaat voor de al genoemde getormenteerde puber), maar waarschijnlijk ook voorspoediger. Ik heb nergens spijt van en kijk met genegenheid terug op mijn tijd met Alan en zijn collega's, maar wellicht had ik mijzelf de wildernisjaren, die niet alleen maar excitement and adventure and really wild things(3) waren, dan kunnen besparen.

(1) Een in de VS gebruikte term voor organisaties of personen die met autoriteit bekleed zijn (of dat van zichzelf vinden).

(2) Vrij naar Monty Python's Flying Circus: The Spanish Inquisition.

(3) Douglas Adams: The Hitchhiker's Guide To The Galaxy.

Yannick Raczynski-Henk

Haghtanak

28 december 2020

82. 130+ maar toch in de sociale werkvoorziening

Op de lagere school hoefde ik weinig te doen. Het kwam toch wel aanwaaien. Ik was wel altijd een eenling. In de laatste jaren duidelijker dan daarvoor. Maar goed dat ik toen nog niet wist wat ik nu weet. Cito uitslag: Slim genoeg voor het gym, maar te langzaam. Dus maar naar de brugklas havo/atheneum. Van daaruit naar de havo. Na een keer te zijn blijven zitten in de eerste of tweede klas (van de 11 leerlingen die van mijn basisschool naar deze instelling voor hoger onderwijs gingen, zijn er destijds 10 die of in het eerste of in het tweede jaar bleven zitten!) ging ik na het vierde jaar weer niet over.

Daarop ben ik naar de MTS gegaan. Ook daar twee keer niet overgegaan naar een volgende klas. Daarna het beroepsleven in. Of eigenlijk ook weer meer tijd niet dan wel. Na drie jaar had ik zoiets van “ik ben slimmer, moet meer aankunnen”. Maar concentratie en geheugen waren waardeloos. Een maand of tien in dagtherapie gegaan. Daarop een jaar lang wis- en natuurkunde op havoniveau opgehaald aan een avondopleiding voor volwassenen, zodat ik een propedeuse HTS kon halen. Daar de verkorte versie gedaan die de HTS bedacht had voor mensen die van de MTS af komen. Dus met een aantal vakken uit het vierde jaar in het eerste jaar erbij had ik die opleiding maar afgemaakt. Veel ging er (erg) goed. Vooral ook door de klassikale lessen.

Daarna door naar de Universiteit in Aken, Duitsland, hier net over de grens. Waar ik totaal ben vastgelopen. Dingen die ik eerst begreep, snapte ik ineens niet meer. Wat aan het begin van een lange zin stond, wist ik halverwege de zin niet eens meer. Ik ben doorgedaan tot het zeer bittere einde. Heb in de tussentijd nog gesprekken gehad bij de lokale GGZ-instelling waar ik jaren eerder in dagtherapie was geweest. Het heeft niet mogen baten. M'n lichaam verzet zich tegen elke poging tot serieus leren en dat eigenlijk al sinds ik op school zat. Een handleiding, die ik vroeger van voor tot achter doorlas, hoef ik nu niet meer te lezen. Ik snap het gewoon niet meer. Kan 'm niet meer volgen. Het lukt gewoon niet meer.

Inmiddels werk ik al zo'n 13 jaar in de sociale werkvoorziening, Zie problemen aankomen en heb ook al een oplossing verzonnen, voor de meesten, inclusief het management, zien dat er een probleem is. En zelfs als je het management ziet wat er mis is, snappen ze het niet. Er gaat veel mis, heel, heel veel. Ik zie het met lede ogen aan en kan er niets aan doen. Ga er langzaam aan kapot. Zit al jaren met een bore-out. Uit mijn handen komt NIKS. Niet wat ik wil doen en niet wat ik moet doen. Life sucks. En niet zo'n beetje ook!

Mathy van Nisselroy
28 december 2020

83. Van alleskunner naar ?

Al van kleins af aan gaat veel me vrij gemakkelijk af, zo uiteraard ook de basisschool. Extra lessen rekenen, Spaanse les, computerlessen (dat was destijds een ding), noem het maar op, ik kreeg het en ik deed het allemaal met vrij weinig inspanning. De enige keer dat ik een onvoldoende haalde op de basisschool (topografie), was omdat ik eerst de toets van een vriendje had gemaakt die om mijn hulp vroeg. Behulpzaam als ik was, maakte ik eerste de zijne en later de mijne en zodoende kwam ik tijd tekort voor mijn eigen toets, vandaar de onvoldoende.

Ondanks alle extra stof haalde ik weinig energie uit naar school gaan, had ik weinig echte vriendjes en wanneer de stof niet interessant was (erg vaak in

mijn geval...) dwaalde ik af en was mijn focus gericht op iets anders. Meestal keek ik naar buiten, was ik aan het dagdromen en zat ik te wiebelen op mijn stoel. Mij laten testen op ADHD is ooit ter sprake gekomen, maar is niet doorgezet. Ik was veel buiten, vond toen (nog steeds) natuur en beestjes fascinerend en sportte zo vaak als ik mocht (iets minder nu...).

Aan het einde van groep 8 werd ik een beetje opstandig en na het (voor mij) slecht maken van mijn Cito-toets (546), mocht ik met wat tegenstribbelen van school toch naar het Gymnasium. Hier was ik al snel klaar mee, vakken waar ik totaal geen interesse in had deed ik niets aan, behalve wanneer ik straf kreeg (wat vaak gebeurde) en vakken die ik interessant vond, haalde ik zonder moeite. Helaas kreeg ik een stuk meer oninteressante vakken en waren zodoende mijn cijfers erg slecht. Met hakken over de sloot over naar de tweede klas, geen Gymnasium meer, maar Atheneum. Helaas veranderde er niks in het systeem en weinig in de vakken en bleven mijn streken en punten hetzelfde. Door mijzelf veel af te zetten tegen school en de mensen eromheen, moest ik vaker buiten eten dan ik in de aula mocht zijn.

Na twee jaar strijden op deze school, over naar de volgende, wel naar de derde klas en ook nog VWO. De mensen veranderden, de vakken niet, het systeem en de manier van werken ook

niet. Hier had ik kort de motivatie om mij in te zetten voor de dingen die ik niet interessant vond, helaas niet lang genoeg om mijn punten goed te houden. Wederom met veel strijd, hakken over de sloot naar de vierde klas. Dit is waar de lol pas echt begon, vol in mijn pubertijd, hardcore was upcoming en ik had vriendjes in die scene. Dit was ongebruikelijk op mijn school voor iemand in het VWO, dus mijn vriendjes kwamen dan ook niet uit mijn klas. Enkele vriendjes had ik op het VMBO (zelfde school), maar de meeste 'vrienden' kende ik via via vanuit de hardcore-scene. Destijds sprak je elkaar aan, als je in eenzelfde soort outfit liep en zo had ik wat aanspraak in mijn bomberjack, kisten en kale kop (ook ongebruikelijk voor iemand op het VWO, op mijn school).

Je ziet het misschien aankomen, maar ik was dus weinig op school. Ook niet bevorderlijk voor je cijfers moet ik zeggen en dus bleef ik zitten. Dit kwam puur door mezelf natuurlijk, maar als mijn toenmalige mentor mij wat gegund had (ik bleef zitten op één onvoldoende te veel die bijgesteld had kunnen worden), kon ik over naar de vijfde klas waar het wél interessant zou worden voor me (een aantal interessante keuzevakken). Echter gunde deze man mij helemaal niks, aangezien ik opstandig en vervelend was in zijn ogen, ik vroeg altijd aan iedere leraar om uitleg en liet het er niet bij zitten als ik niet tevreden was. (Ik doe dit overigens nog steeds bij mijn werkgever, echter ben ik er een stuk tactischer in geworden en lukt het mij vaak om te krijgen waar ik naar op zoek ben.)

Omdat mijn vader leraar was op mijn school, had ik het voor elkaar gekregen toch een aantal vakken af te sluiten ondanks dat ik bleef zitten. Dit maakte dat ik in mijn tweede keer de vierde klas een hele hoop vrije tijd had. Dit leidde tot een extra project, wat ons een aantal zaken gaf: een eigen lokaal, geld voor boodschappen en spullen, en vrijheid om dingen te ondernemen. Misschien dat iemand ooit dacht dat een stel 16/17jarigen op het VWO geld en ruimte geven een goed idee was, maar die had geen rekening met mij (en mijn bondgenoot zittenblijvers) gehouden. Zodoende kochten wij spelcomputers, tv, banken, koelkast en heel veel drank en snacks. Toen het op een vrijdagmiddag helemaal uit de hand liep (winkelwagens door glazen deuren heen, flessen drank door de lokalen heen en mateloos veel overlast), hebben ze een aantal van ons uit het project gezet en een nieuwe start gemaakt zonder ons. Dit was ook het einde van mijn middelbareschooltijd. Ik mocht nog mee als begeleiding naar Rome, voor een jongen met epilepsie en een hele bult andere issues (want behulpzaam was ik zeker nog!), maar daarna moest ik van school af.

17 jaar, geen school meer en niet meer verplicht om school te volgen, dus dan maar werken. Een aantal jaren flink hard werken, in verschillende sectoren, heeft mij als persoon geleerd wat discipline, respect en hard werken is. Tussendoor toch geprobeerd om een HAVO-diploma te behalen via een verkort traject, maar dit liep sneller fout dan iemand stop kan zeggen. Ik wist niet waar ik aan begon, kende de stof niet en snapte er helemaal niks van dus ik stopte maar meteen weer.

Op mijn 21e een toelatingstest gedaan voor het HBO(PABO) en de test ruim gehaald, dus op naar het HBO! Het hier iets langer vol kunnen houden, maar na ruim een half jaar en mega onbegrip vanuit mijn stagebegeleidster weer afgehaakt. Ik moest van haar alles zelf doen, het was immers het HBO, ik wist echter nog niet misschien hoe ik een reflectieverslag moest schrijven en de producten die ik aanleverde kreeg ik terug zonder opmerking (op een grote rode streep na). Ik begrijp het vanuit haar nu denk ik, maar het sloot helemaal niet aan bij wat

ik nodig had. Ik haalde alle toetsen puur op basis van mijn logica, maar de momenten dat ik moest leren (wat is dat nou? Nooit gedaan of hoeven doen) liep het meteen fout. Ook bij verslagen schrijven waarop ik moest reflecteren, naar mezelf kijken en zien wat ik deed, totaal onmogelijk op dat punt voor mij.

Hierna toch maar weer gaan werken, dat ging me goed af en lekker geld verdienen was een prima bijkomstigheid. Op mijn 27e besloten dat zuipen, feesten en werken toch niet het leven is dat ik wilde en op zoek naar een baan mét opleiding. In deze periode mezelf erg vaak tegengekomen, maar voor dit verhaal niet helemaal van toepassing.

MBO-4-opleiding gevolgd, één dag in de twee weken naar school en daarnaast 40 uur werken. Op deze opleiding hoefde ik niet na te denken en de verslagen die ik schreef mochten van een zeker niveau zijn dat ik ze allemaal in 1 dag (de laatste voor de deadline) heb kunnen schrijven (wel maak ik me 3 maanden druk over dingen die ik niet doe, heb ik ze in mijn hoofd al een aantal keer geschreven, maar maak ik ze op het laatste moment).

Nog altijd heb ik niet kunnen leren leren, ik begreep het concept niet, kon staren naar boeken zonder dat er informatie binnenkwam en zodoende gaf ik het leren gewoon op. Gelukkig kwam ik met mijn logisch redeneren en grote bek (zo werd het genoemd, ik noemde mezelf gewoon kritisch) ver genoeg en haalde ik de opleiding zonder al te veel te hebben gedaan. Mijn manager begreep mij, ik kreeg de kans op dingen te ondernemen en uit te zoeken. Deed taken die helemaal niet binnen mijn functie vielen, maar alles liep als een zonnetje.

Zodoende een vervolgopleiding gaan volgen. Na een tijdje kreeg ik een andere manager die mij niet begreep (en vice versa) en raakte ik in een dal. Ik snapte wederom niets van de opleiding en wat ik ervoor moest doen en wist niet hoe snel ik ervan af moest zien. De discussies, gesprekken en feedback in deze opleiding waren een verademing en hier ben ik écht naar mezelf gaan kijken, ook ontmoette ik in deze periode mijn vriendin die hier zeker in heeft geholpen! Echter was de stof zo oninteressant dat ik zeker wist dat ik hier absoluut niet mee verder wilde.

Half jaar thuisgezeten en zwart gewerkt, waarna ik weer aan een MBO-4 opleiding ben begonnen mét baan. 30 uur werken en één dag naar school. Het diploma van deze opleiding mag ik (mits mijn opdrachten worden goedgekeurd) 8 februari 2021 ophalen. In de drie jaar dat ik deze opleiding gevolgd heb, heb ik ongeveer niks geleerd aan stof dat te maken heeft met mijn werk. Ik heb her en der wat termen opgeslagen die ik interessant vond, maar de diepte zijn we naar mijn idee nooit maar eens geprobeerd in te gaan. Ik vond dit aan het begin frappant, aangezien ik niets dacht te weten van de sector en dus veel te leren had. Ik heb zeker nog heel veel te leren, maar de basis ging mij vanzelf goed af. Iets dat ik vanaf het begin terugkrijg van mijn collega's.

Ongeveer een half jaar geleden ben ik mij gaan verdiepen in hoogbegaafdheid en kwam ik erachter dat er erg veel van mij past bij veel verhalen die ik erover heb gelezen. Mijn vader en broertje zijn hoogbegaafd, wat maakte dat ik mijzelf niet hoogbegaafd vond. Dit heb ik ondertussen bijgesteld, na ontzettend veel verhalen en informatie die ik erover heb gelezen. Er viel zo veel op zijn plek en al typende over mijn (school)carrière wordt het zelfs nog meer duidelijk.

Ik heb nergens, op een school waar ik gezeten heb, de begeleiding gevonden of gekregen die ik nodig had. In al mijn gevolgde opleidingen ben ik nooit benaderd over hoe iemand mij kon helpen. Ik moet toegeven dat ik nooit ergens aan de bel getrokken heb, omdat ik vond (tegenwoordig wat minder) dat ik alles zelf moest doen. Dit heeft mij gelukkig niet tegengestaan om een MBO-opleiding te volgen, maar er alleen al aan denken om een HBO-opleiding te volgen, doet mij terugdeinzen. Niet omdat ik denk dat ik het niet kan, maar wel omdat ik denk dat ik het niet aankan.

Dit is in, misschien niet zo'n korte, vogelvlucht mijn ervaring met het onderwijs...

Mocht ik ooit de kans hebben om anderen, kinderen en jongeren, te ondersteunen in hun reis en/of strijd, zal ik deze kans zeker grijpen.

Boris

30 december 2020

84. Zijn licht ging uit op de basisschool

De ontwikkeling van je eigen kinderen is niet bijzonder. Als ouder heb ik dat althans niet zo ervaren. Tot ze naar de basisschool gaan. Onze zoon begon zelfstandig met lezen op drieënhalfjarige leeftijd. Op zijn eerste schooldag nam hij een leesboekje mee. Vanaf dat moment veranderde hij langzaam. Zijn groep 1-leerkracht uitte haar bezorgdheid omdat hij van alles in zijn mond stopte. In groep 2 krabde hij zich, beet zich en trok zich aan zijn haren. Iets wat hij tijdens kringgesprekken deed. Er werd specialistische hulp ingeroepen en er werd gedacht aan een concentratiestoornis. Na doorvragen bleek dat ze tijdens dat kringgesprek 20 minuten praatten over de letter K, maar toen las hij al 2 jaar zelfstandig boeken. In groep 3 trok hij zich terug op de wc. Volgens zijn leerkracht ging het prima, maar zijn klasgenootjes zeiden tegen ons: "hij zat weer de hele tijd op de wc." Hij speelde niet of nauwelijks met zijn klasgenoten. Begin groep 3 leerden ze iedere 2 dagen 1 letter maar thuis in zijn bed las hij Math Quest, een boek over een ruimtestation met problemen in de communicatiekoepel, de biodome en de reactorruimte. Problemen die opgelost moesten worden met kansberekening, ferro en non-ferro materialen, Venndiagrammen en dergelijke. In groep 4 daalde zijn Cito rekenen van hoog in de I naar IV. In de klas deed hij niets meer. School herkende HB niet. Hij werd niet extra uitgedaagd en zakte steeds verder weg tot hij in groep 5 helemaal uitging. Na school ging hij thuis op de bank liggen wachten tot de dag voorbijging. De lichten in zijn ogen waren gedoofd.

Zijn 2 jaar oudere zus had achteraf met drieënhalfjarige leeftijd naar school gemoeten. Thuis waren te weinig prikkels voor haar. Iedere ochtend rende ze naar school. Ze heeft heel veel energie, praat heel luid en is enorm aanwezig. Ze is enorm intens in haar beleving. Haar klasgenoten accepteerden haar wel, maar gedurende de basisschool hoorde ze er nooit helemaal bij. Vooral op sociaal vlak was ze alom aanwezig. Ze wilde diepe vriendschappen aangaan maar dat ging niet. Zo ver waren haar klasgenoten nog niet. Ze heeft zich aan proberen te passen, kreeg last van faalangst en perfectionisme en combineerde hoge Cito-uitslagen met lage. Eind groep 7 kreeg ze als advies TL omdat ze nog zo speels was en zich in de klas niet concentreerde. Thuis klaagde ze dat het zo langzaam ging en dat er zoveel uitleg

gegeven werd. Het TL-advies vond ze vreselijk. Ze wilde heel graag naar de HAVO. Dat bracht voor haar een nieuwe uitdaging mee. Ze moest dus de begrijpend lezen-CITO opkrikken. Op taalgebied scoorde ze 1 maar begrijpend lezen snapte ze niet, vond ze zelf. Die CITO vulde ze altijd maar wat in zonder te lezen. Nu moest ze het wel doen maar zei ze dat ze vreesde dat wanneer ze het te goed zou doen misschien wel VWO-advies zou krijgen en dat wilde ze niet. Na de CITO halverwege groep 7 was het haar gelukt en kreeg ze HAVO-advies. Ook mocht ze naar het VWO van haar juf, maar dat wilde ze niet. Dit jaar in de brugklas vindt ze wederom moeilijk aansluiting terwijl dit wel goed lukt met volwassenen en kleinere kinderen. Ze hoeft weinig tot niets te doen, haalt hoge cijfers en loopt weken voor met haar werk. Haar wiskundeleerkracht pusht haar op VWO-niveau door te gaan. Maar dat wil ze niet. Sinds begin dit brugklas jaar gaat ook zij naar HBGaaf wat haar enorm goed doet. Daar kan ze wel intens zijn, wordt ze begrepen en hoort ze er helemaal bij.

Onze zoon heeft groep 6 op een Daltonschool gedaan. Daar leefde hij een beetje op. Eens per week ging hij naar HBGaaf, waar hij met gelijkgestemde leeftijdsgenoten om leerde gaan. Daar leefde hij helemaal op en schitterden zijn ogen weer. Na een half jaar les scoorde hij heel hoog met zijn Cito's en zei de leerkracht dat hij al op VWO-niveau zat. Aan het einde van het jaar zei de ib-er dat hij niet naar groep 7 kon, maar moest versnellen. Al was ze bang dat er ook in groep 8 te weinig uitdaging zou zijn, want qua stof was hij halverwege groep 6 al klaar met het basisonderwijs. Ze bracht ons in contact met het Murmellius gymnasium die een speciale klas heeft voor HB-kinderen. Dit schooljaar is hij daar begonnen en gaat nu voor het eerst met heel veel plezier naar school.

Anoniem
30 december 2020

85. 1 jaar passend onderwijs

Na jaren van strijd, van schoolwisselingen en gedrongen thuisonderwijs (pt&ft) mag m'n kind een jaar passend to onderwijs, 1 jaar om alle schade van de 7 voorgaande jaren teniet te doen. 1 jaar, zonder kans op verlenging. 1 jaar m'n kind vrolijk naar school zien gaan i.p.v. hem onder dwang erheen te brengen.

1 jaar is veel te kort.

“Mama, als ik blijf zitten is het dan hetzelfde jaar?”

“Nee schatje, zo werkt het niet.”

Suzan Brinkman
Brandweer Amsterdam Amstelland
31 december 2020

86. Alleen CITO telt...

We hebben gelukkig een passende basisschool gevonden. Zoon heeft IQ van 141, moeite met automatisering. Er is geen ander aanbod op scholen dan taal en rekenen. Je kan van alles weten over verschillende onderwerpen, maar feitenkennis doet er niet toe, dat is slechts bijzaak, zelfs als je het dan ook nog om weet te zetten naar een product. 7 jaar lang dus rapporten met onvoldoendes. Omdat de hersenontwikkeling nu eenmaal zo verloopt dat deze kinderen later kunnen automatiseren zou dat eigenlijk later aangeboden moeten worden. Enfin, hij heeft in groep 7/8 alles in 4 maanden ingehaald en nu werkt hij op groep 8 niveau. Kind helemaal happy, maar het voortgezet onderwijs schrikt van een dossier met jarenlange lage CITO-scores. Dus maar weer op gesprek en hopen dat we serieus genomen worden. Fingers crossed.

Anoniem

12 januari 2021

87. Uit de oude doos

Mijn verhaal: Door huiselijke omstandigheden ging ik pas naar school op 9-jarige leeftijd. Door bijles zat ik op mijn 10e bij mijn leeftijdgenootjes. Toen begon de ellende. 4 jaar onbegrip. Tot er een nieuwe leerling op school kwam met ouders die erop stonden dat er IQ-test gedaan werd. Toen viel ik door de mand (IQ 145). Dat ik dit nooit gebruikte kwam door de onveilige thuissituatie, zo was de redenering. Nu, 50 jaar later, is het enige wat ik wil zeggen: er is gelukkig veel veranderd, maar zeker nog niet genoeg. Wil me sterk maken voor beter passende onderwijs. Geen verwijten naar het verleden, andere tijden, maar hopelijk een verhaal voorwaarts naar passend onderwijs. Zodat geen enkel kind meer een rotjeugd heeft.

Gerda Vet

12 januari 2021

88. Schoolplicht zonder passend aanbod

Waarom is er schoolplicht in Nederland als geen enkele openbare VO-school in de buurt passend onderwijs kan bieden?

Dat is mijn grote vraag nu mijn hoogbegaafde 15-jarige al twee jaar niet meer naar school gaat.

“Passend onderwijs” dat er wordt geboden door de huidige school is een school voor speciaal onderwijs, ver van huis, met expertise op het gebied van kinderen met chronische ziekten of een lichamelijke of geestelijke beperking, niet met hoogbegaafde kinderen.

In het basisonderwijs viel ons kind al regelmatig uit met hoofdpijn, buikpijn en extreme vermoeidheid. Na een paar dagen ging het dan weer en was het wachten op de volgende aanval. Gelukkig was er de weektaak (op eigen tempo werken), de verkorte instructie, was er enige differentiatie in lesstof en ook de mogelijkheid om veel te bewegen. Dit alles verviel op de middelbare school met ouderwets klassikaal onderwijs. Ellenlange uitleg, veel herhalende opgaven moeten maken en veel minder bewegingsvrijheid.

Middelbare scholen zijn bovendien vaak grote scholen. Ons kind is, zoals veel hoogbegaafden, ook zeer prikkelgevoelig, wat maakte dat de middelbare school een nog minder passende plek bleek.

De aanvallen van hoofdpijn en buikpijn namen in frequentie toe en leidden uiteindelijk tot waar we nu zijn: het kind zit thuis.

Ons kind is echter zeer gemotiveerd een diploma te halen, maar dan wel op een manier die passend is bij ons kind. En die hebben we gevonden! Maar helaas is het thuis op eigen tempo door de stof gaan niet in overeenstemming met de schoolplicht.

Daarom onderteken ik van harte deze petitie en hoop ik dat het jaarklassensysteem wordt afgeschaft en kinderen op school op hun eigen tempo mogen leren. Wie gunt een kind dat nu niet?

Pas als het aanbod op orde is, dan zou de schoolplicht van kracht mogen zijn.

Anoniem
12 januari 2021

89. Onderwijs overleefd

Met een hoogbegaafde aanleg heb ik dankzij een tempo-probleem door ADD een relatief normale schoolcarrière doorlopen. Pas later kwam ik erachter dat vele hobbels in mijn leven werden veroorzaakt door mijn hoogbegaafd zijn. Het was een forse strijd om succesvol te worden in de maatschappij en na een aanvankelijk geslaagde carrière als medisch specialist bleek toch de balans met privé niet langer haalbaar. Door actief zoeken naar referentiekaders in en buiten de vereniging van hoogbegaafden, Mensa, ben ik in staat geweest om zowel voor mezelf alsook voor mijn dochters en anderen in mijn omgeving de juiste begeleiding en ontwikkelingsweg te vinden.

Mijn hoogbegaafde dochters hebben met succes hun schooltijd doorlopen, ondanks het gebrek aan passend onderwijs. Het was vaak zwaar en heeft voor mij als ouder ook veel extra inspanning gekost om een optimaal ontwikkelingsproces te faciliteren. Vele mensen in mijn omgeving hebben niet het geluk gehad de juiste ondersteuning en setting te vinden om de schooltijd te overleven.

Juist vanwege de schadelijke effecten van niet-passend onderwijs vind ik het van belang dat een structurele ontwikkeling wordt ingezet om in alle onderwijssettings (niet alleen, maar zeker ook, in specifieke onderwijsvormen voor hoogbegaafden) de inzichten en wetenschappelijke basis te implementeren voor de ontwikkeling naar een gezonde leeromgeving voor hoogbegaafden.

Marja van Ingen Schenau-Roovers
17 januari 2021

90. School had geen idee wat ze met hoogbegaafd aanmoesten

Mijn zoon heeft dyslexie, bij het dyslexieonderzoek kwam ook naar voren dat hij een IQ van 133 heeft. Ik wist niet meer dan dat hij hoogbegaafd was maar richtte me verder op zijn dyslexie. Ik had toen nog geen idee dat een hoogbegaafde ook begeleiding nodig heeft op school. Wel liep mijn zoon tegen problemen aan maar school legde de link niet met zijn hoogbegaafdheid. Terwijl ik het wel opgenoemd had. Ze vonden dat hij maar weerbaarder moest worden en een rots- en watertraining moest doen. Uiteindelijk ben ik er zelf achtergekomen dat zijn gedrag voortkwam uit het feit dat hij zich verveelde op school. We zijn uiteindelijk overgestapt naar een school met een speciale plusklas en een professionele juf.

Mariska

20 januari 2021

91. Vastgelopen leerkracht

Na mijn ervaringen als kind op de basisschool dacht ik het onderwijs van binnenuit te kunnen veranderen. Tijdens de opleiding (Pabo) merkte ik al dat dit helemaal niet werkte, het systeem is log en traag en je moet je opdrachten doen om je cijfers te kunnen halen, wat dan ook weer binnen het systeem valt. Ik dacht de kinderen dan te kunnen helpen die vastliepen dus ging ik orthopedagogiek studeren. Gaandeweg die studie kwam ik ook achter de kaders en restricties waarvan ik dacht dat het normaal was. Afgestudeerd op autisme ging ik de wereld in. Maar overall zag ik wat er misging en bracht ik punten in voor verandering. Het systeem is traag en log en moeilijk te veranderen ten gunste van de kinderen. Het plan een nieuwe school beginnen voor (hoogbegaafde en hoogbewuste) kinderen: Vragenderwijs. Met een groep vrouwen zijn we enthousiast begonnen met het concept vanuit de vraag van het kind en hen lesgeven vanuit het hart Wat wil het kind leren? De leerstof sluit aan bij de vraag van het kind. We hadden alles geregeld, een prachtige locatie in een park met een diverse ruimtes zoals een theater, computerlokaal, muziekstudio, dojo (voor dans en andere bewegingen), een kinderboerderij, schooltuinen, een teken en knutsellokaal en vooral een buiten met bomen waar je lekker kan spelen. Voor elk kind wilden we ruimte maken om te leren wat het kind wil. Maar... het systeem is log en traag en we mochten niet verder gaan met ons concept. Per ongeluk had één van de groep een interview gegeven aan een man die later een reguliere school begon in een nieuwe wijk met ons concept maar dan binnen het systeem en helemaal niet meer vanuit de vraag van het kind. En wij konden daar solliciteren en werden niet aangenomen. Dit speelde allemaal 17 jaar geleden, we waren te vroeg.

Nu zit ik al jaren ziek thuis. Het valt me op dat meerdere hele lieve onderwijskrachten die ik ken, die vanuit het hart werken met kinderen, niet meer in het systeem kunnen werken. Want ik kon het niet meer aan om terug te keren in het onderwijs en voor de klas te gaan staan om kinderen te leren wat vanuit de inspectie moet met weinig oog voor de speciale talenten van het kind, in het trage en logge systeem. Ik ben uiteindelijk helemaal vastgelopen. En net als diverse kinderen die niet meer naar school kunnen gaan en wiens licht uit is gegaan, was mijn licht ook uit. Gelukkig is mijn licht weer aan maar ik werk nog steeds niet, ik kan het gewoon niet meer aanzien dat kinderen dingen moeten leren die ze al kennen of die geen waarheid zijn, zonder oog voor de speciale talenten van het kind. Een opgedrongen systeem wat gewoon

niet meer werkt. De kinderen laten het zien, als er nou eens gewoon naar het kind geluisterd wordt... en vanuit de vraag van het kind gewerkt wordt.

Ik droom nog wel eens van een nieuwe school, waar vanuit het hart wordt lesgegeven en waar vanuit het kind wordt gewerkt. Een school waar hoogbegaafde en hoogbewuste kinderen gewoon kwantummechanica kunnen leren of koken of een theatervoorstelling maken en opvoeren. Een school waar je kunt leren solderen omdat je een radio in elkaar wilt zetten. Een school waar je kan leren dansen en zingen als je muziek- en bewegings slim bent, waar je naar buiten kan om te leren over planten en dieren of een buitenhuisje bouwt in het bos. Een school waar je gewoon zelf op internet kan zoeken naar informatie die je op dat moment wilt weten. Een school waar je gewoon jezelf mag en kan zijn. Een school waar vanuit hart en ziel voor de kinderen gewerkt wordt, met enthousiasme en plezier voor alle kinderen zodat hun licht altijd aan blijft. Zal mijn droom ooit uitkomen?

Anoniem

25 januari 2021

92. Zoon van 6 binnenkort thuis

Onze zoon van bijna 7 heeft al sinds zijn 4e en start op de basisschool niet het onderwijs gekregen dat hij verdient.

Bij de start op school heeft zijn basisschool hem na 13 weken en 2 verschillende groepen opgegeven en zijn

wij met ons rug tegen de muur gezet om in te stemmen met een TLV (toelaatbaarheidsverklaring) voor het SBO.

We hebben met 3 andere reguliere basisscholen gesprekken gevoerd, maar niemand durfde het aan door verhalen van de 1e basisschool.

Op het SBO ging het de eerste 3 maanden goed omdat er géén verslag en IQ-test was. Toen de uitslag van het 1e IQ-onderzoek er was gingen ze onze zoon 'behandelen' op de lage verwerkingsnelheid. Het IQ-onderzoek was niet door een HB-specialist gedaan.

Na nieuw IQ-onderzoek blijkt hij net als zijn zus HB te zijn. School blijft echter volgens eigen protocol lopen en heeft in eerste instantie geweigerd het samenwerkingsverband te betrekken en nu blijkt onze zoon nog niet aangemeld voor fulltime HB-onderwijs (wat hier via het swv moet lopen) dus is er nog steeds geen plek en waarschijnlijk volgend jaar ook niet.

Onze zoon wordt in februari 7 en gaat 3 jaar naar school, maar i.p.v. wat te leren heeft hij geleerd dat volwassenen hem niet begrijpen en is hij heel gefrustreerd.

Ilse Snoek-Hoogland
25 januari 2021

93. Wat passend onderwijs kan doen

Mijn zoon ging als kleuter met veel plezier naar school. Zijn kleuterjuf had goed door dat hij bovengemiddeld intelligent was en liet hem lekker op zijn eigen niveau werken.

In groep 3 ging het mis. Hij kwam bij een juf die zijn ontwikkelingsvoorsprong niet zag en zij liet hem weer helemaal vooraan beginnen en hij moest het tempo volgen van de klas.

Na zes weken had ik een totaal ander kind thuis. Hij wilde niet meer naar school, maakte ruzie met zijn vriendjes en werd vervelend in de klas. Zijn interesse in de wereld, de natuur, het heelal en dinosaurussen was verdwenen.

Op verzoek van school hebben we hem laten onderzoeken en daar kwam een IQ uit van 130 en een vorm van ADHD. De focus van school ging in zijn geheel naar ADHD. Mijn zoon moest eerst maar eens zijn gedrag aan leren passen voordat ze het werk op school op zijn niveau aan zouden passen. Na vele lastige jaren op school, is mijn zoon dit schooljaar in groep 6 overgestapt naar een fulltime HB-school (op een half uur rijden afstand).

Na twee weken zag ik mijn oude, sociale, vrolijke, geïnteresseerde kind weer terug. Hij stond weer aan. Hij gaat met veel plezier naar school, maakt gemakkelijk vrienden en is thuis veel vrolijker. Zijn juf op school heeft de metamorfose gezien. Hij kwam binnen als een boos, dwars jongetje en na twee weken was hij een vrolijke, eigenwijze, leergierige leerling, die helemaal op zijn plek zit.

Ik had dit mijn kind jaren eerder gegund.

Patrice

25 januari 2021

94. Op zoek naar 4e school

Wij hebben 2 (u)HB-dochters. De oudste dochter heeft al veel te veel meegemaakt voor haar leeftijd. Net 9 en 3 scholen die zich handelingsverlegen hebben verklaard. Cognitief gaat ze heel snel maar door versnellingen mist ze vaardigheden. Helaas is er geen tijd in een klas van 30 leerlingen om haar daarop te coachen. School wilde haar met 8 jaar naar groep 8 doen, wat we tegen hebben gehouden.

Inmiddels is mijn dochter zeer faalangstig, heeft een slecht zelfbeeld en een schooltrauma. We moeten nu op zoek naar school nr. 4, maar de dichtstbijzijnde HB-school kost 3100,- per kind per jaar en dat kunnen we niet betalen door de coronacrisis.

We vechten al jaren voor hulp. Passend onderwijs heeft letterlijk gezegd dat ze het niet weten en niet kunnen helpen... Ook de gemeente is niet welwillend om te helpen.

We blijven zoeken naar de juiste hulp maar het kost erg veel energie.

Marloes Platzek
25 januari 2021

95. Thuiszitters onderwijs

Ons verhaal is lang.

Basisschool die niet passend is.

4 basisscholen.

3 maal thuiszitter.

Handelingsverlegen – bedreigd – gepest – uitgescholden met hele nare dingen. o.a. vieze kutNederlander. etc. etc.

Ik wil het best eens optypen, maar ben nu bezig met bestralingsbehandelingen voor een hoofdtumor.

Maar vind het fijn als er aandacht voor kinderen, jongeren komt.

Een Veilig op School lijkt mij ook fijn. Daar dochter door kinderen maar ook door juffen mishandeld is. Klap, knijpen.

Dank u wel, groetjes, Hilda

Hilda Edelbroek
25 januari 2021

96. Passend onderwijs voor mijn 3 (U)HB-kinderen

Mijn zoektocht in het passend onderwijs begon toen mijn dochter 3 jaar was in 2013. Omdat onze dochter (Inge) een ontwikkelingsvoorsprong had was ik mij er al van bewust dat ik op zoek was naar een school die mijn dochter passend onderwijs kon geven. Gesprekken met basisscholen volgden en met vertrouwen een school in Zwaag gekozen waar wij toen woonden. Ook in het kennismakingsgesprek met de juf benoemd wat onze verwachtingen waren van school, zowel die van onze dochter, ze wilde leren schrijven (een boek) als die van ons als ouders. Nog steeds waren wij positief en vol vertrouwen. Blij dat onze dochter eindelijk naar school toe kon, want met 3 jaar wilde Inge al naar school toe maar dat mocht toen nog niet. Het was een lang jaar om te wachten. Voor Inge die veel uitdaging nodig had en driftbuien omdat zij meer nodig had dan ik haar kon geven. Voor mij als moeder voortdurend op zoek naar uitdagingen voor mijn dochter, en energievretend om op een juiste manier om te gaan met de driftbuien. Daarnaast had Inge nog een broertje met gezondheidsproblemen, ook daar ging veel energie in zitten in combinatie met een parttimebaan.

De eerste dagen op school waren positief, de rust in huis leek wat weder te keren. Maar in week 2 begonnen de driftbuien thuis weer, en in week 3 waren die weer terug op niveau van voordat Inge naar school toe mocht. Gesprekken met de juf volgden, ook op ons verzoek samen met de IB. Echter dit draaide allemaal op niets uit, want op school zagen ze een lief, zachtmoedig meisje die het leuk vond om in de poppenhoek te spelen. Zelfs nu mijn dochter 10 is heeft ze het hier nog over. Mag ik naar school en moest ik in de poppenhoek spelen... Toen zaten we met de rug tegen onze muur. Een kind dat ongelukkig is, een juf en IB'er die dit anders zagen. Op internet nogmaals gezocht naar verhalen over hoogbegaafdheid. Dit had ik in het verleden ook wel eens gedaan, maar mijn kind hoogbegaafd... Nee, dat kon niet. Het vastlopen op school werd steeds erger, inmiddels hadden we Inge een paar dagen thuisgehouden. Uiteindelijk een HB-deskundige gevonden die IQ test afnam, op de website stonden de kenmerken van hoogbegaafdheid beschreven en hier herkende ik veel van. Voordat de HB-deskundige daadwerkelijk een IQ-test afnam wilde ze eerst in gesprek met de ouders, om vooraf al te beoordelen of er mogelijk sprake is van HB. Na 10 minuten in gesprek met de HB-deskundige had zij al geen twijfels meer. We hebben nog een uur met elkaar gesproken, fijn dat ik eindelijk iemand had gevonden die mijn verhaal herkende en bevestiging gaf in alle problemen waar ik in de opvoeding tegen aanliep. Maar ook het belang aangaf voor passend onderwijs.

1,5 maand later kon pas de IQ test gepland worden. Inge vond het die middag hartstikke leuk, 1 op 1 aandacht en oefeningen doen met voldoende uitdaging. Gelijk na de test kregen we al te horen; ja hoor hoogbegaafd. Maar de daadwerkelijke uitslagen moesten we nog even op wachten. 2 weken later werd er een gesprek gepland.

Toen vielen we letterlijk van onze stoel af, hoewel de TIQ 141 was, mochten wij ervan uitgaan dat onze dochter 145+ was. We kregen een volledig verslag mee van de test en adviezen voor school.

Naïef als ik was dacht ik dat alles zou veranderen op school en dat Inge eindelijk het onderwijs zou krijgen wat zij nodig had. FOUT!!!! De juf en zelfs de IB'er legden het verslag zo naast zich neer. De IB'er zei zelfs nog dat onze dochter niet HB was, want ze had wel HB-kinderen gezien

en dat was onze dochter niet. Ook al was onze dochter HB dan nog moest ze leren om 'gewoon' mee te doen met de rest van de klas. Verbijsterd waren we na dit gesprek...

Mijn zoektocht op internet ging verder. Ik kwam uit bij een centrum dat begeleiding gaf aan kinderen die HB zijn. Na een kennismakingsgesprek mocht Inge daar 1x in de week 2 uurtjes op een groep met leeftijdsgenootjes. Van hieruit kregen we adviezen om het gesprek aan te gaan met school. Meerdere gesprekken zijn er geweest, intussen voorjaar bijna richting zomer en hoera!!! Inge mocht groep 2 werk gaan maken. Lang verhaal kort, dit werkte helemaal niet. Een kind werk geven zonder uitleg, want jullie vinden haar nu eenmaal HB dan moet ze het zelf kunnen...

Samenvattend, op de HB-groep/begeleiding bloeide Inge op, op school deed ze wat er van haar verwacht werd. Thuiskwam alle frustratie, moeheid etc. etc. eruit in de vorm van driftbuien. Na de zomervakantie mocht Inge onder protest naar groep 2. Eigenlijk was Inge gestart in groep 0 en zou ze na de zomervakantie naar groep 1 moeten. Hier ging ik niet mee akkoord. Weer de hoop dat het in groep 2 beter zou gaan. Maar helaas al snel werd duidelijk, het ging niet. Wat dan... thuishouden want het ging niet meer op school. Gesprekken met de adjunct-directeur, want de directeur zelf was langdurig ziek. Toen werd ons gezegd dat school het er niet mee eens was dat we onze dochter thuishielden. We hadden het voordeel dat Inge nog steeds 4 was en niet leerplichtig maar anders was er een melding gemaakt bij de leerplichtambtenaar. Boos was ik. Ja de adjunct-directeur had begrip voor onze situatie, en gaf wel aan dat de gesprekken met juf en de IB'er niet netjes waren verlopen. Maar dit was het beleid van school. Toen...

Omdat mijn man inmiddels al een jaar thuis zat, werkeloos was geraakt door de crisis en zijn uitkering bijna stopte stonden we op een tweesprong. Verhuizen moesten we omdat we de hypotheek niet meer konden betalen van alleen mijn salaris, inmiddels fulltime aan het werk. Toen ben ik me gaan verdiepen in andere scholen in West-Friesland. Ik kreeg tips van andere ouders via de HB-begeleiding waar Inge nog steeds zat. Ook heb ik aangeklopt bij de gemeente. Tja de HB-begeleiding zelf betalen was inmiddels ook geen optie meer. Maar gemeente Hoorn wilde hierin niet meewerken. Via via via, kwam ik bij het samenwerkingsverband uit van Hoorn. Goed gesprek gehad, over wat mijn ervaringen waren in mijn zoektocht naar passend onderwijs. De beste mevrouw gaf aan zeer geschokt te zijn van mijn verhaal, wilde dit zeker gebruiken om beterschap te beloven. Maar helaas, of misschien zoals verwacht, nooit meer wat van gehoord. De school die goed stond aangeschreven in Blokker voor begeleiding HB-kinderen heb ik gemaild, en gebeld met mijn verhaal over mij dochter en mijn zoektocht voor passend onderwijs. Maar helaas hebben zij nooit gereageerd of mij teruggebeld.

Hierna heb ik mijn zoektocht uitgebreid naar fulltime HB-onderwijs in Noord-Holland. In deze zoektocht liep ik tegen veel muren op omdat vooral in de regio Amsterdam er veel aanbod was voor HB-onderwijs, maar allemaal met eigen bijdrage van richting de 2000 euro per jaar. Tja als je maar 1 inkomen hebt, niet te betalen.

Er bleef maar 1 optie over. HB-onderwijs in Julianadorp. Alhoewel ik zelf oorspronkelijk in Den Helder ben opgegroeid had ik geen ambities om hiernaar terug te keren. Maar alles voor je kind(eren) en de directrice belde mij gelijk op nadat ik een mail had gestuurd met mijn ervaring

en het passende onderwijs waarna ik naar op zoek was. We mochten binnen een week langskomen voor gesprek.

Het was een heel fijn gesprek, het voelde als thuiskomen. We kregen alle erkenning voor de problemen waar wij als ouders en kind(eren) tegen aan liepen. We waren van harte welkom op deze school alleen om voor het HB-onderwijs in aanmerking te komen moesten we binnen een bepaalde straal van school wonen. Er was een toelatingscommissie die bepaalt of je op het HB-onderwijs toegelaten wordt. Dus onze dochter zou eerst starten in het basisonderwijs in groep 2-3.

Verhuizen kon heel snel, binnen 3 maanden startte onze dochter op de basisschool, in het reguliere onderwijs. Korte lijntjes met juf, IB'er. Dochter werd vaak besproken in het OT-team. Uiteindelijk na een jaar werd mijn dochter toegelaten tot HB-onderwijs. Ik ben nog nooit zo blij geweest met deze stap.

Ons middelste kind (zoon) heeft een apart traject afgelopen i.v.m. TOS en heeft eerst 2 jaar cluster 2-onderwijs gevolgd. Dit was drama!!!! Dit speciaal onderwijs is gericht op de kinderen met wat langzamere ontwikkeling. Ondanks dat bij mij zijn op de peuterspeelzaal al een IQ-test was gedaan om te controleren of zijn taalachterstand niet kwam door lage IQ. De peuterspeelzaal had nog nooit zo'n hoge score gehad; TIQ 122. Helaas was dit ook voor deze school in Schagen niet voldoende om onze zoon extra uitdaging te bieden. De enigste die er wat van probeerde te maken was de logopediste van groep 1. Wat school ook nog eens had verzonnen was dat ze voor groep 1 een ander team hadden (juf, IB, psycholoog) als groep 2. In groep 1 zijn we al heel lang bezig geweest om voor onze zoon de uitdaging te krijgen die hij nodig had, maar in groep 2 konden we dit nog eens dunnetjes over doen met het nieuwe team. Toen waren we inmiddels naar Julianadorp verhuisd en zijn we samen met de gemeente en OBD Noordwest in overleg geweest op school. Maar ondanks alle gesprekken helemaal geen verbetering. Onze zoon liet niets zien... Ook de schoolarts, die onze zoon had gezien op school (wat ik overigens geweigerd had want onze ervaringen met het CB zijn ook slecht, maar dat was niet doorgegeven door de juffen) kon niks betekenen. Zij had ons nog op gesprek gevraagd om met ons te bespreken dat zij het vermoedde had dat onze zoon een ontwikkelingsvoorsprong had. Maar dat wisten wij al... Uiteindelijk na 2 jaar was ik klaar met cluster 2 onderwijs en wilde ik dat onze zoon groep 3 in het reguliere onderwijs zou volgen in Julianadorp. School was het er niet mee eens, het moest in een commissie besproken worden, waarbij dan ook de IB van de toekomstige school bij was. Gelukkig, gelukkig, gelukkig heeft de IB van de school in Julianadorp geholpen en heeft de commissie toestemming gegeven.

Wat ik nooit meer zal vergeten is dat juf vertelde dat mijn zoon in de 1e week al vriendjes had gemaakt, voorgelezen heeft voor de klas. Juf die zei dat zij onze zoon niet herkende uit het verslag dat van de cluster 2 onderwijs meekwam. Na de 2e week hadden we een startgesprek met zoon, juf en ik. Toen wij uit school wegliepen, zij mijn zoon tegen mij: "zie je wel mama dat ik het prima kan redden op deze school..." Inmiddels zit hij nu 2,5 jaar op deze school, hij is letterlijk en figuurlijk gegroeid. Overleg met juf, IB'er, OT-team en directrice is altijd mogelijk.

Inmiddels gaat mijn 3e kind (dochter) ook naar dezelfde school in Julianadorp, maar helaas loopt ook zij vast in het onderwijs door perfectionisme, faalangst, het zich niet durven laten zien omdat ze niet anders wil zijn. Maar lang leve deze school waarmee ik goede gesprekken

heb. Waar ik nooit maar dan ook nooit het gevoel heb dat ik teveel ben, teveel eis, teveel vraag..

Linda Brugman
29 januari 2021

97. Gebroken hart en leven

Mijn lieve zoon is inmiddels 15 jaar. Hij heeft een fysieke, sociale/communicatieve, muzikale en mentale hoogbegaafdheid. En is beelddenker en hooggevoelig mens. Hij kijkt dwars door mensen en docenten heen. Altijd al. Op de democratische school zijn we verzocht te vertrekken omdat men niet via oogcontact en even aanraken contact wilde maken met mijn zoon zoals een psychologe aan school had aangegeven, die ik op mijn eigen initiatief had ingehuurd om uit te zoeken waarom de leerbehoefte van mijn 5-jarige kind niet tegemoet werd gekomen.

Nadien was er een half jaar geen enkele school die hem aan wilde nemen, men vond het tijdens veelvuldig proeflopen erg onpassend dat mijn zoon bijvoorbeeld vroeg: "Goh juf ik ben nog niet klaar met buitenspelen, mag ik mijn spel alstublieft eerst even afmaken en dan kom ik naar binnen?" Erg ongepast.

Na een half jaar dan maar samen op reis i.p.v. thuis vastzitten eindelijk een school gevonden door 12 samenwerkende instanties. Op alle scholen is mijn zoon kapot gepest en werd hem het label 'dom' en 'achterstand' opgeplakt. Hij is vooral gepest door docenten en lievelingetjes van de school. Tijdelijk overspannen thuis omdat leren en schoolgang gewoon niet meer ging. Totdat de laatste school het nodig achtte hem te verwijderen omdat hij gepest werd door de ouders van vriendinnen van de directie. Zo erg gepest dat dit fysiek geweld en emotioneel geweld en vandalisme van zijn bezittingen genoemd zou kunnen worden.

Daarna vond de school het nodig moeder in de schoenen te schuiven dat er teveel van school gewisseld werd en maakte er een Veilig Thuis melding van. Die door Veilig Thuis geopend werd door de zin: wij gaan niet aan waarheidsvinding doen. Dat doet alleen de politie. Inmiddels zijn wij in een ver buitenland en richt ik mijn eigen school op voor mijn kind en anderen. Maar wel met een nog altijd gebroken hart en mijn zoons gebroken leven. Wat graag had hij gewoon een school doorlopen en een fijne tijd gehad tot aan zijn diploma.

Anoniem
29 januari 2021

98. Schooltrauma

I. was enthousiast, blij, intens, slim, een leuk, sociaal, wijs kind. Na de start van haar schoolcarrière hebben wij, ouders, haar in 6 jaar zien veranderen naar een meisje met enorme faalangst en psychische klachten. Niet passende hulpverlening volgde op niet-passend onderwijs, met als gevolg op 10-jarige leeftijd een thuiszitter met een ernstige burn-out en schooltrauma. Na onderzoek door een deskundig psycholoog bleek ze niet gezien hoogbegaafd, ernstig onderpresterend en gedemotiveerd. Ze wil heel graag naar school, en ze maakt steeds een doorstart. Elke keer als het lukt, op het moment dat wij verbetering en groei zien, wordt vanuit óf goede bedoelingen óf procedures óf algemene ervaringen, één van de partijen ongeduldig. En kiest vanuit eigen positie stelling, waardoor de precare en nog kwetsbare opbouw van het herstel van onze dochter in een schoolsetting steeds weer onderuit wordt gehaald. Ze herpakt zich keer op keer en maakt een doorstart, maar herpakken kost haar veel energie. Het gaat ten koste van haar ontwikkeling. Zij zou gebaat zijn bij minder druk vanuit school/leerplicht en (tijdelijk) thuisonderwijs. School geeft stress, maar ondertussen is ze autodidact en daarnaast sociaal-emotioneel bijna volwassen, 14 jaar oud. (Sinds een jaar hulpverleners met resultaat.)

Anoniem

29 januari 2021

99. Thuisles + online lesprogramma

Wij zijn al jaren op zoek naar passend onderwijs voor onze oudste. Tot nu toe geeft elke vorm van onderwijs na gemiddeld 2 a 3 jaar het op, merken wij. Autonomie, top-down leren, eigenzinnig, autoriteitsproblemen, hoogsensitiviteit, psychosociale problemen... tja, het is nogal wat. En toen kwam de corona-crisis met een lockdown en wat bleek? Thuisles in combinatie met een online lesprogramma werkt wel! Gewoon 1 op 1 begeleiding door mama, weinig prikkels, zelf bepalen wat en wanneer welk vak. Mama is bereid haar werk op te geven, maar helaas mag een kind in Nederland geen thuisles krijgen als het eenmaal ingeschreven staat. Wij zitten klem. De weg naar vrijstelling is ongelooflijk moeilijk. En na 7 moeilijke jaren willen wij niet nog meer moeilijkheden. Wij zijn moe en willen gewoon een gelukkig leven!

Marleen

1 februari 2021

100. De grote verhuizing

Onze zoon bezocht drie basisscholen, onze dochter zit inmiddels op haar vierde basisschool.

Dat bedenk je niet aan de voorkant als ouder.

De derde basisschool was een voltijds HB-school, hoera, eindelijk passend onderwijs.

Not.

Er werkten leerkrachten met weinig begrip voor en affiniteit met de doelgroep. Er werd veel geschreeuwd, zelfs gescholden door leerkrachten. Toen ik hoorde dat er meerdere incidenten waren geweest met 1 leerkracht die fysiek uithaalde naar kinderen, heb ik samen met andere ouders een officiële klacht ingediend bij het bestuur.

Het onderwijs bleek van de losse draden (geen onderwijsvisie, geen leerplan, geen op de doelgroep aansluitende lesmethodes, leerkrachten die zelf erg chaotisch waren die structuur moesten bieden) aan elkaar te hangen. Eigenlijk wist niemand daar precies hoe het onderwijs opgebouwd was. Pappen en nathouden. Wat een totale deceptie.

Remedial teaching hielp onze zoon en meer dan de helft van zijn klas (moesten we zelf betalen) door de meest ernstige hiaten heen. We probeerden hem in te laten stromen op een andere basisschool. Ze namen hem eind groep 7 niet meer aan. Het werd een verschrikkelijk jaar. Onze dochter zit nu op een reguliere school en is net versneld naar groep 7. Het is niet ideaal, maar de sfeer is er goed, het is er veel fijner dan op de voltijds HB-school. Dit is wat er nu voorhanden is. Passend onderwijs is er in deze regio nog niet.

Daniëlle van Sundert

Praktijk HB, praktijk voor hoogbegaafdheid

3 februari 2021

101. Een kleuterdepressie

Mijn dochter van 4 begint 2 maanden voor de zomervakantie. De eerste dag van de zomervakantie komt ze huilend uit school. Moet ik nog een jaar naar de kleuterschool? Ik wil niet meer. Twee maanden lang praat ik met haar voor de school. Ze wil niet. Elke dag neem ik dezelfde beslissing. Loopt ze zelf naar binnen, dan heeft ze die dag school. Gaat ze niet, dan dwing ik haar niet fysiek. Ze is tenslotte nog niet leerplichtig.

Na 2 maanden loopt ze naar binnen, zonder te huilen. Onze kleuter is gebroken. Dan beginnen de schreeuwbuien in de nacht. Ze wordt wakker en schreeuwt en huilt en is ontroostbaar. De diagnose is een kleuterdepressie, waarschijnlijk veroorzaakt door onderpresteren op school. Vanuit school komt er 30 minuten per week verrijking. We hebben onze dochter ondertussen laten testen. Ze is uitzonderlijk hoogbegaafd. Doordat zij al op de stichting van de HB-onderwijs zit en haar broer een plekje heeft krijgt ze voorrang en kan ze op 5-jarige leeftijd beginnen in groep 3 op HB-onderwijs. En ze vindt het geweldig. We weten dat ook deze school waarschijnlijk niet genoeg uitdaging kan geven aan haar uitzonderlijke hoogbegaafdheid. Maar voorlopig geniet ik van 1 schooljaar waarbij ze het fijn vindt om naar school te gaan. Waar ze vriendinnetjes heeft die haar gedachtegang begrijpen. Waar ze verjaardagsfeestje heeft en blijft logeren met vriendinnetjes.

Anoniem
5 februari 2021

102. Geen plaats...

S was op de PSZ al uitgevallen en na 1,5 jaar basisschool met veel worstelingen, kwamen we erachter dat ze uitzonderlijk HB was. Dat verklaarde veel, maar op school bleef het drama. In groep 3 kwam ze steeds meer thuis te zitten en is ze versneld. Na versnelling ging het een paar maanden beter, maar een jaar na versnellen viel ze weer in hetzelfde patroon: veel boosheid, niet naar school willen, middagen thuis, te moe... we zijn toen gestart op een groep voor HB-thuiszitters voor 3 dagen per week en we bouwen nu in uurtjes op om weer naar school terug te gaan. Reguliere school. Fulltime HB-onderwijs is er alleen buiten de regio, en met mega wachtlijsten of praktisch niet haalbaar. Ze is de middelste van 3, dus het gezin moet het ook kunnen dragen. Ze is nu bijna 9, met bijna 5 jaar ellende op school...

Esther
16 februari 2021

103. Op eigen kracht omdat geen school maatwerk wil bieden

Onze zoon (13) was als klein kind altijd al heel inventief en slim. Toen hij naar school ging zagen onze zoon steeds faalangstiger worden, hij werd letterlijk ziek van school. Hij kreeg een verwijzing naar cluster 4 speciaal onderwijs. Het onderwijs was zo niet passend, de drukke kinderen en ontploffingen om hem heen zo beangstigend.... Hij werd vaak letterlijk de trap op gesleurd. Hij voelde zich het allerdomste kind. En toen kwam die ene vrijdag... hij wilde zo niet meer en toen ik hem kwam ophalen op school wilde hij van een balustrade naar beneden springen. Hij was toen 10 jaar oud. Dankzij een groep ouders van thuiszitters werd ik erop geattendeerd dat onze zoon hoogbegaafd zou kunnen zijn en dat zijn gedrag door toxische stress zou kunnen komen. Een psycholoog die in hoogbegaafdheid gespecialiseerd is bevestigde dat. Geen enkele middelbare school wilde hem aannemen en maatwerk bieden. Ondertussen was hij tot rust gekomen en ging hij zelf leren. Eerst via IVIO, maar dat ging te langzaam. Hij heeft onlangs een mooi wiskunde certificaat van de TU Delft gehaald en is nu druk bezig om zijn vwo-examen te halen. Alles zelfstandig, er is geen plek die echt passend maatwerk wil bieden, onderwijsinstellingen durven/mogen het systeem niet loslaten en dat is totaal niet passend voor onze zoon.

Sandra

16 februari 2021

104. Ontwikkelingsvoorsprong

Ik denk dat veel problemen voorkomen kunnen worden als er meer aandacht komt voor vroegsignalering.

Onze zoon heeft een ontwikkelingsvoorsprong, hetgeen ik zelf heb ontdekt. Het consultatiebureau heeft nagenoeg geen kennis en heeft helaas veelal enkel aandacht voor een ontwikkelingsachterstand. Na aandringen kon ik spreken met een orthopedagoog (gespecialiseerd in hoogbegaafden) van een ander consultatiebureau. Ik kreeg een paar tips maar verder moest ik het zelf maar uitzoeken en door veel te lezen weet ik nu wat het is om hoogbegaafd te zijn. Na een slechte ervaring met de 'reguliere' peuterspeelzaal is mijn zoon naar een peuterspeelzaal gegaan, voor kindjes met een ontwikkelingsvoorsprong. Hij is opgebloeid en zit goed in z'n vel. Hij staat elke week te popelen om naar de juf te mogen gaan. Geweldig om te zien dat er initiatieven zijn voor deze kindjes. Zou in elke gemeente beschikbaar moeten zijn.

Door al op jonge leeftijd een goede begeleiding te geven kun je problemen op latere leeftijd voorkomen/verkleinen. Ik hoop dat hij over een half jaar, als hij eindelijk naar de basisschool mag, nog steeds zo graag naar de juf gaat... vervroegd instromen is bijna onmogelijk, ook iets dat moet veranderen.

Anoniem

17 maart 2021

105. Met horten en stoten

Mijn lagereschooltijd in de jaren '80 was zwaar voor mij – ik was verlegen en wilde het punt dat ik anders was het liefst verbergen. Ik werd nogal eens tot voorbeeld gesteld en dat maakte me niet populair in de klas.

Door mijn zeer hoge tempo was ik snel klaar met alle taken die beschikbaar waren en nadat ik in groep 7 al het lees- en rekenmateriaal had doorgewerkt inclusief plustaken, moest ik me maar bij de 'leesmoeders' voegen en groepjes kinderen uit groep 3 begeleiden. Iets wat ik vreselijk vond.

In mijn rapporten stond dat ik met mijn neus uit de boeken moest – en in onze kleine bibliotheek in het dorp had ik als enige kind toestemming om de boeken voor volwassenen te lezen omdat ik alles voor de jeugd al uit had. Ik las vooral graag biografieën, boeken over mythologie, etc.

Mijn hoogbegaafdheid uitte zich op de lagere en middelbare school door mijn (fotografisch) goede geheugen en hoge tempo. Ik was weer de beste van de klas, maar in de vwo-brugklas voelde ik me beter thuis. Goed presteren was niet meer iets om me voor te schamen.

Mijn mentor belde met mij ouders over hoe zonde het was dat ik niet op het gymnasium zat, maar zelf wilde ik dat niet want dan had ik een ander rooster dan mijn vriendinnen en dan zou ik alleen moeten fietsen.

In de bovenbouw werden mijn cijfers wisselvalliger en ging ik grote periodes niets doen – afgewisseld met korte momenten van hyperfocus, vlak voor de deadline. Hoewel ik nooit heb leren leren, slaagde ik zeer ruim.

Ik ging een studie doen aan de Universiteit Utrecht en doorliep deze op dezelfde manier, met vlagen productiviteit. Ik vond het enorm fijn om origineel te zijn (iets wat zich op het vwo ook al uitte in mijn boekenlijst voor Engels) en deed twee specialisaties en een aantal pittige keuzevakken van andere studies om een uniek geheel te maken. Soms was ik even in paniek omdat ik het gevoel had écht te laat 'mentaal ingestapt te zijn' bij een vak. Aansluiting met medestudenten had ik weinig want ik werd onzeker van hun verhalen over hard blokken en voelde me een impostor – ze keken vaak zo goed te weten wat ze wilden en waar ze het over hadden. In die tijd heb ik ook intelligentieonderzoek ondergaan – ik hoopte dat de bevestiging (IQ van 141) me zelfverzekerder zou maken, maar helaas gebeurde dat niet.

In de afstudeerfase deed ik ook 'te veel' – ik moest een stage doen en een afstudeeronderzoek/thesis maar voor die laatste deed ik ook nog een stage/grote praktijkcomponent. Net na mijn 22e verjaardag haalde ik mijn doctorandusdiploma, als eerste in mijn familie. Ik kreeg een baan aangeboden bij het bedrijf waar ik afgestudeerd was, omdat ik voor hen een subsidie had binnengesleept. Eigenlijk wilde ik een promotietraject doen maar de werkgelegenheid was slecht op dat moment dus dit baanaanbod was een enorme kans. Bovendien vond ik mezelf daar te slordig voor én was ik nooit als 'slim' opgevallen bij de wetenschappelijke staf. Sommige andere studenten hadden al een baantje als student-assistent.

Er kwam een fase van onderprikkeling en ook depressies. Op mijn 35e werd ADHD vastgesteld; aan hoogbegaafdheid dacht ik wel maar ik durfde er niet over te beginnen. Wat als ik inmiddels niet zo slim meer was? Door/tijdens mijn periodes van bore-out had ik ook geheugenproblemen.

Hoogbegaafdheid is mijn 'olifant in de kamer'. Mijn oudste zoon is ook hoogbegaafd, ik vind het zoveel makkelijker om voor hem op te komen dan voor mezelf!

Inmiddels ben ik, mede dankzij de ADHD-medicatie, een traject gestart als buitenpromovendus. Omdat ik blij word van nadenken, maar ook om iets te 'bewijzen'.

Marlies

17 maart 2021

106. School is een worsteling

Onze zoon (nu 17) is vanaf het moment dat hij in groep 1 kwam langzaam van een leergierig, vrolijk, onderzoekend, creatief kind veranderd in een kind dat niet meer speelde, geen vragen meer stelde en neerslachtig was; alleen in vakanties fleurde hij op. Toen hij ruim 6 was hebben wij hem laten testen en bleek hij een IQ te hebben dat niet goed meetbaar was (145+).

Wanneer je als ouders de uitslag krijgt, geeft dat opluchting omdat je denkt dat er oplossingen zijn. Helaas kom je van een koude kermis thuis en begint er een gevecht om je kind een goede plek te geven. In ons geval is dat niet gelukt en is hij uiteindelijk op een VMBO terechtgekomen.

Zijn basis- en middelbare schooljaren zijn, op zijn zachtst gezegd, niet leuk geweest. We hadden een kind dat in groep 6 depressief was omdat hij niet in het schoolsysteem paste.

Toch heeft hij de moed weten op te brengen zijn hart te volgen en voor zichzelf een traject uit te stippelen waarmee hij hopelijk zijn droom – chirurg worden – kan verwezenlijken. Op dit moment zit hij op de middelbare laboratoriumschoon en doet hij de medische kant. Via die weg is er een mogelijkheid door te stromen naar geneeskunde. Op dit moment vliegt hij.

Helaas is dat niet te danken aan zijn schoolcarrière, maar aan zijn eigen doorzettingsvermogen en focus.

Alice Veer

17 maart 2021

107. Zo snel en anders, maar zo niet gezien...

Hai. Ik ben Jacqueline, moeder van een dochter, Tess. Zelf ben ik er ooit achter gekomen dat ik snel en anders ben, waardoor mijn voelsprietten bij alle mensen om mij heen meteen beginnen te trillen, als deze mensen ook snel en/of anders zijn.

Zo ook bij mijn eigen dochter. Ik wil haar verhaal hier vertellen, al zou ik het nog veel breder en uitgebreider kunnen en willen maken. Ik wil haar verhaal en stem laten horen.

Toen zij geboren werd was al heel snel duidelijk voor mij dat ze snel en anders was. Op dag 1 keek zij mij gericht aan, hield zeer snel haar hoofd op, draaide zich snel om, zat, stond met 8 maanden en liep met 9 maanden haar eerste passen. En zo kan ik nog wel even doorgaan. Ze sprak snel zinnen, begreep opdrachten, was snel zindelijk etc. etc.

Met 2 jaar ging zij naar de peuters en daar ging het al een beetje mis. Ze had geen aansluiting, vond het meeste maar stom behalve de glijbaan, en werd door de juf talig zeer ver voor genoemd. Met 3 verveelde ze zich enorm en eindelijk, ze mocht naar de basisschool.

Inmiddels hadden we imaginary friends, maakte ze schilderijtjes waarbij ze bedacht oude opgedroogde verf los te tikken en te gebruiken voor haar schilderij, etc.

Wij hebben in ons dorp niet veel keus. De school zou voor O4NT gaan, een concept mede bedacht door M de Hond. een leerlingvolgsysteem met de iPad, klasdoorbroken stamgroepen enz. Het leek ons perfect voor Tess.

Maar zoals alle vernieuwende ideeën in onderwijsland ging ook deze niet door. Te duur, geen draagvlak onder ouders en leerkrachten. En toen ging het mis... na 4 weken kreeg ik al te horen dat het ook hier saai en stom was. Eerst de driehoek knippen, dan mag je pas iets uit de kast, cijfers gaan niet zo goed (we telden toch al tot 20??) en ze was dwars en wilde niet in de kring komen zitten.

Meteen aangegeven, de ene juf snapte het verhaal maar zag het niet, de andere snapte überhaupt niet waar dit vandaan kwam, Tess sprong er niet uit.

En toen kwam kleuter af. Te fijn! Maar... noodgedwongen moest er een groep 2/3 en een groep 3/4 komen. En zij werd uiteraard... in groep 2/3 gezet. De juffen vielen uit en een stagiaire heeft haar totaal beschadigd.

We zijn na veel praten en uitzoeken en zelf didactisch laten onderzoeken, naar een andere basisschool gegaan. Wel regulier maar in de veronderstelling dat ze er daar meer mee konden.

Nu, na 2 jaar, blijkt dat deze school dat al die tijd al wel wil en probeert maar het ook niet voor elkaar krijgt haar uit de fixed modus en onderprestatie te krijgen. Ze is doodongelukkig, wil eigenlijk niet meer naar school, blijkt een creatief hoogbegaafd profiel te hebben, en met een extern adviesbureau en eigen kennis door een opleiding en werk op een hoogbegaafdschool zijn we er wel achter dat voor haar een heel ander soort onderwijs nodig is. Zij leert autodidact en niet lineair. Voor de reguliere school bijna niet te doen. We zijn inmiddels nog een keer met elkaar om tafel om te kijken hoever we komen voordat we wederom op zoek moeten naar andere scholen, scholen die niet dicht in de buurt zullen zijn.

Nu is het uiteindelijk ook nog eens zo dat zij in haar klas meestal geen aansluiting vindt. Toch zou het zo fijn zijn als overheid, scholenkoepels, samenwerkingsverbanden, en scholen zelf (deze school wil ook echt wel) gaan inzien, dat regulier onderwijs totaal niet meer relevant is. Het systeem kan zo anders. Zelf ga ik me daar in de zeer nabije toekomst ook hard voor maken.

Voor nu wil ik dat er geld teruggaat naar de plek waar er direct iets mee gedaan kan worden, zodat mensen en middelen ingezet kunnen worden om de scholen daar waar het pijn doet beter te maken.

En vooral voor mijn kind en zo veel, maar eigenlijk alle kinderen: zie en help hen. De toekomst van Nederland zal er zoveel mooier van worden.

Jacqueline
17 maart 2021

108. Gelijk gekregen maar toch geen Passend Onderwijs

Onze zoon D. is heen en weer geslingerd van regulier naar speciaal onderwijs en weer terug, en wéér terug.

D. was een vrolijke, lieve, gevoelige en heel grappige en onderzoekende kleuter die niet stil kon zitten als de muziek aanstond.

Doordat voor zijn zus fulltime HB-onderwijs nodig bleek, zijn wij naar 100 km verderop verhuisd voor een goede school. Ook D. ging daar naartoe en startte in groep 2.

De HB-school stopte na 1 jaar met fulltime HB-les geven, het werd een reguliere school. In groep 3 begon hij gedragsproblemen te krijgen door onbegrip en frustratie. Na groep 4 moest hij vanwege handelingsverlegenheid naar Speciaal Onderwijs met gedragsproblemen. Wel was hij toen al AVI-uit en zat met geschiedenis op VO-niveau. Op de SO-school konden ze hem qua lesstof niets extra's bieden, maar wél nam hij na 3 maanden het drukke gedrag en taalgebruik van zijn klasgenoten over en ging onderpresteren. D. heeft daar een trauma opgelopen door niet-Passend Onderwijs en door de ruige omgang van leerkrachten met de kinderen met voornamelijk ADHD waarmee D. totaal geen aansluiting had. Hij snapte ook niet dat grote mensen kinderen zó konden behandelen. Armen op de rug draaien, houdgrepen en opsluiting. Hij ging in de pas lopen, hij was bang. Na 2 jaar SO, waar hij voornamelijk zijn stapels boeken

las als hij klaar was met de lesstof, kon hij weer terug naar regulier, want zijn gedrag was verbeterd en ze konden hem qua lesstof niets meer bieden.

Een goede overdracht tussen de 2 scholen bleef, ondanks afspraken en beloften uit en in plaats van hulp in te roepen van het SWV werd het kind aan zijn lot overgelaten. School verklaarde zich na 5 maanden, tijdens de 1e lockdown, handelingsverlegen en zoon zou niet meer welkom zijn in groep 8. Omdat er geen OPP was opgesteld en er niet is onderzocht of school hem passend onderwijs met extra ondersteuningsbehoefte kon bieden hebben we een klacht ingediend. Geschillencommissie Passend Onderwijs (GPO) heeft onze klacht gegrond verklaard: 'Niet voldaan aan de zorgplicht en geen OPP opgesteld', maar school legde het advies naast zich neer en weigerde de toegang tot groep 8. Zo'n uitspraak is namelijk niet bindend. School wilde gewoon z.s.m. van D. (en zijn ouders) af, dat was wel duidelijk.

In het verweer van school aan de GPO, werd bedreigd met een VT-melding indien wij niet zouden instemmen met teruggang naar SO. Wat? Een VT-melding? Maar dat is toch voor kindermishandeling? Nee dus. School stelde dat wij als ouders niet het beste voor hadden met D.

School stelde als noodoplossing voor hem naar een andere groep 8 binnen de scholengemeenschap te sturen, maar mét de voorwaarde van 7 weken proeftijd en verplicht weer een TLV aanvraag voor SO Cluster 4.

We hebben zelf 7 scholen benaderd maar geen enkele wilde D. aannemen want in alle groepen 8 zaten al te veel zorgkinderen waardoor ze D. er niet bij konden hebben.

Het inmiddels bestaande verplichte OPP staat vol fouten en aannames. School wil deze niet corrigeren.

In de tussentijd heeft onze zoon gedachten aan levensbeëindiging ontwikkeld, is depressief geraakt door de afwijzing, heeft een enorm laag zelfbeeld ontwikkeld en heeft ook geen vertrouwen meer in leerkrachten waardoor hij thuis is komen te zitten. Zomer: De IQ-tester zegt hoogbegaafd (131), de therapeut zegt ADHD. We hebben ze samengebracht met de vraag wát voortkomt uit ADHD en wát uit overexcitabiliteiten van HB, zodat wij weten hoe wij het beste met de uitingen ervan om kunnen gaan en ook school, maar de twee professionals kwamen er niet uit, konden dat niet duiden.

LPA eist een startdatum op een school, Tijdelijke Klas met alweer de dreiging van een VT-melding, een boete, een proces-verbaal of een combinatie hiervan. Want meer dan 3 maanden thuis betekent dat hij officieel meegeteld moet worden met de thuiszitters en dat wil men natuurlijk niet. Drang en dwang dus, terwijl we al in gesprek waren en geen invloed hadden op wel of geen aanname door de Tijdelijke Klas.

Bij de kennismaking met de Tijdelijke Klas vertelde men dat ondanks dat het SWV ons anders had verteld, een plek tot de zomervakantie niet gegarandeerd kon worden i.v.m. de tijdelijke aard van ca. 12 weken.

Twee dagen voor de 2e lockdown mocht hij eindelijk starten. Gelukkig tijdens de lockdown halve dagen naar school. Nu weer hele dagen en daarvoor zit hij 3 uur per dag in het leerlingenvervoer. Extreem vroeg op en hij houdt amper tijd over om te spelen.

Het lange proces van de contacten met scholen, onderwijsconsulent, samenwerkingsverbanden, geschillencommissie, psycholoog, onderwijs-zorgconsulent, leerkrachten, directie, bestuur etc. etc. heeft ons als ouders nogal beziggehouden en psychisch gesloopt en erger nog: hem ook.

We zijn moegestreden en we zijn er nog niet.

Op dit moment zijn we aan het zoeken naar een VO-school terwijl het niveau nog niet eens goed duidelijk is. Tegelijkertijd moet hij misschien dit jaar ook nog naar een andere groep 8 wisselen hoewel de psychiater en therapeut dat beide niet veilig vinden voor onze zoon. Het is al maart. Hoe MAAK je een kind kwetsbaar?! Nu dus een Tijdelijke Onderwijs Plek. Zij hebben D. 3 maanden geobserveerd en begeleid zónder introductie, zónder zijn dossier te lezen, zónder de voorgeschiedenis te willen weten. Veel gedragsoefening, weinig les.

Uitkomst: Zij verwachten dat het type ondersteuning dat D. nodig heeft, te bieden is binnen een reguliere setting met extra kijk op specifieke onderwijsbehoeften. Hij heeft het vertrouwen van de leerkracht nodig en duidelijke afspraken over hoe om te gaan met zijn frustratie.

Wij weten dit al 5 jaar! Hij zit nu op zijn 5e school! Is dit zó te veel gevraagd van Passend Onderwijs?

Mariska
17 maart 2021

109. Das past wel zeker, dat past net niet...

Toen onze eerste dochter 2 was, was het al duidelijk. Ze was “anders”. Eigenwijs zeiden ze. Er is een verschil tussen eigenwijs en koppig... Bij eigenwijs heb jij toch eigen wijsheid.

Op de Montessorischool ging het toch niet zo super goed, totdat we haar lieten testen... Geniaal denken mensen... Ver daarvan. Een soep tussen emotioneel anders en cognitief verder.

In groep 2 was ook zo een zebra. Hup naar de speciale basisklas. Basisschool ging dus goed. Automatiseren is altijd een zwaar onderwerp geweest... Maar de leerkrachten op deze school waren met hart en ziel met die kinderen bezig.

VWO/gymnasium advies. Vol trots (namelijk meer van onze opvoedkeuzes dan haar eigen kunnen, achteraf kijken...) lieten we ons eerste door de middelbare school wandelen. Ging niet zo tof... Zie je, haar brein snapt alles, het plannen ontbreekt.

Faalangst, perfectionisme. Verantwoordelijkheid nemen over zichzelf is voor haar, voor lang, een zwaar concept geweest.

In de tussentijd gingen de jaren voorbij, van atheneum naar havo en nu thuiszitter. Twee scholen, geen passende oplossing. Die ene legt de schuld op de ander. Er zijn protocollen...

In de schaduw groeit haar zusje met angst en weerstand op. Want ja, ze presteert ook onder.

Wat is de uitweg? Psychologen, therapeuten, GGD-artsen, buurtteam, leerplichtambtenaar, onderwijsconsulent... Brengt het iets?

Ze begrijpt gewoon véél te véél van deze wereld zonder de emotionele afstand die noodzakelijk is.

Beide kinderen zien de mensen voor wie ze zijn, wat hun intenties zijn, wat voor macht ze hebben en waarom ze het hebben of willen. Alleen ze zijn nog niet in staat tot een goede zelfreflectie, net niet.

Maar als ze het krijgen, wat gaan jullie als excuses gebruiken om jullie beslissingen uit te leggen? Op welke rolmodel moeten ze zichzelf vormen?

Welke plek heeft de maatschappij nu te bieden voor een hoogbegaafde die bitter door het leven heen gaat met een MBO2-opleiding? Waar gaan deze talenten heen? Deze briljante geesten... Jullie lopen dagelijks langs zonder ze op te merken, verwoesten levens... Jullie kijken kleinerend naar zulke zielen.

Er moet iets fout in de opvoeding zijn geweest... Het moet aan het gezin liggen, arme kinderen, ze passen niet in het systeem door de utopie van de ouders.

Van die ene instantie naar de ander, jouw stem telt niet echt. Ze hebben protocollen. Dat telt.

Want niemand wil voor jouw kind zijn baan of zijn imago kwijt. Want dat is zeker wat ze gekozen hebben toen ze dachten: "Zal ik even leerkracht worden? Zal ik de wereld helpen?"

Of was dat gewoon: "Zal ik gewoon een baan hebben, niet buiten het pad lopen..." Want we hebben protocollen, sorry ik heb geen box om aan te vinken voor jouw kinderen.

Het is goed, ik lees boeken, verdiep mezelf in alle aspecten van opvoedkunde, ik studeer graag psychologie en pedagogiek als ik mijn kinderen deze ellende spaar.

What you see is what get. Het is hier nog meer "you get what you paid for".

Als jij 17000 euro per jaar kan uitgeven, dan is jouw kind misschien gered. De rest bestaat uit protocollen.

...

Anoniem
17 maart 2021

110. Straks weer thuis?

Ik ben 13 jaar en ga voorlopig nog naar school. Voorlopig ja want ik begin weer ziek te worden.

Op de basisschool werd ik letterlijk ziek van de verveling, zo ziek dat er gedacht werd aan een hersentumor. 4 maanden lang kon ik niet naar school en had ik de ene epileptische aanval na de andere en dan die voortdurende hevige hoofdpijn. 24/7 had ik hoofdpijn.

Nu ben ik weer op school. De laatste 1,5 jaar ging het goed op de basisschool en vorig jaar in de 1e ook.

En nu begint de verveling weer, komt de hoofdpijn terug en school doet niks voor me. Waren de scholen nog maar gesloten want toen kon ik op mijn eigen tempo werken en ging het super goed met mij.

Ik word hier ongelukkig van, waarom wil school mij niet helpen?

Nikki
18 maart 2021

111. Met de beste bedoelingen

Wij hebben twee dochters, wij gaan ervan uit dat ze allebei hoogbegaafd zijn. Een appel valt niet ver van de boom én ze lopen flink voor op hun leeftijdsgenoten.

Dochters zijn nu 7 en 4, dus de zoektocht naar een geschikte basisschool is nog niet heel lang geleden. De HB-school viel af. Destijds werd er alleen voltijds HB-onderwijs gegeven vanaf groep 3 (inmiddels is dat groep 6) en wij wilden onze dochter niet twee jaar in de wachtstand zetten. Dus ging de zoektocht verder naar een reguliere school die open stond voor maatwerk en het liefst met enige kennis en/of ervaring met hoogbegaafde kinderen. Gelukkig vonden wij deze, want later bleek dat eerdergenoemde HB-school de enige is in onze streek. Kinderen zijn dus aangewezen op scholen die zich met de beste bedoelingen willen inzetten voor deze kinderen.

De schoolcarrière van de oudste gaat niet van een leien dakje. Het is een intensief traject waarbij wij elke 4-6 weken een gesprek hebben met leerkracht, IB-er en wanneer gewenst specialisten. We bespreken hoe het gaat, wat wij thuis zien, hoe het op school gaat en wat de leerkrachten zien. Zo kunnen we bijsturen waar nodig en extra hulp inschakelen wanneer nodig. Een enorme inzet en betrokkenheid. En toch ging het mis.

In groep 3 merkten wij dat de oudste de schoolweek steeds minder goed volhield. Het naar school toe gaan werd steeds lastiger. Vaak sloeg haar stemming om zodra school in zicht kwam. Zo nu en dan lieten we haar een dagje thuis om bij te tanken, maar dit was niet voldoende. Eén keer heeft de juf haar krijsend en schreeuwend van onder de kapstok geplukt. Later kregen we een foto met 'alles is weer goed'. We zochten het in prikkels, uitdaging. Maar juf gaf aan dat ze daar druk mee bezig was. Alle hulp en extra inzet... het mocht niet baten. Met Sinterklaas zat ze op de bank en wilde ze eigenlijk alleen nog maar slapen. Cadeautjes had ze geen zin in (ze was 6!).

We hebben haar ziek gemeld en aangegeven dat ze neerslachtig tot depressief op de bank zat. Wat het ook was, we moesten ingrijpen. We kregen wel het dringende advies haar niet te veel thuis te houden vanwege de leerplicht. Maar school vroeg tijdelijke vrijstelling aan vanwege de situatie (werd ook toegekend).

Toen de scholen dicht gingen vanwege corona, hadden we nét hulp geregeld via de jeugdgezondheidszorg in de vorm van een PGB, toegekend door de gemeente. Maar gelukkig zagen we dochter in het thuisonderwijs tot rust komen en opbloeien.

Met behulp van een ECHA-specialist (hoogbegaafdheidsspecialist), die de nodige observaties en testen afnam (thuis en op school), kwamen we tot de kern van het probleem. De manier van lesgeven (uitleg/feedback) was dusdanig anders dan de manier waarop dochter tot leren komt, dat dochter de uitleg niet meekreeg en telkens dus zelf moet bedenken wat er van haar werd verwacht tijdens een les. ENORM vermoeiend dus! Want ze wilde het natuurlijk niet verkeerd doen.

School heeft gezien wat de extra hulp heeft opgeleverd en de specialist blijft nu betrokken bij school.

Het gaat nu goed, ze gaat nu tevreden naar school en presteert prima. Thuis zit ze nu ook lekker in haar vel en kan ze haar ei ook weer kwijt met vrienden/vriendinnen/hobby's.

Maar de vraag blijft voor hoelang. En ook: wanneer gaat het bij de jongste mis, die nu net haar schoolcarrière begonnen is?

Want met de beste bedoelingen ging het toch mis.

Anoniem
21 maart 2021

112. Hoog IQ, what to do!?

Mijn naam is Ruben en ik ben 8 jaar oud en ik heb een heel hoog IQ. Mijn mama heeft verschillende keren aan mijn juf moeten zeggen wat ik al kon in groep 2, en gelukkig luisterden ze en werd ik in een hogere groep gezet. Maar nu zit ik in groep 5, het is nog steeds te makkelijk. De school begint hun schouders op te halen en ik kom elke dag boos thuis, overprikkeld en moe van het moeten luisteren naar lange uitleg. Ik mag mijn eigen projecten doen in de klas, maar ik ben de enige – het zwarte schaap. Het wordt tijd voor een beter onderwijssysteem met minder hokjes en meer begrip voor hoe het is om hoogbegaafd te zijn!

Amy Hicks
21 maart 2021

113. Waarom is het zo'n gevecht?

Onze oudste stond lekker in het leven, totdat hij 4 werd... School werd een dagelijkse strijd. Een kind dat zo graag wilde leren, maar op school totaal niet begrepen werd. Hij werd alleen maar aangesproken op zijn gedrag en nooit eens uitgedaagd. 'Hij moet zich eerst leren gedragen, daarna kijken we wel eens of we wat kunnen doen.' Op school was te weinig kennis van HB, maar dat gaven ze niet echt toe. Elk schooljaar opnieuw moesten we uitleggen aan de leerkracht wat voor kind hij is, en steeds weer werd er niets mee gedaan. Ook al werd hij op advies van school getest en bleek hij HB. Wat vooral zo frustrerend was, is dat ons kind zich elk jaar opnieuw moest bewijzen dat hij echt zo slim was. En dat duurt een paar maanden voor je leerkracht weet hoe je werkt. Je laat een kind met dyslexie toch ook niet elk jaar tot kerst aanmodderen, omdat je eerst wil zien of de diagnose wel correct is?!

Thuis was het ook niet echt gezellig. Continu uitdagen, de strijd aangaan, jongere kinderen in ons gezin op de huid zitten. Hoeveel je ook van hem houdt, de onderlinge band wordt soms danig op de proef gesteld. Ook buiten ons gezin snapten ze hem niet. Dat maakt familiebezoeken, vriendschappen, sporten in teamverband etc. heel lastig. Heel wat uren hebben we zitten praten en huilen, Het liefst wilde hij dood...

Helaas kijkt hij met een vreselijk rotgevoel terug op zijn basisschooltijd. Hij kreeg gelukkig een fantastische leerkracht in groep 7, en een geweldige externe begeleider (op onze kosten) in groep 8, die hem heel veel leerde over HB. Een rotjaar in 1 VWO en hij verknalde het bijna in 2 VWO. Een heftige gebeurtenis in de 2e leerde hen wat zijn eigen rol in school en zijn invloed op zijn omgeving is. Dit heeft zo'n invloed op hem gehad, dat hij zijn instelling compleet heeft omgegooid. Hij gebruikt zijn energie positief, zet zich in, relativeert; we hebben ons 'oude' leuke, grappige, slimme, lieve kind terug. En tuurlijk gaat het nog wel eens mis, maar het is een wereld van verschil.

Gelukkig zijn we altijd in hem blijven geloven, hoezeer onze band soms ook onder druk stond. Het was ons duidelijk dat hij niet vervelend wilde zijn, maar niet anders kon...

Ik gun elk (HB) kind een leerkracht, begeleider, ouder, familielid of vriend die in ze blijft geloven, voor ze blijft vechten en verder kijkt dan het gedrag aan de oppervlakte, Ik hoop dat elke school voldoende kennis van HB krijgt, want je gunt geen kind zo'n basisschooltijd als bij ons.

En voor onze oudste eind goed, al goed? We zullen zien. Voorlopig zijn we blij met de situatie zoals die nu is. Ik realiseer me maar al te goed dat het verhaal voor elk (HB) kind uniek is. Als scholen eens beter leren om naar het unieke kind te kijken en minder naar 'wat hoort', dan maakt dat al een wereld van verschil. En please, neem ouders serieus; zij zijn specialist op het gebied van hun eigen kind.

Jantine

24 maart 2021

114. School was een gevangenis

Stel je voor, dat je ergens heen wil, maar dat de massa waarin je loopt zo traag loopt dat je gefrustreerd wil. Het enige dat je telkens hoort is dat je moet 'wachten'. Ik heb heel mijn schooltijd alleen maar gewacht. Totdat anderen klaar waren, totdat ik eindelijk iets nieuws mocht doen. Ik werd er zo gefrustreerd van, maar werd gestraft als ik dat uitte. Ik haatte mezelf en de wereld, het voelde zo wreed aan. Niemand heeft mij toen geholpen. Het enige dat me op de been hield was de hoop dat het 'later allemaal beter zou worden', als ik niet meer naar anderen hoefde te luisteren. Voor nu moest ik mijn ziel en wil aan de kant schuiven om zo maar door de molen van het schoolsysteem te gaan. Er werd niks voor mij gedaan, wat bij me paste, waar ik een goed gevoel van kreeg.

Later, op de universiteit, bleek het helemaal niet beter te zijn. Vrije gedachten nog steeds onwelkom. Alles volgens het boekje. Ik stortte in, wou niet meer leven in deze wereld waar alles zo wreed en hypocriet leek. Ik heb nooit iemand gehad om me te helpen, maar wat had ik het nodig.

Het schoolsysteem en de gevangenis zoals het voelde heeft mij volledig getraumatiseerd. Ik vertrouw er niet op dat iemand weet wat goed voor mij is. Ik kan bijna niet beschrijven hoe naar het is geweest, en het lastigste is dat niemand het begrepen of gezien heeft, en dat nu nog mensen het niet snappen. Dat dit nog toegestaan is. Ik hoop dat er z.s.m. verandering in komt. Het is systematisch zo schadelijk voor mensen tot op het punt waarop ze niet meer willen leven. Het is ongekend dat hoogbegaafde kinderen nog zo behandeld worden.

Margot
27 maart 2021

115. Positieve schoolervaring/zo kan het dus ook!

Ik ben zelf hoogbegaafd, en weet dit al vanaf mijn vierde (nu 27 jaar). Mijn cognitieve ontwikkeling ging destijds zo extreem snel, dat mijn ouders de hulp van een deskundige op het gebied van hoogbegaafdheid inriepen om met de basisschool te bespreken wat het handigste was. Ik heb een klas overgeslagen, kreeg extra werk zodat ik niet intellectueel onderprikkeld raakte en kreeg het aanbod om nog een klas over te slaan, maar gelukkig gingen mijn ouders hiervoor liggen. Het verschil op sociaal-emotioneel niveau met mijn klasgenootjes zou anders te groot zijn geweest.

Eigenlijk is mijn schoolperiode heel fijn verlopen, zo fijn dat ik wel eens bij mijn moeder aan kwam met “mama, school is net een pretpark!”. Het scheelde trouwens wel dat ik op een school zat met behoorlijk wat slimmere kinderen, en dat mijn beste vriendjes ook een klas hadden overgeslagen. Daardoor heb ik me nooit heel anders gevoeld.

Iets anders was het op de middelbare school, waar ik opeens te maken kreeg met wat oudere kinderen en kinderen die intellectueel toch iets meer achter liepen, ook al was het een gymnasium. Daar heb ik me wel vaker anders gevoeld dan de rest, al hoort dit misschien ook bij de leeftijd. Qua schoolprestaties ging het goed, zo goed eigenlijk dat ik bang was dat ik door anderen als ‘nerd’ werd gezien (terwijl ik juist totaal niet leerde en er zelfs een beetje met de pet naar gooide). Ik had ook verbreding, maar eerlijk gezegd stelde dat niet zo heel veel voor. Uiteindelijk is het toch een periode geweest waar ik met warme gevoelens op terugkijk. Ik heb het gymnasium met bizar hoge cijfers afgerond, en kon het uiteindelijk met de hele jaarlaag wel goed vinden, ondanks mijn verlegenheid in de eerdere klassen. Tot aan mijn 17e ging het dus erg goed.

Toen kwam de universiteit. Ik studeerde geschiedenis, en was hier verreweg de jongste met mijn 17 jaar. De studie was veel te makkelijk voor me, en weg was plotseling de vaste schoolstructuur die ik gewend was. Met maar een paar contacturen in de week en zonder goede begeleiding (laat staan op HB-gebied) viel ik sociaal-emotioneel gezien in een gat. Ik was erg onzeker, en ben veelvuldig fors over mijn grenzen gegaan. Zo erg zelfs, dat ik na het afronden van mijn bachelor lichamelijke klachten begon te krijgen; het begin van de eerste van twee flinke burn-outs; ik ben nu nog herstellende van de tweede.

Of dit ook was gebeurd als ik HB-ondersteuning had gehad op de universiteit weet ik niet; misschien lag het sowieso al wel op de loer voor me met mijn karakter. Wel weet ik dat ik het achteraf gezien jammer vind dat ik in deze periode geen coach op dat gebied heb gehad. Daarom deel ik mijn verhaal; omdat ik denk dat het belangrijk is om op de universiteit als hoogbegaafde ook ondersteund te worden – zeker als dat op de basisschool en middelbare school hartstikke normaal was!

Tom
4 april 2021

116. Hoogbegaafde meisjes

Mijn verhaal is niet spectaculair of dramatisch, juist daarom wil ik het delen. Ik ben moeder van twee hoogbegaafde meisjes. Lieve, makkelijke, fijngevoelige meiden die ook nog eens heel slim zijn. Je zou zeggen: knijp je handen dicht, en dat doe ik ook.

Toch is er een keerzijde. Hoogbegaafdheid wordt in de maatschappij en in het onderwijs gelijkgesteld aan probleemgedrag. Als een hoogbegaafd kind geen externaliserend gedrag vertoont (lees: als anderen geen last hebben van het kind) is het vrijwel onmogelijk om (onderwijs)aanbod op maat te krijgen. Wij hebben een van onze dochters, die vanwege pure verveling tot stilstand was gekomen op school, door een traject van vier maanden moeten slepen bij een orthopedagoog, om te “bewijzen” dat ze hoogbegaafd is en geen autisme of ADHD had. Zij moest daarbij op 9-jarige (!) leeftijd door de hoepel van een tiental uitvoerige tests springen. Daarnaast moesten wij als ouders vragenlijsten invullen met bij elkaar meer dan duizend intieme vragen die geen enkele relatie hadden tot ons kind, zoals “smeert uw kind weleens poep aan de muren” en “martelt uw kind weleens dieren”.

Uit dit hele traject kwam, zoals wij al hadden verwacht, niets naar voren, behalve een torenhoog IQ. Pas hierna was er op school meer mogelijk qua compacten, verdiepen en verbreden. Buitenschoolse plusklas kon niet, omdat ze geen probleemgedrag vertoonde.

Het is te idioot voor woorden dat kinderen die niets mankeren, door een testtraject worden gejaagd om (enigszins) passend onderwijs te krijgen. Voor hoogbegaafde meiden op de basisschool en middelbare school zouden er sowieso veel meer faciliteiten moeten komen. Vrijwel alles is gericht op externaliserende jongens, maar de groep zonder probleemgedrag wordt doodongelukkig in dat soort omgevingen en sneeuwt daar onder, en geen mens die het wat interesseert. Vandaar mijn verhaal.

Anoniem
4 april 2021

117. Faalangst werd een arbeidshandicap

Ik ben Els, 36 jaar en psychiatisch verpleegkundige. Daarnaast werk ik als redactrice en medewerker communicatie. Ik ben ook schrijfster en schrijftherapeute op zelfstandige basis. Eigenlijk wilde ik psychologie gaan studeren op de universiteit, maar ik durfde niet...

In het eerste leerjaar bleek snel dat ik snel dingen leer. De juf plaatste me op een bankje achteraan in de klas met moeilijkere oefeningen, alleen... Dat was wellicht met de beste bedoelingen, maar ik voelde het aan als straf. Ik leerde me daardoor

aanpassen en ging onderpresteren.

In het middelbaar voelde me ik me echt niet goed meer op school en ik was er diepongelukkig. In het vierde middelbaar haalde ik mijn eerste tekorten. Ik begreep er niets van en was diep teleurgesteld in mezelf. Men was vooral kwaad want ik was "slim genoeg". Ik wist niet hoe te studeren. Mijn faalangst werd groter en groter. De faalangst maakte me zodanig ziek dat ik vaak thuis moest blijven.

Voor de universiteit was mijn faalangst te groot, daar heb ik nog steeds spijt van. Ondertussen ben ik 36 en speelt de opgelopen faalangst me zodanig veel parten dat het een heuse arbeidshandicap geworden is. Dat had voorkomen kunnen worden.

Els Lambrecht
www.elslambrecht.com
4 april 2021

118. Daar wil je wel een klas vol van...

Wat een vrolijke, leergierige en sociale zoon! Dat was wat wij terugkregen vanuit de peuterspeelzaal. Zo trots was hij toen hij als vierjarige eindelijk naar school mocht. Op de peuterspeelzaal uitgeleerd en toen we bij de intake op de basisschool aangaven dat ons oudste mannetje toch echt wel al heel veel wist, was dat logisch. Ouders zijn altijd trots op datgene wat hun kind al kan. Dat hij dol was op cijfers en probleemloos huisnummers op las als vierjarige was niet bijzonder en ook het beginnende lezen niet speciaal. Na 2 maanden moest hij Cito groep 1 maken. Alle scores gingen de grafieken uit. We maakten al grapjes, wat een goede school... Volgens de juf was het niet heel belangrijk, die scores, hij moest lekker spelen. Hij koos er zelf toch ook niet voor om moeilijke werkjes te maken en was zo lief en sociaal verder. Je kunt er wel een klas vol van hebben!

Na een paar maanden ontstonden er probleempjes. Onze zoon was verdrietig. Er waren kinderen die niet lief deden. Hij zei dit niet tegen de juf. Want juf had het al zo lastig met vervelende kinderen, zijn klacht kon ze er niet ook nog bij hebben had hij als vierjarige zelf bedacht. Ongelukjes met plassen of niet kunnen poepen en buikpijn kwamen steeds vaker voor. Onze jongen maakte zich zorgen, zat niet lekker in zijn vel.

Uiteraard hebben we dit gemeld bij de juf, ze vond dat hij wel heel gevoelig was. Hij was ook nog niet zo sociaal. Misschien kwam daar ook de moeite met gedrag van de andere kinderen vandaan?

Dit soort incidenten kwam de eerste jaren op de basisschool steeds terug.

Uiteindelijk maakte hij na een paar jaar de sprong van groep 3 naar groep 5/6. Hij zat nu in groep 5 en dacht dat hij nu echt iets zou gaan leren. Maar bij thuiskomst vertelde hij vaak mee te denken en rekenen met de kinderen uit groep 6. Hij begreep niet zo goed waarom die kinderen nu zoveel moeite deden voor de lesstof. De buikpijn begon weer. Eerst alleen op zondagavond, daarna iedere avond en tot slot iedere dag. Zoveel buikpijn, onze zoon kon niet meer naar school. En iedere avond huilen. Als ouders zijnde wisselden we de avonduren af. De ouder die vroeg moest werken was bij onze jongste zoon en probeerde te slapen (wat vaak niet lukte door het eindeloze gekerm en gehuil van onze oudste achtjarige wat door alle muren ging). Uiteindelijk werd onze achtjarige zoon opgenomen in het ziekenhuis wegens heftige buikpijn. Onderzoeken leverden niks op. Zijn opmerking dat hij nu tenminste niet naar school kon, de buikpijn die iets afvlakte en zijn overdenkingen over het waarom dat hij naar groep 5 moest (nu leerde hij nog niks en miste zijn vriendjes) deed ons beseffen dat de oorzaak echt tussen zijn oren zat. Een psychologisch onderzoek volgde en onze jongen bleek een heel hoog IQ te hebben. Het onderwijs moest aangepast worden. We hadden een jongen die graag nieuwe dingen wilde leren op school. Maar omdat dit niet gebeurde werd hij er letterlijk ziek van. Ondertussen zagen we dat zijn jongere broertje ook niet dom was. Toen wij de basisschool vroegen welke aanpassingen ze konden doen bleek dat te blijven hangen bij een boekje op de gang. Maar hij vroeg er ook niet om, speelde zo lief, je kon er wel een klas vol van hebben... Terwijl ook dit mannetje snakte naar het samen met andere kinderen echt leren en ontdekken. Datgene waar je recht op hebt als je naar school gaat.

Om een lang verhaal kort te maken: onze kinderen zijn overgestapt naar fulltime HB-onderwijs. Vanaf dag 1 is de buikpijn weg en kregen we onze blije, sociale, vrolijke zoon terug. Er wordt weer geleerd. Soms blijft het zoeken maar ze worden (h)erkend! We rijden er dagelijks met liefde 100 km voor, passen onze werktijden aan, krijgen soms scheve blikken vanuit onze omgeving en betalen ons scheel aan benzine. Maar we hebben gelukkige kinderen!

Anoniem
6 april 2021

119. Te slim

Onze zoon is UHB en zijn IQ is geschat op 200 plus. Hij leerde zichzelf lezen op één avond. Nou ja, leren, hij kon het gewoon. Op school vermoedde de leerkracht dat hij net als zijn zus HB was. Hij werd getest en mocht op adviesgroep 2 overslaan. Hij moest nog 5 worden. In groep 3 had hij een geweldige juf, maar ze zei ook eerlijk dat ze zelf zijn niveau niet aankon. Hij deed o.a. VWO-wiskunde en hij sprak over de deeltjestheorie en radioactiviteit zodat reizen met de snelheid van het licht mogelijk zou worden. Hij werd ook steeds depressiever. Wilde niet meer naar school. We moesten hem met geweld aankleden om hem op school te krijgen. Uiteindelijk werd het een thuiszitter. Hij deed niets meer met zijn hoge cognitie. Hij brak wel wereldrecords met gamen, maar de motivatie om nog iets te doen was verdwenen. Hij begon te automutileren en werd suïcidaal. Op [naam niet weergegeven], een ontwikkelingsomgeving voor hoogbegaafde drop-outs kwam hij uiteindelijk weer bij zichzelf terecht en herontdekte hij jaren later waar hij gelukkig van werd. Dat was de omslag.

HB-onderwijs is hard nodig, maar mijns inziens ziet dat er totaal anders uit dan wat we gewend zijn. [De ontwikkelingsomgeving] is daar een mooi voorbeeld van. Dit soort initiatieven zouden nog veel meer te bieden hebben als ze meer financiële mogelijkheden hebben, maar zodra er geld gesubsidieerd wordt moeten er concessies gedaan worden. Dan moeten organisaties weer op bestaand onderwijs gaan lijken of met dbc's gaan werken. Laat los, vertrouw op de kennis en ervaring van HB-deskundigen en de hoogbegaafden zelf. Pas dan ontstaat er zoveel moois en vernieuwing!

De verhalen van mijn dochters zijn vergelijkbaar. Gemiste kansen, verloren gegaan talent.

Anoniem
7 april 2021

120. Het verhaal van M

Dit verhaal gaat over M, bijna 18 jaar. M was een ondernemend, creatief, leergierig, altijd vrolijk jongetje dat niets liever wilde dan naar school gaan. Stralend kwam hij daar op zijn eerste dag aan. Zijn juf had slechts enkele maanden nodig om te concluderen dat het niets zou worden met hem. Hij was niet sociaal, niet leerbaar, deed niet goed mee met de klas, kortom een hopeloos geval, en haar advies was om een rugzakje aan te vragen of hem over te plaatsen naar het speciaal onderwijs.

Wat was er echt aan de hand? Ten eerste werd hij gescheiden van zijn tweelingbroer en was hij voor het eerst echt alleen. Daarnaast begreep hij zijn medeleerlingen niet. Hij kende de letters, de kleuren, wist alles over dinosaurussen, wilde het liefst de hele dag onderzoeken en experimenteren. Probeerde zijn enthousiasme te delen, maar niemand zat daarop te wachten. Hij moest stil zitten naast de juf omdat ze hem zo beter in de gaten kon houden. Zijn bewegelijkheid werd als probleem gezien en zijn creativiteit als afwijking. De school was duidelijk. We moesten hun bevindingen bevestigen en meegaan in hun plan of “anders rotten jullie maar op”. Juist. Dat deden we dus.

Op zijn nieuwe school trof M een fantastische juf die hem echt leek te zien. Zijn prestaties vlogen omhoog. Hij leerde lezen en mocht zich uitleven met tekenen en schilderen en elk onderzoek werd enthousiast ontvangen.

Helaas, dat was niet de bedoeling. De juf verdween vanwege met de school onverenigbare opvattingen en M ging naar groep 3, waar 35 leerlingen in één klas zaten.

Ik zal het kort houden. Als jullie denken dat mijn zoon M lastig was in de klas, of te beweeglijk of storend: niets is minder waar. Hij was lief en gehoorzaam en werd steeds stiller. Volledig overprikkeld kwam hij thuis, zijn resultaten holden achteruit. Hij werd gepest – genadeloos. Hij stopte met leren, zijn hoofd ging uit en het is niet meer goed gekomen.

M bleek hoogbegaafd. Door een totaal verkeerd aanbod hebben zijn hersenen zich niet goed kunnen ontwikkelen. Hij heeft ernstige klachten gekregen die lijken op ADD, dyslexie, dyscalculie, maar het niet zijn. Hij is er tenslotte niet mee geboren. Hij heeft een zwak werkgeheugen, kan niet automatiseren. Hij is de liefste en dapperste jongen die ik ken. Nooit heeft hij geklaagd, elke dag ging hij met opgeheven hoofd naar school omdat vandaag misschien een betere dag zou worden. Elke dag werd hij gepest, in elkaar geslagen, klein gehouden.

Geen enkele andere school wilde hem hebben, te gecompliceerd. Hij moest cursussen weerbaarheid volgen, hij moest niet altijd zoveel vragen, hij moest, hij moest, hij moest... totdat hij op 15-jarige leeftijd écht niet meer kon en met een burn-out thuis kwam te zitten. Mijn prachtige, sterke, talentvolle en slimme zoon was gebroken, eenzaam tot op het bot. Het was op.

Helaas was thuiszitten, waar het veilig was en warm en waar hij zichzelf kon zijn, geen optie. We kregen te maken met drang en dwang. Hij werd verraden door een hulpverlener van het ouder/kind-team die zich voordeed als zijn steun en toeverlaat en achter zijn rug om zijn moeder uit de ouderlijke macht probeerde te zetten m.b.v. een VT-melding.

Ondanks alles deed hij toelatingsexamen bij drie MBO's en werd op alle drie aangenomen. Hij heeft namelijk enorm veel creatief talent, kan fantastisch fotograferen en filmen en heeft groot technisch inzicht. Nu zit hij in het eerste jaar en zoals altijd gaat hij elke dag met opgeheven hoofd naar school. Hij hoort er niet echt bij en kan moeilijk aansluiting vinden bij de andere leerlingen. Hij raakt overprikkeld, ziet veel onrecht en de toetsweken vallen hem loodzwaar omdat hij niet bestand is tegen de druk.

Is dit passend onderwijs? Helemaal niet! Zou hij het redden zonder school? Absoluut! Hij zou het zoveel beter doen en zoveel gelukkiger zijn. Maar dat mag niet... We hebben er alles aan gedaan, maar hij mag simpelweg zijn eigen weg niet volgen. Liever laten ze hem kapotgaan aan niet-passend onderwijs. En wél passend onderwijs? Dat is er niet. Niet voor hem. Het is hartverscheurend.

Mascha
7 april 2021

121. Zielsalleen

Als hoogbegaafd zijn niet zoveel vooroordelen zou oproepen en als het heel gewoon zou zijn. Gewoon iets waar 2% van de mensen mee te maken heeft. Als hoogbegaafdheid vanzelfsprekend zou bestaan en uiteraard het juiste onderwijs voor hoogbegaafde kinderen beschikbaar zou zijn. Als we zuinig en trots zouden zijn op onze hoogbegaafde kinderen en ze zouden stimuleren en passend onderwijs zouden bieden.

Dan, en pas dan, zouden ze een enorme meerwaarde hebben voor de maatschappij. Net zoals alle andere kinderen die hun talenten mogen gebruiken en ontwikkelen en dokter worden, of econoom, of filmmaker, bakker of automonteur. We hebben elkaar tenslotte allemaal nodig.

Als hoogbegaafdheid vanzelfsprekend zou kunnen zijn, gewoon een talent zoals muzikaliteit of technisch inzicht, dan zouden we niet te maken krijgen met al die weerstand, de drang, dwang, het onbegrip.

Mijn ex gelooft niet in hoogbegaafdheid. Hij vindt het onzin. Ook beelddenken, hooggevoeligheid, zelfs AD(h)D of dyslexie, is belachelijk, doe maar gewoon. Dat had hij dan ook dolgraag gehad: 'gewone' kinderen. In plaats daarvan kreeg hij twee hoogbegaafde zonen met een hoogbegaafde moeder. Die laatste, dat ben ik. Onze relatie liep al snel stuk, maar de eerste jaren deden we het nog geweldig samen als ouders.

Totdat de kinderen naar school gingen. Toen begonnen de problemen. Mijn zonen pasten niet in het onderwijs, of het onderwijs paste niet bij mijn zonen. Ze werden gepest, ontmoedigd, niet gezien, niet gestimuleerd. Ze waren lastig (want anders, niet eens letterlijk lastig – waren ze dat maar... misschien was het dan anders gelopen).

Ik wist al snel wat er aan de hand was en wat er speelde. Ze waren, net als ik, hoogbegaafd en hadden iets anders nodig dan de school kon bieden. Omdat de school, de maatschappij, de hulpverlening daar niet in mee wilden gaan, stond ik alleen. Zielsalleen moest ik toezien hoe mijn kinderen langzaam kapotgingen aan het gebrek aan passend onderwijs. Juist mijn ex werd bevestigd in zijn zienswijze en gelijk en ik werd weggezet als de arrogante, veeleisende (want niet tevreden met de middelmatige prestaties van haar zonen), lastige, onmogelijke en gekke moeder.

Wat zou het anders zijn geweest als hoogbegaafdheid gewoon werd erkend, gezien en gestimuleerd. Als er passend onderwijs had bestaan en er geen ruimte was geweest voor ontkenning.

De relatie met mijn ex bereikte het dieptepunt toen hij mij uit de ouderlijke macht probeerde te zetten en een VT-melding vanuit het ouder/kind-team steunde. Omdat ik me al mijn hele moeder-leven moet verdedigen voor de moeder die ik ben, zal ik dat nu ook even doen. Ik zeg het niet snel over mezelf en ik ben niet arrogant, ook niet onfeilbaar, maar wat ik wel ben is een geweldige lieve en zorgzame moeder, die met hart en ziel voor haar zonen zorgt en die bijna kapot gemaakt is door een ex (die slaan de juiste manier vindt om gehoorzaamheid af te dwingen en vragen de kop in te drukken) en de hem steunende onderwijsinstellingen en hulpverlening die zonder kennis of kunde mijn kinderen ernstig beschadigd hebben.

Het trieste resultaat: twee jongens met aantoonbare hersenschade. Eén thuiszitter en één suïcidaal. Allebei met de overtuiging dat ze niet goed zijn zoals ze zijn, dat ze er niet bij horen, dat ze niet mogen bestaan, dat er voor hen geen plek is op deze wereld...

Mascha
7 april 2021

122. Moe

Ik hou het verhaal kort, want ik ben moe. Moe van jarenlang strijd met juffen en IB'ers, moe van het samenwerkingsverband, moe van het systeem.

Want ik heb ook niks te vertellen wat niet eerder al verteld is: vrolijk lief kind gaat naar groep 1, kind verveelt zich, kind vertoont vervelend gedrag, kind moet naar orthopedagoog, orthopedagoog vindt het kind leuk en slim, kind wordt getest en blijkt HB, school weet niet hoe ermee om te gaan, kind gaat naar andere school, kind slaat een klas over, kind past zich aan, kind doet geen moeite om te leren en haalt 1+ CITO's, kind krijgt een uurtje per week verrijking, kind heeft geen vrienden.

En er is meer dan één kind...

Waarom moet HB een probleem zijn? Er is zoveel kennis, gewoon hier. Maar het wordt niet toegepast. Als ouder moet je met elk HB-kind weer opnieuw het wiel uit zien te vinden en problemen oplossen die niet hadden moeten ontstaan.

Ik ben moe.

Daphne
7 april 2021

123. Mijn creatieve & gevoelige schatten

Ik heb twee hoogbegaafde en gevoelige kinderen. De oudste, mijn zoon, gaat dit jaar voor zijn HAVO-examen. De jongste, mijn dochter van 14, is een thuiszitter, al ruim een jaar.

Het begon bij mijn zoon, een lieve, rustige en gevoelige jongen die zichzelf helemaal kon verliezen in LEGO. Een engeltje en je kon er wel 30 van in de klas hebben. Maar wanneer hij na een dag school thuiskwam, leek het wel een vulkaanuitbarsting die plaatsvond!! Hij ging helemaal door het lint en zijn zusje moest het vaak ontgelden. Compleet overprikkeld en dat uitte hij fysiek. Ik hield hem soms gewoon schoppend stevig vast, totdat hij als een leeglopende ballon tot rust kwam.

Op school zagen ze niets bijzonders. Hij luisterde goed, wist al veel, maar was niet opvallend qua gedrag. Hij was wel slordig in het maken van zijn weektaken, hij had ze ook vaak niet af.

Ik hielp vaak mee met de spelletjesmiddagen, waardoor ik ook zag wat voor spelmaterialen er op school was, dit maakte onderdeel uit van de weektaak. Deze spelen en puzzels waren qua uitdaging een stuk makkelijker dan de puzzels en LEGO die hij thuis maakte.

Toen ik meldde bij de juf(fen) dat hij zich misschien wat verveelde omdat hij thuis al moeilijkere dingen deed, werd er nauwelijks op gereageerd.

In groep 3 merkte ik aan zijn uitbarstingen en ook het gekras in zijn schoolschriften dat hij niet lekker in zijn vel zat. Hij kreeg een hekel aan school en snapte niet wat je daar nou leerde. Het werd zelfs zo erg dat hij dood wilde!!

Na veel gepraat met school en IB, konden wij niet uitvinden wat het probleem was. Mijn zoon gaf het niet aan. Wel was duidelijk dat school een heel ander kind beschreef dan ik als ouder. Hij was makkelijk en lui.

Door mijn onzekerheid ben ik toen een IQ-test gaan doen... hij bleek een IQ van 145+ te hebben!!! Geen van de 8 juffen die hij had, was dit opgevallen. Helaas kon de school niets voor hem betekenen en zijn we van school gewisseld.

Daar trof hij het meteen zeer empathische leraar, die hem in 1 maand helemaal kon beschrijven zoals hij was. Hij voelde zich gezien en heeft zijn hele schoolcarrière met dezelfde klas doorlopen.

School was nog steeds niet boeiend, hij leerde er niet leren, kinderen sloten ook niet aan. Maar hij heeft een geweldig aanpassingsvermogen, dus hij overleeft het wel. Ik weet dat hij nog steeds prikkelgevoelig is, maar hij laat zich niet kennen. En af en toe als ik zie dat hij echt moe is, laat ik hem een dagje bijkomen.

Mijn dochter ging vanaf groep 1 al elke dag huilend naar school, bijna 2 jaar lang!! Ik had de focus wat meer op mijn zoon toentertijd, en de juffen zeiden dat ik gewoon wat harder moest zijn bij het afscheid. Ze vond het gewoon veel te druk tussen die 28 schreeuwende kleuters, en dan vooral in de decembermaand. Die was voor mijn kinderen echt afschuwelijk. (Toen ze 11

was heeft ze ooit bij de psych gezegd dat ze zich toen niet kon voorstellen, dat een moeder die van haar kind hield, daar op school kon achterlaten.)

Vanwege mijn zoon gingen we naar een andere school, dus zij ging mee, daar werd ze warm ontvangen na de meivakantie. Zij is heel gevoelig voor geuren, geluid en ook sferen en stemmingen van anderen. Ze heeft een enorm rechtvaardigheidsgevoel en als mensen niet congruent zijn, dan vertrouwt ze ze niet. Ze is nooit gepest en paste zich altijd heel goed aan bij iedereen. Ook de juf wilde wel 30 van deze kinderen in de klas. Ze deed wat er van haar gevraagd werd.

Maar ook bij haar barstte de bom wanneer ze thuiskwam. Zij huilde dan vaak en trok zich terug, had veel buikpijn en was vaak verdrietig. Begreep ook niet waarom ze naar school moest en wilde dood. Wat wel opviel op school is dat ze veel moeite had met evenementen, schoolreisjes, optredens etc. Dit MOEST allemaal, maar dit vond ze verschrikkelijk! Thuis heeft ze daar heel veel stress door gehad, de avond ervoor en de ochtend zelf. Dit was voor ons als gezin enorm zwaar.

Groep 8 moest ik haar echt naar school dwingen met heel veel drama!! Echt, het gaat volledig tegen je moedergevoel in. Ze wilde echt niet meer en had paniekaanvallen!! Ik heb haar uiteindelijk thuisgehouden. Toen volgde er meteen een MDO, met de directeur, IB-er, SWV VO, psychologe, leerkracht, LPA (leerplichtambtenaar).

Ze werd afgewezen voor regulier vanwege haar toestand, SWV dacht aan autisme omdat de psych had gezegd dat ze moeilijk contact met haar kreeg, misschien was VSO beter voor haar, de LPA dreigde meteen met een dwangsom als ik haar thuis zou houden, de directeur zei dat ze over 2 weken weer halve dagen op school moest zijn (min. aantal uren t.b.v. leerplicht bleek achteraf). Wat een achtbaan!!!! Iedereen zit op zijn stoel en niemand denkt aan moeder en kind, ongelooflijk, wat een machtsvertoon!!

Heeel veel moeten praten, paniekaanvallen, boosheid en verdriet, schaamte etc. etc. voor mijn dochter dat ze naar VSO moest. Maar het is me gelukt, ze is gegaan.

Toegezegd dat een HB-coach haar en school zou begeleiden. Kleine klassen, rust en regelmaat, school bekend met autisme, goed ondersteuningsplan... en in november zou ze getest worden door psychologe...

Nou, na dag 2 zei haar mentor al: waarom hebben ze haar in deze klas neergezet??? Bleek dat er allemaal externaliserende kinderen in de klas zaten. Er was veel verbaal en soms ook fysiek geweld, docenten waren niet bekwaam en pedagogisch onderlegd. Geen ondersteuning beschikbaar, geen HB-coach, die werd zelfs eerst nog afgewezen en is pas in mei dat schooljaar aangesteld. Maar toen was het leed al geleden. Geen vertrouwensband opgebouwd, met niemand.

Ze zou het tweede jaar rustig beginnen op advies van de psychologe. Maar doordat er een heel nieuw team zat, werd er meteen weer op minimaal 4 uur per dag ingezet!!! (t.b.v. leerplicht, dan krijgt de school geen problemen).

Dus het ging eigenlijk door de dwang en drang al meteen weer fout!! Echt heel fout. Paniekaanval in de school, en de volwassenen stonden om haar heen.

Ze was helemaal klaar met alles en had nu echt een schoolangst opgebouwd. Nog een ontwikkelklas geprobeerd, maar het was daar zo stil dat ze gek werd van haar gedachtes en ze kon zichzelf niet aan het werk zetten.

MDO op MDO, dan maar artikel 5A, dit heb ik in eerste instantie geweigerd omdat mij niet werd verteld wat dit allemaal inhield. De LPA bleef maar aandringen op online lessen volgen. Maar ze heeft zo'n weerstand tegen school. Ze zei: wat is belangrijker, school of ik???

Dus nu toch maar 5A voor de rust, maar dat voelt ZO niet fair. School kan geen passend onderwijs bieden, dus geven we haar een vrijstelling. Terwijl ze eigenlijk leerbaar is, of in ieder geval was!!! CITO HAVO/VWO.

En nu dreigen ze met Beschermtafel, wanneer wij geen Specialistische GGZ-hulp inschakelen voor haar angststoornis. Terwijl bekend en bevestigd is door de GGZ zelf dat ze geen HB-expertise in huis hebben.

Ik wil nu echt alleen nog maar iemand die haar behandelt die haar begrijpt!!!! En niemand anders. Scholen zouden verplicht een HB-expert in huis moeten halen voor kinderen bij wie vermoeden bestaat dat ze HB zijn om verdere schade te voorkomen!! Maar helaas kunnen wij ouders nergens mee dreigen...

I. Rozema
7 april 2021

124. Volledige schooluitval

Eerste basisschool: kind werd totaal niet gezien, vertoonde apart gedrag, zodanig dat wij dachten dat het over een ander kind ging.

Tweede school: verdenking van en uiteindelijk diagnose autisme. IQ-test op verzoek ouders, duidelijk HB. Hulp ingezet, kind heeft zich eindelijk begrepen gevoeld.

Middelbare school pakt terug naar diagnose. Kind valt uit, schoolziek, 4 jaar zo goed als geen onderwijs mogen ontvangen, heronderzoek toont aan: misdiagnose autisme en ongezien HB-kind, zodanig getraumatiseerd, dat herstel nodig is. Nu bezig met hersteltraject m.b.v. onderwijs op niveau.

Anoniem
7 april 2021

125. Hoelang kan het duren?

Hoi,

Hoelang kan het duren voordat je erachter komt dat je hoogbegaafd bent en ermee te dealen hebt? Best lang is mijn ervaring, en daarom denk ik dat er nog veel meer mensen behept zijn met HB dan de 2-3% die er vaak genoemd wordt. Frans Corten heeft het in zijn boek Uitzonderlijk Talent bijvoorbeeld al over 4%, maar dan gaat het over de bekende gevallen en niet over de onbelichte gevallen, waarvan ik er één van was.

Wat is dan best lang? In mijn geval na 55 jaar en jéééé wat valt er dan ineens een ongelooflijke berg puzzelstukjes op de plaats. De puzzel is daarmee eigenlijk bijna in een keer compleet. Nou, ook dat is nog niet helemaal waar, maar wel grotendeels.

Ik ging begin van dit jaar naar een HSP-coach, omdat ik met wel een paar vragen op dat vlak rondliep. Tijdens het intakegesprek werd het mij al duidelijk hoe het leven er voor mij uit heeft gezien. Deze coach heeft me dat haarfijn uit weten te leggen in één sessie!

Goh, waar kwam dat onbegrip van mijn ouders en mijn broer en zussen toch vandaan? Waarom heb ik zo ongelooflijk ondergepresteerd op school (en heb ik net aan in dit systeem mee kunnen draaien? En echt met moeite, want ik zal het aantal scholen waarvan ik vanaf getrapt ben maar niet noemen? Hoezo altijd maar dat gevecht (letterlijk en figuurlijk) met autoriteit? Waarom verveelde ik me na een paar jaar alweer bij die werkgever? Waarom kon ik het bij mijzelf als zelfstandige wel zolang volhouden? Hoezo lees je meerdere boeken tegelijkertijd?

Veel van dit soort en andere vragen hebben mij jaren achtervolgd en kregen pas begin dit jaar een antwoord in de vorm van hoogbegaafdheid. De grote vraag voor mij is dan nog altijd: waar zou ik dan nu gestaan hebben als dit in mijn vroege jeugd al herkend en erkend was geweest? Ondertussen doe ik er nu wel mijn voordeel mee, al kan ik af en toe zeker ook nog in de valkuilen trappen die HB-gerelateerd zijn, maar so be it!

Dus ja, gezien mijn eigen verhaal, waarbij mijn HB heel lang ondergesneeuwd is gebleven, denk ik dat er zomaar veel meer hoogbegaafden rondlopen zonder dat ze weten dat ze het zijn/hebben/ondervinden/meemaken. Ik denk dat ik er zomaar een paar kan aanwijzen in mijn omgeving.

Mooie groet.

Anoniem
7 april 2021

126. Basisschool nummer 4 en een schooltrauma

Onze zoon van net 10 jaar zit voor het eerst sinds zijn schoolcarrière langer dan een jaar op dezelfde school. Duizenden euro's verder, coaches, psycholoog, 2 IQ-onderzoeken, bevestiging hoogbegaafdheid, maar ook disharmonisch profiel. Enorme leerachterstand, schooltrauma en er was nergens plek voor hem. Wachtlijsten van hier tot Tokio, maar een reguliere school met plus of topklas was geen optie meer.

Als je eind groep 4 nog steeds nauwelijks kan lezen, loop je overal achterstand in op. Urenlang met samenwerkingsverband overlegd, gezocht naar opties, hopen op een plekje op een school waar ze mijn grappige, sociale, vriendelijke, maar ook koppige, gevoelige piekeraar met zeer groot rechtvaardigheidsgevoel konden helpen.

Dat plekje was er gewoon niet, in nog geen 60 km om onze woonplaats. Zelfs cluster 4-scholen gesproken, maar zij wisten helemaal niet wat ze met zo'n slim ventje aan moesten. Particulier is het geworden... onze enige echt passende oplossing om hem niet nog meer negatieve ervaringen te geven. Samen met de opa's en oma's betalen we het schoolgeld van 12.500,00 euro per schooljaar.

En nu zit hij al 2 jaar op deze kleine school waar hij gezien wordt, waar hij instructie krijgt op het niveau waarop hij zit, zonder van elkaar te weten op welk niveau ze zitten. Weg enorme faalangst, nooit meer de slechtste of de beste, gewoon op niveau, en anders schuif je een instructiegroepje op!

Het heeft wat voeten in de aarde gehad voor hij de leerkrachten vertrouwde en zich over zijn weerstand om te leren kon zetten, maar hij heeft afgelopen schooljaar 2 jaar achterstand weg kunnen werken! Hij heeft leuke vrienden, zit goed in zijn vel en gaat graag naar school!

We zijn er nog niet, want hij is beschadigd en zal best nog vaak meer aandacht nodig hebben op school, maar op deze school kan het! Ze zien hem, ze begrijpen hem en hij wordt steeds meer het jongetje wat hij ook altijd thuis bij ons is. Ik gun dit zoveel andere ouders en kinderen ook, maar niet iedereen heeft opa's en oma's die zoveel mee kunnen betalen.

Vreselijk frustrerend dat voor veel kinderen de keuze om thuiszitter te worden de enige is... terwijl dit juist de kinderen zijn met de mooie, originele breinen die zoveel voor de wereld kunnen betekenen.

Barbara Smit
Instituut HIP
7 april 2021

127. IQ 145+ maar nooit een diploma

17 jaar, IQ 145+, ooit met 10 jaar op gymnasium begonnen en nu thuis met geen enkel diploma of uitzicht erop.

Als ik zijn levensverhaal hier moet vertellen, is het bijna een boek, dus probeer een zeer korte versie. Voor ons was het al toen hij heel jong was duidelijk dat hij "slim" was. Bijvoorbeeld supersnelle ontwikkeling, in hele zinnen kunnen praten met 1,5 jaar, moeilijke puzzels van ver boven zijn leeftijd maken, etc. Op de kleuterschool geen werkjes willen doen, veel te makkelijk. Veel last van buikpijn en obstipatie. Smoesjes om niet naar school te hoeven. Antwoord of er iets was op school: nee alles prima, een voorbeeldig kind. Als 3-jarige was hij een open, vrolijk, sociaal kind, daar was in groep 3 met 6 jaar niks meer van over, hij zat depressief onder de trap stoïcijns papier te verscheuren. Hij had geen aansluiting met klasgenoten. Heb hem zelf extern laten doortoetsen, want dat vond school niet nodig. Uitslag: 2 jaar boven zijn niveau/leeftijd. Uiteindelijk begin groep 4 op school doorgetoetst en toen mocht hij naar groep 5. Heel even hadden we ons mannetje van toen hij 3 jaar was terug. In groep 6 weer veel ellende, maar school zag het niet, want daar had hij zijn masker op, dus zelf een IQ-test gedaan. School was heel verbaasd over de uitslag, ze hadden nog nooit zoiets meegemaakt. Op zoek naar HB-onderwijs, dat bleek kilometers ver en vol voor groep 6. Er was helemaal niks, zelfs geen plusklas. Hij is in dezelfde groep gebleven, maar wel met stof van groep 7, waardoor hij enorme hiaten kreeg en faalangst voor rekenen, die ik zelf thuis en op school in de gang heb weggewerkt, want daar hadden ze niemand voor. In groep 7 Eindcito gemaakt met vwo-score, en met 10 jaar naar Gymnasium.

1e Jaar VO ging goed en daar had hij wat vrienden, en toen begon de ellende weer in de 2e. Weer geen aansluiting bij al puberende klasgenoten, gepest worden. Docenten die het niet snapt (hij moet eerst voor alles een goed cijfer staan), een kind dat niet wist hoe hij moet leren en steeds faalangtiger werd. Heel veel buikpijn en veel dagen niet naar school kunnen. Standaard trainingen werkten niet. 1 punt tekort op Grieks/Latijn dus een andere school voor 3 VWO. Totaal geen aansluiting, zeker 25% school gemist doordat hij zich niet goed voelde daar, en dat jaar niks hoeven doen om met goede cijfers over te gaan. In 4 VWO met 13 jaar, tussen de meestal 16-jarige klasgenoten met hele andere interesses, voelde hij zich intens eenzaam. De lessen waren saai en langdradig. Hij kon zich niet concentreren. Kon school wat doen? Hij moest eerst fulltime naar school komen, maar dat is nou juist het probleem, dat lukt hem zo niet. Hij bleef zitten. "Volgend jaar gaat het goed mam, ik ben een jaar ouder en ik ga ervoor." Maar ook toen geen aansluiting, docenten wisten bij het 10 min. gesprek niet eens wie hij was en toen was in november de koek op. "Mam ik kan niet meer, ik word zo depressief van school".

Hij is 1,5 jaar 2/3 dagen naar HB-dagopvang geweest. Een middelbare schoolopleiding of zelf vakken leren zit er niet meer in, te veel trauma. Vorig jaar nog met goede moed een MBO4-

opleiding gestart, maar veel te laag niveau en een school die niks wilde aanpassen of versnellen.

Nu heeft hij 2 dagen een bijbaantje en heeft hij nog therapie omdat hij een behoorlijke klap heeft gehad van alles. Hoe anders was het geweest als hij echt passend onderwijs had gehad, als hij al zijn potentie had kunnen benutten. Een verspilling van talent. Hij oriënteert zich nu op defensie. Hopelijk wordt hij daar wel gezien! Ik ben trots op hem!

Een trotse moeder
7 april 2021

128. Passend onderwijs

Mijn verhaal gaat over mijn oudste dochter.

In groep 5 op de basisschool ging het 'opeens' niet goed met haar, ze ontwikkelde allerlei lichamelijke klachten en wilde niet meer naar school. De leerkracht in groep 4 had een vermoeden van hoogbegaafdheid uitgesproken, in groep 5 werd dat door de leerkrachten en intern begeleider na observatie niet herkend. Er zouden aanpassingen worden gedaan op school, maar de klachten verdwenen niet. In groep 6 is mijn dochter onderzocht door een bureau gespecialiseerd in hoogbegaafdheid, het onderzoek bevestigde dat zij functioneert op hoogbegaafd niveau. Ook gaf het bureau tips voor school. Er veranderde, behalve de duidelijkheid die we nu hadden, niks. De klachten bleven.

Op school kwamen we uiteindelijk tegenover elkaar te staan. School vond dat ze passend onderwijs boden, maar ik zag de klachten thuis verergeren. Gefrustreerd kwam mijn dochter elke keer uit school, over een topo-toets waarbij ze de plaatsnamen al hadden ingevuld, over pesten in de klas, over werk dat ze niet mocht maken omdat dat niet voor haar groep was bedoeld, enz. Na het zoveelste gesprek op school werd ik boos, ik heb mijn boosheid uitgesproken en ze voelden zich aangevallen.

Wat mij als ouder het meest geraakt heeft, is dat school steeds bleef ontkennen dat het met mijn dochter niet goed zou gaan. Op school waren de klachten immers niet zichtbaar. Uiteindelijk hebben we ervoor gekozen om met de start van groep 7 over te stappen naar een andere school, 20 km verderop, met een hoogbegaafdenklas. Na een week zag ik al verschil, het sloot aan. Het begin was moeilijk, maar nu zegt ze dat dit de beste beslissing van haar leven is geweest!

Fenny Pielage
8 april 2021

129. Even voorstellen aan Noa (8)

Noa wenst dat ieder kind onderwijs op zijn eigen niveau krijgt. Noa is op haar 7e naar groep 7/8 gegaan. Ze krijgt voornamelijk top-down onderwijs omdat ze op die manier het beste leert! Ze heeft een hoog IQ en is naast cognitief vlot ook heel erg creatief door te tekenen/ibis paint en ze maakt heel mooie dingen in Roblox. Ze leert ook Chinees en is echt een autodidact op leergebied.

Noa
8 april 2021

[Noa werd geïnterviewd door Filemon Wesselink.](#)

130. Ongelukkige zoon

Onze zoon is 5. Hij zit in groep 3, nadat hij in groep 1 enorm veel frustraties had. We brachten hem elke ochtend huilend naar school. Op 4-jarige leeftijd is hij getest en bleek hij uitzonderlijk hoogbegaafd. Op aanraden van begeleiding heeft hij een klas overgeslagen. In groep 3 ging het even goed, maar nu komt hij elke dag boos thuis. Hij is boos. Wil niet meer op deze wereld zijn, heeft de hele dag enorme ruzie met zijn jongere broertje en snapt de wereld echt niet. Op school doen ze alles wat ze kunnen, maar zelfs dit lijkt niet genoeg. Zoon zegt letterlijk: op school kan ik mezelf niet zijn.

Onze zoon heeft een individueel onderwijsprogramma op maat nodig. In de omgeving is dit nergens te vinden. Hij zit op één van de betere scholen, en ze doen wat ze kunnen. Maar zelfs dat is helaas niet genoeg.

Onze zoektocht is nog niet klaar. We hopen ons mannetje snel weer gelukkig te kunnen zien en goed onderwijs voor hem te kunnen vinden.

Sam
8 april 2021

131. School is stom, saai en je leert er niets!

Sophie is 7 jaar en zit in groep 4. Ze wil niet meer naar school, want school is stom en saai. Regelmatig klaagt ze over hoofd- en/of buikpijn en vraagt of ze thuis mag blijven. Want sinds de lockdown heeft ze ontdekt dat thuis school krijgen bij papa en mama veel leuker is dan les krijgen in de klas. Want in de klas leert ze niets en blijven ze alles maar herhalen wat ze allang weet. Zó saai! Binnen een paar minuten is ze vaak met haar werkje klaar in de klas en zit dan vervolgens de rest van het half uur om zich heen te staren. Geen extra boekje waar ze uit kan werken, geen extra taakje, niets...

In groep 3 ging het een tijdje beter. Haar leerkrachten hadden aandacht voor haar en gaven haar eigen werkjes en boekjes waar ze in mocht

werken als ze klaar was met de reguliere taken en soms mocht ze zelfs de reguliere lesstof overslaan. Er was voor de leerkrachten begeleiding vanuit school ingevlogen gespecialiseerd in hoogbegaafde kinderen. Fijn! Na verloop van tijd ontdekte ik dat die begeleiding er ineens niet meer was. Waarom was ik hier niet over geïnformeerd? Ze wisten verder wel hoe het op te pakken, was het antwoord. Uh, okay?!

Vanaf eind groep 3 zag ik dat Sophie zich steeds meer ging aanpassen en onderpresteren. Daarbij kampt ze ook met een enorme faalangst en struikelt over haar eigen perfectionisme waardoor ze vaak ook dingen niet doet en niet laat zien wat ze daadwerkelijk kan. Dit heb ik op school ook aangekaart. Zelfs filmpjes gestuurd van een vloeiend in het Engels lezende dochter. Tijdens het laatste gesprek werd mij verteld dat school het niet nodig vond om haar verder door te testen. Er werd nu zelfs getwijfeld of ze wel hoogbegaafd is. Twee keer een half uurtje per week taal en rekenen extra moest het worden.

Sophie werd steeds stiller en kroop steeds meer in haar eigen wereld. Ze voedt haar leerhonger nu met YouTube-filmpjes terwijl ze tegelijkertijd een game speelt. Heeft zichzelf daardoor wel vloeiend Engels geleerd, maar of dit nu de manier is... Wij krijgen haar steeds moeilijker

gemotiveerd om iets anders te doen. We proberen van alles uit de kast te trekken om haar extra uitdaging te bieden, maar ze wordt steeds lustelozer.

Uiteraard heb ik dit ook allemaal op school aangekaart. Om hulp gevraagd, maar vaak werd niet eens op mijn mails en onze bevindingen gereageerd. Mijn man en ik waren er dusdanig klaar mee, dat we zelf hulp zijn gaan zoeken. We zijn uitgekomen bij een pedagoog voor hoogbegaafde kinderen. Zij heeft een didactische test afgenomen bij onze dochter wat wij zelf bekostigd hebben en daaruit kwam eigenlijk al direct naar voren dat onze dochter naar alle waarschijnlijkheid boven de 145 zal scoren op een IQ-test. Bij dictee scoorde ze bijvoorbeeld groep 8 uit. Ook kwam uit deze test dat het voor Sophie beter is als zij fulltime HB-basisonderwijs zal gaan volgen zodat ze wel uitgedaagd blijft, maar haar ook dat extra duwtje in de rug kunnen geven waar nodig.

Kort daarna zijn we met Sophie kennis gaan maken op de HB-basisschool. Er ging een wereld voor haar open. Het was alsof iemand bij Sophie op een paar knoppen drukte en ze weer 'aan' ging. Ze straalde. "Mama, hier wil ik graag naar toe. Hier hoor ik thuis", zei ze toen we weer in de auto stapten. Om toegelaten te worden op deze school moet er het een en ander overlegd worden qua tests. Gelukkig hadden we zelf al het didactisch rapport geregeld, maar nu moet er nog een officiële IQ-test (WISC-V) afgenomen worden. Dus weer contact gezocht met school dat we nu toch echt weer eens om de tafel moeten met elkaar om dit te bespreken. Zowaar kreeg ik dit keer wel een reactie op mijn mail en wederom hetzelfde verhaal. Testen was niet nodig en we hadden buiten het advies van school hulp gezocht, dus moesten dit dan ook maar zelf regelen.

Laten we hopen dat Sophie straks officieel wordt toegelaten op haar nieuwe school waar ze zo graag naar toe wil. Die IQ-test bekostigen we ook zelf wel. Inmiddels wel zo'n € 1500,- lichter door kosten waar school eigenlijk gewoon een potje voor heeft. En als ze niet wordt toegelaten... ik moet er even niet aandenken...

Audrey
9 april 2021

132. Het belang van gezien en begrepen worden

Al voor de basisschool had onze dochter het moeilijk op de peuterspeelzaal. Daar werd er niet gezien wie ze is en voelde zij niet de ruimte om zichzelf te zijn. Op school ging het eigenlijk best goed. Onze dochter was wat verlegen en angstig, maar de kleuterjuf zei: van zulke lieve meisjes wil ik er wel 10 in de klas bij.

Thuis hadden we echter een kind dat ervan overtuigd was dat school was bedoeld om leuk te spelen. Nieuwe dingen leren doe je thuis. Van dat voorbeeldige gedrag op school zagen we thuis niks terug. De tas vloog door de hal zodra de voordeur sloot na een dag op school. Dan kwamen er vaak boze buien van enkele uren. Onze dochter was op die momenten niet te bereiken of te kalmeren. Ook was ze erg angstig en veel verdrietig. Zelf spelen (ondanks haar grote fantasie) kon ze ineens niet meer.

Na een half jaar groep 1 kwamen er ook lichamelijke klachten bij. Hoofdpijn, buikpijn, kokhalzen onder het eten, constante aandrang tot plassen en verschillende tics. Na onderzoek van de huisarts bleek er medisch niets aan de hand. Gelukkig kregen wij toen een verwijzing die onderzoek en begeleiding mogelijk maakte.

Na een intensief traject van ruim 2 jaar is onze dochter (inmiddels bijna 7 jaar) een vrolijke meid vol zelfvertrouwen die weet wat ze wil en uitdagingen aan durft te gaan. We hopen dat ze ook op school steeds meer zal laten zien wat ze kan en ze daar voldoende uitdagingen kan krijgen. De coronamaatregelen en lockdown zitten hierbij soms in de weg. Maar wij zijn al heel blij met een basisschool die nu begrijpt dat ons kind zich heel anders kan voelen dan ze op school laat zien en leerkrachten die willen samenwerken en willen meedenken met ons als ouders. Samen komen we er wel.

Anoniem
9 april 2021

133. Zelfs school met aandacht voor hoogbegaafdheid snapt het niet

Mijn zoon zit op een school met extra aandacht voor hoogbegaafdheid, met een eigen plusklas zelfs. Nadat mijn man en ik geen goede ervaringen hadden gehad in onze jeugd, hebben we hier speciaal voor gekozen en we waren er aanvankelijk helemaal blij mee. Echter, het helpt nauwelijks! De ene leerkracht is beter dan de andere. Maar compacten gebeurt in de praktijk nauwelijks en verrijken al helemaal niet. De plusklas blijkt vol te zitten waardoor hij er maar 3 maanden per jaar 1 uur in de week naar toe mag. De kennis van school schiet dusdanig tekort dat ik zelf betaal voor een externe deskundige en IQ-test. En het werk in de plusklas lijkt te makkelijk. En als we aandragen om zelf buiten school te betalen voor een goede plusklas, dan mag dat niet omdat onze zoon geen dubbel etiket heeft. Ondertussen heeft mijn zoon geen zin in school en kiest hij zoveel mogelijk voor de makkelijke werkjes om er maar snel vanaf te zijn. Het plan van de externe deskundige ligt in de la. Graag meer ruimte voor ouders om zelf dingen te regelen als school dat verzuimt, want dit is hemeltergend.

A.
9 april 2021

134. Zoveel over bekend, toch zoveel onwetendheid en vooroordelen

Mijn zoontje is al jong vastgelopen op school. Vastgesteld onderwijstrauma (ik wist niet dat het bestond) met PTSS =-dynamiek. Nu sinds 2,5 jaar op voltijds HB-onderwijs. Dit jaar een andere leerkracht en hij glijdt weer af. En de reactie van school: wij twifelen aan zijn IQ i.v.m. laagste score op Cito en doen een nieuw capaciteitenonderzoek. Dit wordt dan de derde.

Juist deze mensen zouden moeten snappen dat hoogbegaafdheid niet het IQ is en dat een capaciteitenonderzoek geen nut heeft als het kind zich niet vertrouwd voelt. Hij is wie hij is en hij is niet het resultaat op school. Ook daar ontbreekt de kennis over het zijnsluik helaas. Ze willen geen extern onafhankelijk onderzoek. Ik heb het gevoel dat ik in de klassieke casus terecht kom van wat er allemaal misgaat en toch wil school doordrukken.

Anouk

9 april 2021

135. 5 jaar en al aan het vastlopen

Onze zoon is 5,5 jaar en loopt al vast op het reguliere onderwijs. Hij werd binnen 2 weken 'gezien' door zijn kleuterjuf. Hij kon al woordjes lezen, maakte de mooiste tekeningen en liet uitzonderlijke dingen zien. Hij belandde in een plusklasje, 1 uur p/w. En daar was het mee gedaan. Op eigen initiatief lieten we een IQ-test afnemen; hij bleek 145+'er. Zijn denkniveau met 4 jaar lag op het niveau van een gemiddelde 10-jarige. Onze zoon ging naar groep 2. En hoewel hij eindelijk wat aansluiting bleek te vinden met wat oudere kindjes, kreeg hij nog steeds onderwijs ver beneden niveau.

We meldden hem aan bij fulltime HB-onderwijs, maar het samenwerkingsverband ging niet akkoord omdat de school niet in dezelfde gemeente is. Echter biedt onze eigen gemeente geen HB-onderwijs. Vier maanden verder kregen we alsnog akkoord om hem aan te melden (na vele gesprekken). Echter, de HB-school nam maanden de tijd om informatie te vergaren.

Weer vier maanden verder krijgen we te horen dat hij niet is aangenomen vanwege faalangst en laag zelfbeeld. Het systeem klopt niet.

Onze zoon is door 2 HB-experts gezien, allebei raden zij HB-onderwijs aan, school is handelingsverlegen. En toch kan hij niet naar FT HB-onderwijs vanwege faalangst. Hoe kan het dat een HB-school op deze manier zelf mag bepalen wie zij aannemen? In mijn opinie zou het Samenwerkingsverband een kind kunnen toewijzen aan een HB-school.

Ik hoop dat onze zoon en de vele andere hoogbegaafde kinderen snel passend onderwijs krijgen.

Anoniem

9 april 2021

136. Een merkwaardige reis, against all odds

‘Ik, hoogbegaafd?’ Dat had ik niet verwacht, toch bleek het vijf jaar geleden zo te zijn. Op achttienjarige leeftijd kwam ik erachter toen zich al een heel onderwijsverleden in mijn rugzak bevond.

In 2010 ben ik begonnen aan mijn eerste middelbare school; op VMBO-basis. Waarschijnlijk denk je nu iets als: VMBO-basis en hoogbegaafd? Dat rijmt toch niet met elkaar?

Jaarlijks worden er nog ontzettend veel leerlingen niet herkend en geplaatst op een niveau wat niet bij ze past, met alle gevolgen van dien. Schooltrauma’s, thuiszitten en fysieke en mentale uitputting zijn vaak het gevolg van eindeloos niet begrepen worden en vastzitten in een systeem dat alsmaar gericht is op presentaties, zonder te kijken naar het kunnen van een individu. Heeft het kind wel

aanspraak met gelijkgestemden? Voelt het zich prettig op school? Is het niet alleen?

En hoe was dat voor mij? Ja, intens alleen. Maakte niet uit wat voor onderscheiding ze me gaven, die leegte vult het niet. Uiteindelijk heb ik nu mijn vrijheid en kan ik na mijn beschadigde onderwijsverleden een nieuwe start maken, maar dan wel deels op mijn voorwaarden en inspraak.

VMBO-basis? Daar ben ik niet gebleven, uiteindelijk heb ik het VWO bereikt, ben ik thuiszitter geweest en gestopt met mijn voorgaande studie, heb ik een intelligentietest gedaan (145+) en een baan gekregen bij de overheid, want momenteel volg ik een traject tot softwareontwikkelaar, waarbij ik intern wordt opgeleid. Ver weg van het reguliere onderwijssysteem, want daar ga ik voor geen goud meer heen.

Om anderen te helpen houd ik mij naast mijn baan en opleiding bezig met het verbeteren van onderwijs. Er is nog een lange weg te gaan voor ons, maar ik weet als geen ander dat alle grote successen klein beginnen.

Zsa Zsa Zonnenberg
Geboren met 27 weken
Geboortegewicht: 540 gram

Zsa Zsa Zonnenberg
9 april 2021

137. Van leergierig sponsje tot zorgleerling

Zoon (14) was een leergierig, vrolijk kind, zoog alles als een spons in zich op. Versnelde in groep 3, maar bleef ongelukkig op school. Zei geregeld dat hij dood wilde. In groep 7 ging het niet meer. Er moest iets gebeuren, dus toch maar testen, hoewel we dat lang niet wilden. Hij bleek 145+, stapte over naar fulltime HB-onderwijs, dat eerst een succes leek. Na 1,5 jaar toch ook klaar met deze school. Op naar het gymnasium! Nu in jaar 3 loopt hij helemaal vast. Het plezier in leren is al jaren weg. De lat ligt zo verschrikkelijk hoog bij hem. Hulp vragen is falen. Nieuwe dingen zijn eng, want stel je voor dat het niet lukt. Sociale contacten heeft hij niet. Therapie helpt weinig, hij doet precies wat iedereen van hem wil, maar integreert het niet in andere situaties. Van dat sponsje is hij veranderd in een zorgleerling met wie school zich geen raad weet.

Monique
10 april 2021

138. Geen diploma, maar wel weer gelukkig

Zoon (18) werd nooit herkend als slim op de basisschool, ook al kon hij al lezen toen hij naar groep 1 ging. Hij paste zich aan, wilde niet opvallen. Had nooit zijn werk af, zou concentratieproblemen hebben. Plezier in school/leren had hij sinds groep 1 niet meer.

Toen hij in groep 8 zat, bleek zijn broertje hoogbegaafd. Wij zagen veel overeenkomsten tussen die twee, maar omdat hij op het punt stond naar het gymnasium te gaan, dachten we dat het wel goed kwam. Helaas gebeurde dit niet. Het was vanaf het begin een moeizaam verhaal. In klas 3 doubleerde hij. School labelde hem al die tijd als lui en onverschillig, ook al bleven wij het tegendeel beweren. Uiteindelijk waren er een boze vader met een vuist op tafel en eindelijk een mentor die luisterde voor nodig om hulp te krijgen. Hulp die er niet was, zo bleek. Zoon testte ook 145+, net als zijn broertje, zat inmiddels in 5 gym en was al zijn motivatie en (levens)plezier kwijt.

Hij is uitgestroomd naar het MBO, waar hij eindelijk weer succeservaringen opdoet. Tegelijk houdt hij tijd over voor zijn sport, die hij op hoog niveau beoefent. Wij hebben na al die jaren weer ons blije, vrolijke kind van weleer terug, ook al is hij nu bijna 19!

Monique
10 april 2021

139. De ideale leerling

Mijn dochter van 16 zit vooral thuis, maar niet vanwege Corona. Ze heeft een schooltrauma.

Veel mensen vragen zich af hoe je daar aan komt, als modelleerling. Nooit problemen veroorzaakt op de basisschool en alleen maar lof voor gedrag. Dan is er toch geen reden voor een trauma?!

Mijn dochter bleek op de peuterspeelzaal 2,5 jaar voor te lopen op taalgebied. Superknap! Ze heeft er echter 2 jaar elke keer dezelfde puzzel gemaakt van 50 stukjes. Dat was alle uitdaging die er was. Is het dan nog knap?

Voor ze naar de basisschool ging, kon ze al lezen en rekenen. Op haar oefenochtenden voor ze officieel naar school mocht scoorde ze twee keer een maximale score op de Cito. Wat was ze enthousiast en leergierig. School was leuk! Totdat bleek dat je niet elke dag op school een toets mag maken, maar vooral moest knippen en plakken. De teleurstelling was voor haar, op school ging alles perfect. Ze deed wat haar gevraagd werd en was de ideale leerling. Dat ze al kon lezen wisten ze niet, maar wat is daar precies het probleem dan?

Na een IQ test bleek ze een IQ van 145 te hebben. Fijn voor haar, kregen we te horen, de kansen lagen voor het oprapen met zo'n uitslag. Dat ons meisje intussen elke avond met buikpijn naar bed ging voor de dag van morgen en vooral boos was, dat was ons probleem. Op school ging alles prima. Probleem in de opvoeding volgens school.

De voorsprong van 2,5 jaar bleef. Maar ze kreeg pas extra werk als al het standaard werk foutloos zou zijn. Tot die tijd was er nog iets te leren volgens school. Na een eenmalige B-Citoscore op rekenen, was het 'probleem' opgelost volgens school en geen extra uitdaging meer nodig. Een nieuwe IQ-test wees uit dat haar IQ ruim boven de 145 was. Ons meisje zag intussen het leven niet meer zitten.

In groep 7 besloten we haar vervroegd naar het VO te laten gaan omdat ze echt niet meer wilde. Niet meer kon ook. Dat zagen wij, maar op school ging alles nog steeds prima. Ze was wel wat weinig weerbaar en wat stilletjes. Redenen om onze vraag voor versnelling niet te honoreren. Want dat zou ze sociaal en emotioneel niet aankunnen. Werd ons, maar vooral ook haar verteld. Ik heb nog nooit een kind zo klein zien worden. Dat ze al in groep 6 op alles meer dan brugklasniveau scoorde, was even niet belangrijk. Het ging om haar welzijn, en daar was nog wel wat winst te behalen. Zo timide als ze intussen was. En zo fijntjes ook wat betreft postuur.

We hebben het toch gedaan. Ze had op dat moment 6 jaar geen onderwijs gehad. Was enorm faalangstig omdat een fout betekende dat ze gefaald had en niet kreeg wat ze nodig had en had alleen geleerd zich aan te passen. Haar zelfbeeld en zelfwaardering waren en zijn ongelooflijk negatief. In de brugklas werd ze gepest door haar vroegere klasgenoten omdat ze 10 jaar was. Ze heeft zich door de eerste vier jaar heen geworsteld met prima cijfers. Als persoon was ze echter volledig op.

Ons kind is inmiddels 16 en het meisje zit nu al 2 jaar vooral thuis. In eerste instantie met een burn-out en angststoornis vanwege schooltrauma en al 1,5 paniekaanvallen verwerken op school.

School is geweldig, ook al is het voor hen moeilijk het juiste te doen. Ze krijgt alle ruimte. De Coronacrisis heeft ons het digitaal onderwijs gegeven. Volgend jaar doet ze eindexamen VWO tto. En ze doet het allemaal zelf.

We hebben nog een hele lange weg te gaan met veel therapie en moeilijke momenten. Maar ze gaat er komen.

Hopelijk gaat het basisonderwijs eens verder kijken dan de 'ideale' leerling. Gaan ze ouders eens serieus nemen en eigen handelen eens onder de loep nemen. Want de schade die aangericht wordt door het niet willen zien en weten, is zo enorm groot. Zo allesomvattend voor een kind. Maar dat is niet hun probleem. Op school ging alles goed. Ze is een ideale leerling.

Monique
10 april 2021

140. Handelingsverlegen

Onze twee zonen zijn vanaf dag 1 helemaal aan geweest.

De oudste was opvallend gevoelig, voor sferen, maar ook voor geluid. En voor water. En zijn slaapgedrag was opvallend. Hij had maar weinig slaap nodig, was 's morgens wakker tussen 05.00 en 06.00. ALTIJD.

De peuterspeelzaal was een groot feest. Het peutervolgsysteem gaf niks bijzonders aan. Hij kon alles. Niks meer aan doen was het advies, gewoon genieten. Toen bekwam me al een buikgevoel. Zo'n gevoel van; goh, gaaf, of zo. Ik wist het niet zo. Achteraf is dit het gevoel geweest wat ik nog vaak zal gaan voelen, zonder het te kunnen duiden, of echt te weten wat het was.

Op de basisschool ging het 'feest' door. Nou, die citoscores, ik geloofde het wel. Als ze maar goed in hun vel zitten. Sporten, muziek, vriendjes, hij werd als duizendpoot bestempeld. Toen werd dat buikgevoel een beetje zorgelijk. Wat leer je nu eigenlijk als je alles al weet? Ik zag schriftjes met 1 fout. Daar stond dan bij: jammer 1 fout. Goh, joh toch. Je zult het maar iedere dag zien staan in je schrift. Wat leer je dan daarvan? Dat het 100% moet zijn of zo?

Hij heeft nooit kunnen vertellen wat hij op school gedaan had, alleen heel nors, "gewoon". Achteraf, toen het zo mis ging in groep 5 vertelde hij: Ik zie dat ze zo hun best doen mam, ik kan toch niet blijven zeggen dat het niet fijn is?

Toen het echt mis ging gaf school niet huis. Als we door wilden pakken, gebeurde er niks. Plannen die we maakten met externen werden niet opgepakt. Na uren overleg kwam er altijd een opmerking in de zin van: ja, maar hij zal toch echt gewoon in het systeem mee moeten. Hij kreeg meer extra werk, en verdieping met als gevolg dat hij dit werk op de gang kon gaan maken. Instructies kreeg hij mee. Hij werd er agressief van. Niet op school, maar thuis.

Uiteindelijk, na twee jaar eruit te zijn geweest zitten beide kinderen op het Daltononderwijs. Veel aandacht voor klassenklimaat en instructies op maat. Autonomie en leren plannen. Voor onze jongens nu een gouden match, ze groeien en bloeien weer!

Karen
10 april 2021

141. Passend onderwijs? Helaas nog toekomstmuziek

Onze dochter ging enthousiast en leergierig vanaf 4 jaar naar de basisschool. Leerde snel schrijven. Ogenscheinlijk ging het lezen ook heel snel, want in groep één las ze al boekjes. Ze vloog qua leerstof door groep 1 en 2 in 1,5 jaar tijd. Ze had genoeg vriendinnetjes en was dankzij haar gevatte scherpe tong en sterke sociale betrokkenheid een bekende verschijning op school. Maar heel vaak werd ze ook als moeilijk gezien, m.n. door haar sterke rechtvaardigheidsgevoel en verder ontwikkelde idee over vriendschappen. Nooit vergat ze bijvoorbeeld gemaakte afspraken, wat tot best een hoop verdriet leidde in groep 1/2/3 van

regulier onderwijs. Andere kinderen vergaten namelijk logischerwijs regelmatig wel afspraken. Ook leerkrachten hadden moeite met de onverzadigbare leergierigheid en alle vragen en noemde haar lastig en brutaal. Pluswerk werd door ene leerkracht gegeven en door volgende afgepakt. Pluslessen gingen vaker niet door dan wel op reguliere school. Of bestonden uit het helpen van kinderen die minder goed mee konden komen. In groep 3 was ze dagelijks zeer verdrietig en gefrustreerd. Gelukkig zag een leerkracht wat er was en orthopedagoog ontdekte hoogbegaafdheid (IQ 145 in gelijkmatig verdeeld profiel).

In groep 4 kon mijn dochter gelukkig naar het laatste plekje in net opgestarte gemengde groep 3/4 van de Leonardoklas in Nijmegen. Het eerste jaar bloeide ze op door twee fantastisch betrokken en kundige leerkrachten en het contact met gelijkgestemde klasgenootjes. In groep 5 echter was er erg veel onrust in de klas, doordat veel kinderen van samengevoegde groep 6 gemengde problematiek hadden (zoals ASS en ADHD naar HB). De leerkrachten hadden hier niet de kennis en tijd voor met 21 kinderen met allemaal een eigen voorgeschiedenis van negatieve ervaringen op andere scholen met regulier basisonderwijs. Ook bleek onze dochter een spellingprobleem te hebben dat ze tot dan aardig had gecamoufleerd door haar oplossingsgerichte houding en IQ. Nu liep ze echter vast, omdat ze in dit leerjaar niet meer op haar eigen aangeleerde trucjes kon terugvallen. De Leonardoschool bood geen hulp, omdat er werd gesteld door de schooldirecteur dat “de hoogbegaafde kinderen in het Leonardo-onderwijs worden geacht alles sneller te kunnen. We kunnen niet voor ieder kind extra begeleiding inzetten. Ze moeten gewoon mee kunnen met de klas.”

Onze dochter werd opnieuw verdrietig en gefrustreerd, zo ernstig dat ze op 7-jarige leeftijd door een GZ-psycholoog een jaar lang begeleid moest worden i.v.m. diagnose depressie en suïcidale gedachten. Als ouders waren we ten einde raad om ons vrolijke kletsgrage meisje te zien veranderen in een somber meisje. Helaas zagen wij diverse kinderen in haar klas die ook psychologische begeleiding nodig hadden. 2,5 jaar lang streden we met directie om haar de spellingsbegeleiding te laten krijgen waar ze recht op heeft, net zoals dit een recht is voor kinderen met hetzelfde probleem in regulier basisonderwijs. Tot de dag van vandaag krijgt zij niet de uren begeleiding waar zij recht op heeft. Nu dalen haar Citoscores naar het niveau passend bij de laagste 10-20% van Nederland en de motivatie zakt steeds verder weg. Maar helaas is er in een wijde omtrek geen alternatieve basisschool met hoogbegaafdheidsonderwijs met plek voor haar. Wachtlijsten zijn gigantisch, 4-5 jaar, doordat er veel te weinig scholen zijn die dit type onderwijs bieden. En helaas is het predicaat hoogbegaafdheidsonderwijs geen garantie voor kwalitatief goed onderwijs.

Wij hopen van harte, voor onze dochter en alle kinderen na haar in het onderwijs voor hoogbegaafde kinderen, dat het onderwijs wordt verbeterd en dat er hulp komt voor de leerkrachten in de vorm van remedial teachers en maatschappelijk werk o.i.d. ter ondersteuning. En dat er meer scholing komt voor leerkrachten op dit vlak.

Esther
13 april 2021

142. Maar je kunt toch zoveel?

Ik ben zo'n wonderlijk persoon die langs heel veel dingen lijkt te glippen en daarmee weliswaar flink avontuurlijke, maar ook veel 'past-net-niet'-verhalen heeft. In het kort: van jongs af aan hoorde ik dat ik heel fijn en heel beschaafd was in de klas. Ik kon me best heel goed inpassen en van kinderen zoals ik wilden de leraren wel een klas vol hebben. Maar naast dat was ik wel ook de eeuwige dromer en haalde ik niet exorbitant hoge punten. En ook al wisten zowel mijn ouders als mijn basisschoolleraren dat ik veel meer in mijn mars had, kreeg ik geen specifiek inhoudelijke

hulp om te achterhalen wat er was, om mijn executieve vaardigheden op een beter peil te brengen of iets anders.

Met HAVO-verwijzing ging ik naar een HAVO-VWO brugklas. Sommige vakken scoorde ik warempel superhoog in. Jammer alleen dat die in kennisland ondergewaardeerd worden: Techniek, tekenen, muziek. Oh, en ruimtelijk rekenen. En, wat ik nu weet maar toen niet, ook al toonden mijn punten het niet altijd, was ik stiekem best goed in het leren van vele talen. Met een multiculturele achtergrond kwam het dan ook voor dat ik mijn hele schoolperiode bezig was met het leren perfectioneren van 5(!) talen tegelijk, iets wat doorgaans niet wordt aangeraden daar dat over de ideale hersencapaciteit van kinderen gaat. Maar mij werd het wel aangeraden. Ruimtelijk rekenen moest gedropt worden en ik werd voor de noodzaak gesteld om met nog maar één van mijn allerbeste vakken door te gaan (tekenen). En een speciaal verzoek van mij in de brugklassen om aan te mogen schuiven bij het klassieke onderwijs, daar ik al sinds mijn 9e een enorme fascinatie had voor de oudheidkunde en mythologieën, werd niet gehonoreerd. Werkend op de snede van mijn sterkheden en zwakheden en met nauwelijks een benul van hoe de boel goed in te plannen modderde ik wederom zonder hulp door, zakte alsnog af naar een HAVO-klas en behaalde godenzijdank wel ook dat papiertje. Dragelijk gemaakt doordat ik gelukkig sociaal wel goede aansluiting vond bij meiden uit een ander jaar die gymnasium studeerden, de musicalvereniging, de leerlingenraad alsook de multiculturele raad. En ook grappig genoeg toen al met redelijk wat aanzien fungeerde als halve coach-therapeut voor mijn omgeving.

En hoewel ik écht ontzettend veel kan, dingen vrij snel kan leren en oppakken, een heel goede spin in het web kan zijn zijn en zelfs organisatorisch voor anderen best heel sterk ben geworden was er iets wat ik niet kon: organisatorisch sterk voor mezelf zijn. Of voor mezelf opkomen op

wat het beste bij mij paste. Veel van mijn opleidingswensen werden (met alle beste bedoelingen van de wereld) opzijgeschoven door mijn ouders en er werd gepoogd om me om te kopen om richting ICT te gaan. Wat uiteindelijk na veel wikken, wegen en zoeken eindigde in een compromis: interaction design aan de kunstacademie. An sich een best goede plek waarin ik kon voldoen aan bijna alle voorwaarden die mijn eigen kern, mijn ouders en school oplegden. Behalve een heel cruciale: planning. Als 17-jarige met zwakke executieve skills losgelaten worden op een kunstacademie/HBO is nogal wat en mislukte dan ook. En wederom bleef ik ook zonder hulp, want volgens mijn omgeving liet ik wel alsmaar zien dat ik zoveel in mijn mars had. Ik werkte een jaar, ik deed een poging tot de PABO omdat dat was wat mijn ouders wilden (ik niet, ik wilde inmiddels iets grafisch of kunstleraar worden of iets dergelijks) maar dat bleek zeker niet mijn plek te zijn. Ik deed pogingen om thuisstudies te volgen in mijn eentje (grafisch ontwerp en binnenhuisarchitectuur) maar ook dat bleef erin. Braaf werken en ondersteunen kon ik echt wel ook heel goed dus dat deed ik. Extreem veel werken en gelukkig ook veel ruimte krijgend voor zelfontwikkeling en ontwikkeling tot manager.

Een studie Kunst en Economie volgde (want een inhoudelijk kunstzinnig vak was nog steeds not done volgens mijn ouders) en daar kwam ik wat verder. Maar ook daar liep ik tegen enorme muren op: de richting die ik wilde studeren (game management) bestond simpelweg niet en ondanks toezeggingen dat ik het ook kon leren als ik mediamanagement zou doen bleek dat extreem moeilijk. Met twee jaar moest ik dan ook stoppen, want het lukte me nog steeds niet. Het was heel tof en ik leerde ontzettend veel en onthield ook heel veel, net zoals in de andere opleidingen, maar mijn plek was het niet en nog steeds had niemand door waarom ik alsmaar uitviel en dat ik zulke erbarmelijke zelf-organisatie-vaardigheden had als het aankomt op complexe zaken als een studie managen. Deeltijd grafisch ontwerp zou volgen alsook een droombaan in de gamesindustrie. Godenzijdank zagen ze daar wel mijn potentie en mocht ik me zowel op managementniveau als wel grafisch niveau flink ontwikkelen. Dat was het einde van mijn HBO-pogingen. Werkelijk álles wat ik had geleerd en opgezogen als een spons in al die verschillende opleidingen nam ik mee en ik beproefde mijn geluk met het leren in de praktijk. Drie banen in de gamesindustrie zou ik hebben en met heel veel plezier en enorme zelfontwikkeling maken. Alsook een 10-jarige samenwerking met een theatrale middeleeuwse zwaardkunstvereniging waar ik zoveel van mijn eieren kwijt kon, dat ook die debet is geweest aan mijn flinke ervarings- en expertiseontwikkeling. Ik was contentmanager, grafisch en conceptdesigner, stuurde dozijnen aan stagiairs, afstudeerders en medewerkers aan, produceerde korte films, schreef dozijnen aan flink goed onderbouwde artikelen, ontpopte mijn technisch-handvaardige skills verder (zo kan ik meubels maken, eigenhandig een huis verbouwen, conciërge spelen, escape rooms beheren en meer), bracht mijn talen naar nog hogere niveaus, leerde veel meer sociale vaardigheden, ontwikkelde een enorme zelfstudie op psychologie en meer. Oftewel: alles wat ik ooit had gestudeerd en waar ik weliswaar geen papiertje voor heb gehaald heb ik meermaals en ook succesvol toegepast, en al die skills en interesses blijven continu in mijn leven terugkomen en opnieuw in nieuwe formaties ingezet worden. Plus, sindsdien zijn er nog vele cursussen, duizenden studie-uren en bakken vol zelf geïnvesteerd geld besteed aan het leren van nog meer relevante vaardigheden alsook het nu nog leren van een hoop dingen die ik eigenlijk al lang had moeten en kunnen leren tijdens het reguliere onderwijs...

En toch, zelfs met dat alles, zou ik tot om en nabij mijn 30e het gevoel met me meedragen dat ik niet zo slim was als vele anderen. Dat ik altijd extra hard moest werken om te komen waar

ik maatschappelijk gezien en vanuit het oogpunt van anderen moest uitkomen. Ik zou zowat altijd alles alsmat moeten leren omdenken. Leren te bewegen op en genieten van de omwegen van het leven. Flexibel zijn tot en met. Succes meten op onconventionele wijzen. Totdat uiteraard het elastiekje brak. De rek was eruit, ik was inmiddels moeder van twee, met weliswaar zo gruwelijk veel vaardigheden en wilskracht en meer maar ook nog steeds met relatief slecht ontwikkelde executieve vaardigheden. Zelforganisatie ging net, emotiemanagement ook maar tegelijk was ik wel al zo lang zo veel aan het accepteren en wegstoppen geweest en de verbinding met mijn lichaam was tamelijk ondergesneeuwd in alles en mijn energie was op.

Een lange weg naar herstel en met nog heel veel meer werk- en studie-avonturen alsook relatie-uitdagingen werd de mijne. Ik leerde dat ik hoogbegaafd was (iets wat me kortstondig even flink van mijn stoel liet vallen want hoe kan dat nou? Ik was niet eens slim genoeg om een opleiding af te maken...), leerde uiteindelijk ook dat er sprake is van flinke AD(H)D (de zogenaamd 'onoplettende' variant waarbij er vooral veel hyperactiviteit in mijn hoofd meetbaar is) en heel misschien ook nog een overlap naar het spectrum (dat ben ik nu nog aan het uitzoeken). En hiermee leerde ik eindelijk, wederom nagenoeg volledig onbegeleid, omdat ook mijn burn-outherstel en mijn lange zoektocht naar waarom mijn energie me met vlagen nog maar belachelijk weinig effectieve werkuren op een dag oplevert volledig in eigen handen werd gegeven door eenieder die me ziet en hoort en denkt: die kan het zelf.

En uitiem is de waarheid dat dat waar is en simultaan niet waar is. Ik kan zo veel, ik sta nog steeds en ik kan ook op vele alternatieve manieren mijn waarde en successen meten. En tegelijk ben ik nog steeds aan het leren hoe ik mijn executieve vaardigheden en -uitdagingen versterk en beter ondersteun. Ook fluctueer ik de laatste jaren tussen af en toe weer zoals vanouds meer dan 10 effectieve werkuren op een dag tamelijk geconcentreerd en slagvaardig kunnen werken, en als er teveel levenszaken tegelijk op me afkomen (scheiding, werkverlies, verlies ouder, het opvangen van de ontwikkeltrajecten van mijn – hoe kan het ook anders – meer- tot hoogbegaafde, niet-neurotypische kinderen, COVID en door dit alles vaker dan gemiddeld ziek zijn) zak ik af naar maar 3 tot 4 effectieve werkuren op een dag. En zelfs met al die vaardigheden die ik heb, mijn netwerk, mijn successen en meer, is mijn huidige leven en waarheid dat ik momenteel als single en gescheiden moeder (met gelukkig dan wel weer een geweldige co-ouder) enorme moeite heb om de financiële en energetische eindjes aan elkaar te knopen. Ik kan geen passende parttimebaan vinden die past bij mijn situatie of capaciteiten. Ook mijn pogingen tot het neerzetten van een eigen onderneming en een heel flinke en relatief degelijke zelfcoachingsmethode/boek in wording, waarmee ik weet dat ik bij slagen mezelf volledig zou kunnen dragen, loopt uiteraard verre van over rozen. Het is vaker wel dan niet dat ik struikel over alle stekels en uitdagingen die mijn leven en rijk is. Gelukkig zie ik ook de vele rozen, de vele facetten, de vele mogelijkheden en blijf ik zelfs nu relatief wendbaar en strijdlustig en sta ik nog steeds ook vaker op dan ik val, maar ook ben ik er flink van overtuigd dat heel veel van deze uitdagingen heel veel beter begeleid hadden kunnen worden als ik ergens eerder dan mijn 30e beter gezien en ondersteund was geweest.

Het is dan ook een van mijn eigen hoogste prioriteiten om mijn kinderen (en andere mensen, millennials in mijn geval) wél zo goed mogelijk te begeleiden op de paden naar hun eigen zelfkennis, volledige ontwikkeling op hun tempo, hoe asynchroon die ook moge zijn, zo goed mogelijke ondersteuning op hun eigen executieve uitdagingen en meer. Alsook mijn eigen

heropvoeding en heropleiding. Omdat ik nu eindelijk begrijp dat een groot deel van mijn uitvallen in energie ook enorm veel te maken heeft met de grote onwetendheid die ervoor zo lang is geweest en dat ik veel te lang heb proberen mee te draaien in een maatschappij waar ik an sich zeker wel in pas, maar inderdaad wel extra hard voor moet werken en zelfs veel meer extra geld (studie en therapie) voor moet inleggen om echt volledig in te kunnen passen. Flink onevenredig hard... En als mijn verhaal er eentje is die kan helpen dit te voorkomen bij anderen, dan deel ik hem graag...

– A. Thomas

A. Thomas
Studio Wondervol
13 april 2021

143. Talent x inzet x strategie x staat = resultaat

Talent x inzet x strategie x staat = resultaat. Talent: IQ 152, inzet en strategieën leerde ik niet. Staat: onveilig, woedebuien, enorme faalangst, moeite met vriendschappen. Cito-advies: lager dan de huishoudschool. Mijn schooltijd was ronduit slecht. Resultaat: faalangst, slecht zelfbeeld, somatische klachten, jobhoppen en burn-out.

Ik heb 2 kinderen, IQ 145++. Mijn oudste zit emotioneel in de knoop. Gevolg: woedebuien en extreem stotteren. Uitspraakoefeningen van stottertherapeut hielpen totaal niet. Het betrof geen spraakprobleem maar een emotioneel probleem. Ik besloot met hem met emotie te werken. Na 6 weken met

hem te werken sprak hij weer vloeiend.

Bij gebrek aan naar HB-onderwijs in Rotterdam ging ik naar Dordrecht. Dagelijks veel reistijd en treinkosten + ouderbijdrage van 1500,- per kind... Zelfs daar was het niveau te laag, maar gelukkig had hij daar wel soortgenoten en dat deed hem zichtbaar goed.

Scholen weten niet wat te doen met HB, extra pluswerk wordt als strafwerk ervaren als er niet gecompact wordt. Kinderen worden niet gezien.

In mijn praktijk ontvang ik de gevolgen: somatische klachten, extreme faalangst, depressie, suïcideneigingen, burn-out, bore-out en destructief gedag. Onnodig! Hoe eerder je deze kinderen begeleid, hoe meer leed je kunt voorkomen.

Maaike (49), HB-begeleider van kinderen, jongeren en volwassenen.

Maaike Rekens
kind-met-zelfvertrouwen
15 april 2021

144. Ik ben de enige die raar is

Dochter van 10 is al drie keer van school gewisseld. Sociaal geen aansluiting, gepest, isolement, driftbuien thuis, slapeloze nachten, schaamtegevoelens – ‘ik ben de enige die raar is’ – en dood willen zijn. Zowel wij als school misten de signalen. Tot we bij een orthopedagoog kwamen om haar te testen op autismspectrum. Het bleek hoogbegaafdheid. Opluchting enerzijds (kwartjes die vielen) maar toen kwam het gevecht met school. Daar zagen ze het niet, vonden ze het onzin en ze moest gewoon leren incasseren. Uiteindelijk noodgedwongen nogmaals een overstap, nu naar een HB-school. En eindelijk zien we een ontspannen kind. Ze slaapt, laat eigenheid zien en begint weer nieuwsgierig te worden. Dit gun ik ieder kind dat hoogbegaafd is.

Josephine

15 april 2021

145. “Bijna geen enkele juf begreep mij”

Ik ben Victor, heb een vader en een moeder en een tweelingzus (die ook hoogbegaafd is). Ik ben 11 jaar en ben in maart 2021 overgestapt van het regulier onderwijs (voor HB-kinderen) naar particulier onderwijs (voor HB-kinderen). In het vo-adviesgesprek met docenten uit het reguliere onderwijs vroeg ik wat ik kon doen om mijn resultaten te verhogen en of het mogelijk was samen met de juf een plannetje te maken. De juf zei tegen mij dat de docenten leerlingen begeleiden als ze in de klas een ronde lopen, dat er naast Victor nog 16 andere kinderen in de klas zitten en ze gaf de letterlijke terugkoppeling: “Victor je moet het zelf doen.” Gelukkig hebben de docenten in het particuliere onderwijs een hele andere instelling en wij hebben met elkaar leerdoelen opgesteld voor de komende maanden. Ik word “gezien” en er wordt naar mij “geluisterd en doen ze er ook wat mee” in het particuliere onderwijs.

Ik hou erg veel van lezen (het liefst over de Grieken en Romeinen). Daarnaast ben ik buitengewoon geïnteresseerd in de wereld om mij heen. Discussiëren vind ik erg leuk. Dit komt denk ik ook doordat ik nieuwsgierig, open en enthousiast ben. Observeren en reflecteren gaan mij goed af. Ook beschik ik over een groot inlevingsvermogen in anderen. Als mijn interesse er is heb ik een enorme focus en zelfstandigheid. Als hobby's heb ik drummen, hockey, karate en tennis.

In groep 4 heb ik de overstap gemaakt naar een school waar naast regulier onderwijs ook HB-onderwijs gegeven wordt. Ik stroomde binnen in het reguliere onderwijs omdat uit mijn IQ-test volgens de directie van de school (waar ook HB-onderwijs wordt gegeven) bleek dat er een “kloof” was tussen mijn VIQ en PIQ. Mijn juf had hier grote moeite mee en begreep mij niet. De juf zei in een oudergesprek letterlijk tegen mijn ouders: “Ik kan niet met hem uit de voeten, hij hoort niet in mijn klas thuis. Hij hoort thuis in de topklas en niet bij mij.” In groep 4 kwam naar voren dat ik moeite heb met spelling. In een later leerjaar zei de juf tegen mijn ouders: “Eerst geven jullie (ouders) aan dat hij hoogbegaafd is en nu weer dyslexie. Wat is het volgende?” Tot en met het einde van groep 6 is er ondanks herhaaldelijk aandringen van mijn ouders door de school niets gedaan met mijn dyslexie. Voor mij was dat heel verwarrend want ik had dat wel van school verwacht.

Mijn lagereschooltijd is geen fijne tijd geweest. De meeste juffen begrepen niets van mij. Ik wilde dolgraag naar HB-onderwijs in groep 4, al mijn vrienden zaten daar en mijn zus. In groep 5 had ik een super juf, het was voor mij een rustig en fijn schooljaar. Ze zag wat ik wel en niet kon maar helaas ging deze juf naar een andere school. Ze heeft er wel aan bijgedragen dat ik in groep 6 in een topklas kwam. Mijn docenten in groep 6 hadden geen controle over de klas. Groep 7 had ik een juf die net was afgestudeerd en geen HB-ervaring had. Mijn verwachtingen die ik had van de juffen in groep 8 bleken te hoog.

Victor

15 april 2021

146. Letterlijk ziek van school

Ons verhaal gaat over Kess, onze dochter van inmiddels 10 jaar. Het feit dat ze nu wederom al 8 maanden thuiszit nodigt ons uit om haar zeer schrijnende en levensbedreigende verhaal toch maar te delen. Niet voor medelijden, maar omdat er echt iets MOET veranderen voor deze prachtige groep kinderen.

Kess was als baby, peuter erg ondernemend, een lachebekje, vrolijk, enthousiast, en blij. Ze kon uren bezig zijn met dingen die haar interesse hadden op dat moment. Ze was zo blij dat ze eindelijk naar school kon, eindelijk iets leren, en spelen met andere kindjes. De letters had ze zich al eigen gemaakt, en lezen daar was ze hard mee bezig. Ook de cijfers en het

maken van sommetjes was iets waar ze haar handjes niet voor omdraaide. Eindelijk naar school, en wat was ze blij dat ze daar naartoe mocht. Maar niets was minder waar, want al na 3 weken veranderde haar gedrag volkomen. Van een vrolijk ondernemend meisje veranderde Kess in een stil, teruggetrokken meisje. Ze had haar eerste nachtmerries, ze kon niet meer duidelijk praten, maakte alleen nog krastekeningen en was doodongelukkig. Op school zonderde ze zich af, en vlinderde door de klas. Op aanraden van school zijn we een traject gestart bij het audiologisch centrum. School dacht dat ze niet zo goed kon horen, en omdat ons verhaal haaks stond op hun beeld van Kess zijn we begonnen aan een lange, zeer lange reis vol met onzekerheid.

Bij het audiologisch centrum kwam er al snel uit dat er echt niets mis was met Kess, en we werden doorverwezen om een IQ-test te doen, maar daarvoor was Kess nog te jong... Dus hebben we ervoor gekozen mede omdat haar oudere broer al op het Leonardo-onderwijs zat, een school wissel te doen. De kans dat Kess ook HB was, was ook reëel aanwezig. Kess startte in groep 2 maar de klachten bij Kess werden erger, de nachtmerries bleven, en er kwam bedplassen en broekpoepen bij. Ook at Kess heel slecht, en bleef afvallen. Aan het einde van dat schooljaar was Kess moe. We hebben toen een IQ-test laten doen, omdat Kess wel heel graag naar het Leonardo wilde. Ze stond iedere dag op de drempel van die klas, maar mocht niet naar binnen. Die IQ-test was een grote ramp, en Kess was zo onzeker dat het onderzoek afgebroken werd. In groep 3 regulier aangekomen werden we opgeroepen voor het 6-jarigenonderzoek bij het centrum voor jeugd en gezin. Kess wilde eigenlijk helemaal niets meer op dat moment. Ze wilde het liefste de hele dag op de bank liggen en luisteren naar verhaaltjes. En ging met moeite naar school. Ze woog op dat moment nog maar 14 kilo, sliep heel slecht, plaste en poepte heel vaak in haar broek. We hebben toen besloten om haar niet meer naar school te laten gaan. De koek was volledig op.

Alle hulp die ons geboden was werd voor ons overbodig want er werd te weinig gekeken naar ons kind. Wij als ouders werden overal op aangekeken, en dat terwijl we alles gedaan hadden wat iedereen zei. Van remedial teacher, logopedie, rekenspecialisme, en verschillende HB-coaches, relatietherapie enz enz. Echt nu ik dit opschrijf realiseer ik me wederom de zeer lange weg die we hebben afgelegd... En toen zat op een bewuste dag onze Kess in het open raam om naar beneden te springen. Want wat had het leven voor haar nog voor zin... als ze niet eens naar school kon, wat moest ze dan worden, welk beroep kon ze dan gaan leren, en vooral waar haalde ze de energie vandaan... We waren na al deze hulp weer helemaal terug bij af. En wat het ergste is van dit verhaal: een zeer ongelukkig kind. Omdat we vast bleven lopen, en vechten voor het recht van onderwijs voor ons kind, hebben we wederom de stoute schoenen aangetrokken, en hulp gezocht. Tijdens dit onderzoek (doortesten) werd Kess gezien en heeft ze drie uur achter elkaar gewerkt, een pauze vond ze niet nodig en het resultaat dat er toen gemeten werd was ook niet misselijk. Er werd aangegeven dat Kess een zeer hoog IQ had, eigenlijk niet te meten, en daarbij zeer hoogsensitief was. Er werd wederom met school in gesprek gegaan en daarbij werd aangegeven om Kess per direct naar groep 5 te laten gaan. Maar we konden blij zijn dat school haar plaatste in Leonardo-groep 3 zonder geldende IQ-test.

Na heel veel tegenslagen, gesprekken, hulp, nog meer hulp, en nog meer gesprekken hebben we Kess in groep 3 en 4 op school kunnen houden... Maar Kess bleef ongelukkig, werd angstig, en daar kwam bij dat ze ook gepest werd. Kess wilde graag bemiddelen bij ruzies, helpen en noemde zichzelf ook een hulpkind. Toen de juf, haar enigste houvast op dat moment, ziek werd was voor Kess de maat vol en wilde ze niet meer naar school. Al haar vertrouwen in volwassenen was weg.

Dus wederom was er een schoolwissel, Kess mocht starten in groep 5, maar bleef op haar hoede. Liet niet zien wat ze wel al kon, en kreeg ook niet de bevestiging die ze zo hard nodig had. Thuis werd ze wederom opstandig, sliep weer slecht, en plaste in haar bed. Het enigste waar ze nog enigszins blij van werd was de vioolles. En na een uitvoering die super verliep durfde ze eindelijk aan te geven dat ze eigenlijk naar groep 6 wilde. School gaf echter aan dat ze daar nog niet klaar voor was. En ons beeld stond wederom haaks op het beeld van school... Bij de externe hoogbegaafdheidsbegeleiding maakte Kess inmiddels wiskunde-opdrachten en werd haar kennis en kunde op de proef gesteld. Alle opdrachten maakte ze zonder aarzelen en met heel veel plezier. Maar alleen tijdens het groepje bij ontwikkelingsgelijken.

De extreme overgang op schoolgebied viel pas echt op in de eerste lockdown. Kess zat om 6 uur in de ochtend achter haar werk voor school, was om 7 uur hiermee klaar en wilde daarna dingen leren. En dat heeft ze gedaan, maar wel op haar manier, met haar inzicht, en vooral op haar tempo. En misschien ook niet wat school verwachtte, maar ze groeide, en bloeide op.

Naar school gaan is er tot op heden niet meer bij. Ze heeft inmiddels de kracht gevonden om weer alles zelf te doen, en een hele dag wakker te zijn. Ze mist haar vriendjes, ze mist het normale leven maar geeft ook heel duidelijk aan dat ze nooit meer naar school wil. Want daar wordt nog steeds niet met haar gesproken, wel over haar, en vooral wat ze allemaal nog niet kan. School is handelingsverlegen, een woord dat ze van mij uit het woordenboek mogen schrappen... En het is zelfs zo dat ze ook niet meer gewenst is op school.

Hierbij ons verhaal, nog steeds in een notendopje... We kunnen er samen met onze andere drie kinderen zo een boek over schrijven. Ons verhaal is complex, maar open en eerlijk geschreven voor al deze kinderen en jongeren, WANT wie neemt het dan op voor deze zeer talentvolle kinderen die straks ons in deze maatschappij mogen gaan opvangen en alles draaiende mogen houden????

Het gaat nu redelijk met Kess, mede dankzij goede deskundige hulp, veel gesprekken vooral met Kess zelf, en door te geloven in ons kind.

Dankjewel dat we dit mogen delen, het is een grote stap ook voor ons als ouders, maar we zien de noodzaak er echt van in.

Lieve warme groetjes,

Kess en Susan

Kess Isenborghs
IQZelf
15 april 2021

147. HELP!!!

Wij hebben 2 uitzonderlijk hoogbegaafde kinderen. Ik wil op de valreep toch ons verhaal vertellen, maar eigenlijk is het te veel. Te veel om hier beknopt te kunnen beschrijven, maar ook te veel voor mijzelf. Ik heb een paar zinnen en de tranen rollen nu al over mijn wangen. Onze kinderen zijn op, ik ben op en ons hele gezin is op. Kapotgemaakt door het systeem! Ons verhaal is ongeveer zoals vele andere verhalen. De kinderen zijn niet gezien en er is maar wat aangerommeld door meerdere scholen, met alle gevolgen van dien. Er is in het verleden gedreigd met een 'Veilig Thuis'-melding en omdat onze kinderen op dit moment weer thuis zitten hangt deze dreiging wellicht weer boven ons hoofd. Terwijl geen enkele partij een oplossing heeft en er nu wel erkend wordt dat het niet-passende onderwijs heel veel schade heeft aangericht bij onze kinderen. Jammer, maar helaas... kinderen die tussen de wal en het schip vallen. 😞 Hoe nu verder... ik weet het niet, niemand weet het, maar het allerergst is de onzekerheid voor de kinderen zelf.

Anoniem
15 april 2021

148. Onderwijs zelf betaald om uitval te voorkomen

Zoon is op basisschool niet op tijd gezien. Op 8-jarige leeftijd wel een beetje gezien en met 10 klaar. Getest 145+. Op VWO door conservatieve bovenbouwdocenten 'gestopt'. Dit had zo'n invloed. Faalangst en uiteindelijk depressief. Steeds opnieuw moeten 'bewijzen' slim te zijn, liet zijn sporen na. Omdat er geen passend onderwijs was, gekozen voor particulier onderwijs met staatsexamens. Schoolgeld, €3600 per jaar, moesten we zelf betalen. Ook daar was niet de juiste begeleiding. Gelukkig niet meer depressief. Nu het volgende particuliere initiatief om verder te komen. Hopelijk nu wel met toekomst en het eindelijk benutten van zijn potentieel. Hij is nu bijna 18!

Loes

15 april 2021

149. Schooltrauma

Faye ging met 4 jaar naar de kleuterschool en wilde leren. Op school was ze voorbeeldig maar thuiskwam haar frustratie eruit en werden de woedeaanvallen steeds erger. Met 5,5 jaar ging ze naar groep 3 maar ze werd niet begrepen en niet gezien. Ze keerde steeds meer in zichzelf en durfde in de klas niet meer te praten. Na een schoolwissel en een versnelling naar groep 5/6 ging het even beter. Tot ze eind groep 5 al op half groep 7-niveau bleek te zitten. School kon haar niks bieden en Faye verveelde zich en keerde weer in zichzelf. Na groep 6 wilde school haar versnellen naar groep 8 met 8 jaar. Dit wilden wij en Faye zelf ook niet. Ze was zo teleurgesteld in het schoolsysteem, voelde zich zo eenzaam en niet begrepen dat ze niet meer naar school wilde. Haar angsten werden steeds groter en haar lijf en hoofd bleken compleet overspannen. Na een aantal maanden thuis volgt ze nu een onderwijs-zorgtraject en hopen we dat ze nog terug kan keren in het onderwijssysteem. We rijden nu ruim 240 km per week om haar te brengen en te halen, waardoor het onmogelijk is voor één van ons om te werken. We hopen ooit weer onze vrolijke, gezellige meid zonder zorgen terug te zien.

Marloes Platzek

SenZo kindercoaching

15 april 2021

150. Van Cito 545 en vinkje hoogbegaafd naar 6 jaar HAVO, uitval op HBO tot uiteindelijk wel HBO-niveau

Onvoldoende uitdaging, geen interesse, daardoor ging het snel bergafwaarts. Na 2 jaar VWO, werd het HAVO 3, 2 jaar HAVO 4 en daarna heb ik met de hakken over de sloot het examen gehaald.

Studeren, daar waar er een match was en veel uitdaging had ik zeer hoge scores, maar andere onderdelen liet ik compleet liggen. Na 2 mislukte studies en een ziekte bedacht ik voor mezelf dat voltijds onderwijs krijgen niet iets voor mij was.

Vanuit fabriekswerk, schoonmaak en callcentra ben ik uiteindelijk in de ICT beland en stap voor stap (>10 jaar, gesteund door thuis en werkgever) heb ik kunnen groeien. Met vertrouwen en vooral zelfacceptatie. Waarbij pas de afgelopen jaren het kwartje echt viel. Ik denk anders, ik ben anders, dat is mijn kracht, en mijn valkuil. Had ik het maar eerder geweten. Al was de les wellicht dan ook niet zo hard (en goed) geweest. Maar ik heb ook geluk gehad, want velen krijgen die kans/mogelijkheden niet.

Nu zit mijn zoontje in groep 3, en ja, ik herken veel van mij in hem. En inmiddels wordt meer en meer duidelijk dat 'de standaard' niet passend is. Tot nu toe gaat het goed, ook met de ondersteuning op school. Signalering is goed en er zijn goede gesprekken met leerkrachten, IB'er en directrice. Ik hoop, en ik vecht ervoor, dat we hem blijvend goed kunnen ondersteunen in zijn reis. So far so good, maar ook hier wel de zorg en het besef, dat we het zeer waarschijnlijk getroffen hebben. Maar ook dat we blijvend scherp moeten zijn of het 'systeem' in staat is het individu te ondersteunen.

Ide Koops
15 april 2021

151. 8 jaar en dubbel schooltrauma

Onze zoon is 8 jaar en heeft een dubbel schooltrauma... bestaat dat? Hoe heeft dat zover kunnen komen?

Onze zoon was 4 en mocht naar school. Naarmate het jaar vorderde ging het steeds slechter met hem. Een kind van 4, mager en wallen onder de ogen. Een kind dat we na school in een warm bad zetten om bij te komen. Dit had toch leuk voor hem moeten zijn? In plaats daarvan veranderde ons kind vol liefde en zorgzaamheid in een kind vol woede en frustratie als een dier in het nauw. We probeerden met school oplossingen te vinden, maar als puntje bij paaltje kwam lag het zogenaamd aan het gedrag. Door naar school #2.

Een lieve zorgzame juf. Een vriendje waar zoon mee kan praten zonder woorden en een veilige sfeer. Het is een goed jaar en hij gaat zingend naar school. Wat een genot. Het kan dus wel.

Door naar groep 3. Autoritaire juf, structureel gepest worden, niet doorgetoetst worden en ook dit jaar verandert ons kind. Grauw, liefst weggedoken en weer gefrustreerd. Dan komen de woorden uit je kind die je niet wil horen. Onze zoon wil dood, is depressief en ziet het leven echt niet meer zitten. Er is niets meer van het vrolijke zingende kind over. Een kind van 6 zou deze gevoelens niet mogen ervaren. Dagen/weken/maanden is ons kind onbereikbaar. Onder een dekentje in zijn eigen wereld. Als ouder knak je mee.

Maar je moet door met de administratie (de regeltjes). Zoon naar een andere school. Leerplicht, kinderarts, fysio, ggz, testen en ga zo maar door.

Wij als ouders hebben op de rem getrapt voor ons kind. Ons kind moet eerst bijkomen en verwerken, leren dat hij zichzelf mag zijn en dan zien we verder.

Ondertussen gaan wij ouders maar door: zoeken naar hulp, steeds weer je verhaal doen, strijden voor je kind, verantwoording afleggen voor je stappen en dan nog het financiële aspect. Het maakt ons moe... doodmoe.

Ons kind is nu bijna 2 jaar thuiszitter en langzaam komt zijn warme, gevoelige karakter weer boven en kan hij weer lachen. Toch hijgen instanties ons nog in de nek. Gaat ons kind nog wel naar school? Hoe dan? Waar dan? Het blijft een zoektocht. De tijd zal het leren. Laten we alsjeblieft stoppen met al die vaste regeltjes en hokjes en kijken naar wat een kind nodig heeft.

Saz

15 april 2021

152. Eén van onze vier schatten

Héél herkenbaar! Hier een zoon van 7 (4 november). Bij de start van school werd meteen verteld dat PSZ een ontwikkelingsvoorsprong van 1,5 jaar signaleerde (PSZ-juf drukte mij op het hart: Nadine, vecht voor hem, want dit is echt een ding).

Ik besepte mij niet dat door dit meteen te melden ik in een hokje werd geplaatst.

Ik heb geknokt van: we merken dat hij slim is, maar hij kan niet zus en niet zo. Vriendjes in groep 2, geen aansluiting in groep 1. Vriendjes in groep 2 waren de macho's: geen pesters, maar wel jongens bij wie hij zich veilig waande. Want hij had al meteen door met wie hij beter bevriend kon zijn.

Na aandringen en zorgen uitspreken ging hij naar de 'doordenkers', maar daar werd zijn potentie niet herkend door de HB-specialist.

Inmiddels in groep vier en didactisch niet gemotiveerd. Executieve vaardigheden gestagneerd, want hij is niet meer 24/7 thuis. Ondanks dat ik zie waar het hem in zit, voel ik mij verantwoordelijk... alsof ik iets over het hoofd heb gezien.

Op verzoek van school één dag voor z'n zevende verjaardag laten testen, want het verslag van de psycholoog bleek nietszeggend voor school (onderzoek gericht op: waar zit hij nu qua ontwikkeling? In het verslag kwam duidelijk naar voren: alles wijst ernaar dat dit jongetje heel erg slim is).

Wisc V: geen gemiddelde vanwege trage verwerkingssnelheid. Mijn zusje (gz-psycholoog en bijna psychotherapeut; ervaring kind en gezin) zei meteen: dat is heel normaal op die leeftijd, dat de verwerkingssnelheid zo laag ligt. Het hoogste scoorde hij op taalbegrip en werkgeheugen. De rest bovengemiddeld.

Het advies was om over 3 jaar nog eens te testen.

School, nu ruim vijf maanden verder: we gaan werkvermindering aanbieden zodat hij minder druk voelt om te presteren (geen tijdsdruk).

Ik moet héél hard mijn best doen om hoop te hebben dat dit wat gaat doen. Mijn grootste angst? Onderwijsaanbod op basis van citoscores. En dat deze steeds meer achteruitgaan.

Plan van Aanpak kwam naar aanleiding van nóg een email over of ze inmiddels een plan hadden hoor hem. De enige uitdaging die hij kreeg was tijdens de lockdown... tijdens thuisonderwijs. Daarbuiten niets. Ik mocht het dus zelf uitzoeken en de opdrachten sloten 0,0 aan bij hem. Ze doen hun best... hij gaat prima gemiddeld omhoog met allesbehalve met taal en spelling en z'n werktempo (goh 😊). Cito score IV. De boosdoener volgens school? Corona 🧑🏻 en of we hem thuis de komende tijd willen laten lezen. Zonder de vraag of we dat al doen. Goedbedoeld... heus... vast... (ik ben beleefd voor de vorm, sociaal gewenst).

We doen graag Dobble, filosoferen (met boek en verwijzingen naar filosofen), bordspellen, we hebben hem opgegeven voor een cursus Engels. Daarna mag hij Chinees leren... doet hij nog liever dan Chinees. Ook gaat hij naar een uitdagingsgroep van Hoogbegaafd Uitgedaagd hier in Nijkerk.

We doen er privé zo nuchter mogelijk van alles aan. Klinkt tegenstrijdig hè? Lotgenoten weten volgens mij exact(!) wat ik bedoel.

Nijkerk biedt geen andere vorm van onderwijs. De dichtstbijzijnde scholen zijn in Amersfoort en Harderwijk. Maar dat vind ik niet okay voor de sociaal-emotionele ontwikkeling. Ik heb geen rijbewijs, ben werkend (zzp'er), en mijn man werkt ook (musicus, maar door corona ander werk) fulltime.

Soms denk ik: 'laten we de boel verkopen, we gaan wel reizen, thuischoling doen, leven van weinig, minder zorgen...'. Maar wat is 'minder zorgen'? En zou dat wel voldoende zijn voor onze kinderen?

Nadine van der Hoeven

16 april 2021

153. Aanpassen

Onze dochter heeft vanaf haar geboorte een ontwikkelingsvoorsprong. Alles ging haar makkelijk af: leren lopen, praten, tellen, zwemdiploma halen, enz., dit gepaard met woedeaanvallen thuis. Wat was ze blij dat ze eindelijk naar school mocht, maar de woede en frustratie thuis werden erger en erger.

School ziet een lief meisje dat zich makkelijk aanpast. Ze geeft de juiste antwoorden en gedraagt zich voorbeeldig. Thuis komt alle frustratie, onrechtvaardigheid (in haar ogen) en woede eruit. Thuis hebben we samen een weg gevonden om te praten en te kijken wat wij zelf kunnen doen met deze woede en al haar vragen over alles. Op school zien ze de ernst niet, ze hobbelt verder. Citoscores die van I naar V gaan en weer terug. Op schooltoetsen scoort ze

hoog. En onderaan het rapport “wat is ze toch fijn in de klas en tot volgend jaar”. Ze geeft aan zich te vervelen, maar ze krijgt geen uitdaging, want ze scoort slecht op haar citoscores.

Uiteindelijk krijgt onze dochter buikpijnklachten, hierdoor komen we bij een kinderarts terecht. Alles wordt bekeken maar niks gevonden... Ondertussen is onze vrolijke enthousiaste dochter veranderd in een afgevlakt, onzeker, verdrietig meisje dat niet meer naar school wil. Als ouder moet ik haar wegsturen naar school, waar niemand ziet en wil zien dat ze op is. Ze is klaar met het zich constant aanpassen, ze heeft haar max bereikt. Dan besluiten we samen met de arts verder op zoek te gaan, te kijken naar haar ontwikkeling en hier een rapport van te laten maken, met een resultaat van meerbegaafdheid. Dat hebben we meegenomen naar school en eindelijk mag ze pluswerk gaan doen en wordt de ernst gezien. Waarom is het nodig om na zoveel hulp gevraagd te hebben en signalementen onze dochter af te breken totdat ze niet meer kon? Is dit toch onwetenschap? Eigenwijsheid? Waarom is het nodig om boos te moeten worden en zo hard te moeten roepen? En die vraag blijft hangen: WAAROM?

Anoniem
16 april 2021

154. Weg vol obstakels

Inmiddels ben ik een succesvolle student met drie bachelors op zak, maar de weg hiernaartoe was vol obstakels. Door een gebrek aan leerstof en pesters ben ik in groep 8 van de basisschool en de tweede klas van de middelbare school thuis komen te zitten. De middelbare school verklaarde zichzelf handelingsverlegen (niet gehinderd door enig handelingsplan, laat staan een ondertekend plan) en dwarsboomde ieder contact met een alternatieve school. Om hun eigen falen te maskeren zagen ze maar één geschikte plek: een RENN4-school. Uiteindelijk ben ik een jaar lang weggekijnd op de RENN4-school, zonder lesstof en zonder enige vorm van ondersteuning of aansluiting, voordat de middelbare school waar ik uiteindelijk mijn gymnasiumdiploma haalde het wél aandurfde.

Daniëlle
16 april 2021

155. Te speciaal voor regulier, te slim voor speciaal onderwijs

In het kort:

Op de basisschool niet 'leren leren'. Een groep overgeslagen, met 10 jaar naar tweetalig vwo. Zorgen over 'leren leren' doorgegeven, gewezen op autodidacte aanpak. School ziet echter geen zorgvraag, 'want cijfers zijn goed'.

Zorgvraag werd vanaf leerjaar 2 opgepakt, via niet aansluitende standaardpakketten. Gevolgen: negatief zelfbeeld, paniekaanvallen, ernstige depressie, burn-out en verzuim. Bijkomend effect: onderwijstrauma en de hulpverleningsfuik, immers, 'een depressief kind dat uitgevallen is van school, moet geholpen worden, want (plat gezegd) die heeft heel wat te leren'. Gevolgen: vermijdingsgedrag en afkeer van hulpverlening, gezin staat op instorten, werk komt in de knel.

Leerjaar 4: school komt veel te laat met vergaande aanpassingen (wij wisten niet wat er mogelijk was), kan niet voldoen aan zorgvraag, dus advies speciaal onderwijs volgt.

Enige optie voor speciaal vwo: zelfstandig, via afstandsonderwijs vanuit een speciale onderwijsschool. Geen inspirerende lessen, geen klas met gelijkgestemden (belangrijk voor identiteitsvorming in de puberteit!!). Alleen een lesboek, een digitaal oefenprogramma en een docent op afstand voor vragen per mail. De klassencoach kan vaak niet helpen bij bovenbouw-vwo-vakken. Aansluiting en voeding door inspiratie ontbreken, wat opnieuw leidt tot demotivatie. Speciaal onderwijs is niet geschikt.

Te speciaal voor regulier, te slim voor speciaal onderwijs. Intussen twee jaar 'kwijt' hiermee. En nu?

Uitgebreid:

Al als baby was duidelijk dat ons kind geen gemiddeld kind was. Een oude ziel in een jong lijf, zeiden vrienden en familie wel eens. Onze zoon ontwikkelde zich supersnel op jonge leeftijd en las al boekjes voordat hij naar groep 3 ging. Op 6-jarige leeftijd schreef hij een samenvatting van iets wat hij uit een informatief boek op school had gelezen en kwam hij thuis met een perfecte handgeschreven instructie van 2 blaadjes: hoe te handelen bij een bijensteek, compleet met zeer ingewikkelde medische termen. In groep 3 werd hij de lopende encyclopedie van de klas genoemd.

Jaarlijks de terugkerende vraag: wel of niet een klas overslaan? School kon hem gelukkig steeds uitdaging bieden en t/m groep 6 heeft hij in mengklassen gezeten met een hoger leerjaar erbij. Na groep 6 was hij niet meer te houden en is hij direct doorgegaan naar groep 8 (maar ook de groep 8 citotoets had hij zeer waarschijnlijk al kunnen halen). Op de basisschool hebben we onze zorg uitgesproken dat hij niet leerde leren, plusklassen boden hem niets. Zelf op zoek gegaan naar iets dat daarin kon voorzien en uiteindelijk heeft hij in zijn laatste basisschooljaar op de woensdagen onder schooltijd meegedraaid op een Vooruitwerkclub, een project voor hoogintelligente kinderen elders in de stad. Na het overslaan van groep 7, in de eerste weken

van groep 8, kwam hij met grote ogen van enthousiasme thuis: 'Mama, ik heb eindelijk iets geleerd op school!', maar dat verdween al snel daarna.

Op 10-jarige leeftijd ging hij naar de middelbare school, tweetalig vwo. Hij genoot met volle teugen, eindelijk gelijkgestemden om hen heen en nieuwe materie voor de geest. De school hebben we direct ingelicht over zijn diagnose ASS/HB en hebben direct onze zorg geuit: hij moest nog leren leren. Maar zo autodidact als hij was, met een algemene kennis waarmee hij zijn oudere klasgenoten ver voorbij liep, heeft hij veel toetsen gedaan en gehaald zonder er iets voor te hoeven doen. Zijn cijfers waren goed, dus school maakte zich weinig zorgen. Thuis hadden wij echter onze handen vol aan zijn begeleiding en dat werd steeds meer. Ons kind zakte steeds verder weg in een depressie, maar bleef strijden voor school.

Op school werd intussen wel geluisterd naar onze roep om hulp, maar er werden steeds standaardpakketten aan zorg op hem ingezet, zonder écht te luisteren naar wat nodig was. 'Hij heeft autisme, dus heeft hij hulp nodig met plannen, of dus moet je hem extra instrueren op...'. Wij waren als ouder eigenlijk de grootste specialist rond zijn leervragen, maar hadden onvoldoende kennis over wat zou kunnen helpen. Dan volg je het advies van de school. Echter, tegelijkertijd kreeg hij door deze standaardaanpak steeds vaker het gevoel dat hij niet gezien werd, dat docenten hem niet begrepen. De voelbare andere aanpak en benadering van docenten, maar ook een pijnlijke opmerking zoals 'Als je dit niet eens kunt, wat doe je dan op het vwo?' heeft er enorm ingehakt, en zo waren er helaas een paar meer... Ook wij als ouders voelden ons niet volledig begrepen. En als onze zorgvraag door school al wél begrepen werd, dan was dit niet uitvoerbaar. Hij kreeg steeds meer weerstand tegen alle trajecten waar hij in gezet was en trok aan het eind van leerjaar 2 overal de stekker eruit, met onze steun. 'Ik wil het zélf doen, ik heb geen hulp nodig.'

Begin 4 vwo hebben we een alarmbrief gestuurd naar school, waarin wij aangaven dat hij dreigde uit te vallen. Intussen had ons kind dagelijks paniekaanvallen en durfde steeds vaker niet meer naar school. Dagelijks werd ik op mijn werk gebeld door onze zoon, de school, hulpverleners. We hebben al sinds dat hij 3 was met enige regelmaat begeleidingsgesprekken, maar onze agenda werd op dat moment gevuld met 2-3 gesprekken per week, naast de hoeveelheid mails en telefoontjes die plaatsvonden. Ons werk had eronder te lijden, ons hele gezin stond op instorten door de totale onmacht en overbelasting. Ons kind beleefde zijn zwartste tijd ooit, en vond soms dat hij er maar beter helemaal niet meer kon zijn. We vroegen om een tijdelijke lastenverlichting in het rooster, maar school had het besluit van een schoolarts daarover nodig. We hebben 6 weken moeten wachten totdat hij daar terecht kon en na een gesprek van max 30 minuten met een schoolarts die we nog nooit eerder hadden gezien, is besloten dat hij gebaat was bij minder lesuren. Toen was het intussen al zó ver, dat onze zoon op instorten stond, want die had al die tijd geprobeerd aan alles te blijven voldoen.

Toen ons kind uiteindelijk in een zware depressie en burn-out wegzakte, dacht school nog steeds dat hij een dipje had, hetzelfde dipje als het jaar daarvoor. De ernst van de zaak was niet correct ingeschat. Toen het schip al lang en breed gezonken was, kwamen er opeens vergaande handreikingen om deze leerling te redden, om uitval te voorkomen, maar uitgevallen was hij al heel lang daarvoor... Afspraken en voorzieningen werden te laat geboden, en dat waren zaken waarvan wij als ouders niet eens wisten van het bestaan ervan, anders

hadden we daar al veel eerder om gevraagd. Uiteindelijk is besloten om hem tijdelijk te ontheffen van de leerplicht.

Van daaruit kwam hij terecht in een enorme hulpverleningsfuik. Langs verschillende kanten kwamen therapeuten en hulpverleners om de hoek kijken, omdat hij hulp nodig had. Maar geen enkele hulp heeft baat gehad. Het gaf hem alleen maar meer het gevoel dat hij niet deugde en kreeg steeds meer vermijdingsgedrag. Uiteindelijk hebben we dat stop gezet.

School gaf aan dat zij handelingsverlegen was en adviseerde speciaal onderwijs. Maar door zijn opgelopen trauma en burn-out was hij voorlopig nergens meer toe in staat. Alle vertrouwen in zichzelf was weg en alle levensvreugde was uit zijn ogen. Wij als ouders waren op dat moment ons kind totaal 'kwijt'. Achteraf gezien herkenden wij een patroon: in de zomervakanties zagen wij ons kind weer zichzelf worden, maar zodra het schooljaar startte, verdween dat en veranderde hij in een lege en futloze jongen. Na een klein jaar startte hij het schooljaar erna (afgelopen augustus) op het speciaal onderwijs, waar hij via afstandsonderwijs 3 vakken zelfstandig op vwo-niveau doet. In het speciaal onderwijs zijn er geen vwo-klassen. Als je het vwo wilt doen, dan moet je dat in je eentje, op eigen kracht doen. Er zijn geen klassen met gelijkgestemden, iets wat zo belangrijk is voor je identiteitsvorming in je puberteit. Het afstandsonderwijs bevat geen online lessen. Je hebt een lesboek en een digitaal oefenprogramma en een docent op afstand die binnen 72 uur een vraag kan beantwoorden, als je die hebt. De coach in de klas kan vaak inhoudelijk niet helpen bij bovenbouw-vwo-vakken. Je hebt geen docent met inspirerende verhalen over de lesstof, niet iemand die tegen een klas zegt: 'Kom, pak je boek, we gaan aan de slag.' Als hij zijn dag niet heeft, moet hij zichzelf motiveren om met de lesstof aan de gang te gaan, in zijn eentje. Welk kind van 15 jaar gaat dat lukken?

Wat hij mist? Het gevoel dat hij ertoe doet, het gevoel dat er niets mis is met hem, lol met leeftijdsgenoten in een klas, dat hij mag zijn wie hij is en dat dat genoeg is. Dat mensen hem zien en respecteren om wie hij is, en niet alleen zien wat hij níet kan en hoe hij níet in het systeem past. En hij mist al bijna twee jaar onderwijs. Wat wij missen? Een zorgeloos kind, een kind dat zelfvertrouwen heeft en de wereld met plezier tegemoet gaat.

Laten we eerlijk zijn: iedereen die met hem gewerkt heeft, op school of als hulpverlener, heeft gehandeld naar eer en geweten. Ze hebben hun best gedaan om deze jongen weer op de rit te krijgen. Intussen hebben we al 12 jaar diverse therapeuten en begeleiders gehad, allemaal ingezet vanuit de diagnose ASS. Dat heeft geholpen op persoonlijk gebied, maar niet bij het onderwijs. Wij zien nu steeds beter dat de kennis over de HB-problematiek op alle fronten ontbreekt, zéker op scholen.

Hoe wil je een leerling op de rit gaan helpen, als die leerling eigenlijk gewoon een andere rit nodig heeft? Of een andere trein? Verander alsjeblieft het onderwijssysteem voor deze kinderen en geef deze kinderen het gevoel dat zij ertoe doen, dat ze mogen zijn wie ze zijn en dat daar helemaal niks mis mee is.

Lieneke Mieras
16 april 2021

Voornaam	Achternaam	Functie / beroep / organisatie
Dr. Alice K. Seth	Burridge	Voorzitter van Stichting Hoogbegaafd! en eigenares van Green Writing
(Puur) Alicia drs. Victor	Puik van Dijk	Online Counselor voor hoogbegaafden Taalcoach
Anne Karolien	Hartmans Koolhof	Kindertherapeut, Up kindertherapie
Ronald Attie	Beuzekom bakker	Jobcoach
Roelinka Emmy Jeroen	Conteh Kins	Opticien
Anoniem Lizette Linda	Colaris	Ouder van twee hoogbegaafde thuiszitters Studentendecaan Zuyd Hogeschool
Susan Annemarie Hester Marloes Inge	Stolze-van Rijn Swart De Munk	Directeur basisschool Leerkracht PO Docent filosofie basisschool/ beeldend kunstenaar/schrijver.
Mascha Anneke Anoniem Annelies Jacqueline Martine Kiki	Delena Lemmens Veld Post Scheepens	Leerkracht Keynote Spreker-auteur-schrijver
Anoniem Josephine Kelly Irma Inge Petra Danielle Anneloes JC Amber Menno Germaine Hanna Steffi Andreas Nicole Nils	Verhoef Bakker Kamp Ebeli Van de Pavert Breedijk Dekker Schuiling Mensert Van de Kar Borgesius	Ambtenaar Beeldend kunstenaar / docent Leerkracht basisonderwijs Sociaal rechercheur

Anoniem		
Lisanne		Persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg
Madelon	Peelen	
Brigid		
Karlijn	Gootjes	Leerkracht basisonderwijs
Marieke	Van Voorn	Een Heldere Zaak
Anoniem		Leerkracht basisonderwijs
Nicole	van Troost	Orthopedagoog
Simone	Barents	
Marianne	Sikkenga	Moeder van 3 hb kinderen
Hein	Schreuder	United World College Maastricht
P	Christ	
		Projectleider personen met â€œverward
Karlein	velde van der	gedragâ€œMEE Friesland
Annemarie	Wassenaar	Nvt
Laura		
Cecilia	G	
Gea	Pijlman	Activiteitenbegeleider
Jannette	Nijhof-Keizer	Directie-Secretaresse
Denise		
Marjolein	Blom	Leerkracht Po
Annette	Vriezema	Werkloos
Jolene	Rietveld	
Gaby		Zorg moeder (thuis ivm 2 145+ kids)
Marieke	Zwart	
Willemien	Warris	
A.M.A.	Vrancken van Geel	
Dr. Nina	Bien	Psycholoog
Eline	Smeets-Stans	
Suzanne	van der Laan	
Martin	van Elmpt	Trainer/coach
Sigrid	Joha	
Anke		Docent
Esther	Den Neijssel	
Annette	Verkerk-Vink	Groepsleerkracht/ specialist HB
Wouter		
Marnie	Van Meerendonk	eigenaar
Anneke		Adviseur onderwijsinnovatie
Anoniem		Arts
Marieke	Terpstra	ambulant hulpverlener
Sabine	Maat	
		wetenschapper, muzikant, podcaster,
Dr. Rick	Ruhland	schrijver, acteur
Marit		
Ilse	Wassenaar	Specialist hoogbegaafdheid
Anoniem		

Jiddy	Kammenga	
Maaïke	Sikkink	Process Engineer / BYK Netherlands
Stephanie	Luka	Producent Filmeducatie
Iris	Vermeeren	nvt
Sandra	Klercq	
M		leerkracht PO
Anne	Koopmans	Tekstschrijver en coach
Maaïke	van Veen	
Dirk	Ton	
Sindy	Nord	Opleider counselors
Chava	Dijt	
Agnes	Douma	
Elena	Radu	
Ruerdtsje		
Saskia	Rotman	
Audrey		
Maaïke	Aarnoudse	Tandartsassistente Voorzitter HB-HO/ Lerarenopleider / muzikant / specialist begaafdheid
Amber	Damen	
Andrea		
Marieke		
Astrid	Smeenk	
Sander	Aaldring	
Nadia	Ramak	Ouder van hoogbegaafd kind
Rhea	Fambach-Henger	Leerkracht basisonderwijs.
Anne	G	
Rene	Huisman	Directeur
Danielle	Mers	Zelfstandige I
Mr.Susanna	van Leeuwen	Voltijd moeder
Arjan		
Jedidja	Heetebrij	
Eline	Moerman	Remedial teacher en moeder
Liane	Horsting	Moeder
Sander	Mathijssen	
Carin	Weinreich	Ouder
Tonny	Arnoldus	
Germaine	Kelder	
Saskia	Aandewiel	
Rene	Van der Ark	Senior software ontwikkelaar
Bianca	Bouman	Groepsbegeleider gehandicaptenzorg
Bas	Kammenga	Tekstschrijver
Marian	Versteeg	Gezondheidscoach
Claudia	van B	
Anoniem	Anoniem	Docent
Gea	Van der Meijden	Kindercoach
Margje	Vleck	
Janine	Luitjes	

Petra	van Berkum	Coach en docent Zorgverlener in opdracht en online gezinscoach in ontwikkeling
Marloes Samantha	Van Boven Munoz	
Josine		Docent
Celine		Logopedist
A		
Marise	Langendoen	Docent Frans, coach HB (in opleiding)
Ir Odilia	Rens	Scheikundig Ingenieur
Hans	Witte	Verpleegkundige
Eveline	Bakker-Jonkers	
S	Kouwenberg	
Inger	Kamminga	Leerkracht Widar vrijeschool
MSc E.H.	Kloet-Quarre	Gezinsmanager
Ing. Ingmar	Bakker	geen
Jacqueline	Anoniem	Peuterleidster
Karin		Leerkracht so
Geert	van Hintum	Docent
Gemma anoniem		
Lucine		
Mirjam		
Susanne	Driessen	Persoonlijk begeleider op een kamertrainingscentrum voor jongeren
Kate	Otjes	Ingenieur
Derk	Sikkenga	Coach
Anne-Mieke	Otjes	Regionaal HB specialist
Elly	Hoekstra	Sociaal werker
Adnah	Zuring	Docent / talentbegeleider / Unicoz dansdocent en moeder
Karin amber	Schoenmaker ran	
L.	Wagenaer	
Willeke	Noordhuizen	
Anoniem		
Darren	Arnell	
Bianca		
joleen	boot	
Erik	Van Wijngaarden	Clustermanager Brandweer
Maria		
Annemieke		
Zsa Zsa	Zonnenberg	Board Game Developer / online audience growth expert.
Flo	de Haan	NVT
Jan Willem		Ouder, docent en logopedist
Nicol	van Muijen	
Geertje	Vet	
Ruben	Beijl	Contentstrateg

Cavlin	Krijthe-van Gelder	GEOdata specialist Gitaar- en Luitbouwer, Historisch onderzoeker, Ambachtsman .
Jan Kirsten Yannick	van Cappelle Wind Raczynski-Henk	Archeoloog Leerkracht voltijds hb onderwijsgroep DaVinci onderwijs Junior Venlo Leerkracht Musicus, zorgverlener
Ellen Anja Jan Patricia Annelies Linda Erica Daniella Saskia Vivienne Marieke Tim Sunnu Monica Ingeborg Laura Alice anoniem Danielle Klaasje Nadine Natascha Ing. Sebastiaan Willem Rens Maurice Natasja Anita Imke Aafke Sandet Anoniem Sylvia Rick Peter Carlijn Peter Marry Koen Bibi Caroline	Goertz Sikkenga Goorissen de Meij Steenvoorden Klaassen Donckers van Zijst Rozema Veer Dudycz-van Geel Hendriks van der Hoeven Brans Dekker Klein Henk Korff Verdouw Hordijk Sanders van der Meer Arentsen Waaier Driessen Anoniem Van Hoof Brouwer Freese	Regisseur Wmo. Gebiedsteam Ouder Leerkracht Kleuterleerkracht Leerkracht so Zzp'er Adviseur bedrijfsvoering Netwerkbeheerder Student Ambulant hulpverlener Intern begeleider Ervaringsdeskundige Docent VO Student Inspecteur bliksembeveiliging Ondernemer / vader Oma UX Designer Onroerendgoed beheer en zorg!

Anoniem		
Machtelt		
Anoniem		
Andrea	de Wit	
Nicol		
Paul	Omta	Software Engineer
Joke	de Witt	Leerkracht / board member SENG Europe
Lieke	Roest	
Kirsten (ouder)	Swinkels	
Mats	Beem	
Anita	Veltman-Kuijpers	Controller
Yvette	Damhuis	
Roland	Smak Gregoor	Deloitte
Geertje	Nooijen	Projectassistent
Clemens	de Brouwer	MES consultant
Myrna	Smid	hrm adviseur
Evelien		
Joelle	Noppe	Moeder hoogbegaafd kind
Marijke	van der Pal - Scheeres	
Auke	Noppe	
Anne		
Armando	Migchielsen	
Arianne	Frelink	
Madelen	van Manen - Bierema	Juridisch adviseur
Martin	van den Heuvel	Business Controller
Jesse		
Jolanda	Snoek	
Annemiek	De Lange	Verkoopster
Godelieve		Zelfstandig ondernemer
Andra	Bakker	
Grieta	Vosselman	Onderwijs
Joelle		
Bianca	Sogele	Consultant Flexischoling, doktersassistente & ouder
Agnes	van Wijngaarden	Senior Adviseur Veiligheid
Ari�tte	Bergman	
Patricia	Gerritsen	
Susan		Onderwijs vwo
Mariette		
Susan	Schuring	
Mathy	van Nisselroy	
Roos	Matien	
AL		Ouder van 2 145+ kinderen
Veronica		
Anna	Steerenberg	
Debbie		HB-coordinator

Marianne		Moeder
K.	Verheul	Ondernemer
Chava	Herschel	
Ruud	Post	Verslavingscoach
Marlies		
Ton	Valkenburg	Ouder van HB kinderen
Petra	Van Leeuwen	
Eric	Breusers	Lifecoach
T.	De Wit	SO MHSchool
Ilse	Hocker	Schrijver
Susan	van den Bogaard	
Anoniem		
Dominique	Kersten	
Vicky	Sterk	Socratisch Coach
Cecile	Scheele	Ondernemer
Carolien	Van der Kolk	Moeder van hoogbegaafde zoons
Jessica	Meeuwis-Oudhof	
Christel	Schipper	Docent
Babette		Documentaire maker
Els		
Katinka	Bemelmans	Psychosociaalmedewerker HB/HS, leerkracht Evaringsdeskundige, coach, moeder en oma van, Stichting Balans in beweging.
Dr. H. A. Ineke	Masselink-Beltman	
Th.	van Leeuwen	
A.	Schaap	
Wanne	vos	Zelfstandige
Sylvana	Wolven	
Niels	Raes	
Drs. Tineke	Visser	Trainer
Anoniem		Leerkracht voltijds HB-onderwijs
A.		
Marlies		Leerkracht/ moeder
Daujamara	Lomans	Projectleider ICT
Jane	Smit-Godschalk	Financieel administratief medewerker
Mariska	De Haas	Werkzoekende huisvrouw
Linda	Haartsen	Adviseur
Niels	Meesters	Leraar/ouder
Monika	Nieuwlaat	Zelfstandige
Natascha		
Harriet	Van Rheenen	
Lisette		
Nienke		
A.	Bonnet	Cultuurhistorica
Jeroen	Hulsink	Continuous improvement specialist
Els		
Laura	Bruijns	

Maaïke Piroska MeD L. Johan	Paf van Bedaf Boomsma Tilstra	Huisarts Founder
Paul Merle	van der Voorde	Studiekeuze- en Loopbaanbegeleiding VO-HO Innovatieadviseur Specialist Beelddenken, HB en HSP/Directeur Rise and Shine International Democratic School
Ariella Drs. Pleter Esther Els	Gracia de Jong Van den Bergh van Nobelen	GZ-psycholoog / psychotherapeut Fac manager / VO Receptionist
Anoniem Paulien Mjm Iteke Marije Anoniem Marjolein Jeroen Nienks Kim Anoniem Marianne A Yvonne Marleen Sharon Harold Suraya Sietske Rik Diana Dim Saskia Daniëlle Mevr. mr. drs. N.E. Jel Marieke Michelle Annemieke Marguerita H Els	Pierik De Bok Jansen Van Eijk Kok de Haan Galgenbeld T Schyvens van der Laan Ros Smit Lokhorst van den Brink Jonkers Niezen Papenburg Gage Groenewold Bekkema van Manen Bisschop vd Bund de Vos	Moeder van 2 creatief begaafde kinderen Hb specialist, vanhnaarb, Baarn Freelance product manager Directeur Administratieve Medewerker Teammanager Inspectie consultant Bedrijfsleider aannemerij Hoofdconductor Psychosociaal therapeut Kunstenaar Talentbegeleider Roostermaker GGD Talentbegeider/KernTalentenanalist Marstyle.nl Psychiater/psychotherapeut

Chelsea	Van Buuren	Talentbegeleider voor hoogbegaafde kinderen
marjan	ossebaard	Directeur i2L, instituut voor innovatie en leren
Reza	Mahawat Khan	
Marije	Miltenburg	Secretaris Stichting Hoogbegaafd! en coördinator Werkgroep Onderwijs
Tibbe	Horst	Hoogbegaafd kind groep 6
Gertjan	Horst	Vader hoogbegaafd kind po
Drs. J.B. (Jan Bouke)	Tiersma	Docent scheikunde 1e graad Zorglokaal
Ravi		Groepsleerkracht
Chris		
Daan	van Deursen	Zelfstandige. Oa. Coach HB en zelf HB
Daan	Soons	
Anja	Eijgenberger	Docent Nederlands en moeder orthopedagoog
marieke		Neuropsycholoog
Mandy	Rolle	Leerkracht
Anoniem		Neonatologie verpleegkundige
Annemiek	Snell	
Ellen		
Manuela	Werz	
Willem	Van der Schans	Manager tatasteel
Renate	Zwart	Zelfstandige
Yessica	Van Roozendaal	Eigenaar Tektonikos
Marjolein	Knevel	Administratief medewerker SVB
Jannieke	de Jong	Speltherapeut
Linda	Van Tilburg	Gastouder
Djordy	Rondelez	
Brenda	Slagter	Onderwijskundig ondernemer
Peter	van der Stoep	Fulltime freelance invalleerkracht in het basisonderwijs in de regio
Miranda	Koster	Ambtenaar
Frans	Corten	Loopbaancoach
Heidi	Nieboer	
Rianne	van de Ven	Coach voor hoogbegaafde volwassenen, eigenaar Hoogbegaafd in Bedrijf B.V.
Ingeborg	de Keizer	Coach, initiatiefnemer ZON-aanpak (Zorg en ONderwijs)
	Bijma - de Oliveira	
Milena	Cardoso	
Heleen	De ma	
Laurens	Koeman	
Heleen	van Harten	
Cynthia	Beijdorff	Counselor coach
Moniek	Slagter	Moeder/socioloog

Ali	Hekman	HB-coach
Sandra	Kuiters	psycholoog
Peter	Peerbolte	ICT manager
Anoniem		
Drs. Maãa	van der Meer	Meer Coaching en Advies Directeur/ eigenaar Inge Smak- teamontwikkeling
Inge	Smak-Hemmes	
Hans	Lips	Coach HB
Janet		
Arianne	Frelink	
Anoniem		Beleidsmedewerker
Lyonne	Maassen	sociaal werker
Jeroen		
Janine		Didactisch coach bij GelukkigHB
Julyan		
Tahir	Mahawat Khan	
Joyce		Management
Martijn	Brinkman	Projectleider
Marielle	Barwasser	
Marije	Akkerman	
Laurence	Gardiner	Raadslid
Vera	Sprik	
Anoniem		
Egwin	Frieling	
Barbara	Laan	RTpraktijk JOEKIE
Desiree		Leerkracht
Jeroen	Vugts	District Manager Volvo Cars Nederland
Kirsten	Reus	Hoogbegaafdheid centrum Alkmaar e.o
Patricia		Hoogbegaafde begeleiding
Miranda	van Oene	IB-er
Chantal	Broekhuis	
Cynthia	van Rozendaal	Psycholoog/coach
Brigitte	Blanquart	
Rinske	Leijen	
		Classification engineer / eclecticisch therapeut, coach, counsellor
Ellen	Everts	
Germey	Van de Ven	Directeur basisonderwijs
Leon	Doosje	Proposal manager Bayards heliport solutions
Erik		
		Zelfstandig HB-coach jongeren en adolescenten, VO onderwijs adviseur en trainer passend onderwijs voor hoogbegaafden.
Daphne	Trompe	
Joes		
Anoniem		
Marion		

Larissa		
Peter	Thijssen	gepensioneerd
Annemieke	Voorn	
Alja	Zwierenberg	Schrijver/illustrator
A.J.M.	Rijpert	Docent
Caroline	Lescouhier	zelfstandige
Karen	Buning	
ing. B.	Allart	DGA
DR. T.E.M.	Miltenburg	Sociaal ets
Margot	Stakenborg	
Ilse	Ijmker	Social Worker
Elvira	Vreeswijk	
W	Bakker	Mediator, docent en coach
Christel	van Bokkem	Cabin attendant
Anoniem	ANoniem	WO
Reinout	van Kalleveen	Executive Coach & Trusted Advisor
Drs. S.	Ulehake	Gedragwetenschapper
Rebecca	Hendriksen	
Hakan		Ondernemer
Jacqueline	Van Wingerden	Zorgcoach HB onderwijs
Lorenz	Duremdes	
Marjolein	Kohler	
Susanne	Goede	
Kelly		Moeder hoogbegaafde dochter
Else	van der Kamp	Technisch onderwijs assistente
Michael	Spuij	
Klaske		
Esther		Moeder
Vera		
Georgiana		
Cathelijne	van Bladeren	Docent roc Nijmegen
Nicole	Bais	Leerkrachtondersteuner
Vivianne	Van Elburg	Remedial teacher De Stip
Sandra	Gelderland	
Joke	Muller	Docent mbo
Elisa	De Bruin	Bedrijfsarts
Boris		
Kathleen	Thijs	
Anoniem		
Elma	Molthoff	Informatiearchitect
Sandra	Lowiessen Zondag	
G.J.	Boorsma	
Kelly	De Groote	
Iris	de Koning	Orthopedagoog KoningsKids bij Iris in Baarn
M.	Hensen	Docent

Joyce	Vermeiden-den Burger	
Regina	Hoogerbrugge	Verkoop medewerker binnendienst
Yvon	rotink	Docent
C	Huysen	Beleidsmedewerker pedagogiek
Marloes	Platzek	Kindercoach
Marijke	van Well	kunstenaar
Eline	Burger	Industrial ecologist
Marcelle		
Sifra	Veerman	
Mark	Beijert	
Marja	luth	
Doran	Schmeitz	Do Zorg
Patrice	de Kluijs	
Cassandra	Hagens	Juridisch medewerker Freelance Online Marketeer / Zelfstandig Talentbegeleider i.o.
Wendy		
Jasper		
Sj	Van der heijden	
Anonien		
Inge	Savelkouls	Designer
Anoniem		Pedagoog/ moeder
Sanne	Van den Bos	
Aniek	Van Heck	
Sandra	Van der Welle	Directeur Primair Onderwijs
Ilona	Eijkenboom	
Jessica		
Dayenne	Breedveld	
marjan	meijboom	
Ellen	van der Veen	
Karin		Ervaringsdeskundige
Marieke	Laan Buijsman	Centrum voor hoogbegaafdheid
M	Anoniem	Psycholoog
Sophie		
Femke	Lagarde	Zorg
SR	Geudeker-Bosveld	
Annika		Systeemtherapeut & HB professional
Rene		Eigenaar
Ramona	De groot	
Anne		
Herma	Reidsma	Remedial teacher
Laura	Berg	
Belinda		
Annick	Mulder-Olivo	
Sgooiers		Oprichter kinderopvang SGOOIERS
Anouschka		
Myrthe		

Maurice		
Anoniem		
Angela	van de Rijt	Ingenieur
Christel	Hoekstra	
Laura	Slagboom	
Inge	Slagboom	
Tonia	Koops	Planoloog
B		Apotheek
magda	hensen	gepensioneerde grootouder
Mariska	Pijper	Tourmanager
Robert	Hin	Adviseur
Carina	Adema	Bewindvoerder
Suzanne	Linnebank	
Yvonne	van de Rijt	Kapster
Anoniem		
Wilma	Honkoop	Secretaresse
Marcel	Blekendaal	Beeldend kunstenaar
Ilse		Regiebehandelaar Jeugd domein
Dennis	Nagtegaal	Functioneel beheerder
Storm	Blekendaal	
Sandra	Vos	
Jessica	Eerland	
Af	van de Rijt	Production engineer met pensioen
Cathy	Nelemans	
Kathelijne	Roosen-Wessels	
Nienke	Haacke	Specialist HB/leerkracht PO
Catharine	Winter	
Remy		
Ed	Janssens	
P.J.	Bindels	
Joke	van Grootveld	
Muriel		
Suzanne	van Sleen	Kwaliteitsondersteuner
John	Wagner	
Kevin	Splinter	
Sharon	Lub	
Anita	Brouwer	Welzijnscoördinator
Anoniem	Anoniem	Psycholoog
Chantal	Van de Langenberg	Procurement officer
Ramona		
Inge		Leerkracht
Joukje	Punter	Manager ziekenhuis
Corneli	Vinke	Student @UU
		Moeder van 3 hb kinderen, waarvan 1 al 4
Grietje	Verhoeven	jaar thuis zit
Ing. Arnaud	Verhoeven	Gepensioneerd
Mirjam		Leraar

Anneloes	Hoving	HBCentrum Flevoland
Ing. Arnaud	Verhoeven	Gepensioneerd
MARTIN	Wessels	Senior Vertegenwoordiger Industrie
Suzanne	Slaa	Poh ggz
Femke	Beuze	
Barbara	Feenstra	Ervaringsdeskundige in de zorg
		Onderwijskundig onderzoeker en adviseur
Linda	Jakobs	HAN
Ing. Gerwin		
Kees	van de Sande	Docent
Eveline	Hansen	Zelfstandig ondernemer
Jurriaan	Klomp	Componist Auditieve Leermiddelen
Monique	Hofman	
Adhiambo		
Ilse	Braamhaar	ZZP'er
Nicole	van de Velde	
Lonneke		Moeder en huisarts
Janne Marie	Van Vlastuin	Strategisch Adviseur
Annemarie	van Bracht	Moeder en pedagogisch medewerker
Kim		
Nine	t Hoen	
Marieke	van der Zee	Psycholoog Buro Mare
Nathalie	Casius	
Ellen	Schipper	
Linda	de Boer - Nienkemper	Ambulant hulpverlener
Anoniem	De Boer	Gepensioneerd lerares
Bertine	De Dood-Zaalberg	
Eugenie	Boon	
Marianne		
Ine		
Chantal	Vogelzangs	Huismoeder, student
Irma		Gastouder
Liesbeth	Verhagen	
Anoniem		Informatie analist
Linda		
Ellis	Van der Wijst	
Ingrid	Wentink	Beleidsontwikkelaar Duurzaamheid
Kitty	Knibbe	
Eline (dus.)		
Ilse	Snoek	Wmo Consulent
Jos		
Rajko	Reijnen	Data scientist / risk analyst bij New10
A	Vermeulen	
Eveline		
Rob	Schenk	
Simona	Karbouniaris	
Sophie		

Eline	Venema-Alkema	Gepensioneerd docent
Norwin	Mingaars	Informatie analist
P.	Baas	Specialist
A.J.	Hoekstra	
Lizi	Vermaas-Viola	
Nynke		
Jan	van der Weijden	Gepensioneerd, manager
R.I.	Schoenmaker	
Kora	Oldert	docent
Peter	van der Leij	Onderhoudsmonteur
Anoniem		
Gabrielle	van Ham	
Klaar	Heessels	Vak therapeute verslavingszorg
Fern	van Altena	
Hannah		
Suzan	Brinkman	Brandweer Amsterdam Amstelland
Ineke		
Erica	Broekhoven	Klassiek homeopaat
Nane	Sepoyan	Gedragswetenschapper Leger des Heils
Rick	Haagen	Purchase Manager
G.C.	Baas	
Charlotte		
Wilfred		
Carolien		Lijnpiloot Pharos oudervereniging voor Hoogbegaafde kinderen
N	Massee	
Carla	Reijven-Bakker	
Karen		
Saskia	Kort	
Mirjam	van Laar-Tollenaar	
Floor		
Imre	Gelderblom	Coachend pedagoog
Jelle	Duyvendak	
Kyra	Muller	
Christen	Vaags	Leerkracht, mhb specialist
Lisanne		
Anoniem		
Marijke		
Iris	Meijer	Maatschappelijk werker
Anoniem		
Tanya		Kapster en moeder van hoogbegaafde dochter
Mathilde	Cardous-Ubbink	Epidemioloog en ECHA specialist in opleiding
Raymond	de Groot	Senior Adviseur
Floris	Van der Weide	
Koen		

Marloes		
Toby	Louwen	
Marco	Bakker	
Erik		
Ellen	van Doorn	Davis counselor
Debby		
Elske	Vugts	Marketing manager
Nanda		
Gea		
Saskia	Louwers	Coach, stichting ConnEQt
Fleur	Ruijgh	
Mark		
Natasja	Geerts	Teamleider BCO GGD GHOR Yource
Maressa		
Marianne		
M	G	Engineer
NM		
Saskia	Rotman	
Danielle		
S	Deelen	consultant ICT
Jacqueline	Boderie	hoogbegaafdheidsspecialist
Irma	Kamp	Beeldend kunstenaar/ docent
Raymond	Van Dongen	
Schelto	Korf	
Jolanda		Ouder/directeur PO
Raymond		Hypotheekadviseur
Annemarie	Pradera	Leerkracht
Caroline	van den Berg	Recruiter/ Masterfind
Emiel	van den Berg	Quality Controller/ Van Moof
magda	hensen	gepensioneerde grootouder
Bep		
Peter		Software ontwikkelaar
Stephanie	Meivogel	
Anouk		
Mijke	Hoogakker	Vergunning verlener waterweg waterschap
Monique	Ebbs	Creatief Ondernemer
Anoniem		
Mirjam	Welleweerd	
Bob	Gouka	
Margreet den Boer		Orthopedagoog en moeder
Ron	Snijders	Gepensioneerd
Sander	Cox	
Marjolijn	Roper	Apotheker
Jan	Schans	
Alet	Leemans	Studieadviseur Wageningen Universiteit

Janita		
Menna	de Jager	Ondernemer - LeiderschapsCoach
MSc. E.H.	Kloet-Quarre	
Anoniem		
Jolanda	Westra	Eigenaar van Begaafd in Balans
Mirjam	Van Helvoirt	
Anoniem		Groepsleerkracht Basisonderwijs
Anoniem		
Jeroen	Hulsink	
Marco	Bakker	afdelingsleider
Patrick	Beekman	Directeur retail
DR	Sikkenga	Engineer duurzame gebouwinstallaties
Karin	Koens	Manager
Gerdien	Koster	
Karin	Verhagen	Ondernemer
Lucia		
magda	hensen	gepensioneerde grootouder
Astrid		
Nicole	Spits	
Hans		
Miranda	Mommersteeg	
Marja	Tijman	Leerkracht
Karen	Nieuwenhuijse	Geen
Leny		
Titia	de Haan	
Chanel	Zwaan	
Sandra	H	
Mathieu	Zwaan	Senior Technicus
Lotte		
dr. Diana	Aarntzen	
Marjolein	Gerritsen	
Anoniem		Leerkracht
Johan	Schots	Ambtenaar
Esther	Grit	Kiene Kids
Anoniem		
J.	Copier	
Amber	de Kimpe	
Nicole	den Hartog	Ondersteuner Passend Onderwijs
Sandra		
Adrie	van de Veen	
Mattanja	Overbeeke	
quoc-thinh		
Jarik		
Sander	De Bruin	Piloot
Arno	Laan	coach
Kim	Geers	Adjunct manager ggd
Brenda	Brouwer	Consultant

Joanne		
Sarah		
C	van Noort	
Rick	Haagen	Purchase Manager
Miranda	van Oene	IB-er VSO
Ramona	van Zante	
Petula	Prudencia	
Alexandra		Jeugdzorgwerker
Anoniem		
Meike	Grol	
Jedidja	Heetebrij	
Linda	Pirets	
Rick Ruhland		
natascha	frid	vaktherapeut; leraar beeldende vorming
Anoniem		
Gabe		
E	Van den Broeke	
Anke	Versluis	
Jan-Willem		Managing consultant
Judith	Keijer	Verzorgende IG
Manon	Schothuis	Coach
Ruben	Bussink	
Esther	Fukkink	Medewerker zorg en welzijn
Mette		leerling
Naomi	Duits	
Anoniem		
N		Vestigingsmanager
Daniel	Lutz	
Kimberley		Taalcoach Engels
Elisa		Trainer/taaltrainer - zzper
Ilja	Fisser	Trotse Moeder
M	Ottevanger	
anita	groenendijk	reincarnatietherapeut.com
JHA	Gussinklo	Docent
Ben	Schattenberg	Actief lid politieke partij VOLT
Isaac	Kolenbrander	Verzorgende niveau 3 IG , HBO-V
Muriel		
Job	van de Kamp	Muziek Docent
Wouter		Werkzoekende
Evelyne	Zeeuwe	Nvt
Kasper	Elferink	Fysiotherapie
David		
Helene	Versluis	GZ psycholoog
Y	Hamstra	
Edgard	Geurink	Dramadocent
Lieuwe	Polak	

Gert	van veen	Dga woondock hersteldocent/herstelcoach/ervaringsdeskun dige/eigenaar Dogreflection: begeleiding/dagbesteding cliënten alle leeftijden
joke	van den bosch	
Michiel	Vd wetering	
Aye	de Kuijer	
Inez	Lippens	Docent
Anoniem		Student
Petra	Jacobs	Bewonersconsulent
Heidi	Sour	
Marja	Roovers	Arts
Ernst		
Monika	va Dolderen	Zinzicht Training en Counseling
Niels	Meesters	Leraar/ouder psycholoog
Sophie		
Carla		
Tymen		
Mark	O	ICT Site Analyst
Marijke	Fix	
Mohamed	El Bouchtaoui	Accountant
Lisa	Mauritz	
Wendy		Docent
Katja		
Bregina	Omvlee	
Wilma	Boonstra	Hoofd mediatheek
Carolien	Miltenburg	
Lotte	Van den Berg	
Nannette	Schakel	
Hadewych	Simonis	HB-coach en - trainer
Djurre	De Jong	
Nathalie	M	
Denise	Van Haarlem	
Joyce	Retrae	Leerkracht EN
Christie	ter Haar	
Karen	Weijers	
Anoniem		Moeder en leerkracht
Thomas	Kramer	ZZP-er
Nadine		
Daniella		Regisseur Wmo
Nathalie		
Joke	Koopmans	Moeder
Debora	Dunnink	Pm kinderopvang
Saskia	Baas	
Saskia	Boere	
Anoniem		
Hans	Jonker	

Veerle	den Hartogh	Specialist vroegsignalering hoogbegaafdheid
Linda	B	Geen
Judith	Gijsbertsen	Ouder van twee uitvallers
Casper	Lok	Gepensioneerd
Gemma	Boon	
Aisha		talentbegeleider
Melanie	Boxem	
Anoniem		
Daan		
Famke		
Simone	de Visser	Integratief Kinder- en Jeugdtherapeute
Wilco	Jacobs	Managing partner bij NTTL No Time To Lose
Bart	Ramos	Systeembegeleider
Ilse	Snoek-Hoogland	Ouders
Mark		
Paula		Wijkverleegkundige
drs Nanette	Winnubst	Bedrijfseconoom
Anke		
Karin		Begeleider HB studenten
Anoniem	Hoogland	educatie medewerker
Kristy		
Danny		
Ecehan	Balikci	Student
Anneke	Julien	Onderzoeker
Jeroen	Hulsink	
Rebecca	Eisenbart	
Marja	Janssen	Project management officer
Mo		
Alexander	Stigter	
Nathalie	Casius	Diervverzorgster
Anja	Eijgenberger	Docent Nederlands en moeder
Marjolijn	Westerink	Orthopedagoog, HB, moeder van 3
Maudy	Ajanovi- van Oss	Administratief
Leon	te Pas	Zelfstandige
Tineke	Visser	trainer/coach
Kitty	Knibbe	Founder HB coach Brainfoodforest
magda	hensen	gepensioneerde grootouder
		Complementair Sociaal Emotioneel
ing. Eric	Breusers	Therapeut
Kris		Mama van 2 hoogbegaafde jongens
Sabrina		Ouder/Docent VO
Hilda	Edelbroek	
Linda	Brugman	
Esther		zzp'er
Maaike	Paf- Tilstra	Ouder en Huisarts

Erwin	Hoogduin	leerjaarcoördinator 1/2 havo/vwo
Tjerk	De Laat	
Anoniem	Goverde	Vestigingsondersteuner
Silvia	Welp	Ambulant begeleider
Jaap	van Leent	Ondernemer
Maris	van der Baan	MSc student @ WUR
Marcel	Zwikker	Chauffeur
Sandra	van Vuure	Ouder
Marleen	Dijkdrent	
Linda	Van Ouwerkerk-Kremers	
Anoniem	Anoniem	
J P.	Zuijderduijn	Gepensioneerd weg- en waterbouwkundige
Gina		Haptotherapeut
Saskia	Zuijderduijn	Actieonderzoeker
Carina	Heemskerk	Verloskundige
Danielle	van Sundert	Coach hoogbegaafden Leerkracht po voltijds
Youandi	Bos	hoogbegaafdenonderwijs
anoniem		scholier
Vincent	de Mees	Ouder
Alicia		Online Counselor voor hoogbegaafden
Willem	Wind	eigenaar
Erica	Van Heck	Mentor on the Job. Talentbegeleider
Lexa		
Thelma		
Pierre	Café	INZET voor stichtingen en verenigingen
Annelien	Lems	Leerkracht/ talentbegeleider/ ouder
Amy	Posthumus	
Ariadne	Biessels	Zelfstandig Talentbegeleider hoogbegaafden
Sandra	van Putten	
Liesbet	Joris	ResetT Specialist hoogbegaafdheid, 20 jaar ervaring met begeleiding en coaching Mb en HB leerlingen
Anja	van Rossum- Kalkhoven	
Anne	Heerikhuisen	
Charlotte	Millet	Pedagogisch medewerker
Linda	Geurts	Moeder!
Eric	Dieleman	
Marco	de Bruijn	Nautisch adviseur Rijkswaterstaat
Mr. Evelien	Sijnesael	Advocaat
Nicole	Hoek van Dijke	
Petra		Secretaresse
Leen		Oma hb kileinkinderen
Maartje	Spuesens	Docent

Anoniem		Huisvrouw
Vera	Hemelhoet-Crosiers	Leerkracht/kleuters
Eline		Secretaresse
Liselotte	Spuesens	
Silvia		Administratief medewerkster
RTK	Davidse	Advocaat
Henk	Noteboom	Financieel dienstverlener
Valerie	de Nooijer	Advocaat
Samantha	Van de Voorde	Advocaat
Elly	Dieleman	
Michel	Dieleman	Directeur timmerfabriek Dieleman
Nel	de Bruijn	Oma
Elmar		Maintenance technician
Albert	Dieleman	
Bart	Reuling	Nedewerker Vergunningen locale overheid
Eva		Advocaat
Hilde C R	Demeyer	Leerkracht lichamelijke opvoeding
Sandra	V Steenberge	Advocaat
Anoniem		
Danielle	Emans	
Sylvia	Zandstra	Vriendin van Hb kinderen
JC	Verschelling	Psycholoog
Sabine	Tarant	
Charlotte		Maatschappelijk werker
Marit		
Els	de Bruijn	
Amy	Hicks	
Fred	Sijnesael	Opa hb kleinkinderen
Werner	Meiresonne	Docent
Thijs	Spuesens	
Greet	Bruggeman	
Theo		
Esther	Meijers	
Jens	Cortvriendt	Technician
Anoniem	Anoniem	Ib
Deborah		
Danielle	van Sundert	Coach
Daniel	van Duijn	Minister van Tijd
Corry	Degenaar-Hilgers	
Jarka	Van der Velden	
Judith	Kertai	Orthopedagoog
Adriaan		
Dorothe	Van Lent	
David	Becking	
Anoniem		
Miranda	Elsackers	Wijkzikenverzorgende

Chafik J. Cenin Winnie Kelly BteBrenda nda Yvonne	Riani de Keijzer-IJsebaert	Proces-operator Leerkracht Pedagogisch begeleider zorgboerderij Leerkracht
Ronald Patricia	Audenaerd Van der Put	Directeur basisschool De Steiger, incl. leonardo-onderwijs Mantelzorgconsulent
Arthur L. Miriam Anoniem Birgit Jeroen	Hofman Esmeijer Hulsink	provocatieve psychologische behandeling Nvt
Suzanne Dafne Daphne Miranda Margriet Nancy Nanette Irene	van Dijk Delamar Vis van Langen Zwiers Hasselt	Groepsleerkracht, coach hoogbegaafdheid Kunstenaar/therapeut Bureaubegaafd Adviseur Opleidingen Jurist
Lisette Fatima Alice Natalie Marlies Yvonne Saskia M magda Francien Anoniem Jacque G.	 Veer Stevens van der Meer Robot Rotman Elsackers hensen de Vries Van Wingerden van den Hengel	Ervaringsdeskundige! En eigenaar van Fleur de Lies Dietist Beleidsmedewerker HO Commercieel Directeur Wijk ziekenverzorgende gepensioneerde grootouder Zorgchoach bijzonder onderwijs
Ir. Oege Doran Laurine Wendy Esther E Priscilla	Faber Schmeitz Simkens von Oven Postema Schmeitz	Management consultant / interim manager Onderwijs en Zorg vernieuwer Belangenbehartiger ouderen Ondernemer HB specialist

Ilse	Vogtschmidt	Kunstenaar orthopedagoog en moeder van 2 kinderen
Annemarie N	Ridders	met ontwikkelingsvoorsprong HB-specialist /coach
magda	hensen	gepensioneerde grootouder
Jo	Verlinden	Adviseur
Marion	Van Zonneveld	Kinder-en jeugdpsychiater
Ilse		Hulpverlener
Marijke	van der Pal - Scheeres	
Anoniem		
Sacha	Muller	
Sabrina	Igbinosa	Uwv
Nienke	Rijkers Leur	Kindercoach Eigenaar Kien Kids
Lynne	Iles	
Moniek	Van Gils	Fotograaf
anoniem		student geneeskunde
Martine		
Anke		Hb/talent coach
Bernice	Van Wissen	Fotograaf
Anoniem		Overheid
Lieke	Rouwhorst	
Andrea	de Pater	
Amy	Hicks	English Coach, mother of 2 gifted children
Tanja	Agterbos	
Milou		
Els		
Niki	Van woezik	Gezinsbehandelaar SGGZ
Margot		
Aniniem		
Jasper	Krommendijk	
Maaïke	Pouwels	
Madelon	Peelen	
Esther	Collaris	Moeder
Susanne	Godfroij	
Marjolein	Godfroij	
Drs. Astrid	Beckers	Neerlandica
Rosalin	Van der Wal	
Iris	van der Meer	Pedagogische Kracht
Jan	van Cappelle	Gitaarbouwer, onderzoeker, schrijver
I D	Van Dijk	
Rinske	Hamers	
Koen		
Karin	Beulen	
Anoniem		
Suzanne	Spruijt	Moeder van HB kind
W.A.	Verhage	V&J

Rietje	Rutten	
Drs Michel R.C.	Coetsier	Organisatiepsycholoog
MSc E.H.	Kloet-Quarre	Gezinsmanager
Martijn	Van Gammeren	Leerkracht basisonderwijs Gepensioneerd en moeder van
A.J.	van Cappelle-van der Ent	hoogbegaafde zoon
Christine	van Mulekom	Begeleider
Anne Marie	Sweelssen	leerlingbegeleider HB
Job		Webdeveloper
Margje	Vleck	
Jody	M.	
Claudia	Cools	Zorgkundige
Mireille	Geurts	Webdesigner
Margreet	Kouwenberg	
Irene	Kouwenberg-boting	Huisarts
Huiyan		
Boris		Vrijwilliger
J	Boting	Huisarts
Anonymous		
Stijn	Verbruggen	Vader
Ingrid	van Batenburg	
Kirsten	De gijzel	
hans	van den hoek	
Maaïke		Coach/Counselor voor naar zichzelf zoekende en in het leven vastgelopen Millennials + moeder van twee meer- tot hoogbegaafde kinderen
Araceli	Thomas	
Michelle		
Natalie	vd Burg	
Joanna		
Carolien	Sala	
Erwin	Huber	
Saskia	Huber	
Jill	Hagen	Jongerenwerker
Ellis		
Patty	De Groof	
Mariska		
Douwe	Kloosterman	Ouder HB kinderen
Leonie		
Marianne	Galgenbeld	Manager zorg
Joelle	Noppe	Moeder hoogbegaafd kind
Gonny	van olderen-polman	
Josine	Grafe	Docent
Hilde	van Eldijk	
Anita	Verdouw	Intern begeleider/ zzp Kindercoach

Linda Huiyan	Van Ouwerkerk-Kremers Huang	Bestuurder / ondernemer - ICT, VvEâ€™s en Onderwijs
DaniÃ«lle Yvonne Danielle Branca Philine Esther Paul Jan A.P.C. Erwin S Anita Petra Daphne Fleur a Femke suzan Erik Jet	Mers - van der Raad Slaghekke van Sundert Habbema-Schellevis Kok Bergsma Bijmold Hatting Koster Bos Hazebroek R Klootwijk Jol Stibbe Beeftink b Brand van der stoep Winkel Haverkamp	moeder en bestuurder zorgorganisatie Coach HB-specialist, docent Onderzoek NTCN Talentnetwerk zelfstandig tekstschrijver Head of Data & Analytics Medewerker Tentaminering Ouder van HB thuiszitter Coach/begeleider Kindercoach mama paraveterinair Orgelmaker
Imre Angelique sandra Bianca gerrit KJB	Gelderblom Steijn Demmers Hageman kraaij Meijnen	Educatief Trainer en Coach Hoogbegaafdheid AD(H)D moeder Transport vader
saskia Joshua Gonnie Carla Barry L Jose Anoniem Marie-Louise Lisette Lara Anoniem JANITAVANDIJK Annemarie Liesbeth	koek Schel Bikker Tahayekt Branz Steijn van Reyendam Verlaat Ebing Venema	Veroleegkundige zorgonderneming Gaya! Hoogbegaafd leerling Vrachtwagenchauffeur P&O medewerker Ambulant begeleider in de jeugdzorg Ouder/onderwijsassistent/conciierge Therapeut en docent Leraar PO en moeder HB kinderen orthopedagoog Onderwijsconsulent, sociaal wijkteam Ouder

m	ghebreab	
Monique	Van Kruisbergen	
Marjolijn	Westerink	Orthopedagoog
Branda		
Silvia		
Fabien	Kooijman	Docent elektrotechniek MBO
Marielle	Postma	Natuurcoach/systemisch coach
Corian		
Martine		
		Droomdenkers Talentcentrum voor
Suzanne	Buis	ontspannen omgaan met hoogbegaafdheid
Marieke	Hussain	
Anoniem		Moeder
		Orthopedagoog/ specialist Hoogbegaafdheid
Anouk	Mulder	bij Verschil in Talent
Anne-Lieke	Roest	
Fred	Steijn	
Anne-Lieke	Roest	Moeder 3 HB kinderen
Simone	Fransen	
Milou	Op het Veld	Leerkracht hb dubbel bijzondere II
Roelinka	Broekhuizen	Zzper
Miranda		
Femke		Ondernemer
Marieke	Kortarik	
		Kunstenaar, organisator en specialist
Danielle		hoogbegaafdheid in opleiding (RITHA)
Irmin		
Nathalie		
R	Mulder	
Anja	Ditnars	Jeugdzorgwerker
J	KleinJan	Moeder
Tru	Di	
Pierre	Café	INZET voor stichtingen en verenigingen
Aphrodite		Onderwijsassistent
Debbie	Hengeveld	Jeugd & gezinsprofessional
Anita	Weekers	Organisatieadviseur
Elsbeth	van Wees	Klinisch epidemioloog i.o.
Floor		
Monique	Noorlander	Financieel medewerkster
Dianne	Essers	Coach
Kim	Eich	Manager sales
Desiree		Medewerker bloedafname
Gemma	Jansen	Klassiek musicus/coach
Ir. L. O.		
Anoniem		HB begeleider
Judith	van Zuylen	Kindercoach

Andrew	Smith	Chef/kok
Kirsten	Copier	klinisch psycholoog
Mieke		
Carol	van Zuijlen	Moeder/Lerarenopleider
Sanne		Leerkracht
Petra	Hiemstra	Directeur Haagse Hoogvliegers
Anoniem		
Chava	Herschel	
Frederique	Glorieux	Fysiotherapeut MSc
Adrienne	Fransen	Gedragsdeskundige
Marion	Van de Coolwijk	Instituut Kind in Beeld
Es	Schulte	
Rene	de Torbal	Intellectuele Eigendom adviseur
Birgit	Roelink	Zakenreis medewerker
Maaïke	Steeman	
Ida	van Berkum	Beeldend kunstenaar
Petra	Melkert	Ergotherapeut
Sjoerd	Oldenhof	Bezorgde vader van 2 HB jongens
Mariette	Dijkstra	Specialist hoogbegaafdheid
PJ	Hoogendijk	
Moniek	Welling	
Eugenie	Boon	
Maije	van der Veen	
Linda		Leerlingbegeleider
Jose	Olthuis	Gepensioneerd
Fenny	Pielage	
Anoniem		
Jochem		
Drs. J.B.	Tiersma	Scheikundedocent 1e graad
Ilona	Janssen	Veranderaar
Pamela	Christ	
Korjan	van Wieringen	Software developer
Jiska	De Vries	Beeldend Kunstenaar
Maria		
Gerdien	Van Delft	Illustrator/beeldend kunstenaar
Sonja	Paiw	Vertaler/redacteur
Daniella	Klaassen	Regisseur Wmo. Gebiedsteam
Nanda		
Annemieke	Tel-Ringnalda	Leerkracht
Floor	Roos	Psycholoog
Christian	Versteeg	Recruiter
Arjen		Notaris
Dorine	Ros	
Lars	de Bonth	
Brenda	Wesseling	
Linneke		
Brigid	Bliek	Pedagogisch medewerker

Anoniem		Pedagogisch medewerker/voormalig leerkracht
Es	Vis	
Leon		
Mirjam	H	GIS specialist
Bianca	Bos	Moeder van hoogbegaafd kind Hoogbegaafde moeder/oma van hoogbegaafde (klein)kinderen
Hanke	de Vries	
Franca	Jonquiere	
Ina	Uarghe	Sociotherapeut
Helene	Herschel	
Lia	Van Hees	
Miriam		
Stefan	Bexkens	-
Yolanda	van Driel	
Annemarie	Moerman	
Laura	Veldhuis	
Elise	Logtenberg	Huismoeder
Linds		
Anoniem		Leerkracht
Maarten	V.	Software engineer
		gepensioneerd (voorheen diverse functie in bedrijfsleven en uiteindelijk docent)
BEd Jos	Hoenderop	
Irma		
Sanne		
A	Koster	Docent, specialist HB
Martine	Wildervank	Ondernemer
C	Van lookeren	Klm
Eric	Hoenderop	Consultant
Antoinet	van der Kuylen	Vrijwilliger schuldhulpverlening
M.M.	Elskamp	Ontwikkelingspsycholoog
S	Bouw	
Thirza	Hazeleger	Logopedist
Mirjam	De Boer	
marije		thuis onderwijzer hb 145 +
Robert-Jan		
Anoniem		
Gerdien	Koster	
Marije	Constandse	Ouder en sportarts
leske		
Rafaella		
Frietzen	Grunbauer	Hoogbegaafdenbegeleider
Carlien	Bul	Psycholoog en Kindercoach
Sietske	Geuzebroek	Inspectie consultant
Drs. Anna	Garssen	
Anoniem		

Melanie	Vlam	Afhekeurd ouder
Yvonne	van Namen	
Lariss		
Willeke		
Dieneke		
Anoniem		
Nicole	den Hartog	
Anneke		
Marrit	Meesters	Dierenarts
Liselotte	De Haan	
Wilke	Versluis	
Dianne		
Wendy		
Nelleke	Nieuwboer	Hoogsensitieve kunstenaar, musicus, docente
Willeke	de Groot	HB specialist Basisonderwijs
Lisa	Mauritz	Moeder
Amy	Hicks	English Coach / Mum of two gifted boys
Marsha	Koteris	Leerkracht/hb-specialist
		Een belachelijk hoog IQ, 42 jaar, geen opleiding afgemaakt. Ik gun het de jonge generatie van harte om passend onderwijs te krijgen. Niet zozeer vanwege een decadent geformuleerd, maatschappelijk belang, Maar omdat iedereen het recht heeft op en eerlijk, prettige, sociale ontwikkeling en recht heeft op zelfverwerkelijking.
Monique	van Ommen	
Ilse	van den Bergh	
Irma	De Witt Hamer	
Jolande	Bloemendal	Ondernemer
Marianne	K	medisch secretaresse
Anoniem		
Ingrid	Haddeman	
G	te Riet	
Richard	Schalkwijk	
Jacky		Uitgevallen, maar van origine Agoog
Alexandra	Van Vliet	
Els		
Nynke	Vissia	
Alexandra	Ellis	
J	Vis	
Nick	van Hintum	Stichting ConnEQt
Saskia	Bos	
gerlinde	sanders	advocaat
Linda		
Kim	Riepen	Leerkracht

Iris	Schaper	Leerkracht hb onderwijs wereldkidz
Mevr.	Gvdr	Beleidsadviseur Gemeente
Marit		Grafisch vormgever
Lineke	Fokkema	
Marianne		Leerkrachtondersteuner
Kim		Ouder hb kind
Anoniem		
Anoniem		
Josien		
Anoniem		
Antje	Van Wetten	Moeder
Aukje		
Ilse	Snoek-Hoogland	Ouder
Anne	Frijters	
Ellen		Psycholoog
Ruerdtsje		
Ingrid	Brons	
Jules	Roben	
N	Castelijns	
Anoniem		
Johannette	Hoogendorp	
Yvonne		
Mariska	Sleyffers	Ouder van twee HB kinderen
Annemarie	De leeuw	Voorzitter stichting de SpeelOsaurus
Susanne	Dohmen	
C	Steijn	
Erwin	Van Mourik	
Anoniem		
Meike	Grol	
M		Leerkracht en moeder hoogbegaafden
Marieke	de Zwart	Professional Organizer
		Medewerker jeugd team, ouder vermoedelijk
Marleen		hb kind
Rianne	Mekers	Intern begeleider VSO
Anoniem		
Carolien	De koninh	
Wendy	Schuiling	Docent en moeder
Irene		Intern begeleider
Daniëlle	Beimin	
Yvonne	de Vries	
Auke	Visser	Adviseur Kwaliteit en veiligheid
Patricia		
G.A.		
Juliette		Revalidatiearts
Carin	Van Baal	Consultant
J.	De Jong	
Sannah	Den Engelsen	Docent DBKV Minerva

Sarah		
Claudia	de Jong	
Isabel		
Margot	De ron	
Steffi	Roozeboom	
Anita		Talentbegeleider
Inge	Bos	
Steffi	Roozeboom	
Maartje	Hamans	
Anne	Muurlink	
Ria		Coach jongeren
Bjorn	Roozeboom	Senior Docent
Clare	Bell	
Alies	Kalter	Verpleegkundige
Vanessa	Bakker	Docent programmeren
Anoniem		
Denice	van der Vegt	
Sylvia	Bos	Begeleider gehandicapten
Anoniem		Begeleider complexe zorg
Jolanda		Casemanager FACT team
Daniella		
Maaike	Rekers	Coach hoogbegaafdheid
NM	Gerritsen	
Anoniem		
Monique		Docent MBO
Sanneke	van Belzen	Gastouder
Menno	van der Hauw	
Saskia	Van Meerkerk	
Frank	Keizer	Financieel manager
LV		Sociaal pedagogisch hulpverlener
Sanne		Leerkracht
Marianne	Van willigen	Ouder
Anoniem		Logopediste
Raimond	Lagraauw	Overheid
C	Baks	Eigenaar horeca onderneming
Inge	Willems	Microbiologisch analist
Karin		
Marieke		
Benno	Rexwinkel	
Henro	Veijer	Freelance DataPro
Jeroen	Prop	Consultant
Caroline	Looren de Jong	Plusklasleerkracht
Inge		
		Moeder van 2 hoogbegaafd kinderen, Sociaal
Michele	Ferriere	Werker en consulent CJGML
Mariska	Vellekoop	Specialist hoogbegaafdheid/POH GGZ Jeugd

Nynke		
Henny	Van de pol	
Patty	Visser	Marketeer
Marian	Beeker	Fysiotherapeut
Simone	Martens	Senior adviseur financiën
Vivian	Verdonschot	
Jakob	Bos	73+
M.	de Groot	
Lianne	Maatman	
A	Bos	
Ilonka	van Dijk	Consultant Search & Selectie
Linda	Denissen	
Andrea		Moeder van 2 prachtige hb kinderen
Ruby	Coene	
Danica	Mast	
Susan		
Stefanie	Tatzik	Kunstenaar, ZZP'er, moeder thuis
Berendine	Roest	
Anoniem	B.	
		Jeugdhulpverlener/eigenaar Spring
M.C.	Van Gijzen-Markslag	Talentbegeleiding
Nelie		
Mevrouw Wilma		Oma van een HB kind
Anouk	Neef	
Nelian	Aarnoudse	(pleeg)ouder
E.	Groenestein	
Rineke		
Karen	Nieuwenhuijse	Nvt
Raymond	Jongen	Operator
Ruben	Numeijer	Docent
		Voormalig jongerenwerker/ moeder van 2
Dagmar	Baartman de Boer	kids
		secretaris Kenniscentrum voor Makkelijk
		Lerenden, (interim)manager,
Lydia	Bosman	programmamanager, pianopedagoog
Carin		
Cor	Van den Dobbelssteen	Docent/Operationeel manager
Jenny	Van Veen	DGA
Elma MSc.	Van Troost	Psycholoog
Thijs	Adriaans	
antje	dijkstra	groepsbegeleidster VGZ
Rini	Leemput	Pensioen
Suzanne	Patelski	Moeder/ Leerkracht thuisonderwijs
K	Leemput	
Janet		Country manager
Jess	Bee	
Jeannette		

Yvonne	Gerritsen	Beleidsadviseur
Eva	Schalk	
Kristel	Van Eijk	Voice-over
Karin	van Ooijen	
Maurice		Wetenschapper
Jetta	Franssen	Specialist hoogbegaafdheid
M	Manders	
B		
Ciska		
Chantal		
Dietha	Vreeswijk Swaneveld	Ontwerpster
Katja	Van den Broek	Bijlesdocent, studiecoach
Anoniem		
Sanne	Luttik	Financieel Administrateur
Sander	Luttik	It Auditor
Jolande	Michiels	
Agnes	Visser	Leerkracht basisonderwijs
Wouter	Scherphof	
Anoniem		
Anoniem		
Marianne	Landeweerd	Moeder vermoedelijk hoogbegaafde dochter
Anoniem		
Suzanne		
laura		
joyce		
Iteke	Jansen	
Henk		
D.	Hofman	
Sarah		
Joyce	Harting	Leerkracht
Colette		thuisblijfmoeder
		Oprichter van Emmy's Maatwerk. Een organisatie die begeleiding op maat aanbiedt.
Emmy	Jonkman	Opleider/ kindercoach
Linda	Santhuizen	
Bart	Jonkman	
Manon	Hornman	Coach voor slimme kinderen die vastlopen
E	Griffioen	Ondernemer
Karen	Schilstra	magazijnmedewerker
Zoila	Van Renssen	Politie
Monique		
Carola	Van Goozen	
Marcel	Van Hesselingen	
Barbara	Becht	Moeder van twee hoogbegaafde kinderen

Marije Rik Jessica Jelna	Turel Jacobs	Beelddenk-coach - Tureluurs Educatie Leerkracht
Ludo Anneke Natalie Corriane Corinne Maurice Radia Anoniem Mirjam Josette J. Paula Maureen Johanna Jelena Joost Annelies	Bosma	Graficus RITHA-specialist, ECHA-specialist Gifted Education Integratief (Kinder)CounselorCoach
	van de Ven van den Berg van der Horst	
	Gijsbertsen Van Steeg	Psychomotorisch therapeut Equine assisted coach Docent zorg
	Ammak	Informatie analist Docent
	Zwier	Zorgmedewerker
	S	Ouder
	Groenhuijsen	Bewindvoerder
	Ilboga	CEO
	Westen-Remerie	Docent
	Falatov	
	Mattheij	Stedenbouw Communicatie adviseur en moeder van 2 hoogbegaafde meiden Moeder van 4 HB kids
Suzanne Sonja Bianca Leonie Kelly Binda Merel Else E Inge Fanny Marrit Stefanie Astrid Renie	Righart van Gelder	
	Schot	Kinderopvang manager
	Van den Berg	Leerkracht
	Bakels	Ondernemer
	Jansma	Kinder-, jongeren en onderwijscoach
	Heuten	
	Brinkman	
	M	Onderwijsassist
	Savelkouls-Huisman	Nvt
	Cattenstart	HB specialist
	Velt	Afdelingsleider VO
	Olthuis	
	De Lange	Gedragstrainer
	Brinkman	Leerkracht fulltime hb groep DaVinci onderwijs Junior
Ellen Anoniem Sigrid Marion Irene Hanneke Suzan Margreet	Goertz	
	Reinders	Verpleegkundige
	Prummel	
	Kesselaer	Senzai
	Jongen	ouder
	Pool	Psycholoog en trainingsacteur

Sandra	De bruijn	Maatschappelijk werker
Patrick	Liebrechts	Vader van twee HB kinderen
Monique	Kuijper	Psycholoog
Kristel		HBO professional
Isabeau		Stichting ConnEQt
Joost		
Sanne-Marijn	Meerveld	
Joost	Krol	
MDC	Krabbe	zppers
		Directeur Schildersvakopleiding en NOA
Erwin	Brouwer	opleidingsbedrijf afbouw
Joyce	Kluytmans	Verpleegkundige
Matt		
M	Keijzer	student
Eva-Katrien	Schroder	Therapeut
Jacco	de Keizer	
Gina	Van Herk-Carta	Wijkverpleegkundige
Saskia		
Raymondo	Bosch	
Nina	Everaerts	
		Kindercoach en ervaringsdeskundige als
		ouder van twee hoogbegaafde kinderen
		(145+)
Mieke	Maassen	INZET voor stichtingen en verenigingen
Pierre	Caf��	
Marleen		
Ina		
Arthur	Sanders	ambtenaar
B.	van Heemst	
jaap	van dooren	
A	vD	
Anoniem		Kapster
Bianca	Sogelee	
John	Oemar	
Chantal	Vogelzangs	Student/ huismoeder
Es	vd Berg	
Karin	Simonis	Autismecoach
Miranda	Mecklenfeld	
Joyce	Palmen	Winkelier/HB/mama van HB
Ton	Wegman	
Luc		
Anna	Pemen	Up2You Totaalbegeleiding
Corina	Van de ven	Jobcoach
Cil	van den Brink	(Hoogbegaafde) Scholier
Fatos		Senior projectleider/ media producent
Jennifer	Albertus	
Chris	Maassen	Technician, operator
Marjan	Vleeming-Rutgers	Zp��mer muziek

Burdy	van Loo	
Janine		
Ineke	Custers	
V		HR
Maril�ne		
Maya	Derks	supervisor
Anoniem		
Sabrina		
Ilona		
Andreas	Mensert	
Anoniem	Anoniem	
Annemieke	van Manen	KernTalentenanalist en Talentbegeleider
Marieke		
Johan	de Moel	Kunstenaar
Femke	Schalk	Onderwijsinstructeur
Anneloes	Hoving	HBprofessional/ HBCentrum Flevoland
Ellen		Coach
Merijn		
Marie Antoinette	Schalk	Gepensioneerd
Ria	Van der Veen	
Willa		Intern Begeleider
Annelies	van Harten	Orthopedagoog
C		adviseur, musicus, docent, coach
Sandra		
Jose	Barendse	Eigenaar van de school de baas
Elinora	Kruizinga	
Henk	de Wind	Dir bao. met pensioen.
S	Theuns	Aannemer
Saskia	Muris	
Amy		Architect & Anesthesiemedewerker
Taryn	Brouns	
Marije	Dautzenberg	
Mark	Smans	
Esther	van der Meer	Jurist
Gertjan	van Kapel	Orthopedagoog
Egwin	Frieling	
Jacqueline	Schepers-Huijben	ZZP, HB Specialist, KernTalentenanalist
Xander	Lebesque	ICT
Linda	Keizer	
Mieke	Van der Kroon	Interim schoolleider en procesbegeleiding
S.C.	Demmers	
Arjen	Schalkwijk	Project engineer
Monique	Slangen	
Mieke		Moeder
Margarita	Nawijn	Specialist hoogbegaafdheid

Roel	Slangen	
		Psycholoog, orthopedagoog gespecialiseerd in hoogbegaafdheid, bij Mentaal Beter Jong (specialistische jeugd GGZ)
Suzanne	Dumoulin-van Eijk	
Elly	van den Brink	
susan	Isenborghs	zfp-er, oprichter IQZelf
Daan	Wielders	
Monique	Kitzen	Clientbegeleider
Ingrid	Bartels	Coordinator, coach, projectleider bij Koraal
martijn	isenborghs	zfp-er eigen dierenspecialzaak
Inge		
Wilma	Van Wijngaarden	
N	Eger	Pedagoog
Chantal		Onderwijs
M	van der Linden	Hulpverler
Gabby	Teisman-Tummers	
Jolanda	van Golde	Leerkracht/ouder
Rob	Isenborghs	Gepensioneerde
Drs Marjoleine	Huntjens	Psycholoog- trainer
Marianne	Isenborghs Wellesen	Gepensioneerde
Guen	Leesberv	Therapeut
Angela	Van Dinther	
Marieke	Schimmel	GZ-psycholoog
Martijn	Isenborghs	Zelstandige
Willy	Schimmel	Oma van kleinzoon
Rieneke		Medisch specialist
Esther	Lievers	Moeder
Diederik		
Eveline		
Anoniem		
E.	De Boer	Ouder van hoogbegaafde thuiszitter
Mariska	Van Rooijen	Binnenhuisarchitect
Trudi		ambulant behandelaar
		Adviseur leerplicht / leerplichtambtenaar; El
Bart	Verbeek	PÃ©a
Marianne		
Jolanda		
MSc M.H.		
Anoniem		
Corannr	Meester	
Rieke		
Marijke	Gravemaker	Office manager
Fam.	Stelten	
A.	jansse	
Sarah	Janssen	Thuis moeder

Anoniem		
Lia	Jaeqx	Verpleegkundig specialist GGZ
Chantal	Ypma	
Lizette	Colaris	Studentendecaan Zuyd Hogeschool
Josephine	Verhoef	Antenaar
mical	ghebreabm	informatiemanager
Anoniem		
Tina		
Christine	van den Berg	Moeder
Miranda	Daniels	Orthopedagoog/psychotherapeut
Hans	Tebra	
Joyce	van der Heijden	
Maaike		
A.		
monique	kamphuis	leerkracht
Wilma	van Klinken	Locatie manager Digibende Amstelveen B.V.
Schelto	Korf	
Maarten	Hemelsoet	
Yolanda	De Waard	
Saskia	De Waard	
Sipco	Schimmel	Gepensioneerd docent wiskunde
Annemie	Evers-Bartels	
Anoniem	van Hofwegen	
Carin	van Houten	Psychosociaal therapeut specialisatie hoogbegaafdheid
Marion	Knops	Finance Manager
Richard	Aukes	Orthopedagoog
Monique	Mertens	ICT Consultant
R.	Roelands	Ondernemer
Brenda		
Tijn	Holsbeeke	
Sara		
Isabel	Rodriguez	Bestuurder Stichting 't Huus
Jeroen	Leenknecht	HB-deskundige, arts, onderzoeker
Kiki	Probst	
Claudia	de Jong	
Renee	Dezaire	
Anai	Veldhuis	Talentbegeleider
Vicky	Van den Broek	Ouder
Lisa	Spierenburg	
Jolanda	Lindeboom	Nvt
Mo		
Marieke	Groen	Ambulant begeleider hoogbegaafdheid
Frieda	De Jong	Intercedent jobcoach
L	M	Pensionada
Sanne	Kobus	Ouder van hb kids.

Meta M.L. Sonja Floris Karen Dayenne	Van Spellen Donker Weijers Breedveld	HR medewerkster Kinderfysiotherapeut Begeleider ouderen met verstandelijke beperking
Meriam Jack Maaïke	Pieterse Frishert	
Harm Jan Miek Janneke Esmiralda E Ingeborg Gaby Ac Rosy Jacqueline Anoniem Bram Birte Cindy Anoniem Joy Neeltje T.J. Saskia M.G. karin Marga Bertie Kim Mees D. A. Joyce Marloes	van der Linden Zentveld Daalderop Westland Groenewoud Heemskerk De Bruijn Boersma Leijn-Wigman Dersjant Venema Leijn Hahn Andela Bagchus Mulder sperber Mulder gijsbers Leijn Angenent Voorn Motshagen Platzek	Projectsecretaris bij de Inspectie van het Onderwijs X X Huismoeder ivm hb-kinderen Therapeut Moeder van een hoogbegaafd gezin. Therapeut Chinese geneeskunst Zelfst consultant Office manager Zorg Student Kandinsky College Ouder Bewust en bezorgd Wereldburger Pedagogisch medewerker Kindercoach gepensioneerd leraar Voortgezet Onderwijs Oud huisarts Bestuurder / politicus Jeugdverpleegkundige Student vormgeving Eigenaar Wijkunnenmeer
Edward Piet Claudia Janneke Anita Ilse	van Kervel Wigman Weemhoff Pijlman Pijffers Reijgwart	

Christian	Bunyan	Head of Copy
Annelien	Lems	Leerkracht en ouder
Ilse	Van den berg	
Richard		Data analist
Charlotte	Visscher	Gezinstherapeut
Marije	Constandse	Ouder, arts
Mirjam		
Wouter	Arnoldus	Tandarts in ruste
Sander	van der Veldt	Verpleegkundige
Drs ca	Visser	Trainer/coach
Els	Van Woezik	
Debbie		
Margriet		
Petra	Bunnik	Strategie voor leren
Karien	Van Schaik	
Angela	van de Rijt	
Erik	van Schaik	
Anoniem		
Anoniem		Testcoördinator (IT)
Ineke	Van de Pol	Praktijk Wijsheid
Nicol	Van Muijen	Ouder
Johanna	Koopman	Zelfstandig
Judith	Nagtegaal	
Germaine	Schuiling	Sociaal onderzoeker
Sandra	Kuiters	Ontwikkelingspsycholoog
Masja	Muller	
Saskia		
Ayelen	van Brummelen	
Gert	Opgelder	Maintenance manager
Sandra	van Vuure	Ouder
Loes	Reubsaet	
		Chemisch Technoloog en Technisch Bestuurskundige
Thorsten	Friedrich	
Anne-Marie	Van Beverwijkam	
Jip	Van Kervel	
Marc	Rolsma	
Naomie	Lucassen	
Els	van Zanten	
Marjolein	Gransjean	Adviseur
Kristijan	Groeneveld	Project medewerker
anoniem		ondernemer
Yvonne	Jansen	
Esther		Therapeut, coach
Renate	VAN Hoof	
Kimberley	Tonkes	Zzper
Marieke	De Jong	Ondernemer in de kinderopvang
Nick	Paymans	Werkvoorbereider

Dr. Nina	Bien	Psycholoog
Eliza	Reinders	Leerkracht
Erika	Boezen	
Agnes	Huijsmans	GEPensioneerd
Ide	Koops	Test Consultant
Hermien	Lam	fotograaf
Silvie	Ruesink	
Anoniem		Leerkracht specialist HB
Helga		
Hans		
Loes	Zwerink	
Maaïke	Hoogeveen	Klinisch psycholoog
Mara	Riewald	
Madelon		Leerkracht basisonderwijs
Marion	van Bommel	
Annuska	Ogink	
Josje	Evers	Ouder
P	louwenaar	Docent kunstvakken
Petra	Van Damme	Bewonersconsulent
Laura		
Chantal		
Henk	van Woezik	Zzp
Grietje		
Sander	Klewais	
Anoniem		
Lambert	Blokhuis	
Laura		
Alie	Vos	
Nancy		Pedagogisch medewerker
Richard		
Anoniem		Operationeel medewerker
Paul	Hatting	.
Kiki	Remeijers	Verpleegkundige
Tanja		
Saskia		Docent
Oscar	Smeele	Chauffeur
Jet		docent
Ferry	Albers	Opticien/audicien/manager
Diederique		
Anoniem		Moeder van 4 hb kinderen
Marijke	Fix	Organisatiearcheoloog
Juliette		Arts
Ton	Grootens	Grafisch ontwerper
Anoniem		
Christel	GRIETEN	psycholoog
Henk	Holsbeeke	
Yfke	Schattinga	

Lieneke Amanda Nelleke Maaïke	Mieras Boekhout Pouwels	Docent NL, moeder HB thuiszitter 15 jaar Docent Wiskunde
Bart	Reedijk	Re-integratie Officier, Gemeente Dordrecht
Karina	Stoffelen	Balletdocent, yogadocent, fysiotherapeut Technical Authority / GKN Fokker
Dr.Ir John Ivar Corinne Joke Wietske Mirjam Marieke Wilko Hidde Pernell Hanneke Michiel Stefanie Jacqueline Dorine Marlies Anoniem Rosalinde	de Kok Stoffelen Odekerken de Witt Noordhuis Welleweerd Mieras Mieras van Surksum Hilhorst Mulders Prins Wensink Meijer	Aerostructures Project Manager Psycholoog Leerkracht Verpleegkundige Communicatie medewerker Onderzoeker in bedrijf Docent Werkzoekende Beleidsmedewerker Docent leerkracht Docent Nt2
Manon Elske Martine Miranda Thea Tiny Sylvia Anoniem Theo Lisa	Oosterhof Vahl Pietersma de Boer Verhoeven Fisscher van den Bosch Lammers Vaane	Docent Nederlands en mama van een hb'er Docent Nederlands Docent Nederlands Docent wiskunde en Nederlands Leerkracht en schrijfster Docent Nederlands docent Docent Moeder van hb'ers, waaronder een schoolverlater; docent Nederlands; hb- coördinator
Henrike Elvira Belinda Hans W. Lotte	Florijn Meiboom Schoorl	Docent Nederlands Docent Docent vmbo Docent

Lisanne	Duiveman	Persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg
Myriam	van Roeden	Ministerie van Buitenlandse Zaken
Karin	Top	Docent vo
Yves	Alberty	Accountant
Karin	Mieras	
Nicole	van Deijck	Bewindvoerder
Siardus	Witteveen	Docent Nederlands
Edwin	Alberty	Gepens
Nancy	Huitema	Docent
Freya	Sixma	
		Moeder van een hoogbegaafd kind Æ©n
B.	de Jong	docent op het MBO
Anja	Mijnhardt-Schildkamp	Ex onderwijzeres
Jacomien	De bruijn	
Danielle	Stensen	
Natasha	Mijnhardt	Moeder van 3 schoolgaande kinderen
Anoniem		
Roland	Wintershoven	
Marieke	van Esch	
Jan		
Marianne		
Sylvia	Kuin	Ondernemer
Drs C. M.	Nelemans	
Saskia		Docent Nederlands
Youandi	Bos	Leerkracht voltijds hoogbegaafdenonderwijs
Monique	Leijen	Hoogbegaafdheids professional
Els		
Marloes		
		Docent en moeder van twee hoogbegaafde kids
Karen		
Annemarie	Houtenbos	IT specialist Amsterdam UMC
Senna		
A	Kammer	Ambtenaar
M	Van der Heide	Ambtenaar RUG
lebe	Moes	Ondernemer
Jelle		
Danielle		Student, voormalig thuiszitter
Annemie	Klomp	
		Ervaringsdeskundige als ouder en vanuit het onderwijs
Ina	Kluvers	
Harry	Hahn	Leraar
Gemma	Schillemans	
Karin	Vegter	Pedagogisch medewerker
Marcel	Visser	
Stefan	Bexkens	Developer@WUR

Marit	van Diepen	
Alex	Schiltmans	Data Engineer
Jens	van der Wateren	IT
Corine		
Jacob	Meiboom	
Irma		Jeugdzorgwerker en moeder
Mats	Beem	
Kelly	Leenders	Begeleidster passend onderwijs
Susanne	Haulussy	Teamleider
Laila	Dulski	
Elsemieke	Poel	Praktijk voor hoogbegaafde kinderen
Marijke	Tetteroo	Tekstschrijver
Jorien	Sprokholt	
Anne		
Anneke	Fahner	Ggz-agoog /systemisch werker verslavingszorg
Anja		Leerkracht
Natascha		
Mark	van der Steen	Mark Your Design
Gery		
Anoniem		
Bianca		Regiomanager zorg
Roelina	Fluks	Leerkracht PO
Rafik	Acharki	Inspecteur
Marieke		Docent
Freek	Roerdink	Teammanager Mbo
Marjolein	Dop	Strategisch adviseur
EMI	van Doorn	Davis counselor
Sheila	Hoekstra	Pabo student
Dr, Michiel	Van Dorp	Life Perspective Coach
Donne	Gerlich	Student
Paula		
Anoniem		
Bas	De Leeuw	Gepensioneerd
Chantelle	Houtman	
Wendy	Zeeman	
Marjan	Ossebaard	I2I, instituut voor innovatie en leren
Cisca	Van Watingen	Hb specialist bij de Pi scholen Student bachelor in de wijsbegeerte / werkzaam non-profit sector
Kato	De Winter	
Mart	Van der Pol	
Anoniem	Robert	
KJ	Koning	Student
Sam	Schut	
Dr.	Ossebaard	Klinisch psycholoog
Anna		Office manager
Anouk	Nijhuis	

Jan	Bezemer	Zorgboer
Marloes		Onderwijskundige
Ecehan	Balikci	Student
Ralph	Van Stokkum	Dir service en logistiek
Mitie	Stenders	Fin.assistant
Niels	Ballis	ICT Consultant
Lennart	Moes	Ondernemer
Thijs		
Paul	Sijben	
		Leerkracht HB / Plusklas/OBBlaricum/Talent
M.	Van Voorst	Primair
Sandra		Therapeut
Tonnie	Kleijnen	Leefstijlcoach
Susan	Bouwman	
Anne		
Michelle	van de Schootbrugge	
Krista	Huisman	
Aimee	van den Kommer	
Georgiana		
Ryvanca		
Ralf		Ambtenaar
Cynthia	Krijnen	Hemostasis lab researcher
Pim	Coppoolse	Veiligheidskundige
REGIS	BOURJIAC	
Sabine	Hessels	Juf & moeder
Ellen		Postbezorger
Ieke		Docent Pabo en eigenaar advies bureau
Sanne	Remmerswaal	Projectmanager
Maaïke		Schoenenontwerper
Emmely	Van Strien	Moeder en jeugdprofessional
Rob	Klein Goldewijk	
		Hovenier, moeder van 2 hoogbegaafden, zelf
Mariska	Piek	ook hb
Anoniem		Leerkracht
Bart	Weijers	
Anne-Sophie	Roosen	Scholier
Judith	Van der Leeden	
A	Lens	
Caroline	Veltmeijer	
Marian	Weyers	Met pensioen, onderwijs
Svenja		
Janet	Kornet	
Daniela	van Mourik	Psychologist
Bastienne	Bos	
Alex	Noordegraaf	Organisatie Adviseur
Drs. H	Kornaat	

		Register Accountant/ interim Finance Professional
D	Chin	
Niels	van der Zanden	
Marga	van Asperdt-Appels	Gepensioneerd
Annelies	Bakker	Student
Hanneke	Knoop	Psycholoog
Peter	Janssen	adviseur/muzikant
		Muziconnect (muziekjournalist, -adviseur, -docent)
Willem Jan	Keizer	
gerben	van huissteden	
Philemon	Brouwer	Recruiter defensie
Martin	Van Watteringen	
Iris	Vreijling	
Tim	Donckers	
Larisa	Bas	
Merlijn	Wongergem	
Eline		
Suzan	van Velthoven	
Maaïke-Louise	Bakker	
Nel	van de Laar	
Melanie	Arkes	Docent Nederlands
jolanda	van Hoegge	docent VO
Petra	Vegter-Perdok	Thuiszitter
Anoniem		Student
Guusje	Oostdijk	
Anoniem		Student
Maaïke	Gaillard	
Lennart	De Vries	Aannemer bouw
Noah		
Margriet	Mazerant Verbeek	Gepensioneerden
Burak	Peterse	Fondsenwerver
Wemke		Docent
k	pruim	
Linde	Mestriner	Studente
Joke	Van Watteringen-Verlaan	Gepensioneerd leerkracht
Eveline	Koehorst	Docent
Anoniem		Studente
Helga	Kuijpers	Ingenieur
Vanessa	Bakker	
Zsa Zsa	Zonnenberg	
Dimitri	Koehorst	
Arnoud		
Jogchum	Van Den Berg	
Karin	Van Woudenberg, BEd	Docent Nederlands
R.I.	Schoenmaker	HB professional
Pascal	Dolleman	Dolleman Adviesbureau

Anna	Fallon	
Elina	Van der Wel	
Klaasje	Hendriks	Leerkracht so
Karin		Docent Nederlands VMBO
Maud	Grooters	
Thecla	Peterse	N.V.T
Tom	Wattingen	
Joyce		Leerkracht
Anoniem		
Caroline	Lescouhier	Zelfstandig restaurant uitbater
Hein	van Elteren	
Karen		
Tin	nguyen	huiswerk
Janet	Valentin	
Anoniem		
Freek	Wijffels	Project management
Christa		Docent Nederlands
Ingrid	Wesselinck	Counsellor universiteit
Tom	Koehorst	Leerkracht VSO
Linda		
Luc	Stakenborg	
		designer (en moeder van HB kind die het zwaar heeft op school)
Y	Lam	Docent mbo
Margje		
Caroline	Freese	
Anoniem	schepers	
Annet	Hogenbirk	Geestelijk begeleider
Jolanda		
Brenda	Fitzjames	Verzorgende
		Advies & Coaching op het gebied van hoog- en uitzonderlijke begaafdheid
Joyce	Luider- Veenstra	
Hent	Van oijen	Enterprise Architect
Tineke	Pol	
Renske	Bronsveld	Leerkracht
Danielle	Visser	
Anoniem		
Hans	Jonker	
Floor	Jacobs	Adm medewerker
Michel	Van Eijk	
Nicole	Koeyvoets	Psycholoog
Ruud	Moes	IT
Leo	Weyers	Leraar natuurkunde (gepensioneerd) Moeder van 4 hb-kinderen, peergroep
		begeleider
Gwen	de Boer	
David	Bronsveld	IT
Anoniem		
Abigail	Modderman	